

9 օգոստոսի 2012 թվականի N 1055 -Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2012 ԹՎԱ-
ԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ԵՎ
ԳԵՐԱԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2007 թվականի հուլիսի 18-ի ՆՀ-174 հրամանագրի 21-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 25-րդ կետերին համապատասխան՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **ո ր ո շ ու մ է.**

1. Հաստատել՝

1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագիրը՝ համաձայն N 1 հավելվածի.

2) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի գերակա խնդիրները՝ համաձայն N 2 հավելվածի.

3) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի գործունեության միջոցառումների հիմնավորումները՝ համաձայն N 3 հավելվածի.

4) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի գերակա խնդիրների հիմնավորումները՝ համաձայն N 4 հավելվածի:

2. Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի հունվարի 12-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագիրը և գերակա խնդիրները հաստատելու մասին» N 77-Ն որոշումը:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

2012 թ. օգոստոսի 23
Երևան

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ**

NN ը/կ	Միջոցառման անվանումը	Ակնկալվող արդյունքը	Կատարողը	Համակա- տարողը	Ժամկետը	Ֆինանսական ապահովումը	Հրում
1	2	3	4	5	6	7	8
ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն							
1.	«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների (աղբահանության և նախադպրոցական հաստատությունների գործունեության մասով) իրականացման գործընթացի ուսումնասիրության արդյունքներին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից բնակչու-թյանը մատուցվող ծառայությունների որակի մոնիթորինգի իրականացում՝ աղբահանության և նախադպրոցական հաստատու-թյունների գործունեության մասով	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թթ. գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 878-Ն որոշման հավելվածի 4.2.2-րդ բաժին, 8-րդ կետ ՀՀ կառավարության 2005 թվականի

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների (պարտադիր, պետության պատվիրակած, կամավոր՝ տարանջատման տեսանկյունից, հաշվի առնելով միջազգային փորձը) շրջանակի ընդհանուր բնութագրին առնչվող օրենսդրական դաշտի գնահատման և ուսումնասիրության արդյունքներին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Միջոցառման իրականացման արդյունքում կկարգավորվեն համայնքի ղեկավարի լիազորությունների իրականացման հետ կապված հարաբերությունները:	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հունիսի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թթ. գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 878-Ն որոշման հավելվածի 4.2.2-րդ բաժին, 8-րդ կետ
3.	Խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին կից գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների աշխատակարգի մշակում	Խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին կից գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների գործունեության արդյունավետության բարձրացման նպատակով աշխատակարգի սահմանում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	

1	2	3	4	5	6	7	8
4.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի մայիսի 21-ի N 562-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի մայիսի 21-ի N 562-Ն որոշման N 1 հավելվածի 5-րդ կետով նախատեսված է, որ մարզպետների գնահատման լրացուցիչ չափորոշիչները կարող են փոփոխվել յուրաքանչյուր տարի՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գերակայությունները և իրականացվելիք ծրագրերը: Հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ վերջին երկու տարվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից իրականացվում են ծրագրեր, որոնք հնարավոր չէր նախատեսել որոշման ընդունման պահին, ուստի, անհրաժեշտ է գնահատման կարգում կատարել փոփոխություններ:	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի մայիսի 21-ի N 562-Ն որոշման N 1 հավելվածի 5-րդ կետ
5.	Հայ-ռուսական երկրորդ միջտարածաշրջանային ֆորումի նախապատրաստում և անցկացում	Ֆորումը հնարավորություն է ընձեռելու վեր հանելու երկու երկրների միջտարածաշրջաններում զարգացմանն ուղղված ներուժն ու առկա հնարավորությունները, աջակցելու է փոքր և միջին բիզնեսի զարգացման կոնկրետ ծրագրերի, ուղղությունների հատկեցման, համագործակցության ուղղությունների ընտրության, երկու երկրների միջև նորարարական, գիտատեխնիկական, կրթական և հումանիտար համա-	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե	ՀՀ կառավարության 2005 թվականի մայիսի 19-ի N 633-Ն որոշման N 1 հավելվածի 8-րդ կետի «իա» ենթակետ

1	2	3	4	5	6	7	8
		գործակցության զարգացմանը:					
6.	2013 թվականին ԵՄ-ում Հայաստանի նախագահության ստանձնման հետ կապված ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության մասով միջոցառումների ծրագրի նախապատրաստում	Ապահովել ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության մասով 2013 թվականին ԵՄ-ում Հայաստանի նախագահության ստանձնման հետ կապված միջոցառումների իրականացումը:	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե	ՀՀ կառավարության 2005 թվականի մայիսի 19-ի N 633-Ն որոշման N 1 հավելվածի 8-րդ կետի «իա» ենթակետ
7.	«Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Կրնդլայնվեն համայնքների ֆինանսական կարողությունները, ինչը կհանգեցնի համայնքների կողմից մատուցվող ծառայությունների ծավալի և որակի բարձրացմանը:	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 878-Ն որոշման հավելվածի 5.3-րդ կետ
8.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 13-ի N 1003-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Ծառայողական քննության նշանակման համար, որպես հիմք, կոնկրետ կարգապահական տույժերի հաջորդական կիրառման դեպքերի նկարագրություն	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2005 թվականի մայիսի 19-ի N 633-Ն որոշման N 1 հավելվածի 8-րդ կետի «բ» և «թ» ենթակետեր
9.	«Գյուղական համայնքների 2-րդ համաժողովի նախապատրաստման և անցկացման, համաժողովի օրակարգին և ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության	գյուղական համայնքների կայուն զարգացմանն աջակցություն ուղղորտում գործող բոլոր դերակատարների երկխոսության, փորձի փոխանակման, իրականացվող ծրագրերի և քաղաքականությունների մասին տեղեկա-	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		2012 թ. 4-րդ եռամսյակ	այլ աղբյուրներ	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի ապրիլի 28-ի N 380-Ա որոշման 4.3.1-ին բաժնի «Տարածքային անհամաչափ զարգացման համահար-

1	2	3	4	5	6	7	8
	րոպություն ներկայացնելը	տվության փոխանակման միջոցով					թեցումը» կետի վեցերորդ գերակայություն
10.	«Հերթական ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ծախսերը ֆինանսավորելու մասին» ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշումների նախագծերը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի նոր պահանջներին համապատասխան համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի հերթական ընտրությունների գործընթացի կազմակերպմանն աջակցություն և անցկացման ապահովում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն ՀՀ մարզպետարաններ		2012 թ. յուրաքանչյուր եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե	Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի, 145-րդ հոդված
ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն							
11.	«Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Կասահմանվեն պահանջներ, որոնք կնախատեսեն փոքր հիդրոէլեկտրակայանների համար «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված արտոնությունների ժամկետի ավարտից հետո նոր արտոնությունների տրամադրման մեխանիզմները:	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքի 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» ենթակետ, ՀՀ կառավարության 2011 թվականի սեպտեմբերի 8-ի N 35 արձանագրային որոշում
12.	«ՀՀ-ԵՄ ասոցացման համաձայնագրի նախագծով նախատեսված էներգետիկայի բնագավառի իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Կստեղծվի ՀՀ-ԵՄ ասոցացման գործընթացում էներգետիկայի բնագավառի իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների միասնական համալիր ցանկ:	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ-ԵՄ ասոցացման համաձայնագրի նախագծի էներգետիկայի բաժին
13.	«Հայաստանում կենսազանգվածի և կենսաէներգիայի օգտագործման գործարար ծրագիրը հաստատելու	Կհաստատվի տեղական վերականգնվող էներգետիկ պաշարների օգտագործման	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների		2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ	միջազգային դոնոր կազմակերպու-	«Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգե-

1	2	3	4	5	6	7	8
	մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	խթանման գործարար ծրագիրը:	նախարարություն		տասնօրյակ	թյունների կողմից հասկացվող ֆինանսական միջոցներ	տիկայի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» ենթակետ
14.	«Ոչ մետաղական հանքանյութերի վերամշակման ոլորտի զարգացման հայեցակարգ» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Հանրապետության ոչ մետաղական հանքային ռեսուրսների օգտագործման և վերամշակման ոլորտի առկա վիճակի վերլուծություն, որի հիման վրա կներկայացվեն առաջարկություններ ոլորտի վերականգնման հետաևարների վերաբերյալ:	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
ՀՀ բնապահպանության նախարարություն							
15.	«Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների 2013 թվականի տարեկան ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների կատարման ապահովում, այդ թվում՝ Սևանա լճի և նրա ջրհավաք ավազանի գետերի ջրերի աղտոտվածության, հիդրոկենսաբանական, հիդրոօդերևութաբանական, ինժեներատեխնիկական մոնիթորինգի իրականացման, ջրածածկման ենթակա տարածքներում անտառամաքրման, ձկան և խեցգետնի պաշարների հաշվառման, աղբավայրերի բարեկարգման և անխափան աղբաթափման, արժեքավոր և հազվագյուտ ձկնատեսակների վերարտադրության, «Սևան» ԱՊ-ի գիտա-	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		2012 թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Սևանա լճի մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մաս

1	2	3	4	5	6	7	8
		կան ուսումնասիրությունների և անտառատնտեսական աշխատանքների, ինչպես նաև այլ միջոցառումների կատարման ապահովում					
16.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 21- ի N 953-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	մթնոլորտային օդի աղտոտման անշարժ աղբյուրներ ունեցող կազմակերպությունների սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների նախագծերի մշակման աշխատանքների բարելավում և արտանետման նորմավորման իրավական հիմքերի կատարելագործում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մաս, 12-րդ, 13-րդ և 14-րդ հոդվածներ
17.	«Օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակայանների տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության ու առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Շրջակա միջավայրի վրա կոնսերվացված հանքավայրերի, արտադրական լցակայանների ազդեցության ուսումնասիրության մշտադիտարկումների իրականացման ընթացակարգի սահմանում, որը թույլ կտա բացահայտել և ժամանակին ուսումնասիրել բնության ու շրջակա միջավայրի վրա ներգործությունները, հավաքագրել և մշակել դրանց հետևանքների վերաբերյալ տվյալները:	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	Ընդերքի մասին ՀՀ օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 8-րդ կետ

1	2	3	4	5	6	7	8
18.	«Մյունիքի մարզում կենսոլորտային տարածքի ստեղծում» ծրագրի կատարման մասին տեղեկատվություն ներկայացնելը	«Մյունիքի մարզում կենսոլորտային տարածքի ստեղծում» ծրագրի իրականացումը նախատեսված է Գերմանական վերակառուցման և զարգացման բանկի, ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ՀՀ բնապահպանության նախարարության կողմից ստորագրված «Կովկասի պահպանվող տարածքների աջակցության ծրագիր – Հայաստան (Էկոտարածաշրջանային ծրագիր – Հայաստան, փուլ 3-րդ)» ֆինանսավորման համաձայնագրով: Ծրագրի տեխնիկական առաջադրանքը պետք է կազմվի միջազգային խորհրդատուի կողմից ներկայումս մշակվող «Շիկահողի կենսոլորտային արգելոցի ստեղծման ծրագրի իրագործելիության հետազոտության Կովկասի Էկոնեգիոնալ III ծրագիր, Հայաստան» ծրագրի մասին վերջնական հաշվետվության վերաբերյալ առաջարկների հիման վրա:	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
19.	«Բնապահպանության ոլորտի նորարարական ֆինանսատնտեսական մեխանիզմների ստեղծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Բնապահպանական միջազգային պայմանագրերով նախատեսված տնտեսական համագործակցության մեխանիզմների ընդլայնում, բնապահպանական ոլորտում մասնավոր ներդրումները խթանող համակարգի ստեղծում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	-	2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 20-ի N 19 արձանագրային որոշում

1	2	3	4	5	6	7	8
ՀՀ ֆինանսների նախարարություն							
20.	«Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Եկամտահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	շահութահարկի նվազագույն գումարների համակարգի վերացում և կանխավճարների համակարգի կատարելագործում	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հարկային օրենսդրության վերանայման 2012-2014 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1865-Ն որոշման 3-րդ կետ
21.	«Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	շահութահարկով հարկման նպատակով անորտիզացիոն մասհանումների կատարման համակարգի վերանայում	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հարկային օրենսդրության վերանայման 2012-2014 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1865-Ն որոշման 4-րդ կետ
22.	«Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների կատարած պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիությունը երաշխավորող ֆոնդի տնօրինման և կառավարման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման	Սահմանել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների կատարած պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիությունը երաշխավորող ֆոնդի տնօրինման և կառավարման կարգը:	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	ՀՀ կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի N 878-Ն որոշմամբ հաստատված միջոցառումների ծրագրի «4.4.2. Սոցիալական

1	2	3	4	5	6	7	8
	նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը						պաշտպանությունը» բաժին, ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշմամբ հաստատված ցանկի 8-րդ կետ
23.	«Հաշվի օպերատորների գործառույթ իրականացնող կազմակերպությունների ցանկը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Մահմանել հաշվի օպերատորների գործառույթ իրականացնող կազմակերպությունների ցանկը:	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	ՀՀ կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ) ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի N 878-Ն որոշմամբ հաստատված միջոցառումների ծրագրի «4.4.2. Սոցիալական պաշտպանությունը» բաժին, ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշմամբ հաստատված ցանկի 9-րդ կետ
24.	«Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները ֆինանսական գործիքներում ներդնելու քանակական և արժույթային սահմանափակումները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Մահմանել պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները ֆինանսական գործիքներում ներդնելու քանակական և արժույթային սահմանափակումները:	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	ՀՀ կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի N 878-Ն որոշմամբ հաստատված միջոցառումների ծրագրի «4.4.2. Սոցիալական պաշտպանությունը» բաժին, ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի

1	2	3	4	5	6	7	8
ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն							
25.	«Քաղաքացիական պաշտպանության վտանգավոր տարածքների բացահայտման, ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներից վնասագերծման ու վարակազերծման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	պատերազմի ժամանակ բնակչության պաշտպանության նպատակով քաղաքացիական պաշտպանության վտանգավոր տարածքների բացահայտման, ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներից վնասագերծման ու վարակազերծման հարաբերությունների կարգավորում	ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	<p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն</p> <p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p> <p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p> <p>ՀՀ պաշտպանության նախարարություն</p> <p>ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>	2012 թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի «թ» կետ, ՀՀ վարչապետի 2010 թվականի հուլիսի 26-ի N 588-Ս որոշմամբ հաստատված ցանկի 15-րդ կետ
ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն							
26.	Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրա-	հայրենիքի պաշտպանությանը պատրաստ և ազգային բանակում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության	ՀՀ պաշտպանության նախարար-	2012 թ. սեպտեմբեր-	Լրացուցիչ ֆինանսավորում	«Ֆիզիկական կուլտուրայի և

1	2	3	4	5	6	7	8
	պետական ռազմամարզական խաղերի անցկացում	ծառայելու համար ֆիզիկապես կոփված երիտասարդների դաստիարակում, նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության կենցաղում առողջ ապրելակերպի արմատավորում, ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի և առողջ ապրելակերպի վերաբերյալ քարոզչություն, հաղթող դպրոցներին մրցանակների բաշխում	հարցերի նախարարություն	րություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն ՀՀ մարզպետարաններ	նոյեմբեր	չի պահանջվում:	սպորտի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի «գ» կետ
27.	Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում հանրապետական մարզական փառատոնի անցկացում	Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի մասնապահանագում Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և ԼՂՀ-ում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում տեղական ինքնակառավարման մարմինների դերի բարձրացում, համայնքներում ֆիզկուլտուրայի օրերի անցկացման ավանդույթի վերականգնում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն	ՀՀ մարզպետարաններ	2012 թ. 3-րդ և 4-րդ եռամսյակներ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի «ա» կետ
28.	«Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամային սպորտի զարգացման 2013-2017 թվականների ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	հաշմանդամային սպորտի զարգացմանն ուղղված նպատակների և խնդիրների հստակեցում, իրավական հիմքերի ստեղծում, պետական աջակցության ապահովում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն	2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի ապրիլի 28-ի N 380-Ա որոշման 4.4.5-րդ կետ
29.	«Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի	Հայաստանում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի շարունակա-	ՀՀ սպորտի և երիտասարդու-		2012 թ. դեկտեմբերի	Լրացուցիչ ֆինանսավորում	«Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>գարգացման 2013-2017 թվականների ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>կան գարգացման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծում: Ծրագրի ընդունմամբ 2013-2017 թվականների համար կսահմանվեն ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի բնագավառի գերակայությունները, առկա հիմնախնդիրներն ու գործողությունների ուղիները:</p>	<p>թյան հարցերի նախարարություն</p>		<p>1-ին տասնօրյակ</p>	<p>չի պահանջվում:</p>	<p>մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի կատարման հիմքերի ապահովում</p>
<p>30.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության երիտասարդական պետական քաղաքականության 2013-2017 թվականների ռազմավարությունը և միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>2013-2017 թթ. կրթության, կենցաղի, առողջության պահպանման, սոցիալական պաշտպանվածության, ստեղծագործական ներուժի բազմակողմանի գարգացման, հասարակության քաղաքական, տնտեսական, մշակութային մասնակցության հիմնական ուղենիշների սահմանում և ծրագրային միջոցառումների միջոցով իրականացում</p>	<p>ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>	<p>2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2008 թվականի ապրիլի 28-ի N 380-Ս որոշման 4.4.6-րդ կետ</p>
<p>31.</p>	<p>Մարդկանց շահագործման (թրաֆիքինգի) դեմ պայքարի միջոցառումների կազմակերպում</p>	<p>հանրապետության երիտասարդների շրջանում մարդկանց շահագործման կանխարգելում, տեղեկացվածության մակարդակի բարձրացում, քարոզչության ապահովում</p>	<p>ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն</p>		<p>2012 թ. 3-րդ եռամսյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N 1140-Ն որոշում</p>
ՀՀ սփյուռքի նախարարություն							
<p>32.</p>	<p>ԱՊՀ տարածաշրջանային հայ համայնքների կրթամշակութային խնդիրների լուծմանն օժանդակության ծրագրի իրականացում</p>	<p>1) մինչև 50 ուսուցչի վերապատրաստում համայնքներում 2) մինչև 5 նոր մեկօրյա դպրոցի գործունեությանն աջակցություն՝ մինչև 10 ուսուցչի 10 ամսով վարձատրություն</p>	<p>ՀՀ սփյուռքի նախարարություն</p>	<p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Երևանի</p>	<p>2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական աղբյուրներ</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2011 թվականի սեպտեմբերի 22-ի «ԱՊՀ տարածաշրջանային հայ համայնքների կրթամշակու-</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
		<p>3) մինչև 20 սփյուռքահայ ուսանողի պրակտիկայի կազմակերպում</p> <p>4) տարածաշրջանի հայագիտական կենտրոնների հետազոտությունների խրախուսում, մեկ համաժողովի կազմակերպում, նյութերի հրատարակում</p> <p>5) տեղերում ՀՀ սփյուռքի նախարարության «Հայերն այսօր» էլեկտրոնային թերթի թղթակցական 2 կետի ստեղծում</p>		<p>պետական համալսարան</p>			<p>թային խնդիրների լուծմանն օժանդակության ծրագրի մասին» N 37 արձանագրային որոշում</p>
33.	«Մեր մեծերը» ծրագրի իրականացում	<p>5 հայագի հայտնի դեմքերի՝ Հովհաննես Բաղրամյանի, Հովսեփ Օրբելու, Գառուի (Գառնիկ Զուլումյան), Մայաթ-Նովայի, Գարեգին Հովսեփյանի կյանքի և գործունեության ուսումնասիրում և ներկայացում ՀՀ-ում և սփյուռքում ու միջոցառումների կազմակերպում</p>	<p>ՀՀ սփյուռքի նախարարություն</p>	<p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն</p> <p>Երևանի քաղաքապետարան</p> <p>ՀՀ մարզպետարաններ</p> <p>ՀՀ ԳԱԱ-ի պատմության ինստիտուտ</p> <p>սփյուռքի կազմակերպություններ</p> <p>«Հայրենիք»</p>	<p>2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական աղբյուրներ</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենք</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
34.	«Հայաստան-սփյուռք» թեմատիկ տեսաժողովների կազմակերպում	սփյուռքի հայկական կազմակերպությունների, համայնքային կառույցների հետ գործակցության զարգացում, 10 հեռավար տեսաժողովների կազմակերպում	ՀՀ սփյուռքի նախարարություն	սփյուռք կենտրոն» ՊՈԱԿ ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական աղբյուրներ	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի նիստի N 34 արձանագրության 29-րդ կետով հավանության արժանացած ՈՀայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» արձանագրային որոշման հավելվածի 49-րդ կետի «գ» ենթակետ
35.	Սփյուռքում հայկական մասնագիտական ներուժի համախմբում և Հայաստանի տնտեսության մեջ սփյուռքահայերի ներդրումների խրախուսում	Մասնագիտական համաժողովների կազմակերպում՝ 1) հայ գրականության օրեր 2) լրատվամիջոցների և լրագրողների համահայկական համաժողով 3) բանկիրների և ֆինանսիստների համահայկական 2-րդ համաժողով	ՀՀ սփյուռքի նախարարություն	Հայաստանի գրողների միություն Հայաստանի ժուռնալիստների միություն համահայկական	2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի նիստի N 34 արձանագրության 29-րդ կետով հավանության արժանացած ՈՀայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» արձանագրային որոշման հավելվածի 49-րդ կետի «գ» ենթակետ

1	2	3	4	5	6	7	8
		<p>4) օտարերկրյա պետություններում գործող հայկական առևտրաարդյունաբերական պալատների և գործարարների միությունների ներկայացուցիչների համաժողովի կազմակերպում Փարիզում՝ ֆրանսիական փորձի ուսումնասիրության նպատակով</p>		<p>ընկերակցություններ</p> <p>ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>ՀՀ կենտրոնական բանկ</p>			<p>տան- սիյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» արձանագրային որոշման հավելվածի 45-րդ կետ, 48-րդ կետի «բ» ենթակետ</p>
36.	<p>Ամենամյա մրցանակաբաշխության կազմակերպում</p>	<p>Հայապահպանության գործում ունեցած նշանակալի ավանդի համար կառույցների ու անհատների ունեցած ներդրման գնահատման և խրախուսման նպատակով 3 մրցույթի անցկացում՝ հետևյալ անվանակարգերում՝</p> <p>1) «Լավագույն լրատվամիջոց»</p> <p>2) «Լավագույն հայագիտական կենտրոն»</p> <p>3) «Մայրենիի պաշտպան»</p>	<p>ՀՀ սիյուռքի նախարարություն</p>	<p>Համաշխարհային հայկական կոնգրես</p> <p>Ռուսաստանի հայերի միություն</p>	<p>2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական աղբյուրներ</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենք</p>
ՀՀ առողջապահության նախարարություն							
37.	<p>«Բժշկական էթիկայի օրինակելի կանոնները և բժշկական էթիկայի հանձնաժողովների ձևավորման, գործունեության օրինակելի կարգը և գործառնությունները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>բուժաշխատողների մասնագիտական գործունեության էթիկայի օրինակելի կանոնների, ինչպես նաև բժշկական էթիկայի հանձնաժողովների, դրանց գործունեության օրինակելի կարգի և պայմանների սահմանում</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>		<p>2012 թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	
38.	<p>«Պետության կողմից երաշխավորված</p>	<p>առողջապահության բնագավա-</p>	<p>ՀՀ առողջապա-</p>		<p>2012 թ.</p>	<p>Լրացուցիչ</p>	

1	2	3	4	5	6	7	8
	անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման ֆինանսավորման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ռում իրականացվող և իրականացվելիք բարեփոխումների հիման վրա բնագավառի ֆինանսավորման նոր մոտեցումների, բուժառայությունների գների, բուժհաստատությունների բյուջեների հաշվարկման սկզբունքների հաստատում ՀՀ կառավարության կողմից	հույսյան նախարարություն		սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
39.	«Բնակչության սահմանված սոցիալական խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացի պարզեցման և բարելավման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացի պարզեցում և բարելավում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	2012թ. սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
40.	«ՀՀ Վայոց ձորի մարզի առողջապահական հաստատությունների օպտիմալացման ծրագիրը և ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Բժշկական օգնությունը դարձնել առավել մատչելի և արդյունավետ, բարձրացնել բժշկական սպասարկման որակը:	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետարան	2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 2-ի N 1911-Ն որոշման N 10 հավելված
41.	«ՀՀ առողջապահության ոլորտում միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի ներդրման ծրագիրը և միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ՀՀ առողջապահության ոլորտում միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի, այդ թվում՝ բժշկական էլեկտրոնային քարտերի համակարգի ներդրման ծրագրի և միջոցառումների ժամանակացույցի հաստատում ՀՀ կառավարության կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	2012 թ. հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 23-ի N 50 արձանագրային որոշում

1	2	3	4	5	6	7	8
42.	«Մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների հսկողության ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը հնարավորություն կընձեռի ապահովել մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների կանխարգելման և համաճարակաբանական հսկողության համար օրենսդրական հիմք, կկանոնակարգվի մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների հսկողության գործընթացը և կապահովվի ծրագրային միջոցառումների իրականացումը՝ գործընթացը համապատասխանեցնելով միջազգային մոտեցումներին:	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	2012 թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների ներդրման ռազմավարությունը և միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների ներդրման միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» N44 արձանագրային որոշման Ռազմավարական ուղղություն 3-րդ բաժնի ռազմավարություն 1-ի 2-րդ կետ
43.	«Վերարտադրողական օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման կարգը, մեթոդների տարատեսակները և բժշկական գործելակերպը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	վերարտադրողական օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման պայմանների, թույլատրելի մեթոդների և այս ոլորտում բժշկական գործելակերպին ներկայացվող պահանջների սահմանում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2012 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
44.	«Համընդհանուր լաբորատոր ցանցի ստեղծման ռազմավարական ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը	ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը հնարավորություն կընձեռի ապահովել համընդհա-	ՀՀ առողջապահության	ՀՀ պաշտպանության նախարարու-	2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>նուր լաբորատոր ցանցի ստեղծման օրենսդրական հիմք</p>	<p>նախարարություն</p>	<p>թյուն ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն ՀՀ կառավարությանն առնչվող ՀՀ ոստիկանություն ՀՀ կառավարությանն առնչվող ազգային անվտանգության ծառայություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>տասնօրյակ</p>		<p>«Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների ներդրման ռազմավարությունը և միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների ներդրման միջոցառումների ծրագրի հավանություն տալու մասին» N44 արձանագրային որոշման Ռազմավարական ուղղություն 2-րդ բաժնի ռազմավարություն 2-ի 1-ին կետ</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
				<p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն</p> <p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>			
ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն							
45.	«Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրոնային առևտրի զարգացման, ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրոնային ճանապարհով իրականացվող առևտրային ծառայությունների և գործարքների բնագավառում պատվիրատուի և մատակարարի միջև հարաբերությունների սահմանում	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
46.	«Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման միջոցառումների համալիր ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ցանցերի հուսալիության բարձրացման, հակավիրուսային միջոցառումների նույնականացման, անվտանգության ընդհանուր մակարդակի բարձրացման միջոցառումների սահմանում, ցանցային գրոհների դեմ միջոցառումների ցանկի մշակում և հաստատում	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
47.	«Էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտում տեխնիկական վերա-	Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող էլեկտրոնային	ՀՀ տրանսպորտի և կապի		2012 թ. նոյեմբերի	Լրացուցիչ ֆինանսավորում	

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>հսկողության հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>հաղորդակցության համակարգերի և ենթակառուցվածքների, ինչպես նաև հեռուստատեսային և ռադիոհեռարձակման համակարգերի շահագործման, պահպանության և անվտանգության նորմերի կիրառման ապահովում</p>	<p>նախարարություն</p>		<p>1-ին տասնօրյակ</p>	<p>չի պահանջվում:</p>	
<p>48.</p>	<p>«Փոստային կապի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>փոստային կապի ոլորտի օրենսդրական դաշտի համապատասխանեցում եվրոպական երկրներում գործող փոստային կապի ոլորտի օրենսդրական դաշտին, մասնավորապես, փոստային կապի ունիվերսալ ծառայությունների ցանկի սահմանում</p>	<p>ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն</p>		<p>2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	
ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն							
<p>49.</p>	<p>«Կրթական, մշակութային և մարզական օբյեկտների հիմնանորոգման, կառուցման և արդիականացման հայեցակարգը և ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում առկա կրթական, մշակութային և մարզական օբյեկտների հիմնանորոգման ենթակա կառույցների ամփոփ բազայի կազմման կարգի և ժամանակացույցի իրավական հիմքի ստեղծում</p>	<p>ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>		<p>2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>ՀՀ մարզերի սոցիալ - տնտեսական զարգացման ծրագրեր</p>
<p>50.</p>	<p>«ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների կառուցապատման կանոնակարգման գործառնությունների հստակեցում՝ միասնական մոտեցումների սահմանման միջոցով</p>	<p>ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>		<p>2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենքի 10.1-ին և 19-րդ հոդվածներ</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
51.	«ՀՀ տարածքում (բացառությամբ աղետի գոտու վերականգնման ծրագրի շրջանակներում ընդգրկված բնակավայրերի) վթարային 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող բազմաբնակարան շենքերի (բնակելի տների) բնակիչների բնակարանային խնդիրների լուծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ՀՀ տարածքում առկա քանդման ենթակա վթարային` 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող, ինչպես նաև քանդված բնակարանային ֆոնդի բնակիչների բնակարանային խնդիրների լուծմանն ուղղված պետական աջակցության ուղղությունների հստակեցում	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	-	ՀՀ կառավարության 2012-2017 թթ. գործունեության ծրագրի 3.1.4.3-րդ կետ
52.	Ղազախստանի Հանրապետության քաղաքաշինության ոլորտի փորձի ուսումնասիրություն և ըստ այդմ Հայաստանի Հանրապետությունում այդ փորձը կիրառելու վերաբերյալ առաջարկությունների նախապատրաստում	Ղազախստանի Հանրապետության քաղաքաշինության ոլորտի փորձի ուսումնասիրություն և Հայաստանի Հանրապետությունում այդ փորձը կիրառելու վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն							
53.	«Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի ռազմավարությունը և փորձնական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	հանրակրթական դպրոցների տարրական դասարանների աշակերտներին դպրոցական սննդով ապահովելու արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	Միավորված ազգերի կազմակերպության Պարենի համաշխարհային ծրագրի («Նո 200 128 ծրագիր») շրջանակներում պարտավորությունների կատարում
54.	«Օտարերկրյա պետությունների որակավորումների ճանաչման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ	Բոլոնիայի գործընթացում ընդգրկված երկրների կրթության և տնտեսության փոխադարձ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի

1	2	3	4	5	6	7	8
	կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	կապերի ամրապնդում, միջազգային մրցունակության բարձրացում և ուսանողների շարժունության ապահովում			տասնօրյակ		N 1230-Ս որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 4-րդ կետ
55.	«Կրթության որակավորումների շնորհման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	որակավորումների համապատասխանեցում որակավորումների ազգային շրջանակին	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1230-Ս որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 2-րդ կետ
56.	«Նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցում գործող որակավորումների համակարգին	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1230-Ս որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 3-րդ կետ
57.	«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման բարեփոխումների հայեցակարգը և 2012-2016 թվականների գործողությունների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Հայաստանի Հանրապետությունում արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության բնագավառում սահմանված են բարեփոխումների ուղղությունները:	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ կետ
58.	«Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	գիտական և գիտատեխնիկական գործունեությունը կարգավորող օրենքի համապատասխանեցում գիտության ոլորտի բարեփոխումների ռազմավարությանը	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության գիտության պետական կոմիտե		2012 թ. հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 17-ի նիստի N 23 արձանագրային որոշմամբ հաստատված ժամանակա-

1	2	3	4	5	6	7	8
							ցույցի 1.1-ին կետ
59.	«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին համապատասխան վերանայված մասնագիտությունների ցանկ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ և 6-րդ կետեր, ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1230-Մ որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 6-րդ կետ
60.	«Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի օգոստոսի 30-ի N 1038-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	բարձրագույն կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1230-Մ որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 5-րդ կետ
61.	«Գիտության ոլորտում երիտասարդ կադրերի ներգրավման ծրագրին և դրա իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	երիտասարդ կադրերի ներգրավման և հաստատման մեխանիզմների ներդրում, գիտության ոլորտից կադրերի արտահոսքի նվազեցում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության գիտության պետական կոմիտե		2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 17-ի նիստի N 23 արձանագրային որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 2.2-րդ կետ

1	2	3	4	5	6	7	8
62.	«Հասարակական գիտությունների հիմնադրամ ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	հասարակական գիտությունների ոլորտում իրականացվող հետազոտությունների արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության գիտության պետական կոմիտե		2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2011 թ. մարտի 18-ի N 10 արձանագրային որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի 2.1-ին կետ
ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն							
63.	«Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական կենդանիների արհեստական սերմնավորման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Հայեցակարգի իրականացումը հնարավորություն կընձեռի՝ 1) բարձրացնելու խոր սառեցված սերմնահեղուկով արհեստական սերմնավորման եղանակով ստացված կովերի կաթնային մթերատվությունը՝ 10-15 տոկոսով. 2) կրճատելու խոր սառեցված սերմնահեղուկով արհեստական սերմնավորված կովերի մոտ բնական զուգավորման ժամանակ փոխանցվող վարակիչ հիվանդությունները՝ 50-60 տոկոսով. 3) նվազեցնելու կովերի ստերջությունը՝ 10-15 տոկոսով:	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն		2012 թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2010 թվականի նոյեմբերի 4-ի N 1476 որոշման N 1 հավելվածի V բաժին, 83-րդ կետ, «բ» ենթակետ, «Տոհմային անասնաբուծության մասին» ՀՀ օրենք, 2-րդ հոդված, «ա» ենթակետ, ՀՀ կառավարության 2007 թվականի մարտի 22-ի N 336-Ա որոշում, 2-րդ գլուխ
64.	«Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական կոռպերացիայի զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Կիստակեցվի գյուղատնտեսությունում կոռպերացիայի խթանման պետական քաղաքականությունը, իրավական հիմքեր կստեղծվեն կոռպերացիայի մասին օրենսդրության կատարելագործման համար: Հայեցակարգի ընդունմանը հաջորդող տարում գյուղատնտեսական ուղղվածության տարբեր տեսակի կոռպերատիվների թիվը	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2010 թվականի նոյեմբերի 4-ի N 1476 որոշման N 1 հավելվածի V բաժին, 21-րդ ենթակետ

1	2	3	4	5	6	7	8
65.	«Հայաստանի Հանրապետությունում թռչնաբուծության զարգացման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարությունն ներկայացնելը	կավելանա 15-17 տոկոսով Հայեցակարգի իրականացումը հնարավորություն կընձեռի խթանելու արդյունաբերական թռչնաբուծության զարգացումը, ավելացնելու թռչնամսի տեղական արտադրության ծավալները, առավել արդյունավետ օգտագործելու առկա արտադրական կարողությունները, խթանելու տոհմասելեկցիոն աշխատանքների իրականացումը, ինչպես նաև ստեղծելու նոր աշխատատեղեր: Հայեցակարգի դրույթների կիրառումը հնարավորություն կտա թռչնամսի արտադրության ծավալը (սպանդային քաշով) ավելացնելու 2015 թ.՝ 2.0, իսկ 2020 թ.՝ 4.5 հազ. տոննայով: Արդյունքում թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակը կբարձրանա համապատասխանաբար՝ 4.5 և 10.2 տոկոսային կետով՝ հասնելով 16.8 և 22.5 տոկոսի՝ 2010 թ. 12.3 տոկոսի դիմաց	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն		2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2010 թվականի նոյեմբերի 4-ի N 1476 որոշման N 1 հավելվածի V բաժին, 75-րդ ենթակետ
66.	«Մանդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարությունն ներկայացնելը	մանդամթերքի անվտանգության, անասնաբուծության և բուսասանիտարիայի ոլորտներում ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության կառավարման համակարգի, նպատակների և խնդիրների, ինչպես նաև իրավասությունների	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն		2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	

1	2	3	4	5	6	7	8
		սահմանների, վերապահված գործառնությունների և լիազորությունների հստակեցում					
67.	Հանրապետության գյուղացիական տնտեսություններում ջերմոցային տնտեսության խթանման մեխանիզմների վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում	Առաջարկությունները հիմք կծառայեն միջնաժամկետ հեռանկարում հանրապետությունում ջերմոցային տնտեսության զարգացման ծրագրային մոտեցումների ձևավորման, ծրագրերի մշակման և իրականացման համար	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն		2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշմամբ հաստատված հավելվածի 3.1.4.2-րդ ենթաբաժին
ՀՀ մշակույթի նախարարություն							
68.	«Մանուկների և պատանիների գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության 2012-2015 թվականների պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	մանուկների և պատանիների գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության բնագավառում անհատի բազմակողմանի և մտավոր ներուժի ձևավորման զարգացմանը նպաստող նպատակային պետական միասնական քաղաքականության իրականացում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		2012 թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի «Գեղարվեստական կրթության հայեցակարգը հաստատելու մասին» N 47 արձանագրային որոշում
69.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի փետրվարի 5-ի N 104-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների մասին ամբողջական տեղեկատվության ստեղծում, դասակարգում և համակարգի կառավարման տեղեկատվական ապահովում, տեղեկույթի տրամադրում և կիրառում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հունիսի 5-ի N 02/24.2/3748-09 հանձնարարականի կատարման անհրաժեշտություն
ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն							
70.	«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպա-	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հավասար	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական		2012 թ. նոյեմբերի	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՄԱԿ-ի Գլխավոր Ասամբլեայի կողմից

1	2	3	4	5	6	7	8
	նության և սոցիալական ներառման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	պայմանների ստեղծում և հավասար հնարավորությունների ապահովում	հարցերի նախարարություն		3-րդ տասնօրյակ		2006 թվականի դեկտեմբերի 13-ին ընդունված «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» կոնվենցիա, ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշման հավելվածի 3.2.1-ին կետի 4-րդ ենթակետ
71.	«Հայաստանի Հանրապետության 2013-2018 թթ. զբաղվածության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Զբաղվածության քաղաքականության բարեփոխումների միջնաժամկետ (2013-2018 թթ.) թիրախների ու դրանց իրագործման լուծումների սահմանում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշման հավելվածի 32.1-ին կետի 1-ին պարբերության «աշխատունակ խոցելի խավերի համար հասանելի դարձնել կրթությունը և աշխատանքը» դրույթ
72.	«Անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազա և կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա	Անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազա և կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարու-		2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի N 1487-Ն որոշման

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան ներառելու կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան ներառելու կարգի առկայություն</p>	<p>թյուն</p>				<p>N 2 հավելվածի 2.4-րդ կետ և ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշման N 1 հավելվածի 5-րդ կետ, ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշման հավելվածի 3.2.1-ին կետի 2-րդ ենթակետ և 3.3.1.1-ին կետի 6-րդ ենթակետ</p>
ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն							
73.	<p>«Զբոսաշրջության աջակցության ծառայություններ» 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>միջազգային զբոսաշրջային շուկայում տարբերակված զբոսաշրջային արդյունքի (բացի դասական պատմամշակութայինից, նաև ձմեռային, առողջարանային, գուղական, արկածային և այլ) ներկայացում, զբոսաշրջային սեզոնի երկարաձգում, Հայաստանում (հատկապես մարզերում) փառատոների և այլ միջոցառումների կազմակերպում, մասնակցություն 3 միջազգային հեղինակավոր զբոսաշրջային ցուցահանդեսների, ինչի արդյունքում 2013 թվականին կապահովվի միջազգային զբոսաշրջային այցելությունների թվի 10</p>	<p>ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>		<p>2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե մասնավոր համաֆինանսավորում</p>	<p>«Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 4-րդ և 6-րդ կետեր</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
		տոկոսով աճ՝ 2012 թվականի համեմատ					
74.	«Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	իրավական ակտերի կարգավորման ազդեցության գնահատման համակարգի կատարելագործում, որի արդյունքում պարտադիր կդառնան խնդրի լուծման այլընտրանքների քննարկումը և ազդեցության գնահատման իրականացումը նախագծի հեղինակի կողմից	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն		2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
75.	«Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների 2013թ. ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Հայաստանում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված բարեփոխումների շարունակականության ապահովում Համաշխարհային բանկի «Գործարարությամբ զբաղվելը» ինդեքսի բաղադրիչների ուղղությամբ	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն		2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության ծրագրի 3.1.1-ին կետ
76.	ՍՋակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրության սուբյեկտների» 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Աջակցության ցուցաբերում առնվազն 150 սկսնակ գործարարի՝ ապահովելով շուրջ 50 նոր ստեղծված աշխատատեղեր ՀՀ մարզերում, ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրմանն աջակցության ցուցաբերում 40-50 ՓՄՁ սուբյեկտի, վարկային երաշխավորությունների տրամադրում ՀՀ մարզերում գործող 10-15 ՓՄՁ սուբյեկտի, թողարկվող արտադրանքի (մատուցվող ծառայությունների) արտահանման և շուկաներում առաջնորմանն աջակցության ուղղություններով	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	«Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ» հիմնադրամ	2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե	«Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդված

1	2	3	4	5	6	7	8
		<p>աջակցության ցուցաբերում 30-40 ՓՄՁ սուբյեկտի, տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության ցուցաբերում 3000-3500 ՓՄՁ սուբյեկտի, ուսուցողական (տեղեկատվական) աջակցության ցուցաբերում 100-150 ՓՄՁ սուբյեկտի, նորարարական և միջազգայնացման աջակցության ցուցաբերում շուրջ 50 ՓՄՁ սուբյեկտի:</p>					
ՀՀ արդարադատության նախարարություն							
77.	<p>Դատական իշխանության և դատախազության կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման համար հիմնադրել Արդարադատության ակադեմիա և դրա գործունեությունը կարգավորել համապատասխան օրենքով</p>	<p>Դատավորների և դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց մասնագիտական պատրաստման, դատավորների, դատախազների, դատական ծառայողների, դատախազության աշխատակազմում պետական ծառայողների վերապատրաստման գործառնություն իրականացնելու համար հիմնադրված է Արդարադատության Ակադեմիա, հստակեցված են մասնագիտական պատրաստման և փորձաշրջանի տևողությունը, վերապատրաստման ծրագրերի կազմման կարգը:</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		<p>2012թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի «ՀՀ կառավարության ծրագրին հավանություն տալու մասին» N 730-Ա որոշում</p>
78.	<p>Մշակել դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրման թափանցիկ և օբյեկտիվ ընթացակարգեր</p>	<p>Դատավորների թեկնածուների որակավորման ստուգման գրավոր քննությունների ընթացքում ներդրված են գրավոր քննությունների ընթացքի վերահսկումը</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		<p>2012թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի «ՀՀ կառավարության ծրագրին հավանու-</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
		<p>և թափանցիկությունն ապահովող մեխանիզմներ, հստակեցված է արդարադատության խորհրդում հարցազրույցի ընթացակարգը, այդ վուլի խնդիրներն ու թեման:</p>					<p>թյուն տալու մասին» N 730-Ա որոշում</p>
79.	<p>Մշակել դատավորի թեկնածուի ոչ միայն մասնագիտական գիտելիքների, այլև որպես դատավոր գործելու ունակության և արդյունավետության, տրամաբանական հմտությունների գնահատման հնարավորություն տվող կառուցակարգեր հիմնված միջազգային չափանիշների, թափանցիկության ու անաչառության սկզբունքների վրա</p>	<p>Դատավորների թեկնածուների համար նախատեսված որակավորման ստուգման գրավոր քննությունների շարքում նախատեսված են ոչ միայն մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքների, այլև որպես դատավոր գործելու ունակությունը և բարոյական հատկանիշները գնահատելու հնարավորություն տվող թեստավորման ընթացակարգեր:</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		<p>2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հունիսի 18-ի «ՀՀ կառավարության ծրագրին հավանություն տալու մասին» N 730-Ա որոշում</p>
80.	<p>«Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>Հստակեցնել, թե հավասար իրավական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի մեջ հակասությունների առկայության դեպքում որ իրավական ակտի դրույթներն են գործում, սահմանել իրավական ակտերին ներկայացվող իրավական և օրենսդրական տեխնիկայի նոր պահանջները և հրատապ իրավական ակտերի ընդունման առանձնահատկությունները:</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		<p>2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 6-րդ և 42-րդ հոդվածներ</p>
81.	<p>«Մեփականության արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ հայեցակարգին հավանություն տալու</p>	<p>Մեփականության արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ հայեցակարգի ընդունումն իրա-</p>	<p>ՀՀ արդարադատության</p>	<p>ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>	<p>2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի</p>	

1	2	3	4	5	6	7	8
	մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	վական հիմքեր կատեղծի օրենքով ամրագրելու օբյեկտների (արտադրական նշանակության շենքեր, շինություններ, դրանց ամրակցված գույք և այլն) անտնտեսվար պահելու դեպքում դրանց օտարումը հասարակության և պետության կարիքների համար՝ որպես գերակա հանրային շահ ճանաչելու, ինչպես նաև դրանք օտարելու առանձնահատկություններ սահմանելու համար: Բացի դրանից կնախատեսվի հատկանիշների շրջանակ, որը թույլ կտա համապատասխան գույքը դիտարկել որպես անտնտեսվար պահվող և թույլ կտա գնահատելու տնտեսական օբյեկտն անտնտեսվար պահելու հանգամանքը և օրենքով սահմանված կարգով այն օտարելու միջոցով ապահովել տվյալ օբյեկտի բնականոն գործարկումը:	նախարարություն	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն	տասնօրյակ	պահանջվում:	
ՀՀ պաշտպանության նախարարություն							

1	2	3	4	5	6	7	8
82.	«Հայաստանի Հանրապետության ռազմական արդյունաբերական համալիրի զարգացման պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ Նախագահի հրամանագրի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Պետության տնտեսական հնարավորությունների շրջանակում ՀՀ զինված ուժերը և այլ զորքերն ապահովել անհրաժեշտ քանակով ներհանրապետական արտադրության սպառազինությամբ և ռազմական տեխնիկայով, ինչպես նաև միջազգային շուկայի համեմատ ստեղծել սպառազինության և ռազմական տեխնիկայի մրցունակ արտադրանք:	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		2012 թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ Նախագահի կողմից հաստատված` Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի զարգացման պլանով, ինչպես նաև «Պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի «դ» ենթակետ
ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն							
83.	Համաձայն ՄԱԿ-ի կոռուպցիայի դեմ պայքարի կոնվենցիայի շրջանակներում ստանձնած պարտավորությունների` ՀՀ կառավարության կողմից ՄԱԿ-ի թմրանյութերի և կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի գրասենյակ ներկայացնել կոնվենցիայի իրականացման ինքնազնադատման զեկույց	միջազգային պայմանագրով ստանձնած պարտավորության (պայմանագրի դրույթների կատարման վերաբերյալ զեկույցի պատրաստում և ներկայացում) կատարում	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանություն ՀՀ դատախազություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն	2012 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՄԱԿ-ի կոռուպցիայի դեմ պայքարի կոնվենցիա (2005 թ., ՀՀ կողմից վավերացվել է 2007 թ.)
ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե							
84.	«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2012 թվականի հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2012 թվականի հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) հաստատում	ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ ասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2000 թվականի հոկտեմբերի 23-ի N 656 որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ կետ

1	2	3	4	5	6	7	8
ՀՀ կառավարությանն առնված պետական գույքի կառավարման վարչություն							
85.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական արդյունքների դիտարկման ցուցանիշների պարզեցում, ինչպես նաև սահմանել մոնիթորինգի արդյունքում կազմակերպությունների վերաբերյալ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելու մասին դրույթներ	ՀՀ կառավարությանն առնված պետական գույքի կառավարման վարչություն		2012 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
ՀՀ կառավարությանն առնված ՀՀ ոստիկանություն							
86.	«Զենքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում, «Զենքի մասին» ՀՀ գործող օրենքում առկա դրույթների համապատասխանեցում արդի հասարակական հարաբերություններին	ՀՀ կառավարությանն առնված ՀՀ ոստիկանություն		2012 թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ՀՀ կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 1-ի N 354-Ն որոշմամբ հաստատված՝ ՀՀ կառավարությանն առնված ՀՀ ոստիկանության գործունեության ոլորտում 2010-2011 թվականների բարեփոխումների ծրագրի 29.1-ին կետ
ՀՀ կառավարությանն առնված միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե							
87.	«Ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտներում տեսչական	ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտներում տեսչական	ՀՀ կառավարությանն առնված		2012 թ. սեպտեմբերի	Լրացուցիչ ֆինանսավորում	«Հայաստանի Հանրապետությունում

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>ստուգումների կազմակերպման և անցկացման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարությունների կայացնելը</p>	<p>ստուգումների պլանավորման, կազմակերպման և անցկացման կանոնակարգում, դրանց անցկացման պարբերականությունը, ստուգումների տեսակները, փոխհարաբերություններն ստուգվող օբյեկտի հետ, ստուգման արդյունքների ամփոփում և տվյալների բազայի վարում</p>	<p>միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե</p>		<p>1-ին տասնօրյակ</p>	<p>չի պահանջվում:</p>	<p>ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենք (հոդված 2.1-8), «Խաղաղ նպատակներով ստումային էներգիայի անվտանգ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (հոդված 17, 17.1)</p> <p>ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտներ -GS-G-1.3. Regulatory inspection of nuclear facilities and enforcement by the regulatory body (Միջուկային տեղակայանքների կարգավորող տեսչական ստուգումների անցկացում և կարգավորող մարմնի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառում) -GS-G--1.5 Regulatory control of radiation sources (Իոնացնող ճառագայթման աղբյուրների կարգա-</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
							վորող վերահսկողություն) -1526_ Inspection of radiation sources and regulatory enforcement (Իրնացնող ճառագայթման աղբյուրների տեսչական ստուգումների անցկացում և պատասխանատվության միջոցների կիրառում)
88.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի կողմից իրականացվող ռիսկի հիման վրա ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների ռիսկի որոշում, դրա հիման վրա տեսչական ստուգումների պլանավորում ու անցկացում	ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե		2012 թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտներ. GS-G-1.3. Regulatory inspection of nuclear facilities and enforcement by the regulatory body (Միջուկային տեղակայանքների կարգավորող տեսչական ստուգումների անցկացում և կարգավորող մարմնի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառում) GS-G--1.5 Regulatory control of radiation sources (Իրնացնող ճառագայթման աղբյուրների կար-

1	2	3	4	5	6	7	8
							գավորող վերահսկողություն) 1526_Inspection of radiation sources and regulatory enforcement (Ինսպեկտորատի տեսչական ստուգումների անցկացում և պատասխանատվության միջոցների կիրառում)
89.	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի կողմից իրականացվող ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություններկայացնելը	ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտներում տեսչական ստուգումների անցկացման համապատասխանեցում «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի և ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտների պահանջներին	ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե		2012 թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտներ. -GS-G-1.3._Regulatory inspection of nuclear facilities and enforcement by the regulatory body (Կարգավորող մարմնի կողմից միջուկային տեղակայանքների տեսչական ստուգումների անցկացում և պատասխանատվության միջոցների կիրառում) -GS-G-1.5._Regulatory control of radiation sources (Ինսպեկտորատի տեսչական ստուգումների կարգավորող վերահսկողություն) -1526_Inspection of

1	2	3	4	5	6	7	8
							radiation sources and regulatory enforcement (Բոնացնող ճառագայթման աղբյուրների տեսչական ստուգումների անցկացում և պատասխանատվության միջոցների կիրառում)
90.	«Միջուկային նոր էներգաբլոկի (էներգաբլոկների) նախագծային անվտանգության պահանջները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարությունն ներկայացնելը	միջուկային նոր էներգաբլոկի անվտանգության պահանջների սահմանում՝ ԱԷՄԳ-ի նոր ստանդարտներին, միջազգային մոտեցումներին և փորձին համապատասխան	ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե		2012 թ. հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	«Հայաստանի Հանրապետությունում նոր միջուկային էներգաբլոկի (էներգաբլոկների) կառուցման մասին» ՀՀ օրենք (27.10.2009 թ. ՀՕ-192) ԱԷՄԳ. -SF «Fundamental Safety Principles» (Անվտանգության հիմնարար սկզբունքներ) - NS-R-1 «SAFETY OF NUCLEAR POWER PLANTS: DESIGN (Ատոմակայանների անվտանգություն. նախագիծ)
91.	«Միջուկային նոր էներգաբլոկի հրապարակի սեյսմիկ վտանգի գնա-	միջուկային նոր էներգաբլոկի կառուցմանն ուղղված՝ հրապար-	ՀՀ կառավարությանն առընթեր		2012 թ. նոյեմբերի 1-ին	Լրացուցիչ ֆինանսավորում	«Հայաստանի Հանրապետությունում

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>հատման մեթոդը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>րակի սեյսմիկ վտանգի գնահատման իրավահարաբերությունների կարգավորում, միջուկային նոր էներգաբլոկի հրապարակի սեյսմիկ վտանգի գնահատման մեթոդիկան, խնդիրների ցանկին ու բովանդակությանը և փորձաքննությանն առնչվող դրույթների սահմանում</p>	<p>միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե</p>		<p>տասնօրյակ</p>	<p>չի պահանջվում:</p>	<p>նոր միջուկային էներգաբլոկ(ներ)ի կառուցման մասին» ՀՀ օրենք (27.10.2009 թ. ՀՕ-192) ԱԷՄԳ - NS-G-3.3 «EVALUATION OF SEISMIC HAZARDS FOR NUCLEAR POWER PLANTS» (Ատոմակայանների համար սեյսմիկ վտանգի գնահատում) - SSG-9 «Seismic Hazards in Site Evaluation for Nuclear Installations» (Միջուկային տեղակայանքների հրապարակի սեյսմիկ վտանգի գնահատում)</p>
ՀՀ կառավարությանն առնչվող քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն							
92.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>համապատասխանություն Եվրամիության պահանջներին</p>	<p>ՀՀ կառավարությանն առնչվող քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>		<p>2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>	<p>ԵԿԱԿ-ի «Անվտանգության կանոնակարգեր» Dok 30</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե							
93.	«Բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացված եկամուտը ֆիզիկական անձանց համախառն եկամտում հաշվի առնելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 6-ի N 1420-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	եկամտային հարկի և կուտակային վճարի հաշվարկման նպատակով ֆիզիկական անձանց համախառն եկամտում բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացված եկամուտը հաշվի առնելու մեխանիզմների սահմանում	ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
94.	«Առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների էլեկտրոնային եղանակով գրանցման (հաշվառման) կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) էլեկտրոնային եղանակի ներդրում	ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
95.	«Ակցիզային հարկով հարկման ենթակա որոշ ապրանքների դրոշմավորման համար «2009» թվագրամբ ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառությունից հանելու և այդ դրոշմանիշերով դրոշմավորված ապրանքների իրացումն արգելելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	«Ակցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթների կիրառում	ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	2012 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
96.	«Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող և Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա որոշ ապրանքների դրոշմավորման	«Ակցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթների կիրառում	ՀՀ կառավարության առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	2012 թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	

1	2	3	4	5	6	7	8
	համար «2013» թվագրմամբ ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը						
ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով							
97.	«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Պետական օժանդակության վերահսկման մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	Էապես ուժեղացնել ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի իրավասություններն ու գործիքակազմը՝ հիմնվելով միջազգային լավագույն փորձի վրա:	ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով	-	2012 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Թվինինգ «Մրցակցային և պետական օժանդակության օրենսդրության հզորացումը Հայաստանում» ծրագիր	ՀՀ կառավարության 2012-2017թթ. ծրագրի 3.3.3-րդ կետ
ՀՀ կենտրոնական բանկ							
98.	«Բնակարանային հիփոթեքային կրեդիտավորման մասին» և այլ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը	հիփոթեքային կրեդիտավորման ոլորտում սպառողների իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների ներդրում, ինչպես նաև հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում առկա օրենսդրական խնդիրների լուծում	ՀՀ կենտրոնական բանկ		2012 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում:	
ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհուրդ							
99.	<<Քաղաքացիական ծառայողների էթիկայի կանոնագիրք>> ՀՀ օրենքի	Ակնկալվում է՝ 1) ներդնել շահերի բախումը բացա-	ՀՀ քաղաքացիական		2012 թ. սեպտեմբերի	-	ՀՀ Նախագահի 2012 թվականի ապրիլի

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>	<p>ռելու և բացահայտելու մեխանիզմներ. 2.) կանոնակարգել քաղաքացիական ծառայողների կողմից նվերների ստացման և նվերներ տալու հետ կապված հարաբերությունները. 3) սահմանել քաղաքացիական ծառայողների կողմից ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ իրենց հայտնի դարձած տեղեկատվության օգտագործման հետ կապված որոշ սահմանափակումներ. 4) կանոնակարգել քաղաքացիական ծառայողի հետծառայողական գործունեության հետ կապված որոշ հարաբերություններ. 5) սահմանել էթիկայի կանոնների խախտման դեպքերում դրանց մասին տեղեկացման ընթացակարգերը:</p>	<p>ծառայության խորհուրդ</p>		<p>3-րդ տասնօրյակ</p>		<p>16-ի ՆԿ-52-Ա կարգադրություն</p>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
 ՂԵԿԱՎԱՐ

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԵՐԱԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Պատասխանատու մարմինը	Գերակա խնդիրները	Գերակա խնդրի լուծմանն ուղղվող քայլերը
1	2	3
<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն</p>	<p>1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրականացվող ծախսային քաղաքականության ընդհանուր մեթոդաբանության ձևավորում</p>	<p>- տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրականացվող ծախսերի, օբյեկտիվ կարիքների ուսումնասիրություն և դրա հիման վրա, ըստ համայնքների մեծության, ծախսային կառուցվածքների տիպաբանության մշակում -ՀՀ պետական բյուջեից համայնքներին հատկացվող դոտացիաների սահմանված չափորոշիչների վերանայում նվազագույն չափի մասով</p>
	<p>2. Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ -գործարար հարաբերությունների պարզեցում, հստակեցում և գործող ընթացակարգերի բարելավում</p>	<p>- ՀՀ օրենսդրության այն դրույթների վերհանում, որոնք կարգավորում են տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարաբերությունները և շփումները - առաջարկությունների ներկայացում տեղական ինքնակառավարման մարմիններ – գործարար հարկային վարչարարության ոլորտի բարելավման վերաբերյալ (տեղական հարկերի մասով) - առաջարկությունների ներկայացում տեղական ինքնակառավարման մարմիններ – գործարար հարաբերությունների շրջանակներում տեղական ինքնակառավարման մարմիններից վարչական կախվածության գործոնն էականորեն նվազեցնելու կամ պարզեցնելու ուղղությամբ (տարատեսակ թույլտվություններ և համաձայնեցումներ)</p>
	<p>3. Տարածքային զարգացման հայեցակարգից բխող նոր</p>	<p>-մարզերի տնտեսական զարգացման ներուժի գնահատման մեթոդաբանության ամբողջացում տեղեկատվական բազայի համալրման</p>

1	2	3
	գործիքակազմի ձևավորում	մասով -տարածքներում ՀՀ պետական բյուջեի և այլ միջոցների հաշվին կատարվող ներդրումների արդյունավետության հաշվարկում -մարզային զարգացման ծրագրերի իրականացման ընթացիկ և տարեկան արդյունքների գնահատում և աղքատության նվազման վրա այդ գնահատականների ազդեցության հաշվարկում -տարածքային զարգացման հիմնադրամի ձևավորման մոտեցումների և աղքատների վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում
ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն	4. Հայկական ԱԷԿ-ի N 2 էներգաբլոկի անվտանգության ապահովում	- Հայկական ԱԷԿ-ի N 2 էներգաբլոկի «ստրեսս-տեստի» անցկացում
	5. Հայաստանում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման նախագծային աշխատանքների իրականացման նախապատրաստում	- միջուկային էներգաբլոկների նախագծման բնագավառում ՀՀ-ում միջազգային նորմատիվ փաստաթղթերի ներդաշնակեցման աշխատանքների մեկնարկ
	6. «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ-ի հին հզորությունների վերազինում	- «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ-ի էներգաբլոկների վերազինման մեկնարկ՝ ջրածխային վառելիքի հենքի վրա էլեկտրաէներգիայի արտադրության նպատակով (ՀՀ կառավարության որոշումների ընդունում)
	7. ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի կիրարկումն ապահովող իրավական ակտերի նախագծերի մշակում	- օրենսգրքից բխող նոր իրավական ակտերի, գործող իրավական ակտերում փոփոխությունների և լրացումների նախագծերի մշակում (առնվազն 50 իրավական ակտ)
	8. Հանքավայրերի շահագործման և օգտակար հանածոների երևակումների երկրաբանական ուսումնասիրություններին ներկայացվող միջազգային չափորոշիչներին համահունչ համապատասխան պահանջներով տեխնիկական կանոնակարգերի մշակման անհրաժեշտության և օրենսդրական առկա անհամապատասխանությունների բացահայտման ու վերացման, ինչպես նաև ընդերքի պետա-	- միջազգային չափորոշիչների ուսումնասիրություն - ընդերքի պետական տեսչության կողմից ստուգումների իրականացման համար արդիական մեթոդների և ձևերի վերաբերյալ միջազգային փորձի ուսումնասիրություն - ուսումնասիրությունների արդյունքների ամփոփում և համապատասխան առաջարկությունների մշակում

1	2	3
	<p>կան տեսչության կողմից ստուգումների իրականացման առավել արդիական մեթոդների և ձևերի վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում</p> <p>9. Ընդերքի ոլորտում հողօգտագործման գործընթացի կարգավորում</p> <p>10. Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ հաշվեկշռի մշակման մեթոդիկայի ներդրում</p>	<p>- հանքարդյունաբերության նպատակով նախկինում տրված հողերի կատեգորիաների համապատասխանեցում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին</p> <p>- էներգետիկ միջազգային գործակալության ստանդարտներին համապատասխան ազգային էներգետիկ հաշվեկշռի մշակման համար անհրաժեշտ տվյալների հավաքման և հաշվետվությունների ներկայացման համակարգերի, կանոնների և ընթացակարգերի սահմանում</p>
	<p>11. Հայկական էլեկտրաէներգետիկական համակարգի տարածաշրջանային ինտեգրացում</p>	<p>- Իրան-Հայաստան 400 կՎ լարման էլեկտրահաղորդման օղային գծի կառուցման մեկնարկ</p> <p>- Հայաստան-Վրաստան էլեկտրաէներգիայի վթարային փոխմատակարարումների իրականացման «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի էլեկտրաէներգետիկական համակարգերի զուգահեռ աշխատանքի մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև վթարային իրավիճակների ժամանակ էլեկտրաէներգիայի մատակարարման մասին» համաձայնագրերի ստորագրում</p>
<p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն</p>	<p>12. Սևանա լճում էնդեմիկ ձկնատեսակների պոպուլյացիայի համալրում 300.0 հազ. հատ մանրաձկան բացթողում Սևանա լիճ</p> <p>13. Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման հետևանքով 175 հա ջրածածկման ենթակա տարածքներում վնասակար ազդեցության կանխարգելման միջոցառումների իրականացում</p> <p>14. «Արփի լիճ» ազգային պարկի կարողությունների զարգացում</p>	<p>- Սևանա լճում էնդեմիկ ձկնատեսակների՝ գեղարքունի և ամառային իշխանի պոպուլյացիայի համալրման նպատակով 300.0 հազ. հատ մանրաձկան աճեցում և բացթողում Սևանա լիճ</p> <p>- Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման հետևանքով ջրի տակ մնացող շուրջ 175 հա անտառածածկ տարածքների ծառափայլին բույսերի մաքրում և հեռացում</p> <p>- «Արփի լիճ» ազգային պարկի հիմնադրման ավարտն ապահովող միջոցառումների իրականացում, այդ թվում ա. ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրում, դրանց</p>

1	2	3
		<p>կահավորում և տեխնիկական, տեղեկատվական նյութերի, ցուցատախտակների և պաստառների պատրաստում և տեղադրում, բ. ազգային պարկի քարտեզի և սեփականության իրավունքների գրանցում պետական կադաստրում, գ. ազգային պարկի անձնակազմի համար դասընթացների անցկացում, դ. պահպանության գոտու զարգացմանն ուղղված ներդրումների ծրագրով նախատեսված միջոցառումների (տնտեսությունների ստեղծում մեղվաբուծական և այլն) իրականացում, ե. ազգային պարկի պաշտոնական բացման արարողության անցկացում</p>
<p>ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>	<p>15. Արարատյան դաշտավայրում ստորերկրյա ջրերի արդյունավետ օգտագործման ապահովում</p>	<p>- Արարատյան դաշտավայրի ստորերկրյա ջրերի օգտագործման գծով բնապահպանական օրենսդրության (այդ թվում ձկնաբուծական տնտեսություններին ներկայացված) պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում - անօրինական խորքային հորերի փակմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում</p>
	<p>16. Պետական ծախսերի կառավարման արդյունավետության բարձրացման նպատակով ծրագրային բյուջետավորման ներդրմանն ուղղությամբ իրականացվող բարեփոխումների շարունակում, այդ թվում մեթոդական ցուցումներին համապատասխան, փորձարարական 10 գերատեսչությունների կողմից ՀՀ 2013-2015 թվականների ՄԺԾԾ-ի հայտի հետ մեկտեղ յուրաքանչյուրը 1-ական բյուջետային ծրագրի նկարագրի (անձնագրի) ներկայացում</p>	<p>- բյուջետային ծրագրի նկարագրի (անձնագրի) կազմման մեթոդական ցուցումների լրամշակում և համապատասխան գերատեսչություններին կիրառման հետ կապված խորհրդատվության տրամադրում</p>
	<p>17. ՀՀ պետական կառավարման մարմինների կողմից ներկայացվող բյուջետային ֆինանսավորման հայտերի, նաև տարածքային (ըստ մարզերի)</p>	<p>- 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերով հատկացումների տարածքային (ըստ մարզերի) բացվածքի ձևաչափի և կազմման մեթոդական ցուցումների տրամադրում ՀՀ պետական կառավարման մարմիններին</p>

1	2	3
	բացվածքով կազմման մշակույթի ներդրում	<p>- ՀՀ պետական կառավարման մարմինների կողմից իրենց 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերով առաջարկվող ծախսային ծրագրերի գծով բյուջետային հատկացումների տարածքային (ըստ մարզերի) բացվածքի և իրականացվելիք ծրագրերի վերլուծության ներկայացում</p>
	18. Հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքների հաստատում	<p>- հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքների մշակում - հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքներից բխող միջոցառումների իրականացման ժամանակացույցի մշակում - «Հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքների ուղեցույցը և սկզբունքներից բխող միջոցառումների իրականացման ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի քննարկում այլ շահագրգիռ մարմինների հետ - «Հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքների ուղեցույցը և սկզբունքներից բխող միջոցառումների իրականացման ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ կառավարության քննարկմանը</p>
	19. ՀՀ հանրային հատվածի պետական կառավարչական մարմիններում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններում ու 50 տոկոս և ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ կազմակերպություններում ներքին աուդիտի համակարգի ներդրման գործարկում	<p>- ներքին աուդիտի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության ամբողջականացում, ներքին աուդիտի ստորաբաժանումներին ներկայացվող չափորոշիչների սահմանում, միաժամանակ, ներքին աուդիտի ստորաբաժանումների ղեկավարների համար համապատասխան վերապատրաստման դասընթացների կազմակերպում</p>
	20. Պարտադիր աուդիտի ենթակա	<p>- պարտադիր աուդիտի ենթակա կազմակերպությունների ֆինանսական</p>

1	2	3
	<p>կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների և աուդիտի եզրակացությունների հրապարակումը կանոնակարգելու նպատակով իրավական ակտերի նախագծերի ներկայացում</p>	<p>հաշվետվությունների և աուդիտի եզրակացությունների հրապարակման նոր կարգի օրենքով սահմանում - պարտադիր աուդիտի ենթակա կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների և աուդիտի եզրակացությունների հրապարակումների օրենսդրական պահանջների խախտման դեպքերում համապատասխան պետական մարմինների կողմից նշված դեպքերի մասին հսկողություն իրականացնող մարմնին տեղեկացնելու կարգի սահմանում - անհրաժեշտության դեպքում հսկողությունն ապահովող մեխանիզմների կարգավորմանն առնչվող այլ իրավական ակտերի սահմանում</p>
<p>ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	<p>21. Մթնոլորտային երևույթների կառավարման և ռադիոլոկացիոն դիտարկումների իրականացման նպատակով մթնոլորտի և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծրագրի մշակում և հաստատում</p> <p>22. Ճգնաժամային կառավարման կենտրոնում մարդուն հրատապ օգնության համապետական համակարգի «911» դիսպետչերական ծառայության գործարկում</p>	<p>- մթնոլորտի և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծրագրի նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարություն</p> <p>- «911» հեռախոսահամարին իրականացվող զանգերի տեղայնացում - հանրապետությունում գործող գերատեսչական շուրջօրյա ծառայությունների և «911» դիսպետչերական ծառայության միջև փոխհամագործակցությունն ապահովող ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում՝ տեղեկատվության փոխանակման գործընթացը կարգավորելու նպատակով - արտակարգ իրավիճակների հարցերով միասնական տեղեկատվական դաշտի ստեղծում (տեղեկատվական բազաներ)</p>
<p>ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն</p>	<p>23. 2012 թվականին Լոնդոնի 30-րդ օլիմպիական խաղերին և 14-րդ պարալիմպիկ խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցություն</p> <p>24. Հայաստանի Հանրապետությունում</p>	<p>- կազմակերպչական և նախապատրաստական աշխատանքներին աջակցում և իրականացում - մեթոդական և գործնական օգնության տրամադրում՝ նախապատրաստական և անցկացման կազմակերպչական աշխատանքների ու նախատեսված կանոնակարգի համաձայն - Հայաստանի հավաքական թիմերի մասնակցության ապահովում, մրցանակային տեղերի գրավմանը նպաստում, օլիմպիական գաղափարների տարածում - գիտակրթական կազմակերպություններում երիտասարդական</p>

1	2	3
	<p>երիտասարդական ուսումնասիրությունների ինստիտուտի կայացում և զարգացում</p>	<p>ուսումնասիրություններով զբաղվող անձանց համար համապատասխան բարենպաստ միջավայրի ձևավորում (տարեկան համաժողովի կազմակերպում, աշխատանքների ժողովածուի հրատարակում և այլն), աջակցություն մասնագիտական աճի համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանն ու մեխանիզմների զարգացմանը</p> <ul style="list-style-type: none"> - երիտասարդության հիմնահարցերի ուսումնասիրությամբ զբաղվող պետական և ոչ պետական կազմակերպությունների ներուժի զարգացման և ուսումնասիրություններով զբաղվող մասնագետների ներգրավման մեխանիզմների մշակում և կիրառում - ուսումնասիրությունների իրականացման նպատակով առցանց դրամաշնորհային մրցույթների անցկացում (առնվազն 2 մրցույթ), իրականացված ուսումնասիրությունների զեկույցների հրատարակում և տպագրում (առնվազն 2 զեկույց) - երիտասարդական ուսումնասիրությունների ոլորտում միջազգային համագործակցության խթանում, համատեղ ուսումնասիրությունների ծրագրերի մշակում և իրականացում - 2013-2017 թվականների երիտասարդական պետական քաղաքականության մշակման համար առաջարկությունների փաթեթի ներկայացում
<p>ՀՀ սփյուռքի նախարարություն</p>	<p>25. «Իմ Հայաստան» համահայկական փառատոնի անցկացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - շուրջ 600 մասնակցի ապահովում - 20 պարային համույթների և երգչախմբերի, առնվազն 20 անհատ կատարողների ելույթների կազմակերպում Հայաստանում և Արցախում - դուդուկահարների համահայկական փառատոնի անցկացում
	<p>26. «Սփյուռք» ամստային դպրոցի հիմնում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ԵՊՀ-ի բազայի հիման վրա «Սփյուռք» ամստային համալսարանի հիմնում 5 բաժիններով (ըստ ԵՊՀ-ի համապատասխան ֆակուլտետների) - սփյուռքի տարբեր համայնքներից մինչև 70 մասնակցի ապահովում երիտասարդ լրագրողի, երիտասարդ առաջնորդի, հայոց լեզվի, հայոց պատմության, ազգային երգի, պարի ուսուցչի վերապատրաստման ծրագրերին - հայաստանցի և օտարերկրյա (այդ թվում՝ սփյուռքահայ) դասախոսների համացանցի ստեղծում, դասախոսական թեմատիկ շարքերի տպագրում և գիտելիքի տարածում սփյուռքյան համայնքներում
	<p>27. Սփյուռքի համայնքային ինքնակառավարման</p>	

1	2	3
	<p>մարմինների հզորացմանն աջակցության նպատակով «Սփյուռքի հայկական համայնքային կառույցի գործունեության կազմակերպման օրինակելի կարգի» մշակում և տրամադրում համայնքներին</p>	<p>- ձեռնարկի մշակում և քննարկում համայնքային կառույցների հետ</p> <p>- ձեռնարկի հրատարակում 500 օրինակով և առաքում սփյուռք</p>
<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>	<p>28. Աջակցություն Վրաստանում լոյս տեսնող հայալեզու լրատվամիջոցներին</p> <p>29. Մարզային առողջապահական համակարգերի զարգացման ծրագրի իրականացում</p>	<p>- խնդրի համակողմանի ուսումնասիրում</p> <p>- 1 շաբաթաթերթի, 3 ամսաթերթի, 1 մանկապատանեկան ամսաթերթի, 2 ինտերնետային կայքէջի, 1 հայկական հեռուստաալիքի և 2 տարեգրքի ֆինանսական աջակցության ցուցաբերում</p> <p>1) գյուղական բնակավայրերում առողջության առաջնային պահպանման հաստատությունների զարգացում</p> <p>ա. նոր ամբուլատորիաների կառուցման մեկնարկ՝ 13 գյուղական համայնքներում,</p> <p>բ. ամբուլատորիաների վերանորոգում՝ 4 գյուղական համայնքներում.</p> <p>2) մարզային բժշկական կենտրոնների զարգացում, մարզային առողջապահական համակարգի օպտիմալացում և արդիականացում համաձայն Հայաստանի Հանրապետության 2006 թվականի նոյեմբերի 2-ի N 1911-Ն որոշման՝</p> <p>ա. ՀՀ Շիրակի մարզի «Գյումրու բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության նոր շենքի կառուցման շինարարական աշխատանքների ավարտ,</p> <p>բ. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի «Գավառի բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության դիախերճարանի նոր շենքի կառուցման շինարարական աշխատանքների ավարտ,</p> <p>գ. ՀՀ Սյունիքի մարզի «Գորիսի բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության դիախերճարանի կառուցման շինարարական աշխատանքների մեկնարկ,</p> <p>դ. ՀՀ Սյունիքի մարզի «Մեղրիի տարածաշրջանային բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության նոր շենքի կառուցման շինարարական աշխատանքների մեկնարկ,</p> <p>ե. ՀՀ Սյունիքի մարզի «Կապանի բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության շենքերի, ՀՀ Կոտայքի մարզի «Աբովյանի</p>

1	2	3
		<p>բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության շենքերի, ՀՀ Տավուշի մարզի «Բերդի բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության պոլիկլինիկայի մասնաշենքերի վերանորոգման շինարարական աշխատանքների մեկնարկ, գ. մարզային բժշկական կենտրոնների բժշկական սարքավորումներով և կահույքով հագեցման աշխատանքների շարունակական իրականացում, է. ՀՀ Լոռու մարզի «Վանաձորի բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության շենքի կառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման մեկնարկ</p>
	<p>30. Բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման համավճարային մեխանիզմների կիրառման ընդլայնում, նոր ծրագրերի ընտրություն և ներդրում</p>	<p>1) համավճարային մեխանիզմների ներդրման ընդլայնման նպատակով բժշկական օգնության և սպասարկման ծրագրերի վերլուծության և ընտրության արդյունքում առնվազն 2 ծրագրերի վերաբերյալ ՀՀ կառավարություն առաջարկություն ներկայացնելը. 2) ընտրված ծրագրերի քննարկում և ներդրման ժամանակացույցի հաստատում. 3) ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն որոշման մեջ փոփոխությունների և լրացումների իրականացում. 4) ընտրված ծրագրերի շրջանակներում համավճարի չափի սահմանում դիֆերենցված ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի համաձայնեցված ՀՀ ֆինանսների նախարարի հետ. 5) բժշկական օգնության և սպասարկման պետական պատվեր իրականացնող հիվանդանոցային բուժօգնության բնագավառում բուժանձնակազմի վարձատրության կարգի հստակեցում. 6) 2012 թվականի երկրորդ կիսամյակում ընտրված նոր ծրագրերում բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման համավճարային մեխանիզմի ներդրում</p>
	<p>31. Մանկական վերակենդանացման մարզային ծառայությունների հզորացում</p>	<p>1) առնվազն 3 մարզում մանկական վերակենդանացման ծառայությունների ստեղծում և սարքավորումներով հագեցում. 2) մարզային նշանակության մանկական/նորածնային վերակենդանացման ծառայությունների ստեղծում Ղափանում և Վանաձորում.</p>

1	2	3
		<p>3) մանկական/նորածնային առկա ծառայության՝ սարքավորումներով համալրում Գյումրու մանկական ավստրիական հիվանդանոցում.</p> <p>4) Երևան քաղաքի արտագնա անհետաձգելի մանկական/նորածնային վերակենդանացման ծառայությունների՝ նույնատեսակ մարզային ծառայությունների հետ գործառնական կապի ստեղծում, մասնագիտական խորհրդատվական ու կազմակերպամեթոդական աշխատանքների ընդլայնում</p>
	<p>32. Պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող բուժհաստատությունների ֆինանսական հոսքերի կառավարման արդյունավետության բարձրացում</p>	<p>1) պետական պատվեր իրականացնող բուժհաստատությունների եկամուտների ավելացման և արդյունքում հարկային բազայի ընդլայնման նպատակով վճարովի հիմունքներով մատուցվող բժշկական ծառայությունների գների կանոնակարգում, ծառայությունների գների նվազագույն սանդղակի սահմանում.</p> <p>2) պետական պատվեր իրականացնող բուժհաստատությունների կողմից կատարվող ծախսերի (մասնավորապես, աշխատանքի վարձատրությանն ուղղվող ծախսերի) արդյունավետության բարձրացման նպատակով ծախսային նորմատիվների սահմանում, աշխատանքի վարձատրության կանոնակարգում, ֆինանսական հաշվետվողականության ներդրման գործընթացի իրականացում, անհրաժեշտության դեպքում բուժհաստատությունների կառուցվածքի, հաստիքների և նախահաշվի փոփոխությունների առաջարկների ներկայացում</p>
	<p>33. Դեղերի պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնները Հայաստանի Հանրապետությունում ներդնելու և դեղերի շրջանառության ոլորտում բարեփոխումների ծրագրի իրականացում</p>	<p>1) Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության «Դեղերի և բժշկական տեխնոլոգիաների փորձագիտական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության, այդ թվում միջազգային կազմակերպությունների աջակցությամբ (իռլանդական «The Compliance Group»-ի ծրագիր) կադրային ներուժի հզորացում, կարողությունների զարգացում, փորձագետների շարունակական վերապատրաստում.</p> <p>2) պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնների համակարգի ներդրման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի մշակում և հաստատում.</p> <p>3) «Պատշաճ բաշխման գործունեության (ՊԲԳ) հավաստագրի տրամադրման և վերանայման կարգը և հավաստագրի ձևը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և այն ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը.</p>

1	2	3
		<p>4) պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնների և պատշաճ բաշխման գործունեություն կանոնների ներդրման նպատակով դեղագործական տեսչությունների համագործակցության (PIC/S) միջազգային կառույցին անդամակցության հայտի ներկայացման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p> <p>1) Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրվող երրորդ վարկային ծրագրի շուրջ բանակցությունների ամփոփում, վարկային համաձայնագրի հաստատում և վավերացում.</p> <p>2) արյունաբանական կենտրոնի արդիականացման և ոսկրածուծի փոխպատվաստման նոր բաժանմունքի ստեղծման նպատակով կենտրոնի հիմնանորոգման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման մեկնարկ.</p> <p>3) Հայաստանի Հանրապետությունում նոր ժամանակակից ուռուցքաբանական կենտրոնի ստեղծման նպատակով կենտրոնի շենքի տեղակայման տարածքի ուսումնասիրություն և ճշգրտում, անհրաժեշտ ֆինանսական ներդրումների հստակեցում, կենտրոնի կառուցման տեխնիկական պայմանների և ճարտարապետական առաջադրանքի նախապատրաստում</p>
<p>ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն</p>	<p>35. Վանաձոր-Ֆիոլետովո նոր երկաթգծի շինարարության նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p>	<p>- Վանաձոր-Ֆիոլետովո նոր երկաթգծի վերջնական ծրագծի ընտրություն, նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերի պատվիրման և շինարարական աշխատանքների կազմակերպում</p>
	<p>36. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրի Տրանշ 1 (Երևան-Աշտարակ, Երևան-Արարատ), Տրանշ 2 (Աշտարակ-Թալին) շինարարական աշխատանքների մեկնարկում, Տրանշ 3 (Թալին-Գյումրի) ֆինանսավորման կազմակերպում և Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրով նախատեսված ամբողջ ծրագծի հաստատում</p>	<p>- Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրի Տրանշ 1 (Երևան-Աշտարակ, Երևան-Արարատ), Տրանշ 2 (Աշտարակ-Թալին) շինարարական աշխատանքների մեկնարկի իրականացմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպում, Տրանշ 3 (Թալին-Գյումրի) ֆինանսավորման և Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրով նախատեսված ամբողջ ծրագծի հաստատմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպում</p>
	<p>37. «Հայավտոկայարան» փակ</p>	<p>- «Հայավտոկայարան» փակ բաժնետիրական ընկերությունը կոնցեսիոն</p>

1	2	3
	<p>բաժնետիրական ընկերությունը կոնցեպտին պայմանագրով փոխանցելու կամ վարձակալության հանձնելու գործընթացի իրականացում</p>	<p>պայմանագրով փոխանցելու կամ վարձակալության հանձնելու պայմանագրի մշակում և համապատասխան մրցույթի իրականացում</p>
	<p>38. «Հայաստանի հեռուստառադիո-հեռարձակման ցանց» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքի վարձակալության տրամադրման գործընթացի իրականացում</p>	<p>- «Հայաստանի հեռուստառադիոհեռարձակման ցանց» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքի վարձակալության տրամադրման պայմանագրի մշակում և համապատասխան մրցույթի իրականացում</p>
<p>ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>	<p>39. Համաշխարհային բանկի խմբի «Գործարարությամբ զբաղվելը» (Doing business) վարկանիշային դասակարգման սանդղակում առնվազն հինգ քայլով Հայաստանի դիրքի բարձրացում</p>	<p>- ՀՀ Նախագահի նախընտրական ծրագրից և ՀՀ կառավարության հռչակած համազգային նախագծերից բխող գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացմամբ «Գործարարությամբ զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի բարձրացում ՀՀ կառավարության 2012 թվականի «Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրի 4-րդ՝ «Շինարարական թույլտվություններ» բաղադրիչով քաղաքաշինության նախարարությանն ուղղված հանձնարարականների կատարման շրջանակներում</p>
	<p>40. Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած անձանց բնակարանային ապահովում</p>	<p>- աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած մոտ 1500 ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծմանն ուղղված բնակարանային ապահովման ծրագրի իրականացում - ՀՀ կառավարության 1999 թ. հուլիսի 10-ի N 432 և 2008 թ. նոյեմբերի 13-ի N 1337-Ն որոշումների դրույթների համաձայն պետական աջակցությամբ իրականացվող բնակարանային ապահովման ծրագրերի շրջանակներում բնակարանային պայմանները բարելավելու համար համապատասխան համայքների ղեկավարների կողմից հաստատված ցուցակներում ընդգրկված քաղաքացիների փաստաթղթային փաթեթների ուսումնասիրություն - ուսումնասիրության արդյունքներով բնակարանային պայմանները բարելավելու հավակնող անձանց ցուցակների հաստատում</p>
	<p>41. Շենքերի և շինությունների անվտանգու-</p>	<p>- շենքերի և շինությունների, շինարարական նյութերի և արտա-</p>

1	2	3
	<p>թյանը, սեյանակայանությանն ու էներգա-արդյունավետությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում</p>	<p>դրանքների անվտանգության տեխնիկական կանոնակարգի մշակում - ՀՀ Շիրակի մարզի Ախուրյան համայնքում էներգաարդյունավետ միջոցառումների կիրառմամբ մեկ բազմաբնակարան շենքի շինարարության փորձնական ծրագրի իրականացում</p>
	<p>42. Հայաստանի Հանրապետությունում շենքերի և շինությունների տեխնիկական տվյալների բազայի ստեղծում և շարունակական համալրում</p>	<p>-Հայաստանի Հանրապետությունում շենքերի և շինությունների տեխնիկական տվյալների բազայի ստեղծման համար գույքագրման եղանակով հանրապետությունում շուրջ 1500 բնակելի շենքերի վերաբերյալ տեխնիկական տվյալների հավաքագրում -հավաքագրված տվյալների վերլուծում, մշակում, ընդհանրացում և մուտքագրում համակարգչային ծրագիր</p>
	<p>43. Քաղաքաշինության ոլորտում ապահովագրական մեխանիզմների միջազգային փորձի ուսումնասիրություն և ըստ այդմ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելը</p>	<p>-միջազգային փորձի ուսումնասիրություն համացանցի միջոցով բնագավառում առաջադեմ փորձ ունեցող երկրները ընտրելու և համապատասխան մասնագետների խմբեր գործուղելու միջոցով -նշված ուսումնասիրությունների հիման վրա քաղաքաշինության ոլորտում ապահովագրական մեխանիզմների ներդրման ծրագրի վերաբերյալ առաջարկությունների նախապատրաստում</p>
<p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն</p>	<p>44. Համայնքներում նախադպրոցական կրթության ինստիտուցիոնալ հիմքերի ներդրում</p>	<p>- ՀՀ Շիրակի, Լոռու, Տավուշի և Կոտայքի մարզերում նախադպրոցական հաստատություններ չունեցող և թերկոմպլեկտավորված մանկապարտեզներ ունեցող համայնքներում նախադպրոցական ծառայությունների կազմակերպում առնվազն 80 միկրոծրագիր - շուրջ 1500 նոր երեխաների ընդգրկում այդ խմբերում</p>
	<p>45. Հանրակրթության համակարգում նոր գործառույթների և ժամանակակից տեղեկատվական և հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) ներդրում</p>	<p>- շուրջ 8000 ուսուցիչների վերապատրաստում և աստեղծվելու համաձայն նոր առարկայական ծրագրերի - տարակարգերի շտրիում շուրջ 2050 ուսուցիչներին - շուրջ 400 տնօրենների հավաստագրում - հանրակրթական հաստատություններում ուսուցման նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման ընդլայնում ինտերնետային ցանցին փոխկապակցված դպրոցների թիվը հասցնելով 1403-ի - 107 ավագ դպրոցներում անլար (Wi -Fi) կապի ապահովում - դպրոցական դասագրքերի էլեկտրոնային շտեմարանի ստեղծում</p>

1	2	3
		<ul style="list-style-type: none"> - տարրական դասարանների աշակերտներին բոլոր դասագրքերով ապահովում - շախմատ առարկայի ներդրում հանրակրթական դպրոցի 3-րդ դասարանում - հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների վարկանիշավորման համակարգի մշակում - 2012/2013 ուսումնական տարվա միասնական քննությունների համար գրավոր քննությունների 5000 և բանավոր քննությունների 1000 հարցից բաղկացած շտեմարանների մշակում և հրատարակում - մրցույթի արդյունքում հաղթած դասագրքերի՝ մեկ տարում դպրոցներում փորձարկում նախքան դրանց գործածության երաշխավորումը
	<p>46. Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության համակարգում նոր բովանդակային հենքի ներդրում և կադրերի մասնագիտական զարգացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ աշխատաշուկայում պահանջարկ ունեցող և հեռանկարային մասնագիտությունների 17 կրթական չափորոշիչների և 17 մոդուլային ծրագրերի մշակում և ներդրում, այդ թվում վերանայում և բարելավում - ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական կադրերի և ղեկավար անձնակազմի վերապատրաստում շուրջ 800 դասախոս և արտադրական ուսուցման վարպետներ, շուրջ 40 տնօրեն և տնօրենի տեղակալ
	<p>47. Բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգում Բոլոնիայի գործընթացի հիմնական ուղղությունների իրականացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրման գործարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում - ՀՀ բարձրագույն կրթության ֆինանսավորման ռազմավարությունից բխող միջոցառումների իրականացում - բարձրագույն կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի ներդրում - լավագույն ուսանող հանրապետական մրցույթի կազմակերպում և անցկացում - բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների վարկանիշավորման համակարգի մշակում - բարձրագույն մասնագիտական կրթության 3 մասնագիտությունների

1	2	3
		<p>կրկնակի դիպլոմների համակարգի ներդրում</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում «Հայաստանի ազգային ճարտարագիտական լաբորատորիա» հիմնելը
<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>	<p>48. Եվրամիության պահանջներին համապատասխան սննդամթերքի անվտանգության օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում և ընթացակարգերի սահմանում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Հայաստանի Հանրապետությունում կենդանական ծագման սննդի և անասնակերի անվտանգության վերահսկման հզորացում» ԹՎԻՆԻԳ ծրագրի իրականացում ա. Հայաստանի Հանրապետությունում կենդանական ծագման սննդի և անասնակերի անվտանգության ոլորտը կարգավորող օրենսդրության մոտարկման մեթոդաբանության ուսուցում, բ. կենդանական ծագման սննդի և անասնակերի անվտանգության վերահսկման կարողությունների, գործող ընթացակարգերի արդիականացում, գ. հանրության շրջանում և մասնավոր հատվածում կենդանական ծագման սննդի և անասնակերի անվտանգության մասին իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում
	<p>49. Գյուղական համայնքներում գյուղատնտեսական կոոպերատիվների ստեղծում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - հանրապետության 10 մարզի գյուղական համայնքներում գյուղատնտեսական կոոպերատիվների անհրաժեշտության և տվյալ տնտեսավարման ձևի առավելությունների վերաբերյալ խորհրդատվության տրամադրում - հանրապետության գյուղական համայնքներում տարբեր ուղղվածության առնվազն 10 կոոպերատիվի ստեղծմանն աջակցություն - գյուղատնտեսական կոոպերացիայի միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրման նպատակով Եվրամիության աջակցության Թայեքս ծրագրի շրջանակներում կազմակերպվող սեմինարում գյուղատնտեսության կոոպերացիայի զարգացման հարցի ներառում - գյուղատնտեսության ոլորտում գործող կոոպերատիվների կարողությունների հզորացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում (սերմերի, անասնազվխաքանակի, գյուղատնտեսական տեխնիկայի առաջնահերթ տրամադրում և այլն)
	<p>50. Հայաստանի Հանրապետության համայնքներին գյուղատնտեսական</p>	<ul style="list-style-type: none"> - մարզային և տարածաշրջանային մակարդակով գյուղատնտեսական տեխնիկայի ապահովվածության փաստացի մակարդակի և դրանց

1	2	3
	<p>տեխնիկայի մատակարարման մեխանիզմների կատարելագործում</p>	<p>վիճակի գնահատում (ըստ գյուղատնտեսական հողատեսքերի տեխնիկայով ապահովվածության, տեխնիկայի պատրաստականության մակարդակի, ըստ տեսակների շահագործման ժամկետների և այլն)</p> <ul style="list-style-type: none"> - մարզային և տարածաշրջանային մակարդակով գյուղատնտեսական տեխնիկայի պահանջարկի գնահատում - գյուղատնտեսական տեխնիկա մատակարարող լիզինգային ընկերությունների, արտերկրի արտադրողների հետ հանրապետություն մատչելի պայմաններով տեխնիկայի մատակարարման ուղղությամբ բանակցությունների վարում, դրամաշտրհային կարգով գյուղատնտեսական տեխնիկայի ներմուծման հայտերի ներկայացում - գյուղատնտեսությունում մեքենայական աշխատանքներ իրականացնող համատեղ գործունեության պայմանագրով և կոոպերացման սկզբունքով գործող կառույցներին աջակցություն
	<p>51. Ձկնաբուծական մթերքների արտադրության և արտահանման ծավալների խթանում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 2012 թվականին ձկնաբուծության համախառն արտադրանքի ավելացում 25%-ով - նախորդ տարիների համեմատությամբ 2012 թվականին ձկնաբուծական արտադրանքի արտահանման ծավալի ավելացում 30-40%-ով <p>Ռուսաստանի Դաշնություն ձկնամթերքի արտահանման թույլտվություն ունեցող հայկական ընկերությունների ցանկի ընդլայնում</p>
<p>ՀՀ մշակույթի նախարարություն</p>	<p>52. Հայ գրավոր ժառանգության, գրքի, գրքարվեստի և տառարվեստի հանրահռչակում ՀՀ-ում և արտերկրում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Հայ գրատպության 500-ամյակին և Երևանը 2012 թ. գրքի համաշխարհային մայրաքաղաք» ծրագրի իրականացում, մասնավորապես՝ ա. մասնակցություն 14 գրքի միջազգային տոնավաճառներին, բ. 20 գրական համաժողովների, փառատոների, ցուցահանդեսների, մրցույթների կազմակերպում Հայաստանում, գ. 8 մանկական հանրապետական միջոցառումների իրականացում Հայաստանում - գրքի թանգարանի հիմնադրում - հայկական տառարվեստի 3 համալիրների ստեղծում - ՀՀ Արմավիրի մարզի Այգեշատի համայնքի Թարգմանչաց եկեղեցու վերականգնման մեկնարկ
	<p>53. Մշակութային ծառայությունների ոլորտում էլեկտրոնային</p>	<p>թանգարաններ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 վիրտուալ թանգարանների (գորգի և գրատպության) և 1 մանկական

1	2	3
	տեղեկատվական համակարգերի ներդրում և գործարկում	<p>սրահի ստեղծում</p> <ul style="list-style-type: none"> - վիրտուալ թեմատիկ ցուցադրությունների կազմակերպում - էլեկտրոնային տեղեկատվական 20 կրպակների գործարկում <p>գրադարաններ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հայաստանի գրադարանների միացյալ ավտոմատացված ցանցում 376000 միավոր գրքի մուտքագրում - էլեկտրոնային տեղեկատվության 2 աղբյուրների («EBSKO», «Integrum World») էլեկտրոնային հրապարակումների բաժանորդագրություն 4 համերգային դահլիճներում տոմսերի էլեկտրոնային վաճառքի գործարկում - մշակութային ծառայություններ մատուցող մասնագետների վերապատրաստում (100 թանգարանային աշխատողներ, 90 համայնքային գրադարանավարներ, 800 երաժշտություն դասավանդողներ, 30 ճարտարապետ վերականգնողներ, 14 հնագետ վերականգնողներ, 10 որմանակարներ վերականգնողներ և 10 շինարարության կազմակերպիչներ աշդեկներ)
	54. Մշակութային ենթակառուցվածքների արդիականացմանն ուղղված ծրագրերի մեկնարկ	<ul style="list-style-type: none"> - 12 գրադարանների վերազինում - 3 վերանորոգված թանգարաններում նոր մշտական ցուցադրությունների ձևավորում (Ա. Բակունցի տուն-թանգարան, Ե. Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարան, Ա. Սպենդիարյանի տուն-թանգարան) - Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի շենքի նյութատեխնիկական և մասնագիտական բազայի արդիականացում լուսաձայնային սարքավորումների և բեմական մեխանիզմների տեղադրման մեկնարկում
	55. Պետություն-մասնավոր համագործակցության ներքո պատմա-ճարտարապետական հուշարձանների վերանորոգման ծրագրի մեկնարկ	<ul style="list-style-type: none"> - «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի պահանջների կատարման ապահովում, համաձայն որի հուշարձանների պահպանության և օգտագործման բնագավառը պետական հատկացումներից բացի ֆինանսավորվում է նաև հուշարձանների սեփականատերերի և օգտագործողների, մշակութային, հասարակական և այլ կազմակերպությունների ու հիմնադրամների միջոցներով և օրենքով

1	2	3
		<p>չարգելվող այլ միջոցների հաշվին 2012 թ. նախատեսվում է այս ձևաչափով իրականացնել 3 (Օձունի Աք. Հովհաննես եկեղեցի, Մխիթար Գոշի դամբարան, 1827 թ. Ռուս-պարսկական պատերազմում զոհված ռուս մարտիկներին նվիրված Օշականի հուշարձան) պատմամշակութային անշարժ հուշարձանների վերականգնում ու մասնակի ամրակայում</p>
	56. Ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի լիարժեք դրսևորման համար լրացուցիչ հնարավորությունների ստեղծում	<p>ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի բացահայտում, փոխճանաչում, զարգացում, պահպանում, մշակութային համագործակցության ամրապնդում - գրադարանային հավաքածուների կազմում ազգային փոքրամասնությունների մայրենի լեզվով 1000 փաթեթ գրականության համալրում -աջակցություն մամուլին (13 թերթ և ամսագիր) - գրական անթոլոգիայի հրատարակում - արվեստի փառատոնի իրականացում</p>
	57. Հայ արվեստը միջազգային ասպարեզում ըստ արժանվույն գնահատվելու հնարավորության և համաշխարհային մշակութային գործընթացներին ակտիվ մասնակցության պայմանների ստեղծում	<p>- 35 անհատ արվեստագետների մասնակցություն միջազգային նախագծերին - 20 ստեղծագործական խմբերի մասնակցություն միջազգային ծրագրերին</p>
ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	58. Բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի գործունեությունն ապահովող ենթակառուցվածքների ներդրում	<p>1) բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի գործունեությունն ապահովող ենթաօրենսդրական և գերատեսչական իրավական ակտերի մշակում և ընդունում համաձայն ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի N 1487-Ն որոշման և ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշման (21 ՀՀ կառավարության որոշման նախագծեր և 2 գերատեսչական իրավական ակտերի նախագծեր). 2) պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների կենտրոնացված շտեմարանի ամբողջական ներդրում. 3) կենսաթոշակային հաշիվների վարումն ապահովող տեղեկատվական համակարգի հիմնական բաղադրիչների մշակում և ներդրում համաձայն 2011 թվականի ապրիլի 14-ին Հայաստանի</p>

1	2	3
		<p>Հանրապետության կենտրոնական բանկի, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության, eCSD Expert AS-ի և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի միջև կնքված պայմանագրի.</p> <p>4) եկամտային հարկի և պարտադիր կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման համակարգի մշակում, փորձնական կիրարկում և հիմնական ներդրում</p>
	59. Ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տրամադրման համակարգի ներդրման իրավական, տեխնիկատնտեսական հիմքերի ստեղծում	<p>1) ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարի և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի համատեղ հրամանով համայնքի սոցիալական կարիքների գնահատման, դրա հիման վրա տեղական սոցիալական ծրագրերի մշակման մեթոդական ուղեցույցի հաստատում.</p> <p>2) ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տեխնիկական և գույքային վերազինման, վերանորոգման աշխատանքների շարունակականության ապահովում՝ ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների առնվազն 10 կենտրոնի գործարկում.</p> <p>3) տեղեկատվության ինքնաշխատ փոխանակության (պետական նպաստների, կենսաթոշակային ապահովության, զբաղվածության, առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների, սոցիալական ապահովության քարտերի, բնակչության պետական ռեգիստրի, անշարժ գույքի կադաստրի և այլ (ըստ պատրաստվածության մակարդակի) տեղեկատվական բազաների միջև) միասնական համակարգի ներդրում</p>
	60. ՀՀ-ում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային ծրագրի մշակում	<p>1) «ՀՀ-ում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը.</p> <p>2) «Երեխաների պաշտպանության ազգային հանձնաժողով ստեղծելու, հանձնաժողովի կանոնադրությունը և անհատական կազմը հաստատելու մասին» ՀՀ վարչապետի որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ վարչապետի որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը</p>
ՀՀ էկոնոմիկայի	61. Արդյունաբերական արտադրանքի	<ul style="list-style-type: none"> արտահանմանն ուղղված արդյունաբերական քաղաքականության

1	2	3
նախարարություն	ծավալների երկնիշ աճի ապահովում	<p>ռազմավարության իրականացում ոլորտային ռազմավարությունների, դրանց իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկերի մշակման և իրագործման համակարգման միջոցով</p> <ul style="list-style-type: none"> մասնավոր հատվածին պետական աջակցության համապատասխան գործիքակազմի կիրառում, այդ թվում խոշոր ներդրումային ծրագրերի համար արտոնությունների սահմանման գործընթացի կազմակերպում
	62. Ներմուծման աճի տեմպի նկատմամբ արտահանման առաջանցիկ աճի ապահովում	<ul style="list-style-type: none"> միջազգային տնտեսական համագործակցության և արտաքին արդյունավետ շուկաներ մուտքի ապահովման համար անհրաժեշտ իրավապայմանագրային դաշտի կատարելագործում արտահանում իրականացնող կազմակերպություններին աջակցության նոր գործիքների մշակում և ներդրում ազատ տնտեսական գոտու ձևավորում Հայաստան այցելող զբոսաշրջիկների թվի ավելացում ենթակառուցվածքների զարգացման, հայկական զբոսաշրջության մրցունակության բարձրացման և զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացման միջոցով
	63. Համաշխարհային բանկի խմբի «Գործարարությամբ զբաղվելը» (Doing Business) վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի շարունակական բարելավում	<ul style="list-style-type: none"> Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 1768-Ն որոշումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին ՀՀ կառավարության 2011 թ. դեկտեմբերի 22-ի N 1930-Ն որոշմամբ հաստատված ծրագրի իրագործում Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների 2013 թ. ծրագիրը մշակելը և ներկայացնելը ՀՀ կառավարության հաստատմանը

1	2	3
<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>	<p>64. Մարդու իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ պաշտպանության և իրականացման նպատակով՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) դատական իշխանության գործունեության արդյունավետության բարձրացում. 2) քրեակատարողական ծառայության գործունեության արդյունավետության բարձրացում. 3) նոտարական համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացում: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Անհրաժեշտ օրենսդրական փոփոխությունների և միջոցառումների իրականացում, որոնք կապահովեն՝ <ol style="list-style-type: none"> ա) դատարանների նկատմամբ վստահության աճը, բ) դատարանների կողմից գործերի առավել արագ քննությունը (միջին ժամկետները կրճատվել են 10 %-ով), գ) իրավունքների դատական պաշտպանության մատչելիության բարձրացում, դ) դատական ակտերի կանխատեսելիության բարձրացում (վերադաս դատարան բողոքարկումների տոկոսի նվազեցում 5 %-ով), ե) դատական իշխանության թափանցիկության ապահովում. 1.1. Վեճերի լուծման այլընտրանքային մեխանիզմների զարգացում՝ <ol style="list-style-type: none"> ա) արբիտրաժի միջոցով վեճերի լուծման թվի աճ (100 %-ով), բ) հաշտարարության (մեդիացիա) ինստիտուտի ներդրում և կիրառում (օրենքի նախագիծը պատրաստվել է և ներկայացվել է ՀՀ Ազգային ժողովի քննարկմանը). 1.2. Փաստաբանության ինստիտուտի արդյունավետության բարձրացում՝ <ol style="list-style-type: none"> ա) անվճար իրավաբանական օգնություն ստացողների թվի ավելացում (20%-ով). 1.3. Դատավորների և դատախազների վերապատրաստման, ինչպես նաև թեկնածուների պատրաստման գործընթացի արդյունավետության բարձրացում՝ <ol style="list-style-type: none"> ա) վերապատրաստում անցած անձանց թվի աճ (10%-ով), բ) մեկ անձի թվով վերապատրաստման դասընթացների ժամաքանակի աճ (կամավոր սկզբունքներով) (10%-ով), գ) դատախազների թեկնածուների և առաջխաղացման ցուցակում ընդգրկված անձանց նշանակման ընթացակարգերի օբյեկտիվության ապահովում (օրենքի նախագիծը ներկայացվել է ՀՀ Ազգային ժողովի քննարկմանը). 1.4. ԴԱՀԿ ծառայության արդյունավետության բարձրացում՝ <ol style="list-style-type: none"> ա) դատական ակտերի հարկադիր կատարման ժամկետի կրճատում (10%-ով),

1	2	3
		<p>բ) դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության դեմ բերված բողոքների թվի նվազեցում (10%-ով),</p> <p>գ) դատական ակտերի հարկադիր կատարման արդյունքում բռնագանձման տոկոսի աճ (10%-ով),</p> <p>դ) հրապարակային աճուրդների թափանցիկության և արդյունավետ աճ, որի արդյունքում կավելանա աճուրդների մասնակիցների թիվը (10%-ով):</p> <p>2. Քրեակատարողական համակարգ՝</p> <p>ա) ազատագրվման ձևով պատիժը կրող անձանց զբաղվածության աճ (10%-ով),</p> <p>բ) քրեակատարողական հիմնարկում հանցագործությունների թվի նվազեցում (10%-ով),</p> <p>գ) քրեակատարողական հիմնարկներում մահացության դեպքերի նվազեցում (10%-ով),</p> <p>դ) վարակիչ հիվանդություններով հիվանդացած անձանց թվի կրճատում (10%-ով),</p> <p>ե) ազատագրվման ձևով պատիժը կրող անձանց՝ ուսումնական և մասնագիտական ծրագրերում ներգրավվածության աճ (10%-ով),</p> <p>զ) դատապարտված անձանց՝ հանրային աշխատանքներում ընդգրկվածության ավելացում (առկա թվի աճ 10%-ով),</p> <p>է) պատժից ազատելու ինստիտուտների արդյունավետության և կանխատեսելիության աստիճանի բարձրացում (պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատման և պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելու վերաբերյալ դիմումների ընդհանուր քանակում բավարարված դիմումների չափաբաժնի աճ՝ 5%-ով),</p> <p>ը) պատիժը կրած անձանց զբաղվածության մասնաբաժնի աճ (5%-ով),</p> <p>թ) խոշտանգումների և անմարդկային վերաբերմունքի դեմ կոնվենցիայով (CPT) նախատեսված վերահսկողության մեխանիզմի զեկույցի առաջարկությունների կատարողականի բարելավում:</p> <p>3. Նոտարիատ՝</p> <p>ա) նոտարի կողմից մեկ պատուհանի սկզբունքով մատուցվող</p>

1	2	3
		<p>ծառայությունների թվի աճ (ընդհանուր ծառայությունների 5%-ը), բ) նոտարական գործարքների բողոքարկման / վիճարկման տոկոսի նվազեցում (10%-ով), գ) նոտարների շրջանում էլեկտրոնային միջոցների և ինտերնետի կիրառման ավելացում (բոլոր նոտարական գրասենյակներում առկա են համացանցին բավարար թողունակությամբ միացած համակարգիչներ, բոլոր նոտարներն ունեն էլեկտրոնային ստորագրություն, նոտարների 20%-ը անցել են համապատասխան վերապատրաստման դասընթացներ)</p>
	<p>65. Վարչական արդարադատության և վարչական վարույթի արդյունավետության բարձրացում, որը կնպաստի համապատասխան բնագավառում մարդու իրավունքների և ազատությունների առավել արդյունավետ պաշտպանությանը և իրականացմանը</p>	<p>Անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքում և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում, որոնք ուղղված կլինեն՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - վճարման կարգադրություն արձակելու վերաբերյալ գործերի, ինչպես նաև վարչական մարմնի դիմումով բռնագանձման վարույթների՝ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքից հանելուն - գույքորդվող վարչական ակտի հասցեատիրոջ կողմից այդ ակտի միջամտող դրույթները վիճարկելու հնարավորության ապահովմանը
<p>ՀՀ պաշտպանության նախարարություն</p>	<p>66. Ռազմական կրթության չափանիշների ներդրում</p> <p>67. Ռազմարդյունաբերական համալիրի զարգացման պետական ծրագրի մշակում և ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ռազմական կրթության հայեցակարգից բխող մարտավարական, գիտելիքների և կարողությունների ձևավորմանն ուղղված կրթության կազմակերպում - պայմանագրային սերժանտական դասընթացների իրականացում - ռազմաուսումնական հաստատությունների կարգավիճակի հստակեցման նպատակով օրենսդրական փոփոխությունների կատարում <p>- ՀՀ ԶՈՒ սպառազինության և ռազմական տեխնիկայի զարգացման պետական ծրագրի հիման վրա ՀՀ գիտական, գիտաարտադրական և արտադրական ներուժի ուսումնասիրում</p> <p>- ռազմական դրության ժամանակաշրջանում արդյունաբերության ոլորտի գորահավաքային ծավալման առաջադրանքների նախատեսման իրական հնարավորությունների ուսումնասիրում</p>
<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>68. Հայաստանի Հանրապետության</p>	<p>Արտաքին գործերի նախարարությունն իր գործունեության մեջ շարունակելու է Հայաստանի Հանրապետության արտաքին անվտան-</p>

1	2	3
	<p>Նախագահի սահմանած արտաքին քաղաքական ուղենիշների և Հայաստանի ազգային անվտանգության ռազմավարության հիմնադրույթների իրականացմանն ուղղված աշխատանքներ</p>	<p>գոյթյան հետագա ամրապնդման, զարգացման համար անհրաժեշտ արտաքին բարենպաստ պայմանների ու երաշխիքների սպահովման, համաշխարհային և տարածաշրջանային գործընթացներում առավել ընդգրկման, բարեկամ և գործընկեր երկրների հետ երկկողմ և բազմակողմ հարաբերությունների առավել զարգացման ու ամրապնդման, միջազգային կազմակերպություններում գործուն մասնակցության սպահովման արտաքին քաղաքական ուղեգիծը, առաջնահերթ քայլերը նպատակաուղղելով</p> <ul style="list-style-type: none"> - արցախյան հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորմանը - արտաքին անվտանգության ռազմաքաղաքական բաղադրիչների ամրապնդմանը - Ռուսաստանի հետ դաշնակցային և ռազմավարական հարաբերությունների առավել խորացմանը համագործակցության ընդլայնմանն ուղղված նոր ծրագրերի իրականացմանը - Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների հետ բարեկամական գործընկերության ամրապնդմանը - եվրոպական ընտանիքին մերձեցմանը - անմիջական հարևանների՝ Վրաստանի և Իրանի հետ հարաբերությունների առավել զարգացմանը - ԱՊՀ անդամ երկրների հետ փոխշահավետ հարաբերությունների խորացմանը և ակտիվ մասնակցությանը ԱՊՀ և ԵվրԱզԷՍ-ի գործընթացներում - ՀԱՊԿ –ի շրջանակում համագործակցության շարունակական խորացմանը - Մերձավոր Արևելքի ավանդական գործընկեր երկրների հետ փոխգործակցության զարգացմանը - Չինաստանի, Հնդկաստանի, Ճապոնիայի և Հարավարևելյան Ասիայի այլ երկրների հետ հարաբերությունների ընդլայնմանը - Կանադայի և Հարավային Ամերիկայի երկրների հետ համագործակցության զարգացմանը - հայ-թուրքական հարաբերությունների՝ առանց նախապայմանների

1	2	3
		<p>կարգավորմանը</p> <ul style="list-style-type: none"> - միջազգային կազմակերպություններում ՀՀ շահերի պաշտպանությանը - Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչմանը - Հայաստանի քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների և շահերի պաշտպանությանը
	69. Եվրոպական ուղղության խորացում	<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունն իր գործունեության մեջ շարունակելու է եվրոպական պետությունների հետ համագործակցության ամրապնդման և խորացման քաղաքականության իրականացումն ինչպես երկկողմ, այնպես էլ բազմակողմ հարաբերությունների հարթության վրա:</p> <p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - շարունակելու է ԵՄ-ի հետ ասոցացման համաձայնագրի կնքման ուղղությամբ բանակցությունները - աշխատանքներ է վարելու ԵՄ-ի հետ ազատ առևտրի համաձայնագրի կնքման նպատակով բանակցությունների մեկնարկի համար և միջոցներ է ձեռնարկելու այդ բանակցությունների առաջընթացն ապահովելու համար - քայլեր է ձեռնարկելու ԵՄ-ի անդամ պետությունների հետ մուտքի արտոնագրի տրամադրման գործընթացի ոլորացման վերաբերյալ համապատասխան համաձայնագրի կնքման ուղղությամբ - շարունակելու է ՀՀ-ԵՄ եվրոպական հարևանության քաղաքականության գործողությունների ծրագրի կենսագործմանն ուղղված համապատասխան քայլերը
	70. Արտաքին տնտեսական ոլորտին աջակցություն	<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունն իր իրավասությունների սահմաններում ճյուղային նախարարությունների մասնակցությամբ միջոցներ է ձեռնարկելու հետևյալ խնդիրների լուծման ուղղությամբ՝</p>

1	2	3
		<ul style="list-style-type: none"> - Հայաստանի էներգետիկ անվտանգության ապահովում, էներգակիրների և էներգիայի աղբյուրների զանազանեցում - հաղորդակցության ուղիների ապաշրջափակում, զարգացում ու զանազանեցում, դրանց անխափան գործարկման համար պայմանների ապահովում - հայրենական արտադրանքի արտահանման համար նոր շուկաների բացահայտում, արտաքին առևտրի համար նպաստավոր դաշտի ստեղծում - փոխշահավետ տնտեսական կապերի հաստատման, բարձր տեխնոլոգիաների և հնտությունների ձեռքբերման ու ներդրման ուղղությամբ գործադրվող ջանքերի ակտիվացում - արտաքին ներդրումների խրախուսմանը, օգնության, վարկերի և դրամաշնորհների ապահովմանը նպաստող դիվանագիտական ջանքերի ակտիվացում
	<p>71. Մարդու իրավունքների ոլորտ. ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների և մոնիթորինգային մարմինների կողմից տրված հանձնարարականների իրականացման ապահովում, այդ թվում՝ ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների խորհրդի համընդհանուր վերանայման գործընթացի շրջանակներում</p>	<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունը շարունակելու է աշխատանքները պատասխանատու մարմինների մասնակցությամբ ՄԱԿ-ի պայմանագրային և ԵԽ-ի մոնիթորինգային մարմիններին ՀՀ ազգային զեկույցների ներկայացման ուղղությամբ՝ ապահովելով ՄԱԿ-ի պայմանագրային մարմիններում դրանց պատշաճ պաշտպանությունը, այդ թվում՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2012 թվականի մայիսին կայանալիք խոշտանգումների դեմ կոմիտեի 48-րդ նստաշրջանի ընթացքում խոշտանգումներից և դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքից ու պատժի այլ ձևերից պաշտպանության դաշնագիրը - 2012 թվականի հուլիսին կայանալիք նստաշրջանի ընթացքում քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին դաշնագիրը - Երեխայի իրավունքների մասին կոնվենցիայի կամընտիր արձանագրությունների ազգային զեկույցների ներկայացում և կոնվենցիայի և կամընտիր արձանագրությունների ազգային

1	2	3
<p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե</p>	<p>72. Բազային երկրատեղեկատվական համակարգերի ստեղծում Երևան քաղաքի կենտրոն վարչական շրջանում</p>	<p>գեոկույցների պաշտպանությունը (ժամկետները ճշտվում են)</p> <ul style="list-style-type: none"> - աշխատանքները ներառում են թվային քարտեզագրական հիմքի ստեղծում և անհրաժեշտ տվյալների հավաքագրում տեղագրական և կադաստրային քարտեզների ու հատակագծերի հիման վրա Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի բազային երկրատեղեկատվական համակարգի 1:2000 մասշտաբի քարտեզագրական հիմքի ստեղծման նպատակով իրականացվելու են հետևյալ միջոցառումները - վարչական շրջանի և դրա հեռանկարային զարգացման նպատակով նախատեսված տարածքների համար ստեղծվելու են 1:2000 մասշտաբի տեղագրական և կադաստրային թվային համադրված հատակագծերը, որոնց համար հիմք են հանդիսանալու 1998-2004 թվականների ընթացքում ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից ստեղծված 1:500 և 1:2000 մասշտաբի թվային կադաստրային քարտեզները, որոնց վրա իրականացվելու են բնակավայրերի 1:2000 մասշտաբի հատակագծերի թարմացման, ռելիեֆի տեղագրական տարրերի ստեղծման, տեղագրական հանույթների կազմման ու թվայնացման աշխատանքներ - անհրաժեշտ է զգալի փոփոխություններ կրած տարածքներում (ակտիվ կառուցապատման գոտիներում) կատարել 1:2000 մասշտաբի տեղագրական նոր հանութագրում - տարածքի ստորգետնյա մայրուղային հաղորդակցողիների հանութագրում և համաձայնեցում շահագործող կազմակերպությունների հետ - բազային երկրատեղեկատվական համակարգի համար անհրաժեշտ թեմատիկ շերտերի ստեղծում և բոլոր տարրերի տեքստային տվյալների մուտքագրում
	<p>73. WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) գեոդեզիական կոորդինատային համակարգում մեկ միասնական քարտեզագրական հիմքի ստեղծման աշխատանքներ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 16-ի «WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) գեոդեզիական կոորդինատային համակարգում տեղագրական քարտեզների և հատակագծերի բաց հրատարակման ընթացակարգը կարգավորելու մասին» N 791-Ն որոշման պահանջների համաձայն կստեղծվեն ՀՀ Կոտայքի և ՀՀ Գեղարքունիքի մարզերի տարածքների համադրված, բաց հրատարակման տեղագրական, կադաստրային և

1	2	3
		<p>համայնքների վարչական սահմանների նկարագրման քարտեզներն ու հատակագծերը, ինչպես նաև համայնքների սահմանների շրջադարձային կետերի կոորդինատները՝ կապակցված ազգային գեոդեզիական ցանցի հետ</p> <p>74. Հայաստանի Հանրապետության մասշտաբային շարքի տեղագրական քարտեզների թարմացում տիեզերալուսանկարահանման աշխատանքների միջոցով</p> <p>Նախատեսվում է իրականացնել տիեզերալուսանկարահանման աշխատանքներ և ստացված նյութերի մշակում, որի հիման վրա կատարվելու է մոնիթորինգ, որից հետո տիեզերալուսանկարահանման նյութերի հիման վրա բացահայտվելու են նկատելի փոփոխություններ կրած տարածքները: Ստացված տվյալներով կազմվելու է տեխնիկական նախագիծ, որի հիման վրա կատարվելու են փոփոխություններ կրած տարածքների՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական մասշտաբային շարքի նախկինում ստեղծված թվային տեղագրական քարտեզների թարմացման աշխատանքներ:</p> <p>Թարմացման աշխատանքներն իրականացվելու են 1:10 000 մասշտաբի բազային տեղագրական քարտեզների վրա, որից հետո ընդհանրացման եղանակով կիրականացվեն նույն տարածքների՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական մասշտաբային շարքի 1:25000-1:1 000 000 մասշտաբների տեղագրական քարտեզների թարմացման աշխատանքները:</p>
<p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն</p>	<p>75. Պետական կառավարման մարմինների և պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից օգտագործվող պետական սեփականություն հանդիսացող տարածքների օպտիմալացում</p> <p>76. Պետական գույքի օտարման գործարքների թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - պետական կառավարման մարմինների և պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից օգտագործվող պետական սեփականություն հանդիսացող տարածքների ուսումնասիրության արդյունքում տարածքների օպտիմալացման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը - պետական կառավարման մարմիններին անհրաժեշտ անշարժ գույքի պահանջարկի հստակեցում - օպտիմալացման արդյունքում ազատված տարածքների օգտագործման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը <ul style="list-style-type: none"> - պետական գույքի օտարման գործարքների թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովման նպատակով պետական գույքի օտարման աճուրդներն էլեկտրոնային եղանակով իրականացնելու համար նախապայմանների ստեղծում
<p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր</p>	<p>77. Երևան քաղաքի հասարակական</p>	<ul style="list-style-type: none"> - համակարգի ներդրման նպատակով անհրաժեշտ սարքավորումների

1	2	3
ՀՀ ոստիկանություն	վայրերում տեսադիտման սարքավորումների ձեռքբերում և համակարգի ներդրում	<p>ձեռքբերում (IP, պտտվող, մեծացնող տեսախցիկներ- 22 հատ օպտիկական վերափոխիչներ -44 հատ օպտիկական վերափոխիչի պահարան -22 հատ տեսասերվեր -2 լրակազմ օպտիկա-մանրաթելային կապուղի -22 հասցեների համար)</p> <p>- տեսախցիկների տեղադրում Երևան քաղաքի 21 վայրերում (հասցեներում)</p> <p>-համակարգի շահագործում</p>
	78. Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի, նույնականացման քարտերի և հանրային ծառայությունների համարանիշերի տրամադրման համար անհրաժեշտ համակարգի ներդրում ՀՀ ամբողջ տարածքում	<p>- էլեկտրոնային անձնագրերում և նույնականացման քարտերում անհատական տվյալների մուտքագրման (պերսոնալացման) համար անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցների տեղադրում ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչությունում</p> <p>- անձնագրային ծառայությունների անձնակազմի ուսուցման ծրագրերի հաստատում և ուսուցման կազմակերպում</p> <p>- անձնագրային նոր համակարգի օրենսդրության կիրառման վերաբերյալ իրավական իրազեկում գանգվածային լրատվամիջոցներով</p>
	79. Երևան քաղաքի ճանապարհներին, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգերի ներդրում	<p>-30 արագաչափ սարքերի, 35 խաչմերուկների համար 148 տեսախցիկների ձեռքբերում և տեղադրում</p>
	80. Ոստիկանության հետ քաղաքացիական հասարակության փոխգործակցության ամրապնդում	<p>- ոստիկանություն-հասարակություն փոխգործակցության այլ պետություններում առկա փորձի վերլուծություն</p> <p>- կատարվող իրավախախտումները (հանցագործությունները) քաղաքացիների կողմից տարբեր եղանակներով (տեսագրում, ձայնագրում) ամրագրելու և ոստիկանություն ներկայացնելու, ինչպես</p>

1	2	3
		նաև նման անձանց խրախուսելու մեխանիզմների մշակում
<p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե</p>	<p>81. Կոմիտեի մասնագիտական կազմի համալրում բարձր որակավորում ունեցող կադրերով, նոր կադրերի պատրաստում, վերապատրաստում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - կոմիտեի աշխատակազմի կադրերի համալրում տարեկան 3-5 հաստիքներով՝ ՀՀ-ում միջուկային նոր էներգաբլոկ(ներ)ի կառուցման ընթացքի հետ կապված - կադրերի պատրաստում և վերապատրաստում ԱԷՄԳ-ի (Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալություն), ԵՄ-ի և ԱՄՆ-ի համագործակցության ծրագրերի շրջանակներում
	<p>82. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում ԱԷՄԳ-ի և ԵՄ-ի պահանջներին</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտների և ԵՄ-ի օրենսդրության ուսումնասիրում, վերլուծություն, համեմատում, համադրում և կիրառում
	<p>83. Տեսչական ստուգման արդյունավետության բարձրացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների տեսչական ստուգումների վերաբերյալ օրենսդրական ակտերի փոփոխությունների և լրացումների կատարում, ռիսկի վրա հիմնված (ատոմային էներգիայի օգտագործման անվտանգության տեսակետից կարևոր օբյեկտների և այլ օբյեկտների) համակարգի ներդնում
<p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>	<p>84. Քաղաքացիական ավիացիայի ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության երկկողմանի միջազգային հարաբերությունների ընդլայնում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին իրենց համապատասխան տարածքների և տարածքներից դուրս» համաձայնագրի ստորագրմանն ուղղված՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր անհրաժեշտ գործողությունների իրականացում - «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Իսլանդիայի կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին» համաձայնագրի ստորագրմանն ուղղված՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր անհրաժեշտ գործողությունների իրականացում - «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Թուրքմենստանի կառավարության միջև օդային հաղորդակցու-

1	2	3
		<p>թյունների մասին» համաձայնագրի նոր նախագծի ստորագրմանն ուղղված՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր անհրաժեշտ գործողությունների իրականացում</p>
	<p>85. ԻԿԱՕ-ի բնութագրերի վրա հիմնված նավիգացիայի (PBN) կոնցեպցիայի ներդրումը «Զվարթնոց» աներոդրոմում և «Էրեբունի» աներոդրոմի օդային տարածքի վերակազմակերպում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - բնութագրերի վրա հիմնված նավիգացիայի (PBN) վայրէջքային սխեմաների հաշվարկում - անվտանգության մակարդակի գնահատում և անվտանգության փաթեթի մշակում - «Էրեբունի» աներոդրոմի շրջակայքի օդային տարածքի նոր կառուցվածքային նախագծի մշակում - նախագծի համաձայնեցում շահագրգիռ գերատեսչությունների հետ և հաստատում - վայրէջքային սխեմաների և «Էրեբունի» աներոդրոմի շրջակայքի նոր փոփոխված օդային տարածքի ներդրում և դրանց վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակում
	<p>86. Հայաստանի Հանրապետությունում փոքր ավիացիայի զարգացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ավիացիոն ակումբի ստեղծում - փոքր օդանավերի գրանցում
	<p>87. «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրի հատուկ և հարակից կառույցների շինարարություն և արդիականացում, «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի տարածքի բնակելի շենքերի բնակարանների սեփականատերերին և նախկին հանրակացարանների սենյակներում փաստացի բնակվող բնակիչների համար նոր բնակարաններով ապահովելու նպատակով աշխատանքների իրականացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրի նախագահական և ուղևորների բարձրակարգ սպասարկման (VIP) սրահների կառուցում (շուրջ 6 մլն ԱՄՆ-ի դոլարի ներդրում) - «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի տարածքում ծառայություններ իրականացնող կազմակերպությունների (ուստիկանություն, մաքսային, սահմանապահ, սննդի անվտանգություն, անձնագրերի և վիզաների տրամադրում) համար նախատեսված աշխատավայրերի վերանորոգում և արդիականացում (շուրջ 400 հազ. ԱՄՆ-ի դոլարի ներդրում) - նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի հաստատում և բնակելի շենքերի կառուցման շինարարական աշխատանքների մեկնարկ (շուրջ 7 մլն ԱՄՆ-ի դոլարի ներդրում)
<p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>88. Հարկային մարմնի կողմից իրականացվող հսկողություն</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի ամբողջական գործարկում

1	2	3
		- հարկային գերավճարների վերադարձման դյուրացված (ավտոմատացված) համակարգի ամբողջական գործարկում
	89. Հարկ վճարողներին մատուցվող ծառայություններ	- հարկային և մաքսային մարմինների կողմից հարկ վճարողներին մատուցվող էլեկտրոնային ծառայությունների տեսակի և քանակի էական ավելացում էլեկտրոնային եղանակով ներկայացվող հաշվետվությունների քանակի ավելացում, հարկային պարտավորությունների, հարկային հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հիշեցում-ժանուցումների ուղարկման ավտոմատ համակարգի կիրառում - հարկ վճարողների երեք սպասարկման սրահների գործարկում և սպասարկման միասնական ստանդարտների ներդրում, հարկ վճարողներին օժանդակող տեղեկատվության հրապարակում
	90. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ՏՏ ենթակառուցվածքներ	- «Հարկատու 3» էլեկտրոնային կառավարման համակարգի կատարելագործում, նոր ենթահամակարգերով (մոդուլներով) համալրում (անձնական հաշվի քարտերի էլեկտրոնային վարման, երրորդ անձանց տվյալների մշակման ենթահամակարգերի ներդրում)
	91. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի հարկային և մաքսային ծառայողների ուսուցման ամբողջական համակարգի ներդրում	- ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի ուսումնական կենտրոնի գործարկում, հարկային և մաքսային ծառայողների ուսուցման (15 ուսուցում) և վերապատրաստման ծրագրի իրագործում - ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի ուսումնական կենտրոնի գործարկում, հարկային և մաքսային ծառայողների միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ուսուցման ծրագրի իրագործում
	92. Համաշխարհային բանկի խմբի «Գործարարությամբ զբաղվելը» (Doing Business) վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի էական բարելավում	- ՀՀ Նախագահի նախընտրական ծրագրից բխող գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացմամբ «Գործարարությամբ զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգման սանդղակում «Հարկերի վճարում» և «Արտաքին առևտուր» բաղադրիչներով Հայաստանի դիրքի բարելավման ապահովում
ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե	93. Խմելու ջրի որակի ապահովում, կայուն և հուսալի ջրամատակարարում, ջրի կորուստների կրճատում, ջրամատակարարման տևողության աստիճանական ավելացում նախորդ տարվա նկատմամբ առնվազն 1 ժամով,	- վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացում

1	2	3
	<p>Սևանա լճի բնապահպանական խնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում, խմելու ջրամատակարարման և ջրահեռացման ոլորտներում շուրջ 450 կմ ջրագծերի և ջրանցքների վերանորոգում ու կառուցում, ինչպես նաև գյուղական բնակավայրերում ջրամատակարարման ներդրումային ծրագրերի իրականացում</p> <p>94. Ոռոգման համակարգերի վերականգնման ծրագրով ՀՀ 2012 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված շուրջ 50 կմ ոռոգման ջրանցքների վերականգնում</p>	<p>- Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ և ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորմամբ իրականացվող ոռոգման համակարգերի վերականգնման հրատապ լրացուցիչ ֆինանսավորման ծրագրի իրականացում</p>
	<p>95. Ջրամբարների շինարարություն և առկա ենթակառուցվածքների արդիականացում</p>	<p>Համաշխարհային բանկի և KfW զարգացման բանկի հետ նոր ներդրումային ծրագրերի համար բանակցությունների վարում</p>
<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն</p>	<p>96. Օտարերկրյա պետություններից Հայաստան վերադարձող ՀՀ քաղաքացիների վերաինտեգրմանն ուղղված աջակցության ցուցաբերում</p>	<p>- խնդրի առնչությամբ հետազոտության անցկացում - օտարերկրյա պետություններից ՀՀ քաղաքացիների կամավոր վերադարձի և Հայաստանում կայուն վերաինտեգրման խոչընդոտների և բացերի վերհանում - բացահայտված խոչընդոտների և բացերի վերացման նպատակով առաջարկությունների ներկայացում</p>
<p>ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով</p>	<p>97. Մրցակցային միջավայրի բարելավում</p>	<p>- իրականացնել մենաշտրհային և գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսավարողների գործունեության նկատմամբ հսկողություն և չարաշահումների կանխարգելում - կենտրոնացվածության բարձր աստիճան ունեցող ապրանքային շուկաների ուսումնասիրություն և այդ շուկաներում օրենսդրության պահանջների հնարավոր խախտումների բացահայտում - վերացնել շուկա մուտք գործելու խոչընդոտներն ինչպես ներքին</p>

1	2	3
		արտադրողների, այնպես էլ ներմուծողների համար՝ ապահովելով հավասար մրցակցային պայմաններ բոլորի համար - հայտնաբերել և կանխարգելել անբարեխիղճ տնտեսավարողների կողմից սպառողների շահերը վնասելու փորձերը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
 ՂԵԿԱՎԱՐ

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Հ Ի Մ Ն Ա Վ Ո Ր ՈՒ Մ Ն Ե Ր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

NN ը/կ	Հիմնավորումներ
1	2
ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
1.	<p style="text-align: center;">«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների (աղբահանության և նախադպրոցական հաստատությունների Գործունեության մասով) իրականացման գործընթացի ուսումնասիրության արդյունքներին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Տեղական ինքնակառավարման մարմինները ձևավորվում են համայնքային նշանակության խնդիրները լուծելու, բնակչությանը որակյալ հանրային ծառայություններ մատուցելու նպատակով: Պայմանավորված վարչատարածքային, ֆինանսական և այլ խնդիրներով՝ ՀՀ համայնքների մեծ մասում բնակչությանը տրամադրվող ծառայություններից շատերը կամ իրականացվում են ցածր մակարդակով, կամ էլ ընդհանրապես չեն իրականացվում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունը նախատեսում է 2012 թ. ընթացքում իրականացել մոնիթորինգ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին աղբահանության և նախադպրոցական հաստատությունների գործունեության բնագավառներում վերապահված լիազորությունների իրականացման նկատմամբ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ օրենսդրությամբ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին վերապահված լիազորությունների լիարժեք իրականացման ապահովում</p> <p>3. Միջոցառման անցկացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Մոնիթորինգի իրականացումը հնարավորություն կտա բացահայտելու աղբահանության և նախադպրոցական կրթության բնագավառներում տեղական</p>

	<p>ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման հետ կապված խնդիրները, բացթողումները, շտկել թերությունները՝ բարձրացնելով լիազորությունների իրականացման արդյունավետությունը:</p>
<p>2.</p>	<p>«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների (պարտադիր, պետության պատվիրակած, կամավոր՝ տարանջատման տեսանկյունից՝ հաշվի առնելով միջազգային փորձը) շրջանակի ընդհանուր բնութագրին առնչվող օրենսդրական դաշտի գնահատման և ուսումնասիրության արդյունքներին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության 107-րդ հոդվածի՝ համայնքի ղեկավարի լիազորությունները և դրանց իրականացման կարգը սահմանվում է օրենքով:</p> <p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված են համայնքի ղեկավարի լիազորությունները, իսկ դրանց իրականացման կարգերը սահմանված չեն:</p> <p>ՏԻՄ-երի լիազորությունների շրջանակը կոչված է ապահովելու համայնքի բնակչությանը մատուցվող հանրային ծառայությունների որակի և մատչելիության բարձրացումը: Այդ տեսանկյունից, ՏԻՄ-երի՝ օրենքով սահմանված լիազորությունները բաժանվում են երեք խմբի՝ պարտադիր, կամավոր և պետության կողմից պատվիրակված: ՀՀ օրենսդրությամբ ամրագրվել է, որ ՏԻՄ-երի պարտադիր լիազորություններն ունեն գերակայություն կամավոր լիազորությունների նկատմամբ: Չնայած դրանց երկուսի իրականացման ֆինանսավորումն էլ կատարվում է համայնքի բյուջեից՝ կամավոր լիազորությունների իրականացումը պայմանավորված է համայնքի բյուջեի ֆինանսական հնարավորություններով և հրատապության գործոնով:</p> <p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը նաև սահմանում է, որ ՀՀ այլ օրենքներով ՏԻՄ-երին վերապահված լիազորությունները կարող են իրականացվել միայն որպես կամավոր լիազորություններ, ինչպես նաև ՏԻՄ-երը կարող են իրականացնել համայնքային շահերին վերաբերող, օրենքին չհակասող ցանկացած գործունեություն:</p> <p>ՏԻՄ-երին պետության կողմից պատվիրակված լիազորությունները ևս ենթակա են առաջնահերթ կատարման, դրանք իրականացվում են ՀՀ օրենքներով սահմանված կարգով, ՀՀ պետական բյուջեից այդ նպատակով հատկացումների հաշվին:</p> <p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը (հոդված 10) սահմանում է ՏԻՄ-երի լիազորությունների ընդհանուր բնութագիրը: Մինչև ժամանակ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» և այլ ՀՀ օրենքներում ըստ ոլորտների լիազորությունների սահմանումները որոշ դեպքերում հակասության մեջ են գտնվում 10-րդ հոդվածի դրույթների հետ:</p> <p>ՏԻՄ-երի պարտադիր լիազորությունները և դրանց իրականացման կարգերը պետք է սահմանվեն օրենքներով, մինչդեռ, բազմաթիվ պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգերը դեռևս օրենքներով սահմանված չեն:</p> <p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը սահմանում է, որ այլ օրենքներով տեղական ինքնակառավարման մարմիններին վերապահված լիազորությունները համայնքները կարող են իրականացնել միայն որպես կամավոր լիազորություններ, մինչդեռ, այս նորմը շատ դեպքերում չի գործում, և պետական ու վերահսկողություն իրականացնող մարմինները գործում են հակառակ սկզբունքով՝ առաջնահերթ համարելով ոլորտային օրենքները:</p> <p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով պետության պատվիրակած լիազորություններն իրականացվում են օրենքով կամ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով: Մինչդեռ, մի շարք պատվիրակված լիազորությունների իրականացման կարգեր դեռևս գոյություն չունեն կամ շատ ընդհանուր բնույթ ունեն:</p> <p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով ՏԻՄ-երին ամրագրված մի շարք պարտադիր կամ պատվիրակված լիազորությունների</p>

	<p>սահմանումը կամ բովանդակային ծավալը չի համապատասխանում այդ լիազորությունների իրականացման կարգը սահմանող ոլորտային օրենքներում տրվող սահմանմանը կամ բովանդակությանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Միջոցառմանը նախատեսվում է ուսումնասիրել օրենսդրական դաշտը (հաշվի առնելով միջազգային փորձը)՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների տարանջատման տեսանկյունից, գնահատել այդ լիազորությունների ընդհանուր բնութագիրը և ըստ արդյունքների ՀՀ կառավարություն ներկայացնել առաջարկություններ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Օրենսդրական դաշտի ուսումնասիրության արդյունքում ձևավորվելու է առաջարկությունների մի փաթեթ, որն առնչվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների հստակեցմանը և տարանջատմանը:</p> <p>3. Միջոցառման իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Միջոցառման իրականացման արդյունքում կկարգավորվեն տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման հետ կապված հարաբերությունները, ինչը գործնականում հնարավորություն է ընձեռում ՏԻՄ-երին՝ պլանավորելու իրենց վերապահված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների նվազագույն ծավալները, պետական լիազորված մարմիններին՝ կազմակերպել ու դրանց իրականացման նկատմամբ պատշաճ վերահսկողություն:</p>
<p>3.</p>	<p>Խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին կից գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների աշխատակարգի մշակում</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները 2011 թվականի ընթացքում հաստատվել է խնամակալության և հոգաբարձության մարմինների կանոնադրությունը՝ համաձայն որի խնամակալության և հոգաբարձության մարմինները պետք է ունենան աշխատակարգ: «Խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին կից գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների աշխատակարգի սահմանման մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծով նախատեսվում է սահմանել աշխատանքային հարաբերությունները կանոնակարգող իրավական ակտ, որում հնարավորինս մանրամասն կներկայացվեն իրավահարաբերությունները:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ներկայումս ոլորտը կանոնակարգող որևէ իրավական ակտ չկա, և նախատեսվում է այն լրացնել «Խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին կից գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների աշխատակարգի սահմանման մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշմամբ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Իրավական ակտի ընդունման արդյունքում կբարձրանա հանձնաժողովների գործունեության արդյունավետությունը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Ակնկալվում է հանձնաժողովների գործունեությունը դարձնել ավելի արդյունավետ:</p>

4.	<p style="text-align: center;">«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի մայիսի 21-ի N 562-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Համաձայն ՀՀ կառավարության 2009 թվականի մայիսի 21-ի N 562-Ն որոշման՝ յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են մարզպետների՝ տվյալ տարվա գործունեության արդյունքները: Որոշմամբ սահմանված է, որ գնահատման չափորոշիչները լինում են երկու տեսակի՝ հիմնական և լրացուցիչ: Գնահատման լրացուցիչ չափորոշիչները ներառում են համապատասխան մարզում այն աշխատանքների կատարումը, որոնք Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ ուղղակի վերապահված չեն մարզպետին, սակայն մարզպետի կողմից դրանց պատշաճ կատարումը կարող է էական նշանակություն ունենալ այդ աշխատանքների կատարման վերջնական արդյունքների վրա: Ընդ որում, սահմանված է, որ գնահատման լրացուցիչ չափորոշիչները կարող են փոփոխվել յուրաքանչյուր տարի՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գերակայությունները և իրականացվելիք ծրագրերը: Որոշման ընդունումից հետո ՀՀ կառավարության կողմից սկսվել են իրականացվել որոշակի ծրագրեր, որոնց գնահատումը կբարձրացնի դրանց իրականացման արդյունավետությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Խնդրի լուծման նպատակով նախատեսվում է փոփոխություններ կատարել ՀՀ կառավարության 2009 թվականի մայիսի 2-ի N 562-Ն որոշման N 2 հավելվածում սահմանված գնահատման ենթակա նոր գործառույթներ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Իրավական ակտի ընդունմամբ՝ նոր գործառույթների գնահատման արդյունքում կբարձրանա մարզպետների գործունեության գնահատման գործընթացի արդյունավետությունը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ակնկալվում է մարզպետների գործունեության գնահատման գործընթացը դարձնել ավելի իրատեսական և թափանցիկ:</p>
5.	<p style="text-align: center;">Հայ-ռուսական երկրորդ միջոցառնալ ֆորումի նախապատրաստում և անցկացում</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>2011 թվականի ապրիլին Երևանում տեղի ունեցավ առաջին հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային համաժողովը՝ «Միջտարածաշրջանային համագործակցության նոր ձեռքբերումներ հայ-ռուսական դաշնակցային հարաբերություններում» խորագրով, և կազմակերպվեց Արդյունաբերական նորարարությունների առաջին միջտարածաշրջանային ցուցահանդեսը: Համաժողովին մասնակցել են Հայաստանի բոլոր մարզերի և Ռուսաստանի ավելի քան 20 սուբյեկտների ներկայացուցիչներ, ցուցահանդեսին մասնակցում էին երկու երկրների մարզերի նորարարական տեխնոլոգիաների ոլորտում գործունեություն իրականացնող 100-ից ավելի ընկերություններ:</p> <p>Նման համաժողովների կանոնավոր անցկացումը թույլ կտա վեր հանել երկու երկրների ռեզիդենտների միջև համագործակցության զարգացմանն ուղղված առկա ներուժն ու հնարավորությունները, աջակցել փոքր և միջին բիզնեսի զարգացման կոնկրետ ծրագրերի իրականացմանը, հստակեցնել համագործակցության ուղղությունները, զարգացնել երկու երկրների միջև նորարարական, գիտատեխնիկական, կրթական և հումանիտար</p>

	<p>համագործակցությունը: Այս նպատակով ՀՀ-ի և ՌԴ-ի միջև տնտեսական համագործակցության հարցերով միջկառավարական հանձնաժողովի 13-րդ նիստի արձանագրության շրջանակներում ստեղծվել է հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային համագործակցության հարցերով համատեղ աշխատանքային խումբ, հստակեցվել են աշխատանքային խմբի օրակարգային խնդիրները:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունն անհրաժեշտ է համարում գույքագրել երկու երկրների ռեզիդենտների միջև գոյություն ունեցող իրավապայմանագրային դաշտը, կազմակերպել երկու երկրների համապատասխան մարմինների արտաքին կապերի պատասխանատուների կյոբ սեղան՝ քննարկելով 2-րդ հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային համաժողովի անցկացման թեմատիկան և ուղղությունները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>ՀՀ օրենսդրությամբ տարածքային կառավարման նախարարությանը վերապահված լիազորությունների իրականացման ապահովում</p> <p>3. Միջոցառման անցկացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Առաջարկվող ֆորումի կանոնավոր անցկացումը թույլ կտա ոչ միայն բացահայտել երկու երկրների ռեզիդենտների միջև հորիզոնական շփումների առկա ներուժն ու հնարավորությունները, այլև կլիթանի նոր ներդրումների և տեխնոլոգիաների, նորարարությունների ներգրավումը, կաջակցի պրակտիկ հարցերի լուծմանը:</p> <p>Առավել բովանդակային կդառնան կապերը հումանիտար, կրթության և գիտության, առողջապահության և տուրիզմի ոլորտներում:</p> <p>Հնարավորություն կընձեռվի ընդլայնելու հայ-ռուսական հարաբերություններում առկա աշխարհագրությունը, ցալակցելու ռեզիդենտների միջև համատեղ ձեռնարկությունների հիմնմանը, ինտելեկտուալ ու տնտեսական հնարավորությունների նպատակաուղղված լիարժեք օգտագործմանը:</p>
<p>6.</p>	<p>2013 թվականին ԵՄ-ում Հայաստանի նախագահության ստանձնման հետ կապված ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության մասով միջոցառումների ծրագրի նախապատրաստում</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունն արդյունավետ համագործակցություն է իրականացնում ԵՄ-ի համապատասխան կառույցների հետ, մասնավորապես, ԵՄ-ի տեղական և տարածքային ժողովրդավարության հանձնաժողովի և Եվրոպայի խորհրդի տեղական ու տարածքային իշխանությունների կոնգրեսի հետ:</p> <p>Նշված փոխգործակցության համատեքստում նախատեսվում է աշխատանքներ կատարել տեղական ժողովրդավարության ամրապնդման և ապակենտրոնացված կառավարման խորացման, ինչպես նաև ԵՄ-ի համապատասխան կառույցների հետ համագործակցության արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության և ԵՄ-ի համապատասխան կառույցների միջև համագործակցության արդյունավետության բարձրացման հիմքեր կարող են ստեղծվել ԵՄ-ի հետ համագործակցության 2011-2014 թթ. քառամյա ծրագրով:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>ՀՀ օրենսդրությամբ ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությանը վերապահված լիազորությունների իրականացման ապահովում</p> <p>3. Միջոցառման անցկացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Միջոցառումների ծրագիրը հնարավորություն կընձեռի հստակեցնելու ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության և ԵՄ-ի համապատասխան</p>

	կառույցների միջև համագործակցության ուղղությունները, կաջակցի տեղական ժողովրդավարության ամրապնդմանը՝ միաժամանակ բարձրացնելով ՏԻՄ-երի պատասխանատվությունն ու կարողությունները:
7.	<p align="center">«Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Մինչև 2011 թվականի վերջը նախատեսվում է ՀՀ կառավարության քննարկմանը սահմանված կարգով ներկայացնել տեղական տուրքերի և վճարների հայեցակարգը: Հայեցակարգային փոփոխություններով պայմանավորված՝ անհրաժեշտություն կառաջանա փոփոխություններ կատարելու մի շարք իրավական ակտերում, այդ թվում՝ «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը տեղական տուրքերի և վճարների հայեցակարգի դրույթներին համապատասխանեցնելու նպատակով նախատեսվում է մշակել և սահմանված կարգով ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնել «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Առանձին իրավական ակտերի համապատասխանեցումը տեղական տուրքերի և վճարների հայեցակարգի դրույթներին</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Կրկնվայնվեն համայնքների ֆինանսական կարողությունները, ինչը կհանգեցնի համայնքների կողմից մատուցվող ծառայությունների ծավալի և որակի բարձրացմանը:</p>
8.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 13-ի N 1003-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 13-ի «Համայնքային ծառայողի ծառայողական քննություն անցկացնելու կարգը հաստատելու մասին» N 1003-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 6-րդ կետի 2-րդ ենթակետով, որպես ծառայողական քննություն նշանակելու հիմք, նախատեսված է օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» և «գ» կետերով նախատեսված կարգապահական տույժերից («նկատողություն», «խիստ նկատողություն») որևէ մեկի կիրառումից հետո, մեկ տարվա ընթացքում, նոր կարգապահական տույժ կիրառելու դեպքը: Այսինքն՝ եթե «նկատողություն» կամ «խիստ նկատողություն» տեսակի կարգապահական տույժերի կիրառումից հետո թեկուզ «նախագգուշացում» տեսակի տույժի կիրառումը հանգեցնելու է ծառայողական քննության նշանակման, իսկ արդյունքում այդ տույժը կիրառելու թույլտվության դեպքում՝ նաև համայնքային ծառայողին պաշտոնից ազատման:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները ՀՀ կառավարության գործունեության 2012 թվականի միջոցառումների ծրագրով նախատեսվում է ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնել «Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը, որով նախատեսվում է</p>

	<p>առաջարկել համայնքային ծառայողին պաշտոնից ազատելու հիմքերի նկարագրությունում հստակ սահմանել, թե կարգապահական որ տեսակի տույժերի ինչ հերթականությամբ կիրառման դեպքում է ծագելու պաշտոնից ազատման հիմքը, օրինակ՝ «խիստ նկատողություն» տեսակի տույժը մեկ տարվա ընթացքում կրկին կիրառելը, «խիստ նկատողություն» տեսակի տույժի կիրառումից հետո մեկ տարվա ընթացքում «համայնքային ծառայության առավելագույն դասային աստիճանի իջեցում մեկ աստիճանով» տեսակի տույժ կիրառելը և այլն: Նշված օրենքի ընդունումից հետո ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով ծառայողական քննություն նշանակելու համար, որպես հիմք, կնախատեսվեն կարգապահական տույժերի այն տեսակների կիրառման դեպքերը, որոնց կիրառմամբ համայնքային ծառայողի մոտ կառաջանա պաշտոնից ազատման հիմքը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Իրավական ակտի ընդունմամբ կհստակեցվեն և կպարզեցվեն ծառայողական քննություն նշանակելու դեպքերը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Իրավական ակտի կիրառմամբ ծառայողական քննության նշանակման դեպքերի շարքում հստակ կնկարագրվեն կոնկրետ կարգապահական տույժերի հաջորդական կիրառման դեպքերը:</p>
9.	<p>«Գյուղական համայնքների 2-րդ համաժողովի նախապատրաստման և անցկացման, համաժողովի օրակարգին և ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Գյուղական համայնքների համաժողովը Հայաստանում առաջին անգամ անցկացվել է տեղական ինքնակառավարման համակարգի ներդրման 15-ամյակին նվիրված միջոցառումների շրջանակներում: Այն տեղի է ունեցել 2011 թվականի հոկտեմբերի 10-11-ին՝ Ջերմուկ քաղաքում: Համաժողովի նպատակը գյուղական համայնքների կայուն զարգացմանն աջակցություն էր՝ ոլորտում գործող բոլոր դերակատարների երկխոսության, փորձի փոխանակման, իրականացվող ծրագրերի և քաղաքականությունների մասին տեղեկատվության փոխանակման միջոցով: Հաշվի առնելով այդ համաժողովի արդյունավետությունը՝ որոշում ընդունվեց այն դարձնել շարունակական:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունը նախատեսում է 2012 թվականին կազմակերպել և անցկացնել գյուղական համայնքների համաժողով:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Նմանատիպ համաժողովների անցկացումը թույլ է տալիս ուշադրությունը կենտրոնացնել գյուղի և նրա հիմնախնդիրների վրա, համատեղ քննարկել առկա հարցերը:</p> <p>3. Միջոցառման անցկացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Տարածքների համաչափ զարգացում, որը բազմաթիվ այլ ուղղությունների շարքում ենթադրում է նաև անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների և արդյունավետ գյուղատնտեսության զարգացում:</p>
10.	<p>«Հերթական ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման Ֆինանսավորելու մասին» ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշման նախագծերի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

	<p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները 2011 թվականի մայիսի 26-ին ՀՀ Ազգային ժողովն ընդունեց Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքը՝ նոր խմբագրությամբ: Համաձայն օրենսգրքի 145-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ «1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հերթական ընտրություններ, բացառությամբ Երևանի ավագանու ընտրությունների, կարող են անցկացվել տարին մինչև չորս անգամ: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հերթական ընտրությունների քվեարկության օրերը յուրաքանչյուր տարվա համար սահմանում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:» Քանի որ նոր օրենսգրքով (բացի նշվածից) նախատեսվում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման նոր ընթացակարգեր, ապա անհրաժեշտություն է առաջացել համակարգելու այդ գործընթացը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունը նախատեսում է իր լիազորությունների շրջանակում 2012 թվականի ընթացքում՝ եռամսյակային կտրվածքով համակարգել և վերահսկել տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման գործընթացը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի կիրարկում՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասով</p> <p>3. Միջոցառման անցկացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Առաջարկվող միջոցառումը թույլ կտա տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները կազմակերպել և անցկացնել նոր օրենսգրքի պահանջներին համապատասխան և խուսափել նախկին օրենսգրքի հնարավոր բացասական ինտերցիոն արտահայտումներից:</p>
<p>ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն</p>	
<p>11.</p>	<p style="text-align: center;">«Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում լրացում կատարելը պայմանավորված է հիդրոէներգետիկայի զարգացման համար իրավական լրացուցիչ մեխանիզմներ ստեղծելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի սեպտեմբերի 8-ի N 35 արձանագրային որոշմամբ ընդունված հիդրոէներգետիկայի ոլորտի ռազմավարական զարգացման ծրագիրն իրագործելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունը մինչև 2012 թվականի սեպտեմբերի 30-ը Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն կներկայացնի առաջարկություն նոր կառուցվող, վերակառուցվող և վերազինվող ՓԷԿ-ներում հիդրոէներգետիկ ներուժն առավելագույնս արդյունավետ օգտագործելու նպատակով միասնական քաղաքականություն (տեխնիկական չափանիշները, պարտադիր պայմանները և այլն) կիրառելու վերաբերյալ: Առաջիկայում լրանում է «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքի 59-րդ հոդվածի 1-ին կետի «գ» ենթակետով սահմանված մի շարք փոքր հիդրոէլեկտրակայաններում արտադրված էլեկտրաէներգիայի պարտադիր գնման երաշխիքի տասնհինգամյա ժամկետը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Օրենքի նախագծով կառաջարկվի էլեկտրաէներգիայի արտադրության գործունեության լիցենզիայի ժամկետը լրանալուց հետո տնտեսավարող սուբյեկտներին տալ ընտրության հնարավորություն, կամ իրենց միջոցների հաշվին և օրենքով սահմանված կարգով իրականացնել էներգետիկ փորձաքննություն (աուդիտ), որից հետո միայն տրամադրել էլեկտրաէներգիայի արտադրության գործունեության նոր լիցենզիա՝ էլեկտրաէներգիայի գնման երաշխիքի տարածմամբ, կամ տրամադրել էլեկտրաէներգիայի արտադրության գործունեության նոր լիցենզիա՝ առանց էլեկտրաէներգիայի</p>

	<p>գնման երաշխիքի տարածման՝ ինքնուրույն էլեկտրաէներգիայի սպառման շուկա գտնելու պայմանով:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան ՓՀԷԿ-ներում հիդրոէներգետիկ ներուժի առավելագույնս արդյունավետ օգտագործում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Կասահմանվեն պահանջներ, որոնք կնախատեսեն փոքր հիդրոէկոլոգիայի համար «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված արտոնությունների ժամկետի ավարտից հետո նոր արտոնությունների տրամադրման մեխանիզմներ:</p>
<p>12.</p>	<p>«ՀՀ-ԵՄ ստացացման համաձայնագրի նախագծով նախատեսված էներգետիկայի բնագավառի իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը ՀՀ-ԵՄ ստացացման գործընթացում էներգետիկայի բնագավառի գործող և մշակման ենթակա իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների համալիր ցանկի մշակում, կատարողների, մշակման ժամկետների և ֆինանսական աղբյուրների սահմանում: Սույն ակտի նպատակը ԵՄ-ի նորմերը սահմանող իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների ցանկը հստակեցնելն է՝ համաձայն ՀՀ-ում դրանց ընդունման առաջնայնությունների, այնպես, որ դրանց ներդրումը կրի համաչափ աստիճանական բնույթ և չխաթարի էներգամատակարարման հուսալիությունն ու անվտանգությունը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս էներգետիկայի բնագավառում գործում են ինչպես նախկին ԽՍՀՄ որոշ նորմատիվ ակտեր և ստանդարտներ, այնպես էլ ներդաշնակեցված եվրոպական ստանդարտներ, սակայն դրանք ոչ բոլորն են համապատասխանում ՀՀ-ԵՄ ստացացման համաձայնագրի նախագծով սահմանված պահանջներին, ուստի, անհրաժեշտ է մշակել միասնական համալիր ցանկ, ինչը կհամապատասխանի ՀՀ-ԵՄ ստացացման համաձայնագրի պահանջներին:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները ՀՀ-ԵՄ ստացացման համաձայնագրի պահանջներին համապատասխանող իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների միասնական համալիր ցանկի մշակում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Օրենսդրական դաշտի կատարելագործում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Իրավական ակտերի և ազգային ստանդարտների միասնական համալիր ցանկ</p>
<p>13.</p>	<p>«Հայաստանում կենսազանգվածի և կենսաէներգիայի օգտագործման գործարար ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը ՀՀ-ում և ԼՂՀ-ում կենսազանգվածի և կենսաէներգիայի պոտենցիալի գնահատումը և դրանց առաջնահերթ օգտագործման համար գործարար ծրագրի բացակայությունը հնարավորություն չի տալիս ցուցաբերելու համալիր մոտեցում նշված պոտենցիալի օգտագործման համար:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p>

	<p>Կենսագանգվածի և կենսաէներգիայի ներուժն օգտագործվում է տարերայնորեն և ոչ միշտ արդյունավետ, ուստի, անհրաժեշտ է մշակել համալիր ծրագիր, ինչը գործարար միջավայրի համար կդառնա ուղեցույց՝ ներդրումներ կատարելու համար, և, միաժամանակ, կբացահայտվեն այն օրենսդրական խնդիրները, որոնց անհրաժեշտ կլինի տալ համապատասխան լուծում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գործարար ծրագրի մշակում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Վերականգնվող էներգետիկայի բնագավառ</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Կենսագանգվածի և կենսաէներգիայի ներուժի արդյունավետ օգտագործմանն ուղղված գործարար ծրագիր</p>
<p>14.</p>	<p align="center">«Ոչ մետաղական հանքանյութերի վերամշակման ոլորտի զարգացման հայեցակարգի մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում ընդերքօգտագործման ոլորտը հանրապետության տնտեսության զարգացման հիմնական գրավականներից մեկն է: Ոչ մետաղական հանքային պաշարների հարստությամբ ու բազմազանությամբ Հայաստանի Հանրապետությունն աշխարհում առաջատար տեղ է գրավում: Հանրապետության փոքրիկ տարածքում հանդիպում են աշխարհում հայտնի համարյա բոլոր տեսակի հանքանյութային ապարները: Ներկայացվող արձանագրային որոշման նախագծի նպատակը հանրապետության ոչ մետաղական հանքային ռեսուրսների օգտագործման և վերամշակման ոլորտի առկա վիճակի վերլուծության կատարումը և հետագա զարգացման ուղիների հստակեցումն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի անկախացումից հետո ոչ մետաղական հանքանյութերի վերամշակման ոլորտի վերլուծություն չի կատարվել: Ներկայումս, ոլորտում գերիշխում են օգտակար հանածոների արդյունահանման և վերամշակման համալիր ցիկլի անկատարելությունը, հին տեխնոլոգիաների կիրառման դեպքում ընդերքում հաշվառված պաշարների կորուստները, բնական պաշարների վերարտադրությանն ուղղված նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ նպատակային ուսումնասիրությունների բացակայությունը, ոչ մետաղական հանքանյութերի (բացի բնական քարերից անմիջականորեն ստացվող շինանյութերից) վերամշակման արտադրության կազմակերպման գործընթացի կառավարման (մենեջմենթի) անկատարությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Կտրվեն առաջարկություններ ոլորտի վերականգնման հեռանկարների վերաբերյալ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նշված հայեցակարգով կբացահայտվեն ոլորտի զարգացմանը նպաստող հիմնախնդիրները և կտրվեն դրանց լուծման ուղիները:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ներկայացված նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է հանրապետության ոչ մետաղական հանքային ռեսուրսների օգտագործման և վերամշակման ոլորտի առկա վիճակի վերլուծություն, որի արդյունքում կտրվեն ոլորտի վերականգնման հեռանկարների վերաբերյալ առաջարկություններ՝ ակնկալելով ընդերքօգտագործման ոլորտում արդյունավետության բարձրացում, ներդրումների խթանում:</p>

ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	
15.	<p style="text-align: center;">«Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների 2013 թվականի տարեկան ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների 2013 թվականի տարեկան ծրագրին հավանություն տալու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը կապված է լճի և դրա ջրհավաք ավազանի ներկայիս վիճակի բարելավման խնդրի հետ, որի համար անհրաժեշտ է ապահովել Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանի էկոհամակարգերի պահպանությանը, լճի էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնմանը և Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի բնական պաշարների կայուն օգտագործմանն ուղղված 2013 թ. նախատեսված ծրագրերի ու միջոցառումների պարտադիր կատարումը:</p> <p>Սկսած 2001 թվականից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից յուրաքանչյուր տարի հաստատվում է Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ծրագիրը: Տարեկան ծրագրի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է «Սևանա լճի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 12-րդ, 13-րդ և 14-րդ հոդվածների պահանջներից և «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նպատակներից ու խնդիրներից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս հանրապետությունում առաջնային են Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման և նրա ջրհավաք ավազանի բնական պաշարների պահպանության և կառավարման հարցերը:</p> <p>Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման շտրիկով առաջացել են հիմնախնդիրներ՝ կապված ափամերձ անտառապատ ջրածածկված տարածքների մաքրման աշխատանքների իրականացման հետ: Ջրի տակ մնացող օրգանական նյութերի մեծ զանգվածները վտանգում են լճի վիճակը՝ ջրի աղտոտման տեսակետից: Լուրջ խնդիրներ են առաջացնում նաև ջրի տակ մնացած բազմաթիվ շինությունները և ենթակառուցվածքները: Ջրի բարձր որակն ապահովելու համար կարևոր է կտրուկ բարելավել վիճակը՝ կապված մեծ քանակով չմաքրված կեղտաջրերը լիճ թափվելու հետ: Ներկայումս լճի շրջակայքում առկա բոլոր մաքրման կայանները դեռ չեն գործում: Միաժամանակ, հիմնական խնդիրներից է նաև լճում բնական և արհեստական եղանակներով էնդեմիկ ձկնատեսակների պոպուլյացիայի մեծացումը:</p> <p>2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Սևանա լճի հիմնախնդրի լուծումը Հայաստանի բնապահպանական քաղաքականության կարևորագույն մասն է: Հիմնական ջանքերը կենտրոնանում են հետևյալ խնդիրների լուծման վրա՝ լճի մակարդակի շարունակական բարձրացում, Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի ջրային ռեսուրսների անարդյունավետ օգտագործման կանխարգելում, փաստացի ջրօգտագործման պայմանների նկատմամբ վերահսկողության համակարգի կատարելագործում, լճի ջրհավաք ավազանի ջրի որակի բարելավում, կենսաբանական ռեսուրսների պահպանում և վերականգնում, Սևանա լճի ափամերձ տարածքների ջրածածկման հետ կապված խնդիրների լուծում, թափոնների կառավարման կատարելագործում:</p> <p>«Սևան» ազգային պարկի կառավարման բարելավմանը և կատարելագործմանը նպաստելու համար ստեղծվել է «Սևան» ազգային պարկ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության խորհուրդը:</p> <p>2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը</p> <p>Որոշման նախագծի կարգավորման նպատակն է Սևանա լճի՝ որպես ազգային և տարածաշրջանային նշանակության քաղցրահամ ջրավազանի</p>

	<p>պահպանումը, էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնումը և Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի էկոհամակարգերի բնականոն ներդաշնակ զարգացմանն ու կայուն օգտագործմանն ուղղված 2013 թ. նախատեսված ծրագրերի ու միջոցառումների պարտադիր կատարման ապահովումը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Որոշման ընդունման արդյունքում ակնկալվում է Սևանա լճի մակարդակի բարձրացում, լճի և դրա ջրհավաք ավազանի էկոհամակարգերի կենսաբազմազանության պահպանություն և կենսապաշարների կայուն օգտագործման բարելավում, ափամերձ ջրածածկ տարածքներից անտառաշերտերի մաքրում, ռեկրեացիայի արդյունավետ զարգացում, կենցաղային թափոնների կառավարման բարելավում, «Սևան» ԱՊ-ի կառավարման համակարգի կատարելագործում:</p>
<p>16.</p>	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 21-ի N 953-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության 2008 թ. օգոստոսի 21-ի «Մթնոլորտային օդի աղտոտման անշարժ աղբյուրներ ունեցող կազմակերպությունների սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների նախագծերի քննության և արտանետումներ կատարելու թույլտվություններ տալու կարգը հաստատելու մասին» N 953-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը կապված է անշարժ աղբյուրներ ունեցող կազմակերպությունների արտանետումների նորմատիվման բնագավառում առկա իրավական դաշտի որոշ բացերը վերացնելու հետ, մասնավորապես, սահմանել մթնոլորտային օդի աղտոտման անշարժ աղբյուրներ ունեցող կազմակերպությունների սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների նախագծերի մշակման կարգը, որի անհրաժեշտությունը բխում է «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ, 12-րդ, 13-րդ և 14-րդ հոդվածների պահանջներից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս մթնոլորտային օդի աղտոտման անշարժ աղբյուրներ ունեցող կազմակերպությունների արտանետումների նորմավորման հարցերը կանոնակարգվում են «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենքով, ՀՀ կառավարության 1999 թվականի մարտի 30-ի «Մթնոլորտային օդի աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի մակարդակների նորմատիվների և արտանետումներ կատարելու թույլտվություններ տալու մասին» N 192 և ՀՀ կառավարության 2008 թ. Օգոստոսի 21-ի «Մթնոլորտային օդի աղտոտման անշարժ աղբյուրներ ունեցող կազմակերպությունների սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների նախագծերի քննության և արտանետումներ կատարելու թույլտվություններ տալու կարգը հաստատելու մասին» N 953-Ն որոշումներով և մի քանի գերատեսչական ակտերով: Այս իրավական ակտերը, սակայն, չեն լուծում սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների նախագծերի մշակմանը վերաբերող որոշ հարցեր, որոշ դրույթներ էլ հնացած են և վերանայման կարիք ունեն՝ նկատի ունենալով ՀՀ օրենսդրության ներկա պահանջները և Եվրոպական միության օրենսդրության հետ մոտարկման քաղաքականությունը: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է օրենսդրորեն տարբերակել արտանետումների նորմավորմանն ուղղված պահանջները՝ կախված արտանետումների քանակություններից և վնասակարությունից և ըստ այդմ կանոնակարգել արտանետման թույլտվություն տալու գործընթացները: Ներկայումս դրանք իրականացվում են մեկ գործընթացով:</p> <p>3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Մթնոլորտային օդի պահպանության կառավարումը հիմնվում է աղտոտվածության մոնիթորինգի, արտանետումների հաշվառման, նորմավորման և</p>

	<p>վերահսկողության վրա: Կառավարման այս բաղադրիչներից որևէ մեկում առաջացած խնդիրները կարող են խաթարել կառավարման ամբողջ համակարգը:</p> <p>2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի կարգավորման նպատակը մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում ՀՀ օրենսդրության կատարելագործումն է, ինչը կնպաստի վարչարարության կրճատմանը, ինչպես նաև ՀՀ օրենսդրության և Եվրոպական միության օրենսդրության մոտարկմանը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Որոշման ընդունման արդյունքում ակնկալվում է մթնոլորտի պահպանության բնագավառի օրենսդրության բարելավում, որի արդյունքում կբարելավվի մթնոլորտի աղտոտվածության վիճակը և կնվազեն կոռուպցիոն ռիսկերը:</p>
<p>17.</p>	<p>«Օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին նոր օրենսգիրքն ուժի մեջ է մտել 2012 թվականի հունվարի 1-ից: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության «Օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» որոշման մշակման անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին նոր օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 8-րդ կետի պահանջներից՝ հանդիսանալով ընդերքի օգտագործման հետ կապված՝ բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի իրավասություն:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Կարգավորման խնդիրը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին նոր օրենսգրքի կիրարկման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ներկա ժամանակաշրջանում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հանքավայրերի կոնսերվացումից (փակումից) հետո հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումներ չեն իրականացվում: Հետևաբար, չկան տեղեկություններ բնության և շրջակա միջավայրի վրա կոնսերվացված հանքավայրերի ազդեցության մասին: Մոնիթորինգի իրականացումը կնպաստի շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության աղբյուրների բացահայտմանը և բնակչության համար բարենպաստ պայմանների ստեղծմանը:</p> <p>2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը</p> <p>«Օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի և դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունումը կնպաստի մշտադիտարկումների կայուն համակարգի ստեղծմանը, որը թույլ կտա բացահայտել և ժամանակին ուսումնասիրել բնության և շրջակա միջավայրի վրա ներգործությունները, հավաքագրել և մշակել դրանց հետևանքների վերաբերյալ տվյալները:</p>

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Որոշման ընդունումը հիմք կհանդիսանա դեռևս շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փուլում ընդերքօգտագործողների կողմից հանքի փակման ծրագրի և դրանից հետո մշտադիտարկումների իրականացման ծրագրի մշակման համար: Իրավական ակտի մշակումը կնպաստի շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության աղբյուրների բացահայտմանը, ուսումնասիրությանը, նվազեցմանը, ինչպես նաև հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության և առողջության ապահովմանը:</p>
18.	<p>«Սյունիքի մարզում կենսոլորտային տարածքի ստեղծում» ծրագրի կատարման մասին տեղեկատվություն ներկայացնելը</p> <p>2011 թվականի հուլիսի 18-ին Գերմանական վերակառուցման և զարգացման բանկի, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության և Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության կողմից ստորագրվել է «Կովկասի պահպանվող տարածքների աջակցության ծրագիր – Հայաստան (Էկոտարածաշրջանային ծրագիր – Հայաստան, փուլ 3-րդ)» ֆինանսավորման համաձայնագիրը, որով պլանավորվում է հարավային Հայաստանում իրականացնել 4.0 մլն եվրո արժողությամբ Կենսոլորտային պահպանավայրի ստեղծման ծրագիր:</p> <p>Գերմանական վերակառուցման և զարգացման բանկի 2011 թվականի սեպտեմբերին կատարված առաքելության ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության հետ կնքվել է համագործակցության լրացուցիչ համաձայնագիր, որով նշված ծրագրի ֆինանսավորման ծավալներն ավելացվել են ևս 4.25 մլն եվրոյով:</p> <p>Վերանվանված Հայաստանի բաց ներդրումային (օժանդակության) ծրագրի շրջանակներում ընտրված տարածքներում կենսոլորտային պահպանավայրի ստեղծման նպատակով 2012-2015 թթ. կիրականացվեն բնական ռեսուրսների և պահպանվող տարածքների կառավարման բարելավմանը, հարակից համայնքների սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը նպատակաուղղված միջոցառումներ:</p> <p>2012 թվականին ծրագրավորված է հիմնականում իրականացնել ծրագրի սկսման համար անհրաժեշտ նախապատրաստական միջոցառումները:</p>
19.	<p>«Բնապահպանության ոլորտի նորարարական ֆինանսատնտեսական մեխանիզմների ստեղծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Բնապահպանության ոլորտի նորարարական ֆինանսատնտեսական մեխանիզմների ստեղծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2011 թ. Մայիսի 20-ի «Բնապահպանական ծրագրերի մշակման և իրականացման հայեցակարգից բխող խնդիրների իրականացման միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» N 19 արձանագրային որոշման հավելվածի 13-րդ կետից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Բնապահպանական հիմնախնդիրների լուծումը պահանջում է բնապահպանական ծրագրերի ֆինանսավորման, բնապահպանական խնդիրների լուծման նոր և (կամ) նորարարական ֆինանսատնտեսական մեխանիզմների կիրառում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p>

	<p>Առկա խնդիրների լուծումը բխում է ՀՀ կառավարության գործունեության ծրագրի ռազմավարական նպատակից, այն է «բնապահպանական տեսակետից նախընտրելի տեխնոլոգիաների և ծրագրերի ֆինանսավորման նորարարական, բնապահպանության ոլորտում կառավարման կատարելագործման նպատակով շարունակել զարգացնել մասնավոր ու հանրային հատվածների համագործակցության մեխանիզմները և ներդնել նորերը»:</p> <p>Մշակվելիք հայեցակարգը հնարավորություն կտա ճշտելու բնապահպանական ծրագրերի ֆինանսավորման, բնապահպանական խնդիրների լուծման նոր և (կամ) նորարարական ֆինանսատնտեսական մեխանիզմների կազմը և նկարագիրը, մշակել դրանց ներդրման համար անհրաժեշտ գործողությունները:</p> <p>2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը</p> <p>Որոշման ընդունման նպատակը բնապահպանական միջազգային պայմանագրերով նախատեսված տնտեսական համագործակցության մեխանիզմների ընդլայնման, ինչպես նաև բնապահպանական ոլորտում մասնավոր ներդրումները խթանող համակարգի ստեղծումն է:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Արձանագրային որոշման ընդունումը հիմք կհանդիսանա բնապահպանական միջազգային պայմանագրերով նախատեսված տնտեսական համագործակցության մեխանիզմների, բնապահպանական ոլորտում մասնավոր ներդրումները խթանող համակարգի իրագործման կամ կիրառման համար:</p>
<p>ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>	
<p>20.</p>	<p style="text-align: center;">«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտերի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Գործող օրենսդրության համաձայն գուգահեռաբար կիրառվում են ինչպես շահութահարկի (եկամտահարկի) նվազագույն գումարների, այնպես էլ կանխավճարների համակարգերը: Խնդիրն այն է, որ, ի տարբերություն կանխավճարների, շահութահարկի (եկամտահարկի) նվազագույն գումարների վճարումը որևէ կերպ կախված չէ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության շահութաբերությունից (եկամտաբերությունից), քանի որ այդ գումարները հաշվարկվում և վճարվում են ընդամենի իրացումից հասույթի արձանագրվող ցուցանիշների հիման վրա: Բացի դրանից, ի տարբերություն կանխավճարների, հաշվետու տարվա ընթացքում կատարվող շահութահարկի (եկամտահարկի) նվազագույն գումարների հանրագումարի այն մասը, որը գերազանցում է հաշվետու տարվա արդյունքներով հաշվարկվող շահութահարկի (եկամտահարկի) գումարները, ենթակա չէ հարկ վճարողին վերադարձման և փոխանցվում է հաջորդ տարիներին առաջանալիք շահութահարկի (եկամտահարկի) գծով պարտավորությունների դիմաց: Նման իրավիճակը պարունակում է հարկման որոշակիորեն ոչ արդարացի մոտեցումներ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p>

	<p>Նախագծերով առաջարկվում է վերացնել շահութահարկի (եկամտահարկի) նվազագույն գումարների համակարգը և զուգահեռաբար, ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտների նկատելի կորուստ չունենալու համար, կատարելագործել շահութահարկի (եկամտահարկի) կանխավճարների համակարգը՝ կրճատելով կանխավճարներ չկատարելու ներկայումս՝ օրենսդրորեն սահմանված դեպքերը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախագծի կարգավորման առարկան շահութահարկի (եկամտահարկի) նվազագույն գումարների և կանխավճարների համակարգերն են:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծերի ընդունման և կիրառության դեպքում ակնկալվում է, որ կստեղծվեն հարկման առավել արդարացի ու տնտեսապես առավել հիմնավորված պայմաններ:</p>
<p>21.</p>	<p>«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Գործող օրենսդրության համաձայն շահութահարկով հարկման նպատակով հիմնական միջոցների տարեկան ամորտիզացիոն մասհանումները հաշվարկվում են որպես հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքների (իսկ օրենքով սահմանված կարգով վերագնահատման իրականացման դեպքում վերագնահատված արժեքների) և հիմնական միջոցի տվյալ խմբի համար սահմանված ամորտիզացիոն ժամկետի հարաբերություն: Ամորտիզացիոն մասհանումների իրականացման նման համակարգը գործնական կիրառության տեսանկյունից շատ պարզ է, սակայն խնդիրն այն է, որ այն արագացված ամորտիզացիայի կիրառության հնարավորություն չի ընձեռում և դրանով իսկ չի նպաստում տնտեսության արտադրատեխնիկական հիմքի կատարելագործմանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նախագծերով առաջարկվում է վերանայել հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն մասհանումներ կատարելու համակարգը և ներդնել ամորտիզացիոն մասհանումների կատարման այնպիսի համակարգ, որը հիմնված է հիմնական միջոցների խմբավորման (pooling) վրա: Վերջինս տնտեսավարող սուբյեկտներին արագացված ամորտիզացիա կիրառելու որոշակի հնարավորություններ կընձեռի:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախագծի կարգավորման առարկան շահութահարկով հարկման նպատակով ամորտիզացիոն մասհանումներ կատարելու համակարգն է:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունման և կիրառության դեպքում ակնկալվում է, որ կստեղծվեն հարկման առավել նպաստավոր ու տնտեսապես առավել հիմնավորված պայմաններ:</p>
<p>22.</p>	<p>«Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների կատարած պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիությունը երաշխավորող ֆոնդի տնօրինման և կառավարման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ-ում բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի ներդրման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագրում նախատեսվել էր կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացում: Այդ նպատակով ընդունվեց</p>

	<p>ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի «Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային բարեփոխումների ծրագիրը և կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացումն ապահովող միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» N 1487-Ն որոշումը: Այնուհետև 2010 թ. դեկտեմբերին ՀՀ Ազգային ժողովի հավանությանն արժանացավ կենսաթոշակային բարեփոխումների օրենսդրական փաթեթը, որում ներառված էր նաև «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքը, սակայն դեռևս բաց է մնում ենթաօրենսդրական դաշտը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ընդհանուր կուտակային կենսաթոշակային համակարգի գործունեության ապահովման և անհրաժեշտ ենթաօրենսդրական դաշտի ձևավորման համար մշակվել է «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկ, որն էլ հաստատվել է ՀՀ վարչապետի 2011 թ. փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշմամբ: Որոշման N 2 հավելվածի 8-րդ կետով էլ պայմանավորված է նշված նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Միջոցառման իրականացման արդյունքում ՀՀ օրենսդրությամբ կսահմանվի պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների կատարած պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիությունը երաշխավորող ֆոնդի տնօրինման և կառավարման կարգը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների կատարած պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիությունը երաշխավորող ֆոնդի տնօրինման և կառավարման կարգի սահմանմամբ կապահովվեն կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հետագա գործունեության ծավալման համար անհրաժեշտ ձևաչափերը:</p>
<p>23.</p>	<p>«Հաշվի օպերատորների գործառույթ իրականացնող կազմակերպությունների ցանկը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ-ում բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի ներդրման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագրում նախատեսվել էր կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացում: Այդ նպատակով 2010 թ. Դեկտեմբերին ՀՀ Ազգային ժողովի հավանությանն արժանացավ կենսաթոշակային բարեփոխումների օրենսդրական փաթեթը, որում ներառված էր նաև «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքը, սակայն դեռևս բաց է մնում ենթաօրենսդրական դաշտը:</p> <p>1.2. առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ընդհանուր կուտակային կենսաթոշակային համակարգի գործունեության ապահովման և անհրաժեշտ ենթաօրենսդրական դաշտի ձևավորման համար մշակվել է «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկ, որն էլ հաստատվել է ՀՀ վարչապետի 2011 թ. Փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշմամբ: Որոշման N 2 հավելվածի 9-րդ կետով էլ պայմանավորված է նշված նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Միջոցառման իրականացման արդյունքում ՀՀ օրենսդրությամբ կսահմանվի հաշվի օպերատորների գործառույթ իրականացնող կազմակերպությունների ցանկը:</p>

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Հաշվի օպերատորների գործառույթ իրականացնող կազմակերպությունների ցանկով կսահմանվեն բոլոր այն կազմակերպությունները, որոնք ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կարող են իրականացնել հաշվի օպերատորի համար նախատեսված գործառույթները:</p>
<p>24.</p>	<p>«Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները ֆինանսական գործիքներում ներդնելու քանակական և արժույթային սահմանափակումները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) 1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները ՀՀ-ում բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի ներդրման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագրում նախատեսվել էր կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացում: Այդ նպատակով ընդունվեց ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի «Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային բարեփոխումների ծրագիրը և կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացումն ապահովող միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» N 1487-Ն որոշումը: Այնուհետև 2010 թ. դեկտեմբերին ՀՀ Ազգային ժողովի հավանությանն արժանացավ կենսաթոշակային բարեփոխումների օրենսդրական փաթեթը, որում ներառված էր նաև «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքը, սակայն դեռևս բաց է մնում ենթաօրենսդրական դաշտը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ընդհանուր կուտակային կենսաթոշակային համակարգի գործունեության ապահովման և անհրաժեշտ ենթաօրենսդրական դաշտի ձևավորման համար մշակվել է «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկ, որն էլ հաստատվել է ՀՀ վարչապետի 2011 թ. Փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշմամբ: Որոշման N 2 հավելվածի 10-րդ կետով էլ պայմանավորված է նշված նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Միջոցառման իրականացման արդյունքում ՀՀ օրենսդրությամբ կսահմանվեն պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները ֆինանսական գործիքներում ներդնելու քանակական և արժույթային սահմանափակումները:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները ֆինանսական գործիքներում ներդնելու քանակական և արժույթային սահմանափակումների սահմանմամբ կիրականացվեն պարտադիր կենսաթոշակային ներդրումային ակտիվների դիվերսիֆիկացիա և ռիսկերի կառավարում:</p>
<p>ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	
<p>25.</p>	<p>«Քաղաքացիական պաշտպանության վտանգավոր տարածքների բացահայտման, ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներից վնասազերծման ու վարակազերծման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը): Քաղաքացիական պաշտպանության վտանգավոր տարածքների բացահայտումը, ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներից վնասազերծման ու վարակազերծման իրականացումը բնակչության պաշտպանության կարևորագույն միջոցառումներից են, որոնք նշված են նաև «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում: Ելնելով ներկա ռազմաքաղաքական իրադրությունից, բնակչության պաշտպանության խնդրի</p>

գերակայությունից, քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների օպերատիվ իրականացման պահանջների արդիականությունից՝ նշված կարգը սահմանելու անհրաժեշտություն է առաջացել: Սույն որոշման նախագծի ընդունմամբ ապահովվում է «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի «թ» կետի և ՀՀ վարչապետի 2010 թվականի հուլիսի 26-ի N 588-Ս որոշմամբ հաստատված ցանկի 7-րդ կետի կատարումը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Կարգավորման հարաբերությունների վերաբերյալ ներկայումս չի գործում որևէ իրավական ակտ, չկա համապատասխան քաղաքացիական պաշտպանության ստորաբաժանում (ՀՀ ԱԻՆ ՀՓԾ կազմում գործում է ՃԲԿԻՄ բաժին, որն զբաղվում է միայն վտանգավոր տարածքների բացահայտման նպատակով հետախուզության և մոնիթորինգի գործառնությունների իրականացմամբ), որը կիրականացնի քաղաքացիական պաշտպանության վտանգավոր տարածքների բացահայտման, ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներից վնասագերծման ու վարակազերծման միջոցառումներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Քաղաքացիական պաշտպանությունը, որպես երկրի ազգային անվտանգության անքակտելի բաղադրիչ, պետք է պատրաստ լինի ցանկացած ռազմական և ահաբեկչությունների ընթացքում օպերատիվ արձագանքման գործողությունների կատարմանը, ինչպես նաև մասնակցելու բնական և տեխնաձին բնույթի արտակարգ իրավիճակներում տարածքների և բնակչության պաշտպանությանը, այդ թվում՝ նաև ճառագայթային, քիմիական ու մանրէաբանական պաշտպանության իրականացմանը:

Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում պետական քաղաքականության նպատակը երկրում անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումն է, որոնք պատերազմական և բնական կամ տեխնաձին բնույթի արտակարգ իրավիճակների (այդ թվում՝ ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական ՃԲՄ բնույթի) առաջացման ժամանակ, ինչպես նաև ՃԲՄ-ի ահաբեկչական գործողությունների դեպքում կկանխարգելվեն կամ առավելագույնս կնվազեցվեն կորուստներն ու վնասները:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության Հայաստանի փրկարար ծառայության կազմում քաղաքացիական պաշտպանության վտանգավոր տարածքների բացահայտման, ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներից վնասագերծման ու վարակազերծման ստորաբաժանման ստեղծում և այդ գործառնությունների կարգի սահմանում հիմք ընդունելով «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին», «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին» և «Փրկարար ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներն ու դրանցից բխող ենթաօրենսդրական ակտերը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Սույն իրավական ակտի ընդունմամբ կկանոնակարգվեն քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից վտանգավոր տարածքների բացահայտման, ինչպես նաև ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական միջոցներով վարակված տարածքների վնասագերծման ու վարակազերծման գործընթացները:

ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն	
26.	<p style="text-align: center;">Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրապետական ռազմամարզական խաղերի անցկացում</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հայրենիքի պաշտպանությանը պատրաստ և ազգային բանակում ծառայելու համար ֆիզիկապես կոփված երիտասարդների դաստիարակում, նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության կենցաղում առողջ սպրելակերպի արմատավորում, ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի և առողջ սպրելակերպի քարոզչություն</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Միջոցառումն անցկացվում է 2004 թվականից, որին մասնակցել է՝ 2004 թվականին՝ 3895, 2005-ին՝ 4225, 2006-ին՝ 5230, 2007-ին՝ 9570 դպրոցական: 2008 և 2009 թվականներին միջոցառումը չի իրականացվել ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով: 2010 թվականից միջոցառումը վերականգնվել է և դրան մասնակցել է 25461, իսկ 2011-ին՝ 30751 դպրոցական:</p> <p>Ռազմամարզական խաղերն անցկացվում են 4 փուլով՝ ներդպրոցական, տարածաշրջանային, մարզային և եզրափակիչ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրապետական ռազմամարզական խաղերի նախապատրաստական և կազմակերպչական աշխատանքների ընդլայնում, միջոցառման մասնակիցների թվի ավելացում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրապետական ռազմամարզական խաղերի կազմակերպման և անցկացման միջոցով երիտասարդության ռազմահայրենասիրական դաստիարակության, ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի և առողջ սպրելակերպի արմատավորման ուղղությամբ կատարվող աշխատանքների խթանում, քարոզչության իրականացում, մարզական մասսայական աշխատանքների ընդլայնում, միջոցառման մասնակիցների թվի ավելացում:</p> <p>3. Գերակա խնդիրների կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի երիտասարդության շրջանում ռազմահայրենասիրական գաղափարների սերմանում, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի միջոցով ֆիզիկական որակների բարձրացում և կատարելագործում, անհատի բազմակողմանի և ներդաշնակ զարգացում, առողջության ամրապնդում, հաղթող դպրոցներին մրցանակների բաշխում</p>
27.	<p style="text-align: center;">Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում հանրապետական մարզական փառատոնի անցկացում</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի մասսայականացում Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և ԼՂՀ-ում, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում տեղական ինքնակառավարման մարմինների դերի բարձրացում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Միջոցառումն անցկացվում է 2004 թվականից, որին մասնակցել է՝ 2004 թվականին՝ 20000, 2005 թվականին՝ 22000, 2006 թվականին՝ 28000, 2007 թվականին՝ 30000, 2008 թվականին՝ 28587, 2009 թվականին՝ 10997, 2010 թվականին՝ 23383, 2011 թվականին՝ 24495 մասնակից: Փառատոնն անցկացվում է Հայաստանի Հանրապետության 48 քաղաքում և ԼՂՀ-ի Ստեփանակերտ քաղաքում: Ծրագրում ընդգրկված են 7 մարզաձև, այդ թվում՝ նաև կոխ ըմբշամարտ ազգային մարզաձևը:</p>

	<p>Նկատվում է անհրաժեշտ քարոզչության պակաս, ոչ բոլոր ազգային մարզաձևերի ընդգրկում միջոցառման ծրագրերում, որոշ մարզերում մասնակիցների անբավարար մասնակցություն:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Տեղերում խորհրդակցությունների անցկացում տեղական ինքնակառավարման մարմինների համապատասխան մասնագետների հետ, անհրաժեշտ մեթոդական օգնության տրամադրում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Բնակչության շրջանում ֆիզկուլտուրայի և սպորտի քարոզչության ապահովում, առողջ ապրելակերպի արմատավորում, երիտասարդությանը մարզական խմբակներում ընդգրկում, համայնքներում ֆիզկուլտուրայի օրերի անցկացման ավանդույթի վերականգնում, անհատի ներդաշնակ գարգացում և աշխատունակության բարձրացում, առողջ ապրելակերպի ձևավորում:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նշված միջոցառումները կնպաստեն անհատի բազմակողմանի ու ներդաշնակ գարգացմանը, բնակչության առողջության ամրապնդմանը, առողջ կենսակերպի ձևավորմանը, ակտիվ հանգստի և ազատ ժամանցի կազմակերպմանը, ըստ բնակչության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավմանը, ընդհանուր ֆիզիկական պատրաստականության և առողջարարական միջոցառումների կազմակերպման համար անհրաժեշտ պայմանների՝ պարզ տիպի խաղահրապարակների և խաղասենյակների ստեղծմանը, դրանց արդյունավետ օգտագործմանը, ինչպես նաև բնակչության, մասնավորապես, երիտասարդության շրջանում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի քարոզմանը:</p>
28.	<p>«Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամային սպորտի զարգացման 2013-2017 թվականների ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամային սպորտի զարգացման 2013-2017 թվականների ծրագիրը (այսուհետ՝ ծրագիր) կոչված է սահմանելու Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործունեության այն ուղղությունը, որը միտված է հաշմանդամային սպորտին առնչվող խնդիրների լուծմանը, նպատակների և խնդիրների հստակեցմանը, իրավական հիմքերի ստեղծմանը, պետական աջակցության ապահովմանը:</p> <p>Ծրագրի ընդունման նպատակը հաշմանդամների կողմից ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու պայմանները բարելավելը, առողջ ապրելակերպը խրախուսելն է, նրանց հանգիստը կազմակերպելն ու հասարակական կյանքին նրանց մասնակցության աստիճանը բարձրացնելն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Թեև պետությունն աջակցում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ֆիզկուլտուրայի և սպորտի ծրագրերի մշակմանն ու իրականացմանը, սակայն մինչև այսօր հաշմանդամային սպորտի զարգացման հեռանկարները նախանշող որևէ իրավական միասնական ծրագիր մշակված չէ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ծրագիրն իրականացնելու համար նախատեսվում է պետության կողմից աջակցության ցուցաբերում, գույքային ծրագրի իրականացում, մեթոդական օգնության տրամադրում, դրամական մրցանակների հատկացում հաշմանդամային սպորտում պարաօլիմպիկ և սուրդօլիմպիկ խաղերի, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնությունների ծրագրով նախատեսված մարզաձևերում մրցանակային տեղեր գրաված մարզիկներին և այլն:</p>

	<p>2. Կարգավորման առարկան Ծրագրով նախատեսված հիմնական ուղղություններին և սկզբունքներին համապատասխան՝ հաշմանդամային սպորտի տարբեր մարզաձևերի զարգացմանը միտված միջոցառումների հետևողական իրականացում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Հաշմանդամային սպորտում բարձր մարզական արդյունքների ձեռքբերում, առողջ ապրելակերպի և մրցակցային գաղափարների տարածում, սոցիալական վիճակի բարելավում</p>
29.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման 2013-2017 թվականների ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման 2013-2017 թվականների ծրագիրը (այսուհետ՝ ծրագիր) կոչված է ապահովելու ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության պետական քաղաքականության շարունակական իրականացումը՝ սահմանելով առաջնային լուծում պահանջող խնդիրներն ու հիմնական ուղղությունները, գերակայություններն ու հստակ միջոցառումները:</p> <p>Ծրագրի ընդունման նպատակը ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու պայմանները բարելավելը, բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպը խրախուսելը, նրանց հանգիստը կազմակերպելն ու մարդու ներդաշնակ զարգացմանը նպաստելն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանի Հանրապետության ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման հնգամյա ծրագրի մշակումն ու համակարգված մոտեցումները դրականորեն կանդախտանան բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության և բարձրագույն սպորտի առաջընթացի վրա: Թեև յուրաքանչյուր տարի ՀՀ պետական բյուջեի կազմում ներկայացվում է պետական ծրագիր, սակայն դեռևս արդյունավետ չի գործում բնակչության վայրերում իրականացվող ֆիզկուլտուրային-առողջարարական ավանդական համակարգը, նկատելի է ոլորտի մասնագետների թվի նվազում, խնդիրներ կան մարզական կառույցների շինարարության, շահագործման և վերանորոգման գործընթացներում և այլն:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ծրագրով նախատեսված համապարփակ և համալիր միջոցառումների իրականացում, այդ թվում՝ ՀՀ առաջնություններին և միջազգային միջոցառումներին մասնակցության ապահովման համար մարզիկների նախապատրաստում և առաջնությունների անցկացում, ՀՀ մանկապատանեկան մարզադպրոցներին, մարզաձևերի ազգային ֆեդերացիաներին և այլ մարզական հասարակական կազմակերպություններին մարզագույքով ապահովում, ՀՀ հավաքական թիմերի անդամների գիտամեթոդական, բժշկական և հակադոպինգային ուսումնասիրությունների ուղղությամբ կատարվող աշխատանքների կազմակերպում, մանկապատանեկան սպորտի մասսայականացում և այլն</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Ծրագրով նախատեսված հիմնական ուղղություններին, սկզբունքներին և գերակայություններին համապատասխան՝ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացմանը միտված միջոցառումների սահմանում և շարունակական իրականացում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Բնակչության առողջության ամրապնդում, անհատի ներդաշնակ զարգացում, աշխատունակության բարձրացում և երկարակեցության ապահովում, բարձրակարգ մարզիկների պատրաստում, միջազգային մրցասպարեզներում Հայաստանի հավաքական թիմերի և մարզիկների մասնակցության ապահովում և բարձր ցուցանիշների նվաճումների հասնելը</p>

<p>30.</p>	<p style="text-align: center;">«Հայաստանի Հանրապետության երիտասարդական պետական քաղաքականության 2013-2017 թվականների ռազմավարությունը և միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Երիտասարդական պետական քաղաքականության 2013-2017 թվականների ռազմավարությունը (այսուհետ՝ ռազմավարություն) կոչված է սահմանելու Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործունեության այն գերակա ուղղությունները, որոնք ուղղված են երիտասարդությանն առնչվող խնդիրների լուծմանը և ներառելու դրանցում երիտասարդության մասնակցության հարցերը:</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության երիտասարդական պետական քաղաքականության 2013-2017 թվականների ռազմավարությունը և միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման նպատակը երիտասարդների կենսապայմանները և կրթական մակարդակը բարելավելը, առողջ ապրելակերպը խրախուսելը, նրանց հանգիստը կազմակերպելը և հասարակական, քաղաքական զարգացումներին նրանց մասնակցությանն աստիճանը բարձրացնելն է: Այն ներառում է երիտասարդներին առնչվող հասարակական-քաղաքական, սոցիալական և մշակութային խնդիրներ: Սույն ռազմավարության մեջ երիտասարդությունն անմիջական շահառու է և ծավալվող գործընթացներում իր ավանդը ներդրող կարևոր մասնակից:</p> <p>Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի սեպտեմբերի 25-ի նիստի N 39 արձանագրության 21-րդ կետով հավանություն է տրվել պետական երիտասարդական քաղաքականության 2008-2012 թվականների ռազմավարությանը:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի մարտի 26-ի նիստի N 13 արձանագրության 16-րդ կետով հավանություն է տրվել Հայաստանի Հանրապետության երիտասարդական պետական քաղաքականության 2008-2012 թվականների ռազմավարության կատարումն ապահովող՝ 2009-2012 թվականների գործողությունների ծրագրին և միջոցառումների ցանկին:</p> <p>Ռազմավարությամբ սահմանվել էին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների գործողությունների գերակայությունները, որոնք հիմք են դարձել նշված տարիներին երիտասարդական պետական քաղաքականության իրականացման համար:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>2013-2017 թվականների ռազմավարության մշակման նպատակով անհրաժեշտ է ստեղծել երիտասարդության հիմնահարցերի ուսումնասիրությունների ինստիտուտ, ինչը ենթադրում է հետևյալ լուծումները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - համապատասխան միջավայրի ձևավորում գիտակրթական կազմակերպություններում երիտասարդության հիմնահարցերի ուսումնասիրություններով զբաղվող անձանց համար (տարեկան համաժողովի կազմակերպում, աշխատանքների ժողովածուի հրատարակում և այլն), աջակցություն մասնագիտական աճի համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանն ու մեխանիզմների զարգացմանը, - երիտասարդության հիմնահարցերի ուսումնասիրությամբ զբաղվող պետական և ոչ պետական կազմակերպությունների ներուժի զարգացման և ուսումնասիրություններով զբաղվող մասնագետների ներգրավման մեխանիզմների մշակում և կիրառում, - ուսումնասիրությունների իրականացման նպատակով առցանց դրամաշնորհային մրցույթների անցկացում (առնվազն 2 մրցույթ), իրականացված ուսումնասիրությունների արդյունքում զեկույցների հրատարակում և տպագրում (առնվազն 2 զեկույց), - երիտասարդության հիմնահարցերի ուսումնասիրությունների ոլորտում միջազգային համագործակցության խթանում, համատեղ ուսումնասիրությունների ծրագրերի մշակում և իրականացում, - 2013-2017 թվականների երիտասարդական պետական քաղաքականության մշակման համար առաջարկությունների փաթեթը ներկայացնելը:
------------	---

	<p>2. Կարգավորման առարկան Համալիր ուսումնասիրությունների հենքի վրա երիտասարդության հիմնախնդիրներն արծարծող առաջնայնությունների փաթեթները ներկայացնելը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում 2013-2017 թվականների երիտասարդական պետական քաղաքականության մշակման համար:</p> <p>3. Իրավական ակտի առաջարկվող լուծումների կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը 2013-2017 թվականներին երիտասարդների աշխատանքի, կրթության, զբաղվածության, կենցաղի, առողջության պահպանման, սոցիալական պաշտպանվածության, ստեղծագործական ներուժի բազմակողմանի զարգացման, հասարակության քաղաքական, տնտեսական, մշակութային մասնակցության հիմնական ուղենիշների սահմանում և ծրագրային միջոցառումների միջոցով իրականացում</p>
31.	<p style="text-align: center;">Մարդկանց շահագործման (թրաֆիքինգի) կանխարգելման միջոցառումների կազմակերպում</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ մարդկանց շահագործման (թրաֆիքինգ) առումով երիտասարդության շրջանում մեծ են ռիսկերը, ինչը պայմանավորված է արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվում երիտասարդների (հատկապես՝ մարզաբնակ) մեծ թվով, անհրաժեշտ է մարդկանց շահագործման վերաբերյալ երիտասարդության իրազեկության բարձրացման միջոցառումների իրականացումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Մարդկանց շահագործման՝ որպես մարդկանց անօրինական տեղափոխմամբ և հարկադրական շահագործմամբ պայմանավորված, միջազգայնորեն քննարկված ժամանակակից ստրկության տեսակներից մեկի դեմ պայքարի կազմակերպումը Հայաստանի Հանրապետությունում սկսվել է 2002 թվականի հոկտեմբերից, երբ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետությունից շահագործման նպատակով մարդկանց ապօրինի փոխադրման, տեղափոխման և առք ու վաճառքի (թրաֆիքինգ) հետ կապված հարցերն ուսումնասիրելու և առաջարկություններ ներկայացնելու նպատակով ստեղծվեց միջգերատեսչական հանձնաժողով:</p> <p>Չնայած մարդկանց շահագործմանն առնչվող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության կատարելագործման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցներին և մարդկանց շահագործում իրականացնող անձանց բացահայտման և նրանց քրեական պատասխանատվության ենթարկելու ուղղությամբ իրականացված զգալի աշխատանքներին՝ շարունակական բարելավման կարիք է զգացվում մասնագիտական վերապատրաստման, համապատասխան տեխնիկական հագեցվածության ապահովման, փոփոխվող միտումների վերլուծության հիման վրա մարտավարական մոտեցումների վերանայման և ըստ անհրաժեշտության գոհերի պաշտպանության ապահովման համար:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <ul style="list-style-type: none"> • մարդկանց շահագործման կանխարգելման նպատակով Երևան քաղաքում և Հայաստանի Հանրապետության մարզերում տեղեկատվական մակարդակը բարձրացնելու նպատակով սեմինար-խորհրդակցությունների հրավիրում, • 2012 թվականի 3-րդ եռամսյակում սոցիալական տեսահոլովակների միջոցով մարդկանց շահագործման մասին ծանուցողական նյութերի տարածում: <p>2. Կարգավորման առարկան Մարդկանց շահագործման՝ որպես մարդկանց անօրինական տեղափոխմամբ և հարկադրական շահագործմամբ պայմանավորված, միջազգայնորեն քննարկված ժամանակակից ստրկության տեսակներից մեկի դեմ պայքարի կազմակերպում</p>

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Հանրապետության երիտասարդների շրջանում մարդկանց շահագործման կանխարգելում, տեղեկացվածության մակարդակի բարձրացում, քարոզչության ապահովում</p>
<p>ՀՀ սփյուռքի նախարարություն</p>	
<p>32.</p>	<p style="text-align: center;">ԱՊՀ տարածաշրջանային հայ համայնքների կրթամշակութային խնդիրների լուծմանն օժանդակության ծրագրի իրականացում</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ծրագրով ապահովվում են Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի նախընտրական ծրագրով, Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2007 թվականի փետրվարի 7-ի N ՆՀ-37-Ն հրամանագրով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի ապրիլի 28-ի N 380-Ա որոշման 4.4.7-րդ կետով սահմանված դրույթների իրականացումը, ինչպես նաև ԱՊՀ տարածաշրջանային հայ համայնքներում առկա կրթամշակութային խնդիրների լուծմանն աջակցությունը:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Այսօր աշխարհի շատ երկրների հայ համայնքներում խիստ կարևոր նշանակություն ունեն հայապահպանության խնդիրները: Համայնքները կանգնած են ամբողջական ուժացման, լեզվի և ինքնության կորստի եզրին: ԱՊՀ երկրների հայկական համայնքներում ազգային-մշակութային ինքնության թուլացումը դարձել է սպառնալիք տարածաշրջանում հայ համայնքների համար, ուստի, հայության համար արդիական և հրատապ է մտավոր և հոգևոր արժեքների և ներուժի պահպանմանը, հայության համար վճռորոշ նշանակություն ունեցող խնդիրների լուծմանը գործուն մասնակցությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ծրագրի նպատակն է հայրենիք-սփյուռք հուսալի և արդյունավետ կամուրջների ամրապնդումը, հայոց լեզվի իմացությունն ու կիրառումը խրախուսելը, կրթական, մշակութային և հայագիտական օջախների գործունեությունը խթանելը, համայնքներում առկա ներուժի հաշվառումը, համախմբումը և համահայկական ծրագրերում դրանց ներգրավմանն աջակցելը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Ծրագրով հնարավոր կլինի օժանդակել ԱՊՀ տարածաշրջանային հայ համայնքների կրթամշակութային խնդիրների լուծմանը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները Ծրագրի իրականացման դեպքում ակնկալվում է Հայաստան-սփյուռք գործակցության խորացում, հայկական ներուժի հաշվառում, հայագիտական գիտելիքների տարածում և զարգացում, հայկական աշխարհի ձևավորման, համաշխարհայինացման մարտահրավերների դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացում:</p>
<p>33.</p>	<p style="text-align: center;">«Մեր մեծերը» ծրագրի իրականացում</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ծրագրի անհրաժեշտությունը բխում է «Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված միջոցառումների իրականացումից, ինչպես նաև հայագգի հայտնի անձանց կյանքի և գործունեության վերաբերյալ իրազեկումից:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս հասարակությունը բավականաչափ տեղեկացված չէ հայագգի հոչակավոր անձանց, նրանց գործունեության, ունեցած ավանդի մասին, որն ի վերջո կհանգեցնի ազգային արմատների և ինքնության ճանաչողության կորստի:</p>

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Յուրաքանչյուր տարի ՀՀ սփյուռքի նախարարության կողմից իրականացվում է հայազգի մի շարք անհատների գործունեության լուսաբանում, իսկ 2012 թվականին նախատեսվում է Հովհաննես Բաղրամյանի, Հովսեփ Օրբելու, Գառգուի (Գառնիկ Զուլումյան), Սայաթ-Նովայի, Գարեգին Հովսեփյանի կյանքի ու գործունեության ուսումնասիրում և ներկայացում, ՀՀ – ում և սփյուռքում միջոցառումների կազմակերպում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Ծրագրով հնարավոր կլինի նպաստել հայազգի անվանի անձանց գործունեությունը ներայացնելը և նրանց մեծարելը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները Ազգային արմատների և ինքնության ճանաչողություն, սերնդի մեջ հայրենասիրության, ազգային իրական արժեքների հանդեպ հարգանքի ձևավորում, հայապահպանության և հայազորացման գործընթացների խթանում</p>
<p>34.</p>	<p align="center">«Հայաստան-սփյուռք» թեմատիկ տեսաժողովների կազմակերպում</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը) Անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2009 թ. Օգոստոսի 20-ի նիստի N 34 արձանագրության 29-րդ կետով հավանության արժանացած «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» արձանագրային որոշման հավելվածի 49-րդ կետի «գ» ենթակետից:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Սփյուռքի կենսունակության գրավականը հայրենիքի հետ նրա մշտական և բազմաբնույթ հարաբերություններն են, սփյուռքի կազմակերպությունների, համայնքային կառույցների և անհատների ներգրավումը համահայկական խնդիրներին:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները «Հայաստան-սփյուռք» թեմատիկ տեսաժողովների կազմակերպման միջոցով հնարավոր կլինի աջակցել սփյուռքի հայկական կազմակերպությունների, համայնքային կառույցների հետ գործակցության զարգացմանը, համայնքներում առկա խնդիրների վերհանմանը, հայապահպանությանը, սփյուռքի ներուժի համախմբմանն ուղղված ՀՀ սփյուռքի նախարարության ծրագրերի և միջոցառումների մշակմանը, այդ ծրագրերին սփյուռքի կազմակերպությունների, համայնքային կառույցների և անհատների ներգրավմանը, համահայկական հիմնախնդիրների լուծմանը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան «Հայաստան-սփյուռք» թեմատիկ տեսաժողովների կազմակերպման միջոցով հնարավոր կլինի ավելի արդյունավետ ապահովել խնդիրների, հարցերի մասին համապատասխան տեղեկատվության փոխանակումը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները Հայաստան-սփյուռք գործակցության խորացում և զարգացում</p>
<p>35.</p>	<p align="center">Սփյուռքում հայկական մասնագիտական ներուժի համախմբում և նրա ներգրավում Հայաստանի զարգացման գործընթացում</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը) Անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության</p>

	<p>կառավարության 2008-2012 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 878-Ն որոշման, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» N 34 արձանագրային որոշման և Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2007 թ. Փետրվարի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՆՀ-37-Ն հրամանագրի դրույթներից:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում օրեցօր ավելի զգալի է դառնում համաշխարհայնացման ազդեցությունը, 21-րդ դարում գիտելիքը և նորարարությունը դառնում են գերիշխող գործոններ մարդկային հասարակության զարգացման գործընթացներում: Հայաստանի Հանրապետության ռեսուրսները երբեմն կարող են բավարար չլինել այդ փոփոխություններին ամբողջությամբ հետևելու և պետության ու ազգի առջև ծառայած բոլոր խնդիրները լուծելու համար: Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարությունը և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագիրը, սփյուռքը համարելով համաշխարհային ինտեգրման հուսալի և արդյունավետ կամուրջ, միաժամանակ կարևորում են սփյուռքի ներուժի հայտնաբերման և համախմբման կառուցակարգերի մշակումը, սփյուռքի կարող ուժերին երկրի ներքին կյանքին ներգրավելը՝ հայկական պետականության ամրապնդման և մրցունակ պետության ձևավորման, ազգային հիմնախնդիրների լուծման, ինչպես նաև սփյուռքահայերի աջակցությամբ միջազգային կառույցների հետ ներպետական կառույցների աշխատանքի բարելավման նպատակով:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության և սփյուռքի համար նշանակություն ունեցող հիմնախնդիրների լուծմանը սփյուռքի համակարգված մասնակցության ապահովումը՝ մասնագիտական համաժողովների կազմակերպման միջոցով</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հայ գրականության օրերի, Լրատվամիջոցների և լրագրողների համահայկական VI համաժողովի ու Բանկիրների և ֆինանսիստների համահայկական 2-րդ մասնագիտական համաժողովների, Փարիզում ֆրանսիական փորձի ուսումնասիրության նպատակով օտարերկրյա պետություններում գործող հայկական առևտրաարդյունաբերական պալատների և գործարարների միությունների ներկայացուցիչների համաժողովի կազմակերպման միջոցով այդ ոլորտների մասնագետների ներուժի համախմբումը</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները</p> <p>Հայաստան-սփյուռք գործակցության խորացում, հայկական ներուժի ներգրավում</p>
<p>36.</p>	<p style="text-align: center;">Ամենամյա մրցանակաբաշխության կազմակերպում</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 878-Ն որոշման, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» N 34 արձանագրային որոշման և Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2007 թ. Փետրվարի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՆՀ-37-Ն հրամանագրի դրույթներից:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Սփյուռքահայության ազգային, լեզվամշակութային ինքնությունը գնալով թուլանում է, հայ նոր սերունդը կանգնած է ազգային նկարագրի, մայրենի լեզվի մոռացության, ազգային արմատներից, ավանդույթներից, սովորություններից հեռանալու, հայկական մշակութային արժեքները կորցնելու վտանգի առջև, ուստի, անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել այնպիսի միջոցառումներ, որոնցով հնարավոր լինի խրախուսել սփյուռքում հայ ազգային</p>

	<p>ինքնության, մայրենի լեզվի պահպանման, զարգացման և տարածման, հայ սերնդի հայեցի կրթության ու դաստիարակության գործում նշանակալի ավանդ ունեցող ուսուցիչներին, ներկայացնել և տարածել նրանց մանկավարժական ու մասնագիտական առաջավոր փորձը սփյուռքում, վերհանել հայ երիտասարդի մտահոգությունները, հայրենիքի ամրապնդմանն ու հզորացմանն ուղղված քայլերի կանխատեսումը, ոգևորել և խրախուսել սփյուռքի լրատվամիջոցներին՝ կարևորելով նրանց դերակատարությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հայապահպանության գործում ունեցած նշանակալի ավանդի համար կառույցների և անհատների ունեցած ներդրման գնահատման և խրախուսման նպատակով մրցույթների անցկացում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>«Լավագույն լրատվամիջոց», «Լավագույն հայագիտական կենտրոն», «Մայրենիի պաշտպան» անվանակարգերով մրցույթների անցկացում</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները</p> <p>Հայապահպանության գործում ունեցած նշանակալի ավանդի համար կառույցների և անհատների խրախուսում</p>
<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>	
<p>37.</p>	<p>«Բժշկական էթիկայի օրինակելի կանոնները և բժշկական էթիկայի հանձնաժողովների ձևավորման, գործունեության օրինակելի կարգը և գործառույթները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Միջոցառման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է բուժաշխատողների մասնագիտական գործելակերպի, ծառայողական պարտականությունների իրականացման օրինակելի կանոնները հաստատելու, ինչպես նաև բժշկական և դեղագործական անձնակազմի, պացիենտների, կլինիկական հետազոտություններ անցնող անձանց իրավունքների ու շահերի արդյունավետ պաշտպանության մեխանիզմներ սահմանելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Բժշկական ծառայությունների որակի ապահովման կարևորագույն բաղադրիչներից մեկը բուժաշխատող-պացիենտ փոխադարձ հարգանքի և վստահության վրա հիմնված հարաբերությունների առկայությունն է: Բժշկական էթիկայի կանոններն ուղղված են բուժաշխատողների համար գործունեության բարոյական և մասնագիտական որոշակի ուղենիշներ սահմանելու, պացիենտների հետ նրանց վարվելակերպին հստակ պահանջներ ներկայացնելու անհրաժեշտությամբ: Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայումս նման կանոններ սահմանված չեն, ինչը հաճախ բժիշկ-պացիենտ նորմալ հարաբերությունների ձևավորման վրա բացասաբար է ազդում, չի խթանում հարգանքի, վստահության մթնոլորտի ձևավորումը, իսկ առանձին բուժաշխատողների մղում է ոչ բարեխիղճ, անտարբեր գործելակերպի:</p> <p>Ներկայումս բժշկական էթիկայի հանձնաժողովներ չեն գործում, մինչդեռ նման անկախ հանձնաժողովները կարևորագույն դեր են խաղում այլ պետությունների առողջապահական համակարգերի զարգացման գործում: Լինելով անկախ մարմիններ՝ դրանք ունեն բազմապարտֆիլ գործառույթներ՝ սկսած նեղ մասնագիտական ոլորտներում բժշկական էթիկայի կանոնների, բժշկական օգնության և սպասարկման որակի, բժշկատնտեսագիտական չափորոշիչների, բուժման սխեմաների և ստանդարտների մշակման, բուժաշխատողների գործունեության էթիկայի կանոնների խախտման գործեր քննելու և մի շարք այլ լիազորություններ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նախագծով նախատեսվում է սահմանել բուժաշխատողների էթիկայի նորմեր, որոնք համընդհանուր կլինեն ինչպես ավագ, այնպես էլ՝ միջին և կրտսեր բուժանձնակազմի համար: Մասնավորապես, նախագծով կսահմանվեն մասնագիտական գործունեությանը, պացիենտի շահերով</p>

	<p>առաջնորդվելուն, բժշկական գաղտնիքի պահպանմանը, ազնվության, հարգանքի ապահովմանն ուղղված, ինչպես նաև ինքնագովազդի, առանց բժշկական անհրաժեշտ հիմնավորման պացիենտներին գործընկերներ-բուժաշխատողներին ուղեգրելն արգելող նորմեր, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծել բժշկական էթիկայի հանձնաժողովներ, որոնք կգործեն տարբեր մակարդակներում՝ միաժամանակ սահմանելով դրանց ձևավորման, գործունեության կարգը և գործառույթների շրջանակը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Բուժաշխատողների գործունեության բժշկական էթիկայի նորմեր, ինչպես նաև բժշկական էթիկայի հանձնաժողովներ ստեղծելու և դրանց գործառույթները սահմանելու իրավասություններ</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իրավական ակտի կիրառման արդյունքում ակնկալվում է բուժաշխատողների կողմից մատուցվող ծառայողական պարտականությունների կատարման արդյունավետության, որակի, բուժաշխատող-պացիենտ հարաբերություններում վստահության, հարգանքի մակարդակի բարձրացում:</p> <p>Բժշկական էթիկայի հանձնաժողովների ստեղծում, արդյունքում բուժաշխատողների և պացիենտների իրավունքների պաշտպանության նոր գործիքների ստեղծում, բժշկական մասնագիտական գործունեության ստանդարտները մշակող մարմինների ձևավորում</p>
<p>38.</p>	<p>«Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման ֆինանսավորման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Միջոցառման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է պետական պատվերի ֆինանսավորման մոտեցումների, սկզբունքների և մեխանիզմների՝ առողջապահական գործընթացների հետ համապատասխանեցմամբ:</p> <p>2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առաջարկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանել առողջապահական պետական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով բժշկական ծառայությունների, դեղերի և (կամ) բժշկական պարագաների փոխհատուցման նոր եղանակի կիրառման հետ կապված հարաբերությունները՝ արտոնյալ պայմաններով բժշկական ծառայությունների տրամադրումն իրականացնելով համաֆինանսավորման սկզբունքի կիրառմամբ: Նոր հայեցակարգն արտացոլելու է ինչպես առողջապահության ոլորտի տարբեր բնագավառների ֆինանսավորման նոր մոտեցումները, այնպես էլ՝ բուժօգնության տարբեր ծառայությունների գծով բուժհաստատությունների բյուջեների հաշվարկման նոր սկզբունքները:</p> <p>2. Միջոցառման կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունման արդյունքում հնարավոր կլինի ընդլայնել բնակչության սահմանված խմբերի ցանկում ընդգրկված քաղաքացիներին մատուցվող բուժսպասարկման և ծառայությունների ծավալը, բարելավել առողջությունը և բարձրացնել կյանքի որակը: Հնարավոր կլինի բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների դիմաց կիրառել նաև համաֆինանսավորման սկզբունքը, ինչպես նաև կարտացոլվեն բուժհաստատությունների բյուջեների հաշվարկման նոր սկզբունքները:</p>

39.	<p align="center">«Բնակչության՝ սահմանված սոցիալական խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացի պարզեցման և բարելավման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը) Միջոցառման անհրաժեշտությունը բխում է սոցիալական խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացի պարզեցման և բարելավման անհրաժեշտությունից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը Արտոնյալ խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացում առկա են մի շարք խոչընդոտներ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նախատեսվելու են փոխհատուցման տարբերակներ՝ սոցիալական խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացի պարզեցման և բարելավման նպատակով:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Բնակչության՝ սահմանված սոցիալական խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթաց</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Հայեցակարգի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է պետության կողմից սոցիալական խմբերին անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերի տրամադրման գործընթացի պարզեցում և բարելավում:</p>
40.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության Վայոց ձորի մարզի առողջապահական հաստատությունների օպտիմալացման ծրագիրը և ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Միջոցառումների նպատակը ՀՀ Վայոց ձորի մարզում առողջապահական ծառայությունների, բժշկական օգնության ու սպասարկման արդյունավետության, մատչելիության ու որակի բարձրացումն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը Հայաստանի Հանրապետության Վայոց ձորի մարզում ներկայումս գործում են հիվանդանոցային ծառայություն մատուցող 3 փակ բաժնետիրական ընկերություն՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Եղեգնաձորի ԲԿ • Վայքի ԲՄ • Ջերմուկի ԱԿ <p>Ամբուլատոր համակարգում մեկ բնակչին ընկնող տարեկան միջին հաճախումների թիվը ցածր է: Հիվանդանոցային ծառայություններում ցածր է մահճակալների ծանրաբեռնվածությունը: Ընդհանուր առմամբ համակարգը կարիք ունի առողջապահական ծառայությունների, բժշկական օգնության ու սպասարկման արդյունավետության, մատչելիության ու որակի բարձրացման, հիվանդանոցային ծառայություն մատուցող բուժհաստատությունների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Վայոց ձորի մարզի առողջապահական համակարգի կողմից իրականացվող ծառայությունների արդյունավետության և որակի բարձրացման առումով առաջարկվում է վերակազմակերպել գործող համակարգը՝ ելնելով հետևյալ չափանիշներից ու սկզբունքներից՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • կրկնվող, միանման գործառույթներ իրականացնող և թերձանրաբեռնվածությամբ աշխատող ծառայությունների միավորում,

	<ul style="list-style-type: none"> • լաբորատոր-ախտորոշիչ ծառայությունների միավորում, • չօգտագործվող կամ անարդյունավետ օգտագործվող տարածքների օտարում: <p>Մարզի առողջապահական համակարգում ըստ առանձին տարածաշրջանների կկատարվեն կառուցվածքային փոփոխություններ՝ կազմակերպությունների վերակազմավորման և լուծարման աշխատանքներն իրականացնելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի և «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Վայոց ձորի մարզի առողջապահական համակարգի կողմից իրականացվող ծառայությունների արդյունավետության ու որակի բարձրացման նպատակով գործող համակարգի վերակազմակերպումը՝ ելնելով համապատասխան չափանիշներից և սկզբունքներից:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հայեցակարգի և միջոցառումների ծրագրի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է Վայոց ձորի մարզում պետական ֆինանսական միջոցների ծախսարդյունավետության բարձրացում, կոռուպցիոն ռիսկերի նվազում և ծառայությունների, բժշկական օգնության ու սպասարկման արդյունավետության, մատչելիության ու որակի ցուցանիշների բարելավում:</p>
<p>41.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության ոլորտում միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի ներդրման ծրագիրը և միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Առողջապահական ոլորտում միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի, ներառյալ բժշկական քարտերի համակարգը, ներդրման նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում առողջապահության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքի ստեղծումն է, որն ապահովելու է Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր բնակչի մասին լիարժեք բժշկական տեղեկատվություն՝ միասնական և ամբողջական ձևաչափով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը</p> <p>Ներկայումս ՀՀ առողջապահության համակարգում գործում են տեղեկատվական ավտոմատացված համակարգեր, որոնք հնարավորություն են տալիս ստանալու պետության կողմից երաշխավորված անվճար հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային (ամբուլատոր-պոլիկլինիկական, ստոմատոլոգիական) բուժօգնություն ստացած անձանց մատուցված ծառայությունների, օգտագործված դեղերի և բժշկական նշանակության պարագաների, իրականացված լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտությունների մասին տեղեկատվություն՝ անհատական հաշվառման ձևերի միջոցով: Գործում է նաև առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ իրականացնող բժշկի մոտ գրանցված բնակչության տվյալների շտեմարանը: Այս համակարգերը, սակայն, այսօր գործում են առանձին մոդուլների միջոցով, չնայած օգտագործում են նույնականացված որոշակի շտեմարաններ (բուժհիմնարկներ, դեղորայք և այլն): Անձի նույնականացման հնարավորության բացակայությունը հնարավորություն չի տալիս միավորելու համակարգի տարբեր մոդուլների միջոցով հավաքագրվող տվյալները, թույլ են զարգացած տվյալների փոխանակման ենթակառուցվածքները, բացակայում է ցանցային ենթակառուցվածքը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ առողջապահության միասնական տեղեկատվական համակարգ ստեղծելու նպատակով անհրաժեշտ է նախ և առաջ, օգտագործելով արդեն իսկ գործող ավտոմատացված տեղեկատվական համակարգերի հնարավորությունները, ձևավորել միօրինականացված տվյալների փոխանակման և դիսամիլ թարմացման ծրագրային միջոց, հաստատել համակարգի պատասխանատու ստորաբաժանումը, որը կստանձնի Հայաստանի Հանրապետությունում</p>

	<p>առողջապահական միասնական շտեմարանի ստեղծման նախագծի ղեկավարումը: Անհրաժեշտ է նաև իրականացնել համակարգի գործարկման համար անհրաժեշտ բոլոր ենթակառուցվածքների մշակումը և տեխնիկայի ներդրումը, մասնավորապես, ցանցային ենթակառուցվածքի, համակարգիչների, քարտային տերմինալների, այլ սարքավորումների, ինչպես նաև ծրագրային ապահովման ներդրումը, տեխնիկական միջոցների ձեռքբերումը, համակարգի ներդրման համար օրենսդրական փոփոխությունների իրականացումը և համակարգի փորձարկումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Իսդրի կարգավորման առարկան հասարակությանն առավել որակյալ և արդյունավետ առողջապահական ծառայությունների մատուցման ապահովումը, բուժօգնություն ստանալու կարիք առաջանալու պահին անհրաժեշտ և կարևոր տեղեկատվությունը բուժօգնություն իրականացնողին տրամադրելը, առողջապահության ոլորտի թափանցիկության և հրապարակայնության բարձրացումն է:</p> <p>3. Միջոցառման կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իսդրի կատարման արդյունքում հնարավորություն է ստեղծվելու ճիշտ ժամանակին ապահովել անհրաժեշտ տեղեկատվության հասանելիությունը մասնագետների համար: Համակարգի շրջանակներում տեղեկատվության հոսքերը կազմակերպված են լինելու այնպես, որպեսզի անձի մասին բժշկական անհրաժեշտ տվյալները նվազագույն ժամանակում հասանելի լինեն համապատասխան մասնագետին: Բժշկական քարտերի միջոցով անձի բժշկական անհրաժեշտ տվյալները կտեղադրվեն նույնականացման քարտերում՝ հնարավորություն ստեղծելով անհրաժեշտության դեպքում ամենակարճ ժամանակահատվածում միշտ և ամենուր ստանալու տեղեկատվություն մարդու առողջական վիճակի մասին: Համակարգը հնարավորություն կտա բարձրացնելու ընդհանուր վերահսկողությունը մատուցվող բուժօգնության որակի վրա, կբարձրացնի ծառայություններից օգտվելու մատչելիությունը, կնվազեցնի տարբեր տեսակի թղթային տվյալների պահպանման կամ տեղափոխման անհրաժեշտությունը:</p>
<p>42.</p>	<p align="center">«Մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների հսկողության ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1.Միջոցառման անհրաժեշտությունը (սպատակը)</p> <p>Միջոցառման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների հսկողության համակարգ ստեղծելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Աշխարհում վերջին տարիներին արձանագրվում են բազմաթիվ նոր վարակիչ հիվանդություններ: Արձանագրվում են նաև այնպիսի հիվանդություններ, որոնք վերջին տասնամյակների ընթացքում ընդհանրապես չեն արձանագրվել: Համաճարակաբանական հետազոտությունների և իրականացված վերլուծությունների արդյունքում պարզվել է, որ դրանց մեծամասնությունն ունեն կենդանական ծագում: Ավելին՝ այսօր արձանագրվում են նաև այնպիսի հիվանդություններ, որոնք բնորոշ են կենդանական պոպուլյացիային, սակայն վերջիններիս հարուցիչները, հաղթահարելով տեսակային պատնեշը, արձանագրվում են նաև մարդկանց շրջանում: Հանրապետությունում համաճարակաբանության ոլորտի աշխատանքն զգալիորեն լարված ընթացք է ստանում այս հիվանդությունների դիմակայման ուղղությամբ գործադրվող կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպման և իրականացման համար: Իսդրի է առաջանում նաև ոլորտի պատասխանատուների՝ ՀՀ առողջապահության և ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությունների համագործակցված աշխատանքի կազմակերպման ու փոխտեղեկատվական համակարգի ձևավորման և գործադրման ուղղությամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Մարդու և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների կանխարգելման և անհրաժեշտության դեպքում տեղայնացման համար «Մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների հսկողության ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին»</p>

	<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը հնարավորություն կընձեռի նշված հիվանդությունների դեմ լիարժեք միջոցառումներ կազմակերպելու և իրականացնելու համար:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>«Մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների հսկողության ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը, հատկապես, կարևորվում է նաև մարդու և կենդանիների ընդհանուր հիվանդությունների հարուցիչների (միկրոօրգանիզմների) ակտիվացման օրինաչափությունների վերաբերյալ իրազեկվածության, տարբեր շահագրգիռ մարմինների միջև փոխտեղեկատվության, կենսաբանական գործոնով պայմանավորված միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակների և հանրային առողջության ռիսկերի արագ բացահայտման, չկրկնվող և նպատակային իրականացված միջոցառումների, արագ արձագանքման համակարգի զգայունության կատարելագործման, հիմնական կարողությունների ձևավորման արդիականացման գործընթացում: Վերջինս նաև հիմնավորվում է Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների պահանջներով:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունման դեպքում կապահովվի մարդկանց և կենդանիների համար ընդհանուր հիվանդությունների կանխարգելման, վերահսկման միջոցառումների, կարողությունների ձևավորման արդիականացման օրենսդրական հիմքը:</p>
<p>43.</p>	<p>«Վերարտադրողական օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման կարգը, մեթոդների տարատեսակները և բժշկական գործելակերպը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է «Մարդու վերարտադրողական առողջության և վերարտադրողական իրավունքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 11-րդ հոդվածով ամրագրված և առողջապահության ոլորտի պետական լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակից դուրս գտնվող հարցերի կանոնակարգման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Գործող օրենքի 11-րդ հոդվածի 4-րդ մասը նախատեսում է, որ վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման կարգը, մեթոդների տարատեսակներն ու բժշկական գործելակերպը սահմանում է ՀՀ առողջապահության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմինը: Գործնականում վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման ոլորտը լայն է և վերաբերում է ոչ միայն առողջապահության ոլորտին, այլ նաև՝ օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման արդյունքում ծնված երեխաների գրանցման խնդիրներին, փոխնակ և կենսաբանական մայրերի անաշխատունակության ժամկետների, նրանց անաշխատունակության նպաստներ տրամադրելու, երեխայի խնամքի կապակցությամբ ծնողի արձակուրդի հետ կապված խնդիրներին՝ հարցեր, որոնց կարգավորումը դուրս է առողջապահության ոլորտի պետական լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակից և կարող է կանոնակարգվել ՀՀ կառավարության որոշմամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման ոլորտը կանոնակարգելու և տարբեր գերատեսչությունների իրավասություններին վերաբերող հարցերը կանոնակարգելու դեպքում կհստակեցվեն վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների ոլորտում ինչպես բժշկական գործելակարգերը, այնպես էլ՝ միջգերատեսչական այնպիսի խնդիրներ, որոնք առնչվում են այդ մեթոդների կիրառմամբ ծնունդների գրանցման գործընթացին, անաշխատունակության թերթիկների տրամադրման, երեխայի խնամքի արձակուրդին և (կամ) նպաստին վերաբերող հարցերին:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p>

	<p>Վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման կարգի, մեթոդների տարատեսակների ու բժշկական գործելակերպի սահմանումը և խնդրին առնչվող միջգերատեսչական հարցերի հստակեցումն է:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման կարգին, մեթոդների տարատեսակներին ու բժշկական գործելակերպին ներկայացվող պահանջների հստակեցում և սահմանում</p>
<p>44.</p>	<p align="center">«Համընդհանուր լաբորատոր ցանցի ստեղծման ռազմավարական ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում վարակիչ հիվանդությունների ախտորոշման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրում վարակիչ ազդակների բացահայտման լաբորատոր կարողությունները չափավոր են: Սակայն հետազոտությունները ցույց են տվել որ ներկայիս լաբորատոր կարողությունները բավարար չեն շրջանառող և նոր ի հայտ եկող ախտածիններին բացահայտելու համար: Կանոնակարգված չէ բժշկական լաբորատորիաներում կիրառվող մեթոդների մեծ մասի կիրառման կարգը: Առողջապահական մասնավոր լաբորատորիաները կիրառում են բոլոր գործող մեթոդները, սակայն ստանդարտ ընթացակարգերը բացակայում են: Վարակիչ հիվանդությունների ախտորոշման լաբորատորիաները գերատեսչությունների մակարդակով բավարար ժամանակակից հագեցվածություն չունեն, մասնավորապես, վիրուսաբանական լաբորատորիաները: Գերատեսչական լաբորատորիաներում առկա սարքերի մի մասը, որոնք իրականացնում են հետազոտություններ վարակիչ հիվանդությունների և ճառագայթային ազդակների նկատմամբ, հնամաշ են և արդիականացման խիստ կարիք ունեն: Հատկապես առկա է շարժական լաբորատորիաների ձևավորման անհրաժեշտությունը: Հանրապետությունում բացակայում է լաբորատորիաների, կլինիկաների միջև հորիզոնական տեղեկատվության փոխանակումը: Հանրապետությունում բացակայում է լաբորատորիաների գնահատման համակարգը՝ գնահատելու լաբորատորիաների պատրաստության աստիճանը՝ հավատարմագրվելու, ատեստավորվելու և այլնի համար:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>«Համընդհանուր լաբորատոր ցանցի ստեղծման ռազմավարական ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման դեպքում հնարավորություն կընձեռվի Հայաստանի Հանրապետությունում վարակիչ հիվանդությունների ախտորոշման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրում վարակիչ ազդակների բացահայտման ուղղությամբ ձևավորելու լաբորատոր կարողություններ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>«Համընդհանուր լաբորատոր ցանցի ստեղծման ռազմավարական ծրագիրը և միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման դեպքում կկանոնակարգվեն լաբորատորիաներում կիրառվող մեթոդները, կնշակվի մեթոդաբանությունների կիրառման կարգ: Կնշակվեն և կներդրվեն ստանդարտ ընթացակարգեր՝ բոլոր լաբորատորիաների համար, անկախ վերջիններիս պատկանելությունից՝ մասնավոր և պետական: Լաբորատորիաների միջև կնշակվեն և կներդրվեն փոխտեղեկատվական համակարգեր, կնշակվեն սահմանող դրույթներ, որոնցով հնարավոր կլինի իրականացնել լաբորատորիաների գնահատում, որի միջոցով հնարավորություն կընձեռվի գնահատելու լաբորատորիաների պատրաստության աստիճանը, այնուհետև, անհրաժեշտության դեպքում, դրանք հավատարմագրման կամ ատեստավորման ներկայացնելու:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունման դեպքում կստեղծվի համընդհանուր լաբորատոր ցանցի արդիականացման համար օրինական դաշտ:</p>

ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն	
45.	<p style="text-align: center;">«Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրոնային առևտրի զարգացման, ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>Որոշման նախագծի նպատակն է Հայաստանի Հանրապետությունում զարգացնել էլեկտրոնային եղանակով իրականացվող առևտրային և այլ ծառայություններն ու գործարքները, սահմանել պատվիրատուի և մատակարարի միջև հարաբերությունները, տեղեկատվության փոխանակման և անվտանգության ապահովման մեխանիզմները, ինչպես նաև ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության նվազագույն պահանջները:</p> <p>1.1. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրոնային առևտրի ծառայությունները զարգացած չեն, ինչպես նաև կանոնակարգված չեն ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության հետ կապված խնդիրները:</p> <p>Էլեկտրոնային առևտրի զարգացումը պահանջում է եվրոպական լավագույն փորձի հիման վրա նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրում միջազգային չափանիշներին համապատասխան ծառայություններ մատուցելու համար:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրոնային առևտրի զարգացման, ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության ծրագրին հավանություն տալու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի նպատակն է՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ապահովել հանրությանը հասանելի էլեկտրոնային եղանակով իրականացվող առևտրային ծառայությունների լայն տեսականի. 2) սահմանել էլեկտրոնային առևտրի զարգացման մեխանիզմները. 3) սահմանել պատվիրատուի և մատակարարի միջև հարաբերությունները. 4) սահմանել տեղեկատվության փոխանակման և անվտանգության ապահովման մեխանիզմները. 5) սահմանել ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության նվազագույն պահանջները: <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Որոշման նախագծի ընդունման արդյունքում կկանոնակարգվեն Հայաստանի Հանրապետությունում էլեկտրոնային եղանակով իրականացվող առևտրային ծառայությունների և գործարքների բնագավառում պատվիրատուի ու մատակարարի միջև հարաբերությունները, ինչի արդյունքում կզարգանան էլեկտրոնային եղանակով իրականացվող առևտրային և այլ ծառայությունները, ինչպես նաև կբարձրանա ծառայություն մատուցողների կողմից տեղեկատվության անվտանգության ապահովման, ցանցային պատրաստվածության և տեխնիկական հագեցվածության աստիճանը:</p>
46.	<p style="text-align: center;">«Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման միջոցառումների համալիր ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման միջոցառումների համալիր ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ Նախագահի 2009 թ. Հունիսի 26-ի «Հայաստանի Հանրապետության տեղեկատվական անվտանգության հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՆԿ-97-Ն կարգադրությունը և ՀՀ-ում ներկայումս իրականացվող կիբեռանվտանգության գործընթացները:</p> <p>Որոշման նախագծի նպատակը ցանցերի հուսալիության բարձրացման, հակավիրուսային միջոցառումների նույնականացման, ցանցային գրոհների դեմ միջոցառումների ցանկի մշակման, անվտանգության ընդհանուր մակարդակի բարձրացման միջոցառումները սահմանելն է:</p>

	<p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս իրականացվում են մի շարք միջոցառումներ՝ տեղեկատվական անվտանգության մակարդակը բարձրացնելու համար: Քանի որ տեղեկատվական անվտանգության մակարդակի բարձրացման և ցանցային գրոհների դեմ պայքարը շարունակական բնույթ է կրում, ուստի, տեխնոլոգիաների զարգացմանը զուգընթաց՝ անհրաժեշտ է ձեռնարկել նոր քայլեր՝ ՀՀ-ում տեղեկատվական անվտանգության մակարդակի բարձրացման համար:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ներկայացված նախագծի ընդունմամբ կհաստատվի ցանցերի հուսալիության բարձրացման, հակավիրուսային միջոցառումների նույնականացման, ցանցային գրոհների դեմ միջոցառումների ցանկի մշակման, անվտանգության ընդհանուր մակարդակի բարձրացման միջոցառումների համալիր ծրագիր, որի արդյունքում ՀՀ-ում կբարձրանա տեղեկատվական անվտանգության մակարդակը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Ներկայացված նախագծի ընդունմամբ ՀՀ-ում կբարձրանա տեղեկատվական անվտանգության մակարդակը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Որոշման ընդունմամբ նախատեսվում է հաստատել ցանցերի հուսալիության բարձրացման, հակավիրուսային միջոցառումների նույնականացման, ցանցային գրոհների դեմ միջոցառումների ցանկի մշակման, անվտանգության ընդհանուր մակարդակի բարձրացման միջոցառումների համալիր ծրագիր, որի արդյունքում ՀՀ-ում կբարձրանա տեղեկատվական անվտանգության մակարդակը:</p>
<p>47.</p>	<p>«Էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտում տեխնիկական վերահսկողության հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը Սույն հայեցակարգի ընդունումը նպատակ ունի կանոնակարգելու Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգերի և ենթակառուցվածքների, ինչպես նաև ռադիո- և հեռուստատեսային հեռարձակման համակարգերի կառուցմանը, պահպանմանը և շահագործմանն առնչվող խնդիրները:</p> <p>1.1. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները Ներկայումս էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտը հիմնականում կարգավորվում է «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, գերատեսչական և այլ իրավական ակտերով: Նշված իրավական ակտերում սահմանված չեն գործող էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգերի և ենթակառուցվածքների շահագործման, պահպանության և անվտանգության նորմերի ապահովման վերաբերյալ դրույթներ:</p> <p>1.2. Տվյալ բնագավառում իրականացվող քաղաքականությունը Սույն հիմնավորման 1-ին կետում նշված խնդիրների լուծման նպատակով առաջարկվում է էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտում կենտրոնացված վերահսկողության իրավասու մարմնի գործառույթների կանոնակարգում:</p> <p>2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգերի և ենթակառուցվածքների, ինչպես նաև ռադիո- և հեռուստատեսային հեռարձակման համակարգերի կառուցմանը, պահպանմանը և շահագործմանն առնչվող խնդիրների կանոնակարգում</p>

	<p>3. Ակնկալվող արդյունքը Սույն հայեցակարգի ընդունումը կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգերի և ենթակառուցվածքների շահագործման, պահպանության և անվտանգության նորմերի ապահովման օրենսդրական դաշտի ձևավորմանը:</p>
48.	<p align="center">«Փոստային կապի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը «Փոստային կապի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում փոստային կապի բնագավառում գործունեության իրավական հիմքերի կատարելագործմամբ՝ հաշվի առնելով փոստային կապի ոլորտի զարգացման ժամանակակից միտումները, փոստային կապի ծառայությունների մատուցման շուկայի զարգացումը, ինչպես նաև փոստային կապի բնագավառի իրավական կարգավորման միջազգային փորձը, մասնավորապես, ԵՄ-ի երկրների փորձը:</p> <p>1.1. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները Ներկայացված նախագծով առաջարկվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում փոստային կապի ոլորտի օրենսդրական դաշտը համապատասխանեցնել եվրոպական երկրներում գործող փոստային կապի ոլորտի օրենսդրական դաշտին, ինչպես նաև բացառել գործող օրենքում առկա ոչ հստակ ձևակերպումները:</p> <p>2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը Փոստային կապի ծառայություններից օգտվողների իրավունքների պաշտպանությունը, շուկայական հարաբերությունների ներկա փուլի կարգավորումը, ինչպես մատուցվող ծառայությունների ցանկի ընդլայնումը, այնպես էլ՝ դրանց որակի բարձրացումը</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Սույն օրենքի ընդունման արդյունքում փոստային կապի ոլորտի օրենսդրական դաշտը կհամապատասխանեցվի եվրոպական երկրներում գործող փոստային կապի ոլորտի օրենսդրական դաշտին, մասնավորապես, կսահմանվի փոստային կապի ունիվերսալ ծառայությունների ցանկը:</p> <p align="center">ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>
49.	<p align="center">«Կրթական, մշակութային և մարզական օբյեկտների հիմնանորոգման, կառուցման և արդիականացման հայեցակարգը և ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ պետական բյուջեի նախագծի մշակման և այլ աղբյուրներից ֆինանսավորվող շինարարական ծրագրերում հիմնանորոգման անհրաժեշտություն ունեցող օբյեկտներ ընդգրկելու համար իրավական հիմքի ստեղծում</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս տարբեր ծրագրերում ընդգրկվող՝ հիմնանորոգման կամ կառուցման անհրաժեշտություն ունեցող օբյեկտները ներառվում են համայնքի ղեկավարների կամ մարզպետների գրությունների, հայտերի հիման վրա:</p>

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Իրավական ակտի ընդունումից հետո կհատակեցվեն կրթական, մշակութային և մարզական օբյեկտների հիմնանորոգման, կառուցման և արդիականացման աշխատանքների իրականացման հիմնական դրույթները և ժամանակացույցը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Կրթական, մշակութային, մարզական օբյեկտների հիմնանորոգում, արդիականացում, շենքային պայմանների բարելավում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Պետական սուղ միջոցների առավել արդյունավետ ուղղորդվածության ապահովում (շենքային ֆոնդի պահպանում և արդիականացում)</p>
50.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հունիսի 26-ի N 728-Ն և 2009 թվականի հունիսի 26-ի N 792-Ն որոշումներով ամրագրված քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների կառուցապատման գործառույթների պարզեցման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1.Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտներում քաղաքաշինական գործընթացներն իրականացվում են համալիր կառուցապատման սկզբունքի կիրառման ոչ բավարար ընթացակարգով, ինչը և խոչընդոտում է բնակավայրերի կառուցապատման գործընթացների արդյունավետ իրականացմանը: Առկա խնդիր է նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման տարածքներում իրականացվող որոշ գործառույթների ընթացակարգերը պարզեցնելը և դրանց իրականացման համար սահմանված ժամկետները կրճատելը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտներում իրականացվող կառուցապատման գործառույթներում անհրաժեշտ է ներդնել համալիր կառուցապատման սկզբունքը, որի արդյունքում կպարզեցվեն քաղաքաշինական փաստաթղթերի համաձայնեցման ընթացակարգերը և դրանց իրականացման համար սահմանված ժամկետները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Կանոնակարգման ենթակա են հատուկ կարգավորման օբյեկտներում ՀՀ համայնքների կողմից իրականացվող քաղաքաշինական գործունեության ընթացակարգերի պարզեցման, համաձայնեցման գործառույթների օպտիմալացման և դրանց իրագործման ժամկետների կրճատման խնդիրները:</p> <p>3.Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվում է քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտներում ներդնել կառուցապատման կանոնակարգմանը նպատակաուղղված համալիր կառուցապատման սկզբունքը, պարզեցնել քաղաքաշինական փաստաթղթերի համաձայնեցման գործընթացը և կրճատել իրագործման ժամկետները:</p>

51.

«Հայաստանի Հանրապետության տարածքում (բացառությամբ աղետի գոտու վերականգնման ծրագրի շրջանակներում ընդգրկված բնակավայրերի) քանդման ենթակա վթարային 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող և քանդված բնակարանային ֆոնդի բնակիչների բնակարանային խնդիրների լուծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության տարածքում (բացառությամբ աղետի գոտու վերականգնման ծրագրի շրջանակներում ընդգրկված բնակավայրերի) քանդման ենթակա վթարային 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող և քանդված բնակարանային ֆոնդի բնակիչների բնակարանային խնդիրների լուծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արձանագրային որոշման նպատակը անկանխատեսելի հետևանքները բացառելու տեսանկյունից կարևորվող, ՀՀ տարածքում առկա՝ քանդման ենթակա վթարային 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող (այսուհետ՝ վթարային), ինչպես նաև քանդված բնակարանային ֆոնդի (բազմաբնակարան շենքեր, անհատական բնակելի տներ) բնակիչների բնակարանային խնդիրների լուծմանն ուղղված պետական աջակցության ուղղությունների հստակեցումն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Վերջին 15-20 տարվա ընթացքում բնակարանային ֆոնդի անվտանգ շահագործման ապահովման ուղղությամբ աշխատանքներ գրեթե չեն իրականացվել, որի հետևանքով մեծացել է շենքերի մաշվածությունը, և դրանց զգալի մասը հայտնվել է անբավարար կամ վթարային տեխնիկական վիճակում և սեյսմակայունության առումով հուսալի չլինելու պատճառով չի կարող ապահովվել բնակչության անվտանգությունը: Բնակարանային ֆոնդի տեխնիկական վիճակի վատթարացմանը նպաստել են նաև հանրապետության տարածքում լայն զարգացում ունեցող արտածին երկրաբանական երևույթները (սողանք, քարաթափ), երկրաշարժերը և ռմբակոծությունները:

Բազմաբնակարան շենքերի (բնակելի տների) տեխնիկական վիճակի վերաբերյալ նախորդ տարիներին պարբերաբար կատարված հետազննությունների համաձայն 2012 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ դեռ լուծում է պահանջում հանրապետությունում առկա վթարային 26 բազմաբնակարան շենքերի 971 բնակարանների և 1124 բնակելի տների բնակիչների անվտանգության ապահովման խնդիրը: Դրա հետ մեկտեղ լուծում են պահանջում նաև տարերային աղետների հետևանքով քանդված 26 բնակելի տների բնակիչների բնակարանային խնդիրները:

Նկատի ունենալով այն, որ բնակարանային ֆոնդի նշված հատվածում բնակվում է սոցիալապես առավել խոցելի խմբերում ընդգրկված ընտանիքների մեծ մասը, որոնք իրենց միջոցներով հնարավորություն չունեն հոգալու բնակարանային խնդիրները, նրանց բնակարանային պայմանների բարելավման սահմանադրական իրավունքի իրականացման հարցում անհրաժեշտություն է առաջանում հստակեցնելու պետական աջակցության մոտեցումները, սկզբունքները և ձևերը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Սահմանել պետական աջակցության շրջանակներում քանդման ենթակա վթարային և քանդված բնակարանային ֆոնդի բնակիչների անվտանգության ապահովման խնդրի լուծման չափանիշները, առաջնահերթությունները, ուղղությունները և մեխանիզմները՝ հիմք ընդունելով հետևյալ սկզբունքները՝

- բնակարանային պայմանների բարելավման սահմանադրական իրավունքի ապահովում,
- շահագրգիռ կողմերի մասնակցային գործընթացի ապահովում,

	<ul style="list-style-type: none"> - տրամադրվող աջակցությունից օգտվելու հավասար պայմանների ապահովում, - տրամադրվող աջակցության նպատակային օգտագործման և վերահսկողության ապահովում, - ընդունված պետական աջակցության նպատակային ծրագրերի շարունակականության ապահովում: <p>2. Կարգավորման առարկան Տեխնածին և բնական աղետների հետևանքով վթարային վիճակում հայտնված բնակարանային ֆոնդի բնակիչների բնակարանային պայմանների բարելավման սահմանադրական իրավունքի իրականացմանն ուղղված պետական քաղաքականության հետագա քայլերի հստակեցում.</p> <p>2. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր՝ հետևողական միջոցառումների և քայլերի իրականացման միջոցով վթարային բնակարանային ֆոնդի բնակիչների անվտանգության ապահովման համար:</p>
52.	<p style="text-align: center;">Ղազախստանի Հանրապետության փորձի ուսումնասիրություն և Հայաստանի Հանրապետությունում այդ փորձի կիրառման վերաբերյալ առաջարկությունների նախապատարստում</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը</p> <p>Շինարարության ոլորտի զարգացման հայեցակարգի դրույթների իրականացման նպատակով շինարարության ոլորտում անհրաժեշտ է ուսումնասիրել նախկին խորհրդային պետությունների զարգացման փորձը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ուսումնասիրվում է ԱԳՀ և այլ արտերկրների զարգացման փորձը շինարարական ոլորտում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ղազախստանի շինարարական ոլորտի զարգացման ուսումնասիրության արդյունքում կհստակեցվի Հայաստանի Հանրապետությունում ոլորտի նորմատիվային դաշտի զարգացման ուղղությունը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Շինարարության ոլորտի նորմատիվային դաշտի արդիականացում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Ղազախստանի Հանրապետության շինարարության ոլորտի զարգացման փորձն այլ պետությունների զարգացման ուղղությունների հետ համադրելը և ըստ անհրաժեշտության տեղեկատվություն ներկայացնելը</p>

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	
53.	<p style="text-align: center;">«Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի ռազմավարությունը և փորձնական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հանրակրթական դպրոցների տարրական դասարանների աշակերտներին դպրոցական սնունդով ապահովելու արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս, համաձայն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության և Միավորված ազգերի կազմակերպության Պարենի համաշխարհային ծրագրի միջև դպրոցական սննդի զարգացման ծրագրի («Նո 200 128 ծրագիր») շրջանակներում հաստատված գործողությունների պլանի, դպրոցական սննդի ծրագրեր են իրականացվում հանրապետության 7 մարզի հանրակրթական դպրոցներում, որոնցում ընդգրկված են շուրջ 50000 տարրական դասարանների աշակերտներ: Ծրագիրն իրականացվում է Ռուսաստանի Դաշնության ֆինանսավորմամբ և շարունակվելու է մինչև 2013 թ.:</p> <p>Միաժամանակ, ծրագրով նախատեսվում է, որ Հայաստանի Հանրապետությունն այս ընթացքում կմշակի կայուն դպրոցական սննդի ազգային ռազմավարություն, քանի որ դպրոցական սնունդը ներառված չէ պետական քաղաքականության մեջ, ռազմավարություններում և ծրագրերում՝ որպես առանձին խնդիր:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Դպրոցական սննդի կազմակերպման արդյունավետ մեխանիզմներ մշակելու նպատակով նախատեսվում է հանրապետության տարբեր մարզերում (տարածաշրջաններում) դոնոր կազմակերպությունների աջակցությամբ իրականացնել փորձնական ծրագրեր՝ հաշվի առնելով տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական առանձնահատկությունները: Ազգային ծրագրին անցման հիմնական նախադրյալներն են՝ դպրոցական սննդի հաշվառումն ազգային զարգացման ռազմավարություններում և գործողությունների պլաններում, մասնավորապես, կրթության ոլորտի ծրագրերում, ազգային ֆինանսավորման աղբյուրների որոշումը և ազգային կարողությունների ամրապնդումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Դպրոցական սնունդով ապահովման արդյունավետ մեխանիզմների ներդրումը թույլ է տալիս ապահովել ռազմավարական պլանավորման ավելի մեծ ճշգրտություն և կայունություն՝ կապված տարեկան բյուջետավորման հետ՝ հաշվի առնելով կարճաժամկետ միտումները, արտաքին գործոնները, ռազմավարության իրականացման առաջընթացը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Դպրոցական սնունդով ապահովման արդյունավետ մեխանիզմների ներդրումն ուղղակիորեն նպաստում է կրթության որակի բարձրացմանը: Դպրոցական սնունդը, որպես պետական քաղաքականության մաս, կարող է առավել դրական ազդեցություն ունենալ երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման վրա, մասնավորապես, կրճատել աղքատությունը, բարելավել սոցիալական ապահովությունը, ապահովել պարենային անվտանգությունը: Դպրոցական սննդի պատշաճ կազմակերպումը ներդրում է ժողովրդագրական և առողջապահական խնդիրների վերացման համար:</p>
54.	<p style="text-align: center;">«Օտարերկրյա պետությունների որակավորումների ճանաչման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը բխում է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցից, որը կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության և Բոլոնիայի գործընթացում ընդգրկված</p>

	<p>երկրների կրթության և տնտեսության փոխադարձ կապերի ամրապնդմանը, միջազգային մրցունակության բարձրացմանը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունը 2005 թվականին միացել է Բոլոնիայի գործընթացին՝ նպատակ ունենալով ապահովելու ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգի ինտեգրումը Եվրոպական կրթական միասնական տարածքին: Բոլոնիայի գործընթացի առանցքային բաղադրիչներից մեկը բարձրագույն կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրումն է, որը նպաստում է մասնակից երկրների բարձրագույն կրթության համակարգերի համադրելիությանը, կրթության և տնտեսության փոխադարձ կապերի ամրապնդմանը, միջազգային մրցունակության բարձրացմանը և ուսանողների շարժունությանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Որակավորումների ազգային շրջանակի (ՈԱՀ) ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցին համապատասխան՝ օտարերկրյա պետությունների որակավորումների ճանաչման կարգի մշակում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Եվրոպայի բարձրագույն կրթության միասնական տարածքի բարեփոխումներին համահունչ՝ կրթական բարեփոխումների իրականացում, որակավորումների փոխճանաչում, համադրելիության ապահովում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Բոլոնիայի գործընթացում ընդգրկված երկրների կրթության և տնտեսության փոխադարձ կապերի ամրապնդում, միջազգային մրցունակության բարձրացում և ուսանողների շարժունության ապահովում</p>
<p>55.</p>	<p>«Կրթության որակավորումների շնորհման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը բխում է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցից, որը կնպաստի կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրմանը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Կրթական որակավորումների շնորհումը կրթության տարբեր մակարդակներում կանոնակարգվում է տարբեր օրենսդրական ակտերով, ինչը հանգեցնում է տարաբնույթ մեխանիզմների առկայությանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Կրթության տարբեր աստիճաններում որակավորումների շնորհման միասնական քաղաքականության սահմանում, շնորհվող որակավորումների հստակեցում և կանոնակարգում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Որակավորումների ազգային շրջանակին համապատասխան՝ որակավորումների շնորհման կանոնակարգում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Բարձրագույն կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրում, որը կնպաստի որակավորումների համադրելիության ապահովմանը:</p>

<p>56.</p>	<p align="center">«Նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը բխում է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցից, որը կնպաստի կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրմանը, նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցմանը զործող որակավորումների համակարգին:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Նախկինում շնորհված որակավորումների՝ գործող որակավորումներին անհամապատասխանությունը</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցում գործող որակավորումներին</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Շնորհվող որակավորումների համակարգում, բարձրագույն կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցում գործող որակավորումների համակարգին</p>
<p>57.</p>	<p align="center">«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման բարեփոխումների հայեցակարգը և 2012-2016 թականների գործողությունների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունումը բխում է «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ կետի պահանջներից:</p> <p>Իրավական ակտի նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հիմնախնդիրների լուծման նոր ուղիների մշակումն ու ներդրումն է՝ կրթական նոր հայեցակարգի և գործողությունների ժամանակացույցի միջոցով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս ՄԿՈՒ-ի բնագավառում հիմնական բարեփոխումներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության զարգացման հայեցակարգին և Հայաստանում մասնագիտական կրթության բարեփոխումների 2009-2011 թվականների միջոցառումների ծրագրին և ժամանակացույցին համապատասխան՝ հաստատված ՀՀ կառավարության 2008 թ. դեկտեմբերի 18-ի նիստի N 51 արձանագրային որոշմամբ :</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները ՄԿՈՒ-ի բարեփոխումների հայեցակարգի և 2012-2016 թվականների գործողությունների ժամանակացույցի մշակում, որի համար հիմք կծառայի «Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման 2011-2015 թվականների պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքը՝ ընդունված 2011 թվականի հունիսի 23-ին, որում ներառված են նաև ՄԿՈՒ-ի համակարգի զարգացման հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև ԵՄ-ի կողմից 2007 թվականի և 2009 թվականի ոլորտային քաղաքականության աջակցության ծրագրի իրականացման ընթացքում ձեռք բերված փորձը:</p>

	<p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքի՝ կրթության զարգացման պետական ծրագրի հիմնադրույթների կատարման ապահովում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը ՄԿՈՒ-ի բարեփոխումների մասին հայեցակարգ և 2012-2016 թթ. գործողությունների ժամանակացույց՝ հաստատված ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշմամբ</p>
<p>58.</p>	<p align="center">«Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հունիսի 17-ի նիստի «Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման 2011-2015 թվականների ռազմավարական ծրագրին և միջոցառումների ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» N 23 արձանագրային որոշման 14-րդ կետով հաստատված ժամանակացույցի 1.1-ին կետից : Այն հիմնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում գիտության ոլորտի բարեփոխումների հայեցակարգային դրույթների վրա, որն ընդունվել է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 4 արձանագրային որոշմամբ :</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենքն ընդունվել է 2000 թվականի դեկտեմբերի 5-ին և, կապված գիտության ոլորտում տեղի ունեցած փոփոխությունների, ինչպես նաև մի շարք նոր օրենքների ընդունման հետ, կարիք ունի էական փոփոխությունների :</p> <p>2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հոդվածների ու դրույթների ճշգրտման մեծամասնությունը հստակեցման և արդիականացման կարիք ունի : Գիտության արդի պահանջներին պետք է համապատասխանեցնել օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները, օրենքի հիմնական խնդիրները, գիտական կազմակերպության իրավասությունները և այլ դրույթներ : Օրենքում պետք է ներառվեն նաև մի շարք նոր հոդվածներ ու հասկացություններ : Մասնավորապես, հստակեցման կարիք ունեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և գիտության ոլորտում պետական կառավարման լիազոր մարմնի իրավասությունները, կանոնակարգման կարիք ունեն գիտության ոլորտում օտարերկրյա ներդրումների հետ կապված հարաբերությունները, կարդիականացվեն ֆինանսավորման ձևերը : Բացի դրանից, անհրաժեշտ է սահմանել նոր հասկացություններ, ինչպիսիք են, օրինակ, գիտության ոլորտում պետական կառավարման լիազոր մարմին, հետազոտական համալսարան, գիտական դրամաշնորհի և այլն :</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառի իրավահարաբերությունների բարելավման և արդիականացման նպատակով օրենքում տեղ գտած բացթողումների լրացում, ժամանակակից հասկացությունների ներմուծում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության նոր օրենքի ընդունումը հնարավոր կդարձնի ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերի համապատասխանեցումը գիտության զարգացման արդի վիճակին և միջազգային չափանիշներին, կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի առաջընթաց և դինամիկ զարգացմանը:</p>

<p>59.</p>	<p>«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը բխում է «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ և 6-րդ մասերի, ինչպես նաև 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1230-Ա որոշմամբ հաստատված որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցի պահանջներից:</p> <p>Իրավական ակտի նպատակն է վերանայել մասնագիտություններն ու որակավորումները և հնարավորություն ընձեռել ուսումնական հաստատություններին, ՀՀ աշխատաշուկայի պահանջներից ելնելով, պատրաստել համապատասխան որակավորմամբ մասնագետներ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի N 332-Ն որոշմամբ հաստատվել է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակը (ՈԱԸ), իսկ 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1230-Ա որոշմամբ՝ ՈԱԸ-ի ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցը, որի համաձայն մի շարք բովանդակային փոփոխություններ կիրականացվեն կրթության որակավորումների համակարգում, այդ թվում՝ ՄԿՈԻ-ի համակարգում:</p> <p>«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ հաստատված մասնագիտությունները և որակավորումները հաստատվել են 2006 թվականին, որոշակի փոփոխություններ են կատարվել վերջին տարիներին, և ուսումնական հաստատություններում ուսուցանվող մասնագիտություններով շրջանավարտների որոշ մասն ստանում է որակավորումներ, որոնք պահանջված չեն աշխատաշուկայում, և (կամ) մասնագիտություններ ու որակավորումներ, որոնք բացակայում են ցանկից:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ սոցիալական գործընկերների հետ համատեղ վերանայել մասնագիտությունների և որակավորումների ցանկը՝ փոփոխություն կատարելով ցանկում, ուսումնական հաստատություններին հնարավորություն ընձեռելով պատրաստելու աշխատաշուկային անհրաժեշտ որակավորմամբ մասնագետներ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Ելնելով աշխատաշուկայի պահանջից և ազգային որակավորումների շրջանակին համապատասխան՝ մասնագետների պատրաստում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ելնելով աշխատաշուկայի պահանջից՝ ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին համապատասխան՝ նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների և որակավորումների ցանկը հաստատված ՀՀ կառավարության որոշմամբ:</p>
<p>60.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի օգոստոսի 30-ի N 1038-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

	<p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը բխում է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրումն ու գործարկումն ապահովող միջոցառումների կատարման ժամանակացույցից, որը կնպաստի կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրմանը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Կրթական որակավորումների շտրիումը կրթության տարբեր մակարդակներում կանոնակարգվում է տարբեր օրենսդրական ակտերով, ինչը հանգեցնում է տարաբնույթ մեխանիզմների առկայությանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Կրթության տարբեր աստիճաններում որակավորումների միասնական քաղաքականության սահմանումը Բուհերում գործող մասնագիտությունների ինտեգրացում, ինչպես նաև մասնագետների պատրաստման զուգահեռականության վերացում բուհերում՝ ելնելով դրանց հիմնական ուղղվածությունից:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ-ում գործող մասնագիտությունների ցանկի կարգավորում, վերանայում, համապատասխանեցում աշխատաշուկայի պահանջներին:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Բարձրագույն կրթության որակավորումների համընդհանուր համակարգի ներդրում</p>
<p>61.</p>	<p>«Գիտության ոլորտում երիտասարդ կադրերի ներգրավման ծրագրին և դրա իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հունիսի 17-ի նիստի «Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման 2011-2015 թվականների ռազմավարական ծրագրին և միջոցառումների ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» N 23 արձանագրային որոշման 14-րդ կետով հաստատված ժամանակացույցի 2.2-րդ կետից: Ծրագրի ընդունման և իրականացման նպատակը գիտության և տեխնիկայի բնագավառի բարձր որակավորում ունեցող կադրերի թվի կայուն աճի և գիտական ներուժի արդյունավետ նպատակային վերարտադրության ապահովումն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս գիտության ոլորտի առջև ծառայած կարևորագույն հիմնախնդիրներից է գիտական կադրերի արդյունավետ վերարտադրության հարցը: Շարունակվում է գիտական կադրերի, առաջին հերթին, երիտասարդների զգալի արտահոսք գիտության ոլորտից, այդ թվում նաև՝ արտերկիր: Արդյունքում գիտության ոլորտի կադրային կազմի այդպիսի փոփոխությունները հանգեցրին գիտության արագ «ծերացման», գիտական հետազոտությունների մասնագիտական մակարդակի որակական փոփոխության, խախտվեցին գիտական և գիտամանկավարժական դպրոցների շարունակականությունը, սերնդափոխության սահուն ընթացքը: Մինևույն ժամանակ, ներկայումս իրականացվում են մի շարք միջոցառումներ՝ նպատակաուղղված երիտասարդ գիտնականների և նրանց կողմից կատարվող հետազոտությունների աջակցմանը: Մասնավորապես, ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ իրականացվող պայմանագրային (թեմատիկ) գիտական թեմաների հայտերի մրցույթների ժամանակ սահմանվել է երիտասարդ կատարողների (ասպիրանտներ և մագիստրանտներ) մասնակցության նվազագույն սահմանը, իրականացվում են ասպիրանտների և երիտասարդ գիտնականների աջակցության, ինչպես նաև շարժունակության ապահովման ծրագրեր: Սակայն դրանք բավարար չեն գիտական և գիտամանկավարժական կադրերի արդյունավետ վերարտադրության և բնագավառի կադրային կազմի տարիքային կառուցվածքի անհրաժեշտ փոփոխությունն ապահովելու համար: Նպատակին կարելի է հասնել միայն պետական ծրագրային քաղաքականության միջոցով, որի արդյունավետությունը պայմանավորված է համակարգային բնույթով և, որը հնարավորություն կտա կենտրոնացնել ռեսուրսները՝ բնագավառը երիտասարդ կադրերով համայնելու և ամրապնդելու առաջնայությունների վրա:</p>

	<p>Սկզբունքային նշանակություն ունի գիտական կադրերի վերարտադրության և երիտասարդ գիտնականների աջակցության միասնական ծրագիրը, որի կարևորագույն տարրերից են գիտական աշխատողի սոցիալ-տնտեսական և աշխատանքային պայմանների բարելավումը, գիտական աշխատողի կարիերայի գրավչության խնդիրը և այն գիտնականների ու գիտամանկավարժական կազմակերպությունների աջակցության հարցը, որոնք իրենց օրինակով ապացուցում են գիտական աշխատողի աշխատանքային կարիերայի հաջող լինելը և արդյունավետ իրականացում են երիտասարդ կադրերի պատրաստումը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ծրագրի կատարումը նպատակաուղղված է գիտության ոլորտում այնպիսի միջոցառումների մշակմանն ու իրականացմանը, որոնց արդյունքում հնարավոր կլինի ներդնել ոլորտում երիտասարդ կադրերի ներգրավման ու հաստատման մեխանիզմներ, մեծացնել երիտասարդների դերը ոլորտի զարգացման գործում, բարձրացնել գիտական աշխատողի վարկանիշը և երիտասարդների շրջանում առաջացնել հետաքրքրություն գիտության նկատմամբ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Գիտության ոլորտում երիտասարդ կադրերի ներգրավման և հաստատման ծրագիրը կներառի տաղանդավոր երիտասարդների՝ գիտության ասպարեզ ներգրավումը խթանող, օտարերկրյա պետություններում աշխատող կամ բուհերում սովորող հայ երիտասարդների վերադարձին նպաստող մասնագիտական ու սոցիալական պատշաճ պայմանների ստեղծման նախադրյալներ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ծրագրի իրականացումը հնարավորություն կտա Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտում ներդնելու գիտական ու գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստման ժամանակակից եղանակներ, կնպաստի գիտության ոլորտը երիտասարդ կադրերով համալրելու խնդրի լուծմանը, կհանգեցնի գիտական կադրերի վերարտադրության արդյունավետության բարձրացմանը:</p>
<p>62.</p>	<p>«Հասարակական գիտությունների հիմնադրամ ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 18-ի «Հասարակական գիտությունների զարգացմանը նպաստող ծրագրին և ծրագրի իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» N 10 արձանագրային որոշման 16-րդ կետով հավանության արժանացած ժամանակացույցի 2.1-ին կետի պահանջից: Հիմնադրամի ստեղծման հիմնական նպատակը հասարակական գիտությունների բնագավառի ծրագրերի և թեմաների ֆինանսավորման մեջ արտաբյուջետային միջոցների ներգրավումն է և բնագավառի կայուն զարգացմանն աջակցելը, մասնավորապես, հիմնադրամի ստեղծումը պայմանավորված է հասարակական գիտությունների բնագավառում հետևյալ նպատակներին հասնելու անհրաժեշտությամբ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) հետազոտությունների մասնագիտական մակարդակի բարձրացում. 2) հասարակական և տնտեսական զարգացումների մեջ կիրառվելիք գիտելիքի ձեռքբերմանն ուղղված հետազոտությունների խթանում. 3) հետազոտական ծրագրերի ֆինանսավորման մեջ տնտեսության մասնավոր հատվածի, այլ իրավաբանական անձանց, միջազգային կազմակերպությունների միջոցների ներգրավում. 4) ենթակառուցվածքների և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացմանը նպաստում. 5) ինդեքսավորված ամսագրերում հրատարակումների խրախուսման մեխանիզմների ներդրում. 6) գիտական կադրերի փոխանակման ծրագրերի իրականացում, միջազգային համագործակցությանն աջակցում: <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հասարակական գիտությունների բնագավառում իրականացվող գիտական ծրագրերին և թեմաներին Հայաստանի Հանրապետության 2011 թվականի պետական բյուջեից հատկացվել են ընդհանուր բազային ֆինանսավորման ծավալների 3.6 տոկոսի չափով ֆինանսական միջոցներ, իսկ</p>

	<p>պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման ծավալներին՝ 4.2 տոկոսի չափով: Իրականացվում են գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային ֆինանսավորման 10 ծրագիր և պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման 6 գիտական թեմա: Ֆինանսավորման ծավալների մեծացումն անհրաժեշտ է իրականացնել ինչպես բյուջետային, այնպես էլ՝ արտաբյուջետային միջոցների հաշվին, մասնավորապես, ստեղծելով հասարակական գիտությունների հիմնադրամ: Ֆինանսական միջոցների ավելացմանը զուգընթաց պետք է բարձրացնել նաև դրանց օգտագործման արդյունավետությունը, որն էլ իր հերթին պայմանավորված է բնագավառում իրականացվող հետազոտությունների մասնագիտական մակարդակի բարձրացմամբ և միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցմամբ: Այդ ծրագրերն ու թեմաները կատարվում են 8 գիտական կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:</p> <p>Հասարակական գիտությունների բնագավառում իրականացվող հետազոտությունները հիմնականում չեն արտացոլում և անհրաժեշտ գիտական հենքով չեն ապահովում հանրապետությունում տեղի ունեցող զարգացումները, թույլ են գիտական հետազոտություններ-հասարակական զարգացումներ կապերը, ցածր մակարդակի վրա է գտնվում գիտական և գիտամանկավարժական կադրերի վերարտադրության արդյունավետությունը, ցածր է միջազգային համագործակցության, միջազգային գիտական տարածքի հետ ինտեգրման մակարդակը, փոքր թիվ են կազմում ոլորտի համընդհանուր մարտահրավերների լուծումներին միտված ու համաշխարհային գիտական հասարակայնությանը հասանելի հրապարակումները:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հասարակական գիտությունների հիմնադրամի ստեղծումը հնարավորություն կտա դիվերսիֆիկացնելու բնագավառի ֆինանսավորման աղբյուրները, կնպաստի գիտական կադրերի պատրաստման ու վերապատրաստման ժամանակակից մեխանիզմների ներդրմանը, թույլ կտա ներդնել գիտական ծրագրերի և թեմաների ընտրության ֆինանսավորման ճկուն մեխանիզմներ, կնպաստի միջազգային գիտական տարածքի հետ ինտեգրման մակարդակի բարձրացմանը և վերջնական արդյունքում իրականացվող գիտական հետազոտությունների մասնագիտական մակարդակի բարձրացմանը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հասարակական գիտությունների բնագավառում գիտական ծրագրերի և թեմաների ընտրության ու ֆինանսավորման, գիտական կադրերի պատրաստման, գիտական ներուժի վերարտադրության բարձրացման, գիտության և տնտեսության ինտեգրման, միջազգային համագործակցության մասնակցության միջազգային արդի չափանիշներին համապատասխանող համակարգի ներդրում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հիմնադրամի ստեղծմամբ հնարավոր կլինի արտաբյուջետային միջոցների հաշվին ավելացնել հասարակական գիտությունների բնագավառի ֆինանսավորման ծավալները, ներդնել գիտական ծրագրերի և թեմաների ընտրության ու արդյունքների գնահատման ժամանակակից մեթոդներ, բարձրացնել գիտության ֆինանսավորման մեջ տնտեսության մասնավոր հատվածի ներգրավվածության մակարդակը, ներդնել գիտական կադրերի պատրաստման ժամանակակից եղանակներ և բարձր արդյունավետությամբ աշխատող գիտնականների խրախուսման մեխանիզմներ, բարձրացնել միջազգային համագործակցության մակարդակը:</p> <p>Այն կխթանի հասարակական գիտությունների բնագավառի հետազոտությունների մասնագիտական մակարդակի բարձրացմանը, հանրապետության տնտեսության պահանջներին համապատասխանեցմանը:</p>
ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	
63.	<p style="text-align: center;">«Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական կենդանիների արհեստական սերմնավորման միջոցառումների հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

Իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է գյուղատնտեսական կենդանիների արհեստական սերմնավորման գործընթացի վերականգնման անհրաժեշտությամբ, ինչը հնարավորություն կընձեռի իրականացնելու լայնածավալ տոհմասելեկցիոն աշխատանքներ, ինչպես նաև կատարելագործելու բուծվող ցեղերի տոհմային և մթերատու հատկանիշները:

1.2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետությունում մինչև 2009 թվականը թեև նվազ ծավալով (տարեկան 13-15 հազ. գլուխ), այնուամենայնիվ պետական աջակցությամբ իրականացվում էր կովերի արհեստական սերմնավորում: Վերջինս գյուղատնտեսական կենդանիների տոհմային և մթերատու հատկանիշների կատարելագործման առավել արագ և արդյունավետ եղանակ է: Այն 1980-ական թվականներին հանրապետությունում ծավալուն բնույթ էր կրում, և յուրաքանչյուր տարի արհեստական սերմնավորման էր ենթարկվում ավելի քան 200 հազ. կով:

Վերջին տարիներին, ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով, պետական աջակցությամբ արհեստական սերմնավորման միջոցառումները դադարել են, իսկ առանձին ընկերությունների և ֆերմերների կողմից իրականացվող արհեստական սերմնավորման ընդհանուր տարեկան ծավալը չի գերազանցում 10 հազ. գլուխը: Արդյունքում, գյուղատնտեսական կենդանիների մթերատվության աճը խիստ դանդաղ է, իսկ կովերի միջին կաթնատվության ծավալը յուրաքանչյուր տարի ավելանում է ընդամենը 30-40 կգ-ով:

Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Վերջին տարիներին հանրապետություն են ներկրվել շվից, սիմենթալ և հուլշտին ցեղերի տոհմային կենդանիներ, որոնցից տարեկան ստացվում է ավելի քան 1000 գլուխ բարձրարժեք սերունդ, ինչը հարուստ գենոֆոնդ է արհեստական սերմնավորման գործընթացը մեկնարկելու համար:

Հարկ է նշել, որ ներկայումս պետական կարգավիճակ ունեցող Մարտունու և Մխչյանի գյուղատնտեսական կենդանիների տոհմային գործի և արհեստական սերմնավորման կայանները, ինչպես նաև արդեն մասնավորեցված նմանատիպ կայանների զգալի մասն ունեն համապատասխան ներուժ՝ արհեստական սերմնավորման աշխատանքներ իրականացնելու համար, և անհրաժեշտ պարագաների հատկացման դեպքում կարող են կարճ ժամանակահատվածում ձեռնամուխ լինել արհեստական սերմնավորման գործընթացի իրականացմանը:

2. Կարգավորման առարկան

Հայեցակարգով կարգավորվում են հայրենական սելեկցիայի արդյունքում ստացված կովկասյան գորշ ցեղի տավարի գենոֆոնդի պահպանման, տոհմասելեկցիոն աշխատանքների իրականացման, ցեղային կազմի բարելավման, ինչպես նաև ամենակարևորը՝ մթերատվության բարձրացման գործընթացները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Գյուղատնտեսական կենդանիների արհեստական սերմնավորման միջոցառումների իրականացման արդյունքում հնարավորություն կընձեռվի տոհմասելեկցիոն աշխատանքի խթանման շնորհիվ առաջիկա 3 տարվա ընթացքում կովերի միջին կաթնատվությունն ավելացնելու ավելի քան 300 կգ-ով և հասցնելու շուրջ 2500 կգ-ի, իսկ բովոդ տավարի միջին կենդանի գանգվածն ավելացնելու 20-կգ-ով, ինչը հնարավորություն կընձեռի մսի համար աճեցված տավարն իրացնելու 340 կգ գանգվածով:

Վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ ներկայումս բուծվող 273 հազ. գլուխ կովերի նույնիսկ 35-40 տոկոսի (շուրջ 100 հազ. գլուխ) արհեստական սերմնավորման դեպքում արդեն 2015 թվականին հնարավորություն կընձեռվի տարեկան լրացուցիչ արտադրելու 15 հազ. տոննա կաթ և ավելի քան 20 հազ. տոննա տավարի միս:

Արհեստական սերմնավորման գործընթացի ներդրումը միաժամանակ հնարավորություն կընձեռի կտրուկ նվազեցնելու վարակիչ հիվանդությունների տարածման ռիսկը և 10 տոկոսով ավելացնելու հորթատվության մակարդակը:

64.

«Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական կոոպերացիայի զարգացման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հետսեփականաշնորհման ժամանակահատվածում ձևավորված գյուղացիական տնտեսությունների փոքր չափերն ու մասնատված հողաբաժինները սահմանափակում են գյուղատնտեսության ոլորտի կայուն զարգացումը և լուրջ խոչընդոտ են հանդիսանում ոլորտի արդյունավետության բարձրացման համար:

Գյուղատնտեսության առջև ծառայած խնդիրների լուծման, մրցունակության բարձրացման տեսանկյունից առանձնահատուկ կարևորվում է գյուղացիական տնտեսությունների խոշորացումը, մասնավորապես, կոոպերատիվների, ընկերությունների, ընկերակցությունների, սոցիալիստների և կամավորության սկզբունքի վրա հիմնված այլ միավորումների ձևավորման միջոցով: Գյուղատնտեսության ոլորտում արտադրողականության բարձրացման, ընդլայնված վերարտադրության ապահովման, ապրանքայնության մակարդակի բարձրացման, ոլորտի ինտենսիվացման առումով գյուղացիական տնտեսությունների խոշորացումը պահանջված գործընթաց է, սակայն այդ գործընթացը պահանջում է հստակեցված, համակարգված քաղաքականության իրականացում, որի համար կարող է հիմք ծառայել սույն հայեցակարգը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս հանրապետությունում կոոպերատիվների ձևավորումը և գործունեության ընթացքում ծագող իրավական հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով (հոդվածներ 117-121): Սակայն օրենսգրքը չի կարգավորում կոոպերացիայի, մասնավորապես, գյուղատնտեսական կոոպերացիայի հետ կապված մի շարք հարաբերություններ: Հետևաբար, առաջարկվող հայեցակարգի մշակումը և ընդունումը հիմք կծառայեն նաև գյուղատնտեսությունում կոոպերացիայի հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրության կատարելագործման և համալրման համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայեցակարգի մշակմամբ կհստակեցվեն գյուղատնտեսությունում տնտեսավարման ձևերի, մասնավորապես, կոոպերացիայի զարգացման պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունները՝ հաշվի առնելով գյուղատնտեսության առանձնահատկությունները և ներկա խնդիրները: Հայեցակարգի դրույթները հիմք կծառայեն գյուղատնտեսության կոոպերացիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության կատարելագործման համար:

2. Կարգավորման առարկան

Գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսավարման ձևերի կատարելագործումը, մասնավորապես, կոոպերացիայի խթանման պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունների և դրանց իրականացման մեխանիզմների սահմանումը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի կիրառման դեպքում կհստակեցվեն գյուղատնտեսության կոոպերացիայի զարգացման բնագավառում պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունները, նախադրյալներ կստեղծվեն այդ բնագավառում օրենսդրության կատարելագործման, գյուղատնտեսությունում տնտեսավարման ձևերի զարգացման և արտադրության արդյունավետության բարձրացման համար: Հայեցակարգի ընդունմանը հաջորդող տարում կավելանա գյուղատնտեսական ուղղվածության տարբեր տեսակի կոոպերատիվների թիվը՝ 15-17 տոկոսով:

<p>65.</p>	<p style="text-align: center;">«Հայաստանի Հանրապետությունում թոչնաբուծության զարգացման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հայեցակարգի նպատակն է թոչնաբուծության զարգացման խթանման և թոչունների մթերատվության բարձրացման համար համապատասխան գենոֆոնդի ձևավորման, ինչպես նաև հանրապետությունում թոչունների գլխաքանակի համապատասխան աճի ապահովման ուղղությամբ պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունների սահմանումը և դրանց իրականացման համար նախադրյալների ստեղծումը</p> <p>2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հանրապետությունում հետսեփականաշնորհման ժամանակահատվածում որոշակիորեն տուժել է նաև թոչնաբուծության ճյուղը: Այդ տարիներին տեղական արտադրությունն ապահովում էր բնակչության ձվի պահանջարկի 12-15 տոկոսը, թոչնի մսի՝ 2-2,5 տոկոսը: Թոչնամսի և ձվի պակասը լրացվել է ներկրման հաշվին: 2000 թվականի սկզբին ճյուղում արդեն հաղթահարվել էր ճգնաժամային իրավիճակը և նկատվել էր կայունացում, սակայն թոչնամսի և ձվի արտադրության բնագավառներում էական առաջընթաց չէր արձանագրվել: Թոչնաբուծության ոլորտում արտադրության ծավալների աճման դրական միտումներ նկատվել են 2003-2004 թվականներին: Վերագործարկվել և ավելացել են ձվատու ուղղության ֆաբրիկաները: Տեխնիկական վերագինումից հետո մաստու ուղղության ֆաբրիկաները վանդակային պահվածքից աստիճանաբար անցում են կատարել հատակային պահվածքի՝ եվրոպական սարքավորումների կիրառմամբ: Այս առումով շոշափելի հաջողությունների են հասել խոշոր մասնագիտացված տնտեսությունները, իսկ 2004 թվականին առաջին անգամ հանրապետությունից ապրանքային ձու է արտահանվել Վրաստան: Սկսած 2009 թվականից՝ հանրապետությունում գրեթե ամբողջ հզորությամբ գործում են 8 խոշոր և միջին հզորության ձվատու, ինչպես նաև 4 խոշոր ու միջին հզորության մաստու ուղղության թոչնաֆաբրիկաներ, որոնք ապահովել են թոչնամթերքի սպառման տեղական շուկայի պահանջարկը համապատասխանաբար՝ ձվինը՝ 100 տոկոսով և թոչնի մսինը՝ 24 տոկոսով: Ներկայումս հանրապետությունում տարեկան արտադրվում է 630 մլն ձու, 8.7 հազ. Տոննա թոչնի միս: Ճյուղի հետագա զարգացումը պահանջում է վարվող քաղաքականության ուղղությունների հստակեցում, որը հնարավոր է առկա վիճակի համակողմանի գնահատման հիման վրա՝ հայեցակարգի նախագծի մշակման և վերջինիս դրոյթներն իրականացվող քաղաքականությունում կիրառելու միջոցով:</p> <p>3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ հանրապետությունում թոչնամսի առկա կարողությունները կազմում են ավելի քան 30.0 հազ. Տոննա, իսկ փաստացի արտադրությունը՝ 7.4 հազ. Տոննա, կամ եղած հնարավորություններն օգտագործվում են 10-41.7 տոկոսով, ոլորտը խթանելու և պետության կողմից համապատասխան աջակցություն ցուցաբերելու արդյունքում հնարավոր է թոչնամսի արտադրության ծավալները 3-4 տարվա ընթացքում ավելացնել 2-3 անգամ, որին և ուղղված է հայեցակարգի ընդունումն ու իրագործումը:</p> <p>Նշված նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել հետևյալ խնդիրները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ապահովել թոչնաբուծության բնագավառում առկա ներուժի՝ արտադրական կարողությունների, չօգտագործվող ենթակառուցվածքների, ինչպես նաև աշխատանքային և գիտատեխնիկական ռեսուրսների լիարժեք և արդյունավետ օգտագործումը, - ստեղծել թոչնաբուծական արտադրանքի ծավալների ավելացմանը համապատասխան կերարտադրության բազա, - իրականացնել տոհմասելեկցիոն աշխատանքների համալիր միջոցառումներ,
------------	--

	<p>- ապահովել թոչնաբուծությանն առնչվող հարկային, մաքսային ու վարկային համապատասխան քաղաքականության իրականացումը և վարկավորման մատչելիության մակարդակի բարձրացումը,</p> <p>- բարձրացնել թոչնամսի տեղական արտադրության մրցունակությունը,</p> <p>- աջակցել թոչնաբուծական տնտեսությունների տեխնիկական վերազինմանը և ժամանակակից ինտենսիվ տեխնոլոգիաների ներդրմանը,</p> <p>- նպաստել նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը:</p> <p>Նշված խնդիրների լուծումը պահանջում է ոլորտում համակարգված քաղաքականության իրականացում, որի կարևոր նախադրյալներից է համապատասխան հայեցակարգի մշակումը և ընդունումը:</p> <p>4. Կարգավորման առարկան</p> <p>Կարգավորման առարկան հանրապետությունում թոչնաբուծության ոլորտի զարգացման հիմնական ուղղությունների հստակեցումն է:</p> <p>Թոչնաբուծության ոլորտում արտադրական գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողների համար բարենպաստ պայմանների ստեղծման արդյունքում թոչնաբուծական մթերքների արտադրության ծավալների ավելացման միջոցով կապահովվի պարենային ապահովության մակարդակի բարձրացումը: Հայեցակարգի ընդունումը կնպաստի ոլորտի ինտենսիվացմանը և տեխնիկական վերազինման աջակցությանը ու գյուղական բնակչության եկամուտների ավելացմանը:</p> <p>5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հայեցակարգի իրականացումը հնարավորություն կընձեռի խթանելու արդյունաբերական թոչնաբուծության զարգացումը, արդյունքում</p> <ul style="list-style-type: none"> - զգալիորեն կավելանան թոչնամսի տեղական արտադրության ծավալները, և կնկատվեն դրանց տարեցտարի համամասնորեն աճման կայուն միտումներ, - առավել արդյունավետ կօգտագործվեն հանրապետությունում առկա արտադրական կարողությունները և ձևավորված ենթակառուցվածքները, - կխթանվեն թոչնաբուծության ոլորտում իրականացվող տոհմասելեկցիոն և կերարտադրության բազայի ամրապնդման աշխատանքները, - թոչնաբուծական ֆարմիկաներում կտեղակայվեն արդյունաբերական տեխնոլոգիաներին համապատասխան ժամանակակից սարքավորումներ և հոսքագծեր, - կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր, - թոչնամսի արտադրության ծավալը (սպանդային քաշով) կավելանա 2015 թ.՝ 2.0, իսկ 2020 թ.՝ 4.5 հազ. Տոննայով, թոչնամսի ինքնաբավության մակարդակը կբարձրանա համապատասխանաբար՝ 4.5 և 10.2 տոկոսային կետով՝ հասնելով 16.8 և 22.5 տոկոսի՝ ներկայիս (2010 թ.) 12.3 տոկոսի դիմաց:
<p>66.</p>	<p align="center">«Մանդամթերքի անվտանգությունն ապահովող ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Մանդամթերքի անվտանգությունն ապահովող ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունումը պայմանավորված է սննդամթերքի անվտանգության, անասնաբուժության և բուսասանիտարիայի ոլորտներում ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության (այսուհետ՝ ծառայություն) կառավարման համակարգի, նպատակների ու խնդիրների, ինչպես նաև իրավասությունների շրջանակների, վերապահված գործառույթների և լիազորությունների հստակեցման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս հստակեցված չեն ծառայության նպատակներն ու խնդիրները, վերապահված իրավասությունների իրականացման գործընթացները, ինչպես նաև ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված մի շարք գործառույթներ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p>

	<p>Նախագծի ընդունմամբ կհստակեցվեն ծառայության կառավարման համակարգը, նպատակները, խնդիրները և իրավասությունները, դրանցից բխող գործառնությունները և լիազորությունները:</p>
<p>67.</p>	<p align="center">«Հանրապետության գյուղացիական տնտեսություններում ջերմոցային տնտեսության խթանման մեխանիզմների վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հանրապետության գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման արդյունավետության առումով առկա են տարբեր խնդիրներ: Դա վերաբերում է նաև հանրապետության գյուղատնտեսությունում ջերմոցային տնտեսությունների զարգացման հնարավորությունների օգտագործմանը: Վերջինիս զարգացման խթանների ստեղծումը կնպաստի դրանց տարածքների ավելացմանը, արդյունքում բուսաբուծական կարևորագույն մթերքների սեզոնայնության մեղմմանը, գների կայունացմանը, ներմուծման փոխարինմանը և գյուղացիական տնտեսությունների եկամուտների ավելացմանը, սակայն ջերմոցային տնտեսությունների զարգացումը պահանջում է որոշակի խթանող մեխանիզմների մշակում, որով էլ պայմանավորված է առաջարկություններ ներկայացնելու անհրաժեշտությունը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հանրապետությունում ջերմոցային տնտեսությունների զարգացման խոչընդոտներից մեկը գյուղացիական տնտեսությունների միջոցների սղությունն է, մատչելի վարկերի պակասը, ջերմոցային տնտեսության ձևավորման և գործունեության ապահովման նպաստավոր պայմանների և խթանող մեխանիզմների բացակայությունը: Հետևաբար, կարևոր խնդիր է հանրապետության գյուղացիական տնտեսություններում ջերմոցային տնտեսության խթանման առաջարկությունների և մեխանիզմների մշակումը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առաջարկվում է ջերմոցային տնտեսության զարգացման խոչընդոտող գործոններից ելնելով՝ մշակել առաջարկություններ և մեխանիզմներ՝ ուղղված գյուղացիական տնտեսություններում ջերմոցային տնտեսությունների խթանմանը, դա մասնավորապես վերաբերում է ջերմոցային տնտեսությունների հիմնման համար մասնակի սուբսիդավորմանը, մատչելի վարկավորմանը, գազամատակարարման պայմանների բարելավմանը և այլն:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հանրապետության գյուղացիական տնտեսություններում ջերմոցային տնտեսությունների խթանման մեխանիզմների առաջադրումն է, որոնք հիմք պետք է հանդիսանան տվյալ բնագավառում միջնաժամկետ հեռանկարի համար ծրագրային մոտեցումների ձևավորման, նպատակային ծրագրերի մշակման և իրականացման համար:</p> <p>3. Կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ջերմոցային տնտեսության զարգացման վերաբերյալ առաջարկություններից ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները</p> <ul style="list-style-type: none"> - հիմք կծառայի ջերմոցային տնտեսության զարգացման ծրագրային մոտեցումների ձևավորման, ծրագրերի մշակման և իրականացման համար, - կմեղմվի բուսաբուծական կարևորագույն մթերքների սեզոնայնությունը, - կկրճատվեն բանջարեղենի որոշ տեսակների գների սեզոնային մեծ տարբերությունները, - կբարձրանան գյուղացիական տնտեսությունների զբաղվածության մակարդակը և եկամուտները:

ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
68.	<p style="text-align: center;">«Մանուկների և պատանիների գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության 2012-2015 թվականների պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Իրավական ակտը սահմանում է գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության տեղը պետական մշակութային քաղաքականության մեջ, որոշում է գեղարվեստական կրթության համակարգի ռազմավարությունը, զարգացման ուղղությունները, մատնանշում է նպատակներն ու խնդիրները, գեղարվեստական կրթության բովանդակությունը և հիմնական մեթոդաբանական սկզբունքները, ինչպես նաև ՀՀ ապագա քաղաքացիների ձևավորմանը նպաստող գեղագիտական դաստիարակության ծրագրերի իրականացումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Վերջին տարիներին մշակութային կրթության մատչելիության և որակի ապահովմամբ, մասնավորապես, երեխաների համար գեղագիտական դաստիարակության մատչելիության ապահովման ուղղությամբ իրականացվել են մի շարք ծրագրեր, մասնավորապես, «Հայաստանի Հանրապետության երաժշտական և արվեստի դպրոցներում ազգային, լարային և փողային նվագարանների գծով ուսուցում» ծրագիրը, հանրապետության երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի ու պարարվեստի դպրոցների սաներին և ուսուցիչներին ուսումնամեթոդական ու գործնական աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով Մշակութային կրթության աջակցության հիմնադրամի կողմից իրականացված ծրագրերի շրջանակներում մանուկների և պատանիների համար հատուկ ծրագրեր («Մենք ենք, մեր մարզը», «Նոսան հատիկ» մանկապատանեկան թատերական միջմարզային փառատոն, «Երգող Հայաստան» մանկապատանեկան երգչախմբերի հանրապետական մրցույթ, «Հեքիաթին հյուր» ծրագիրը գյուղական մանկահասակ բնակչության համար): ՀՀ մարզերում մշակվել և ներդրվել են գեղարվեստական կրթական հաստատությունների նոր ուսումնամեթոդական ուղեցույցները և առարկայական ծրագրերը, հրատարակվել և անվճար դպրոցներին է տրամադրվել ուսումնական գրականությունը, ստեղծվել է ՀՀ-ի և ԼՂՀ-ի շտրեհալի երեխաների տեղեկատվական բանկը, վերաբացվել է դպրոցականի ֆիլիարմոնիան, կազմակերպվել է «Արտույտիկ» մանկապատանեկան ստեղծագործական ամառային ճամբարը:</p> <p>Նշված և այլ ծրագրերի իրականացման հիմք են հանդիսացել մի շարք ռազմավարական, նպատակային ծրագրեր (ՀՀ-ում «Երեխայի իրավունքների պաշտպանության 2004-2015 թվականների ազգային ծրագիր», «Հայաստանի Հանրապետության մարզերում մշակույթի զարգացման ծրագիր» և այլն), սակայն, անհրաժեշտություն է առաջացել ծրագրերի առավել արդյունավետ իրականացման նպատակով մեկ պետական ծրագրի շրջանակներում ամփոփելու կատարված աշխատանքները, նախատեսելու հետագա զարգացման ուղղությունները, խնդիրները և նպատակները, սահմանելու գործողությունների և միջոցառումների իրականացման միասնական ցանկ, ինչպես նաև լուծելու հետևյալ խնդիրները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ա. կրթված և ստեղծագործող, մտավոր զարգացած սերնդի ձևավորում, բ. մշակույթի պահպանման և զարգացման նպատակով գեղագիտորեն զարգացած և շահագրգիռ լսարանի ստեղծում, գ. արվեստի բնագավառի մասնագիտական կրթության ավանդույթների պահպանում և հետագա զարգացում, դ. մանուկների և պատանիների հաղորդակցումն ազգային և համաշխարհային արվեստին, ե. գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության իրականացման միջոցով պատանիների բարձրագույն նպատակների, բարոյական սկզբունքների, գեղագիտական ճաշակի ձևավորում, զ. ազգային և համաշխարհային մշակութային ժառանգության հաղորդակցում և ուսումնասիրում,

	<p>է. մշակույթային կյանքին պատանխների մասնակցության պայմանների ապահովում, ը. տաղանդավոր երեխաների ու երիտասարդների բացահայտում, նրանց կրթության և ստեղծագործական ունակությունների զարգացման ու ինքնադրսևորման համար պայմանների ապահովում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Մանկապատանեկան կրթամշակույթային և գեղագիտական դաստիարակության բնագավառում պետական միասնական քաղաքականության իրականացմամբ զարգացման հիմքերի ապահովում, գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության համակարգերի ժամանակակից չափանիշներին համապատասխանեցում, նյութատեխնիկական բազայի բարելավում և արդիականացում, մշակույթի բնագավառի կադրային պահանջարկի համալրման պայմանների ստեղծում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Մանկապատանեկան կրթամշակույթային և գեղագիտական դաստիարակության բնագավառում պետական միասնական քաղաքականության ապահովում, իրականացվող ծրագրերի արդյունավետության բարձրացման հիմքերի ստեղծում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ազգային և համամարդկային մշակույթի ճանաչում, ուսումնասիրում, պահպանում, տարածում և զարգացում, արվեստների ուսուցման և գեղագիտական դաստիարակության միջոցով. հասարակության ստեղծագործական ներուժի վերարտադրման և զարգացման պայմանների ստեղծում. արվեստի և մշակույթի բնագավառներում Հայաստանում ձևավորված գեղարվեստական կրթության ավանդույթների պահպանում ու զարգացում, համապատասխանեցում նոր տնտեսական հարաբերություններին, ժամանակակից պահանջներին և միջազգային կրթական չափորոշիչներին</p>
<p>69.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի փետրվարի 5-ի N 104-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ կառավարության 2002 թ. ապրիլի 20-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N 438 որոշմամբ հաստատված կարգում սահմանված չեն դրույթներ, համաձայն որոնց պետք է իրականացվեն ու կանոնակարգվեն պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական կադաստրի վարումն ու ներդրումը: Օրենսդրական այս բացթողումն արձանագրվել է նաև ՀՀ կառավարության կողմից՝ 2009 թ. փետրվարի 5-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական կադաստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N 104-Ն որոշմամբ հաստատված կարգում, որում սահմանված չեն հուշարձանների կադաստրի կազմման և ներդրման վերաբերյալ դրույթները, ինչի պատճառով ՀՀ կառավարության 2009 թ. հունիսի 5-ի N 02/24.2/3748-09 հանձնարարականի համաձայն նշված որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտություն է առաջացել:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հուշարձանների կադաստրի կամ հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական հավաստի և արդիական համակարգի բացակայությունը թույլ չի տալիս նախարարությանը պատշաճ մակարդակով իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների կառավարմանն առնչվող գործառնությունների և դրանց վերաբերյալ հավաստի տեղեկատվության տրամադրումը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց, ինչը զգալի նշանակություն կունենա</p>

	<p>հուշարձանների պահպանության և օգտագործման խնդիրները համակարգված կարգավորելու հարցում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական (ներառյալ հուշարձանների կադաստրային տեղեկատվությունը) համակարգի ստեղծման համար, մասնավորապես, անհրաժեշտ է՝</p> <p>ա. լրամշակել և ամբողջացնել պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների կադաստրի համակարգի ձևավորումն ու վարումն ապահովող նորմատիվ իրավական ակտերը,</p> <p>բ. ժամանակակից սարքավորումների կիրառմամբ ապահովել հուշարձանների փաստագրման, հաշվառման, պահպանության գործընթացը,</p> <p>գ. ներդնել բնագավառին առնչվող տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաներ,</p> <p>դ. կազմակերպել մասնագետների պատրաստման համար ուսուցողական և վերապատրաստման դասընթացներ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկույթի ստեղծում, պետական այլ կադաստրների ու տեղեկատվական համակարգերի հետ հուշարձանների կադաստրի փոխկապակցում, հուշարձանների վերաբերյալ առկա տեղեկատվության մատչելիության ապահովում, պահպանության ոլորտում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված սուբյեկտների իրավունքների և պարտականությունների հստակեցում, սահմանազատում, փոխհարաբերությունների կանոնակարգում, մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Սույն իրավական ակտի ընդունումը թույլ կտա կանոնակարգել հուշարձանների կադաստրի կազմման, ներդրման և վարման հետ կապված խնդիրները, ինչը նախադրյալներ կստեղծի համակարգի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար:</p>
<p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	
<p>70.</p>	<p style="text-align: center;">«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով հաշմանդամություն ունեցող անձանց՝ հասարակություն ներառելուն ուղղված քաղաքականությունը և օրենսդրությունը համապատասխանեցվում են ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի կողմից 2006 թ. դեկտեմբերի 13-ին ընդունված «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» կոնվենցիային, որը վավերացվել է ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից և 2010 թվականի հոկտեմբերի 22-ից մտել է ուժի մեջ:</p> <p>Օրենքի նախագծի ընդունումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության ու սոցիալական ներառման գործընթացում պետական քաղաքականության հիմնական մոտեցումների ամրագրման անհրաժեշտությամբ և ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների կատարմամբ:</p> <p>Օրենքի նախագիծը նաև ՀՀ կառավարության 2012 թ. հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշման հավելվածի 3.2.1-ին կետի 4-րդ ենթակետի պահանջ է:</p>

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության հետ կապված հարցերը կարգավորվում են «ՀՀ-ում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով, որով հիմնականում սահմանված են սոցիալական պաշտպանության սկզբունքները և մոտեցումները:

Հաշմանդամության սահմանման հիմքում դրված է անձի կենսագործունեության սահմանափակման աստիճանը, իսկ հաշմանդամի կարգավիճակը ենթադրում է սոցիալական պաշտպանության անհրաժեշտություն, որը հիմնականում արտահայտվում է դրամական կամ բնափրային օգնության տեսքով: Ներկայումս մշակվել և ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվել է հաշմանդամության սահմանման նոր մոդել՝ հիմնված անձի պահպանված աշխատանքային կարողությունների գնահատման վրա:

Չնայած պետությունը հաշմանդամների ոլորտում իրականացնում է բազմաթիվ ծրագրեր, տարեցտարի ընդլայնում է վերականգնողական կամ այլ պարագաների տեսականին, այնուամենայնիվ դրանք ունեն սոցիալական պաշտպանության կամ աջակցության ուղղվածություն:

Կոնվենցիայով ամրագրված նորմերի ներդրումը ենթադրում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառումը հասարակություն, հավասար հնարավորությունների և մատչելի պայմանների ապահովում աշխատանքի, կրթության, մշակութային, քաղաքաշինության, մարզական ոլորտներում և այլն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

1) Օրենսդրական և ենթաօրենսդրական ակտերի համապատասխանեցում կոնվենցիայի պահանջներին: Անհրաժեշտ է իրականացնել այնպիսի քաղաքականություն, որը հնարավորություն կտա հաշմանդամության բժշկական մոդելից անցնելու սոցիալական մոդելին, սոցիալական պաշտպանությունից՝ սոցիալական ներառման:

2) Հանրապետությունում իրականացվող բոլոր տեսակի միջոցառումներին՝ օրենսդրական փոփոխություններ, մշակութային, մարզական և այլն, պետք է ներգրավել նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց՝ շրջակա միջավայրը մատչելի դարձնելով նրանց ազատ տեղաշարժման համար:

3) Անհրաժեշտ է վերանայել և սահմանել հաշմանդամության սահմանման նոր չափորոշիչներ, որոնք հիմնված կլինեն անձի պահպանված աշխատունակության վրա: Դրանից ելնելով՝ պետք է վերանայել նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց տրամադրվող դրամական վճարումների չափերը, համապատասխան սոցիալական ծառայությունների ծավալները, ինչպես նաև սոցիալական պաշտպանության այլ ձևեր:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենքի նախագծով սահմանվում են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության հետ կապված հարաբերությունները, նպատակները, հասկացությունները, սկզբունքները, մասնավորապես, հավասար պայմանների ապահովում, բոլոր իրավունքներից իրավահավասար օգտվելու, բոլորի հետ հավասար ակտիվ կյանք վարելու, սովորելու, աշխատելու հնարավորությունը, պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունները և այլն:

	<p>Օրենքի նախագծով սահմանվում են նաև անձին հաշմանդամ ճանաչելու նոր մոտեցումներ՝ հիմնված անձի պահպանված աշխատանքային կարողությունների գնահատման վրա:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանությանն ու սոցիալական ներառմանն ուղղված քաղաքականության որդեգրում, միջազգային և ազգային օրենսդրության համապատասխանություն, հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական պաշտպանությունից սոցիալական ներառման և նրանց նկատմամբ ամեն տեսակի խտրականության բացառման քաղաքականության իրականացում, հաշմանդամություն ունեցող անձանց ներառում հասարակություն:</p>
71.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության զբաղվածության 2013-2018 թվականների ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության զբաղվածության 2013-2018 թվականների ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈԻ) բարեփոխման շարունակություն և զբաղվածության հայեցակարգի մշակում (CRIS ENPI/2009/21-066)» ֆինանսավորման համաձայնագրի բնագավառ 2-ի ցուցիչ 1-ի պահանջները, որով ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից պետք է մշակվի և ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվի զբաղվածության ազգային ռազմավարությունը, որը համահունչ է ԵՄ-ի սկզբունքներին, ինչպես նաև արտացոլի ՀՀ 10 մարզերի զբաղվածության քաղաքականության գերակայությունները:</p> <p>Այն բխում է նաև ՀՀ կառավարության 2012 թ. հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշման հավելվածի 32.1-ին կետի առաջին պարբերության «աշխատունակ խոցելի խավերի համար հասանելի դարձնել կրթությունը և աշխատանքը» դրույթի պահանջներից:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության զբաղվածության ռազմավարությունը մշակվել է 2013-2018 թթ. զբաղվածության ոլորտի համակարգված ու նպատակային բարեփոխումների արդյունավետ իրականացման նպատակով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա իրավիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Զբաղվածության ռազմավարական բարեփոխումների շրջանակներում դեռևս առանցքային խնդիրներ են մնում աշխատաշուկայի պետական կարգավորում իրականացնող մարմինների ինստիտուցիոնալ կարողությունների հզորացումը, փոխլրացնող և արդյունավետ համագործակցության</p>

ապահովումը, մատուցվող ծառայությունների արդյունավետության և հասանելիության բարձրացումը՝ նկատի ունենալով նաև հանրապետությունում իրականացվող ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ներդրման բովանդակային գործընթացները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Քաղաքականության հիմնական ուղղությունները և իրականացման մեխանիզմները.

1. տնտեսություն – աշխատաշուկա համապատասխանության ապահովումը,
2. աշխատաշուկա - կրթական համակարգ կապի ապահովումը,
3. ժողովրդագրական, միգրացիոն և տարածքային հավասարակշռված զարգացման խթանումը,
4. աշխատաշուկայի պետական կարգավորումը,
5. աշխատաշուկայի պետական կարգավորման ամենամյա ծրագրի պլանավորումը և իրականացումը,
6. մոնիթորինգն ու գնահատումը,
7. աշխատանքի վարձատրության և արտադրողականության պետական կարգավորումը,
8. աշխատանքային հարաբերությունների պետական կարգավորումը և վերահսկողությունը,
9. սոցիալական գործընկերության խորացումն ու զարգացումը,
10. իրավական ապահովումը,
11. տեղեկատվական ապահովումը:

2. Կարգավորման առարկան

Անհրաժեշտ քանակով և որակով աշխատուժի պահանջարկի բավարարման և առկա աշխատուժի առաջարկի արդյունավետ իրացման ապահովումն է, ինչպես նաև արժանապատիվ աշխատանքի միջազգայնորեն ընդունված չափանիշների երաշխավորումն ու պայմանների հետևողական ապահովումը և աշխատաշուկայում անմրցունակ խմբերի սահմանումն ու արդյունավետ ինտեգրման ապահովումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Զբաղվածության ոլորտում նախանշված ռազմավարական բարեփոխումների նպատակի իրացումը պետք է հանգեցնի հետևյալ հիմնական արդյունքների ձեռքբերմանը՝

	<ol style="list-style-type: none"> 1. ըստ տնտեսության առանձին ոլորտների, ճյուղերի և պահանջվող մասնագիտությունների աշխատուժի ներգրավման, ինչպես նաև ինքնագրավածության խրախուսման պայմանների ու հնարավորությունների բարելավում, 2. տնտեսություն – աշխատաշուկա – կրթական համակարգ, մշտական և համակարգված փոխկապվածության հիմքերի ստեղծում և զարգացում, 3. մասնագիտական կողմնորոշման գործուն համակարգի ներդրում, 4. աշխատաշուկայի տարածքային զարգացման անհամամասնությունների մեղմում, 5. ժողովրդագրական և աշխատանքային միգրացիայի դրական միտումների պահպանում և հետևողական բարելավում, 6. արժանապատիվ աշխատանքի պայմանների խթանում, արդյունավետ իրավական հիմքերի ապահովում, 7. բնակչության կենսամակարդակի բարձրացում զբաղվածության արդյունքում ստացվող եկամուտների ավելացման և արդարացի բաշխման մեխանիզմների ներդրման ճանապարհով, 8. տնային տնտեսությունների հետագոտության արդյունքներով հաշվարկված գործազրկության մակարդակի թիրախավորված կրճատում, 9. աշխատաշուկայում ինտեգրման լրացուցիչ դժվարություններ ունեցող անձանց՝ ըստ առաջնահերթությունների խմբավորում և պետական աջակցության տրամադրում, 10. աշխատաշուկայի պետական կարգավորմանն ուղղվող ֆինանսական միջոցների օգտագործման հասցեականության և արդյունավետության բարձրացում, 11. աշխատանքի տեղավորման ծառայություններ մատուցող ոչ պետական կազմակերպությունների գործունեության կարգավորում պետության հետ փոխշահավետ համագործակցության խթանման ճանապարհով, 12. զբաղվածության պետական ծառայությունների և ծրագրերի որակի, հասցեականության, մատչելիության և հնարավորությունների նպատակային կառավարման, ինչպես նաև գնահատման և մոնիթորինգի համակարգերի ներդրում, 13. զբաղվածության պետական ծրագրերի և ծառայությունների արդյունքում կայուն զբաղվածության ցուցանիշների հետևողական աճ, զբաղվածության քաղաքականության մշակման և իրականացման գործընթացների բոլոր մակարդակներում սոցիալական գործընկերության հետևողական ամրապնդում:
72.	<p>«Անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազա և կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան ներառելու կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

Իրավական ակտը ներկայացվում է ի կատարումն ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի N 1487-Ն որոշման N 2 հավելվածի 2.4-րդ կետի և ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշման N 1 հավելվածի 5-րդ կետի, ինչպես նաև բխում է ՀՀ կառավարության 2012 թ. Հունիսի 18-ի N 730-Ա որոշման հավելվածի 3.2.1-ին կետի 2-րդ և 3.3.1.1-ին կետի 6-րդ ենթակետերի պահանջներից:

Իրավական ակտի նպատակն անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազա և կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան ներառելու հետ կապված հարաբերությունների կարգավորումն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2011 թվականի հունվարի 1-ից ուժի մեջ է մտել «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքը: Համաձայն օրենքի՝ նախատեսվում է ներդնել պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան, որը ներառելու է նաև «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա ձևավորված անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում առկա՝ աշխատանքային ստաժին վերաբերող, ինչպես նաև կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազայում առկա՝ կենսաթոշակառուներին վերաբերող տվյալները:

Միաժամանակ նախատեսվում է, որ պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարանում առկա՝ աշխատանքային ստաժին վերաբերող տվյալները, անձանց կենսաթոշակ նշանակելիս, հիմք են հանդիսանալու մինչև 2013 թվականը (եկամտային հարկի և պարտադիր կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման համակարգի ներդրումը) ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը հաշվարկելու համար:

Ըստ այդմ, անհրաժեշտ է ամբողջացնել «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա ձևավորված անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում առկա տեղեկատվությունը (ներառյալ 2012 թվականի տվյալները):

Հարկ է նկատի ունենալ այն հանգամանքը, որ խնդրո առարկա միջոցառման ժամկետը, ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշման N 1 հավելվածի 5-րդ կետի համաձայն, սահմանվել է 2012 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ, սակայն նշված ամբողջացումը պետք է իրականացվի ձևավորվող պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարանի շրջանակներում կիրառվող ընթացակարգերի հաշվառմամբ:

Հաշվի առնելով պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարանի ներդրման ժամկետները՝ առաջարկվում է միջոցառման կատարման ժամկետը սահմանել 2012 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ նախատեսվում է մշակել և ՀՀ կառավարություն ներկայացնել ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշման նախագիծ, որը կսահմանի «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա ձևավորված անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում առկա տվյալներն ամբողջացնելու (այդ թվում 2012 թվականի տվյալները) և այդ տվյալները, ինչպես նաև կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային համակարգի շտեմարան ներառելու կարգը:

	<p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Իրավական ակտի նախագիծը սահմանելու է անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում առկա տվյալների ամբողջացման միջոցառումները (այդ թվում անհրաժեշտ համադրումները, առկա տվյալները տվյալների սուբյեկտին հասանելի դարձնելը), նշված միջոցառումներն իրականացնելու ընթացակարգերն ու դրանց կատարման համար պատասխանատու գերատեսչությունները:</p> <p>Միաժամանակ, հաշվի առնելով պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարանում անձի կենսաթոշակային ապահովությանը վերաբերող տեղեկատվության հաշվառման ընթացակարգերը, առաջարկություններ կներկայացվեն «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա ձևավորված կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալներն անհրաժեշտ բացվածքով մուտքագրելն ապահովելու վերաբերյալ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իրավական ակտի ընդունումը կապահովի անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում առկա տվյալներն ամբողջացնելու, (այդ թվում 2012 թվականի տվյալները) և այդ տվյալները, ինչպես նաև կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալները, պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան ներառելը: Արդյունքում, հնարավոր կլինի էապես բարելավելու ոլորտի գործունեության արդյունավետությունը, շահառուներին մատուցվող ծառայությունների որակը:</p>
ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
73.	<p style="text-align: center;">«Զբոսաշրջության աջակցության ծառայություններ» 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Զբոսաշրջության աջակցության ծառայություններ» 2013 թվականի ծրագիրն ուղղված է զբոսաշրջության կայուն զարգացման ապահովմանը, ինչը նպաստում է կայուն տնտեսական զարգացմանը, շրջակա միջավայրի պահպանմանը, համաչափ տարածքային տնտեսական զարգացմանը, աղքատության հաղթահարմանը, պատմամշակութային ժառանգության և ավանդույթների պահպանությանն ու զարգացմանը, մշակութային արժեքների փոխադարձ արժևորմանը և այլն: Միջազգային համագործակցությունն էապես նպաստում է նաև ոլորտի մասնագետների վերապատրաստման գործընթացին, իսկ մարդկային ռեսուրսների զարգացումը թե «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, և թե զբոսաշրջության զարգացման հայեցակարգով սահմանված է որպես պետական քաղաքականության հիմնական խնդիր:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում զբոսաշրջությունն իր զարգացման տեմպերով և արդյունքներով հանրապետության առավել դինամիկ զարգացող ճյուղերից է: Զբոսաշրջության ոլորտի պետական քաղաքականության նպատակները սահմանված են «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային</p>

գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և 2008 թվականի փետրվարի 13-ին ՀՀ կառավարության հավանության արժանացած զբոսաշրջության զարգացման հայեցակարգով: Զբոսաշրջության բնագավառի պետական քաղաքականության նպատակն է մեծացնել զբոսաշրջության ներդրումն ազգային եկամտի ավելացման, համաչափ տարածքային զարգացման, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման և աղքատության նվազեցման գործընթացում պայմանավորված զբոսաշրջային այցելությունների թվի աճով, զբոսաշրջությունից ստացված եկամտի ավելացմամբ, աշխատատեղերի ստեղծմամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի զբոսաշրջային արդյունքը համաշխարհային շուկայում ներկայացնելու հիմնական ձևերից է միջազգային հեղինակավոր զբոսաշրջային ցուցահանդեսներին մասնակցությունը: 2013 թվականին նախատեսվում է ապահովել Հայաստանի զբոսաշրջային արդյունաբերության ներկայացուցիչների մասնակցությունը 3 միջազգային հեղինակավոր զբոսաշրջային ցուցահանդեսների՝ ավելացնելով պետական մասնակցությունը պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության մեջ: Նախատեսվում է աջակցել նաև Հայաստանում կազմակերպվող «Խոսող քարերի երկիր» 12-րդ միջազգային զբոսաշրջային ցուցահանդեսի կազմակերպմանը:

2013 թվականի ընթացքում կապահովվեն գովազդատեղեկատվական նյութերի նոր որակ և տարածման աշխարհագրության ընդլայնում: Գովազդատեղեկատվական նյութերի առկայությունը հնարավորություն է տալիս Հայաստանի զբոսաշրջային արդյունքն ազգային մակարդակով ներկայացնելու և գովազդելու միջազգային ցուցահանդեսներում, տոնավաճառներում, համաժողովներում և ոլորտի մի շարք այլ միջոցառումների ժամանակ:

2013 թվականին նախատեսվում է ճանաչողական այցերի կազմակերպում նպատակային շուկա համարվող մի շարք երկրներից: Այցերի հիմնական նպատակը հայկական մշակույթի, սովորույթների, պատմական ժառանգության և զբոսաշրջիկներին հետաքրքրող այն ամենը ներկայացնելն է, որը հետագայում օտարերկրյա լրագրողը ներկայացնում է իր երկրում հրատարակվող թերթերում և լուսաբանում ամսագրերում:

Զբոսաշրջության տարածքային և ներքին զբոսաշրջության զարգացման, ինչպես նաև նոր զբոսաշրջային գրավչությունների բացահայտման, ձևավորման և պատմամշակութային հիմքի վրա զբոսաշրջության այլընտրանքային ձևերի զարգացման, պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության զարգացման նպատակով 2013 թվականին նախատեսվում է պետական մասնակցության ապահովում մի շարք կարևորագույն ավանդական տոնակատարությունների կազմակերպմանը և անցկացմանը:

«Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի 6-րդ կետով զբոսաշրջության բնագավառում միջազգային համագործակցության զարգացման ապահովումը սահմանված է որպես պետական քաղաքականության հիմնական սկզբունք, իսկ նույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով միջազգային կապերի զարգացմանը և միջազգային ինտեգրմանը նպաստող համակարգի ստեղծումը՝ որպես պետական քաղաքականության հիմնական նպատակ: 2013 թվականին կիրականացվեն միջազգային համագործակցության զարգացմանն ուղղված մի շարք միջոցառումներ:

2. Կարգավորման առարկան

Զբոսաշրջության բնագավառի մարքեթինգային քաղաքականության իրականացման, Հայաստանի՝ որպես զբոսաշրջության համար բարենպաստ և գրավիչ երկրի նկարագրի ձևավորման, միջազգային շուկայում պատշաճ ներկայացման և Հայաստանի միջազգային ինտեգրմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման ապահովում:

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ծրագրի իրականացումը կնպաստի 2013 թվականին 800000 զբոսաշրջային այցելությունների ապահովման նպատակի իրականացմանը, միջազգային համագործակցության ակտիվացմանը, ինչպես նաև դրա շրջանակներում ոլորտի մասնագետների վերապատրաստման գործընթացին:</p>
74.	<p>«Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Իրավական դաշտի կատարելագործման կարևորագույն նախապայմաններից է կարգավորման ազդեցության գնահատման արդյունավետ համակարգի առկայությունը: Այս նպատակով կարևորվում է իրավական ակտերի նախագծերի կարգավորման ազդեցության գնահատման գործընթացում միջազգային լավագույն փորձին համապատասխան անհրաժեշտ և պարտադիր քայլերի ամրագրում, որի արդյունքում կնվազեն իրավական ակտերի կիրարկումից առաջացող ծախսերը և ներդրողների համար ռիսկերը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ-ում կարգավորման ազդեցության գնահատման իրավական հիմքը դրվել է 2008 թվականին «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում համապատասխան փոփոխություններ կատարելով՝ իրավական ակտերի նախագծերի ազդեցության գնահատման աշխատանքների իրականացման պարտադիր պահանջի սահմանում: Գործող համակարգով ՀՀ-ում կարգավորման ազդեցության գնահատում իրականացվում է 7 ոլորտներում՝ 6 նախարարությունների կողմից, ընդ որում, որպես գործընթացի հիմնարար քայլ իրավական ակտերի նախագիծը մշակողը չի իրականացնում կարգավորման ենթակա խնդրի լուծման համար այլընտրանքային լուծումների բացահայտում և դրանց գնահատում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առկա խնդիրների լուծման նպատակով առաջարկվում են ներկայիս գործող համակարգի բարեփոխումներ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Կարգավորման ազդեցության գնահատման նոր համակարգով առաջարկվում է որպես հիմնարար և առաջնային քայլ ամրագրել խնդրի լուծման այլընտրանքների բացահայտումը, որն էլ հիմք կհանդիսանա խնդրի լուծման հիմնավոր և լավագույն տարբերակի ընտրության համար: Միաժամանակ առաջարկվում է ազդեցության գնահատումն իրականացնել նախագծի հեղինակի կողմից:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Համակարգի կատարելագործման արդյունքում կներդրվի իրավական ակտերի նախագծման, քննարկման և ընդունման սկզբունքային նոր ձևաչափ, ինչը կբացառի անհարկի և չհիմնավորված կարգավորումների ներդրումը:</p>

75.

«Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների 2013 թ. ծրագրին հավանություն տալու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Բարենպաստ գործարար միջավայրը ժամանակակից աշխարհում ներդրումների ներգրավման և երկարաժամկետ տնտեսական աճի հիմնական գրավականն է: Այս առումով ՀՀ կառավարությունը հետևողական քայլեր է կատարում գործարարությամբ զբաղվելը դյուրացնելու և անհարկի պետական միջամտության բեռը թոթափելու ուղղությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործարարությանն առնչվող ընթացակարգերն իրենց պարզությամբ և թափանցիկությամբ դեռևս հեռու են բավարար լինելուց: Գործարարության զարգացման և օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման պետական քաղաքականությունն ուղղված է առավելագույն բարենպաստ միջավայրի ստեղծմանը, տնտեսության առավել ազատականացմանը, ազատ մրցակցության խթանմանը, վարչարարական ընթացակարգերի առավելագույն պարզեցմանը, մասնավորապես, տարբեր պետական մարմիններ կրկնվող տեղեկատվությամբ հաշվետվությունների ներկայացման բացառմանը, սպառողների շահերի արդյունավետ պաշտպանությանը, փոքր և միջին բիզնեսի համար պարզեցված հարկային դաշտի ձևավորմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ ՀՀ կառավարության բարեփոխումների շարունակականության ապահովման և տարբեր ոլորտներում այդ ուղղությամբ իրականացվող առանձին միջոցառումների համալիր ու հասցեական իրագործման նպատակով ՀՀ կառավարության հաստատմանը կներկայացվի «Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների 2013 թ. ծրագրին հավանություն տալու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը:

2. Կարգավորման առարկան

Աշխատանքներ կկատարվեն Հայաստանի գործարար միջավայրի բարեփոխման և «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման համար հիմք հանդիսացող բաղադրիչների բարելավման ուղղությամբ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Արդյունքում ակնկալվում է Հայաստանի Հանրապետությունը դարձնել տարածաշրջանում գործարար և ներդրումային առավել բարենպաստ միջավայր ունեցող երկիր:

76.

**«Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրության սուբյեկտներին» 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին»
ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Կարևորելով ՓՄՁ-ի դերը երկրի տնտեսության զարգացման, նոր աշխատատեղերի ստեղծման, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման, հասարակության միջին խավի ձևավորման, երկրում սոցիալական և քաղաքական կայունության ապահովման գործում ՀՀ կառավարությունը շարունակական քայլեր է ձեռնարկում ՓՄՁ-ի պետական աջակցության և դրա զարգացման ուղղությամբ: ՓՄՁ-ին պետական աջակցության ծրագրերը հիմնված են ՀՀ որդեգրած տնտեսական քաղաքականության հիմնարար սկզբունքների վրա և նպատարն են երկրի, հատկապես նրա հեռավոր և սահմանամերձ բնակավայրերի տնտեսական զարգացմանը և անհամամասնությունների հաղթահարմանը, ինչը ներկայումս ՀՀ կառավարության տնտեսական քաղաքականության ռազմավարական և գերակա ուղղություններից մեկն է: Կայուն տնտեսական աճի ապահովման քաղաքականության համատեքստում ՓՄՁ-ի զարգացումն է կոչված ապահովելու երկրի տնտեսական աճի կայունությունը՝ տնտեսությանը հաղորդելով նորարարական ուղղվածություն և ճկունություն:

«Փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը պետական աջակցության 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի պահանջներով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՓՄՁ-ին ուղղված՝ ՀՀ կառավարության կողմից իրականացվող հետևողական տնտեսական քաղաքականության արդյունքում ակնկալվում է ՓՄՁ-ն բնութագրող հիմնական ցուցանիշների հետևյալ պատկերը՝

- կնշանավորվի ՓՄՁ-ի դերը երկրի համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ) ձևավորման գործում: Ըստ նախնական գնահատականների՝ ՓՄՁ-ի տեսակարար կշիռը երկրի ՀՆԱ-ում կկազմի ավելի քան 43.0 տոկոս,
- ՓՄՁ-ի մասնաբաժինը երկրի արտահանման ծավալում, ըստ նախնական գնահատականների, կկազմի ավելի քան 18.0 տոկոս, իսկ ներմուծման ծավալում՝ շուրջ 27.0 տոկոս,
- Հայաստանում ՓՄՁ-ի զարգացման ինդեքսը, որպես ընդհանրական (ագրեգացված) տնտեսական ցուցանիշ, որը հաշվարկվել է ՄԱԿ-ի կողմից սահմանված մեթոդաբանությամբ, ըստ նախնական գնահատականների, 2002 թվականի համեմատությամբ կավելանա շուրջ 8.0 անգամ:

ՓՄՁ-ի զարգացման միտումների հետ մեկտեղ ՓՄՁ-ի ուսումնասիրությունների և վարչական մոնիթորինգի արդյունքում բացահայտվել են մի շարք հիմնախնդիրներ, որոնց դեռ շարունակում են բախվել ՓՄՁ-ի սուբյեկտները: Այդ հիմնախնդիրները պայմանավորված են օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ գործոններով, մասնավորապես՝

- ՓՄՁ-ի սուբյեկտների (հատկապես սկսնակ գործարարների) համար ֆինանսական (վարկային) միջոցների անմատչելիություն՝ պայմանավորված

դրանց կարճաժամկետայնությամբ և այլընտրանքային ֆինանսավորման (վարկավորման) աղբյուրների բացակայությամբ, ինչպես նաև երկարաժամկետ (3 տարվանից ավելի ժամկետով) ֆինանսական (վարկային) ռեսուրսների բացակայությամբ, ինչը լուրջ խնդիր է հատկապես արտադրության ոլորտում, մասնավորապես, արտադրության գիտատար ճյուղերում գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների համար.

- սկսնակ գործարարների համար ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու հետ կապված գործարար հմտությունների և ֆինանսական միջոցների պակաս.
- գործարար տեղեկատվության և խորհրդատվության ստացման ու կադրերի մասնագիտական ուսուցման հարցերում առկա դժվարություններ.
- ՓՄՁ-ի սուբյեկտների կողմից թողարկվող արտադրանքի (մատուցվող ծառայությունների) արտահանման և շուկաներում առաջնորդման հետ կապված խնդիրներ, որոնք հիմնականում առնչվում են թողարկվող արտադրանքի որակի միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցմանը, ինչին էականորեն խոչընդոտում է ժամանակակից լաբորատորիաների բացակայությունը, որոնց փորձաքննության արդյունքները կընդունվեն արտահանող երկրներում.
- միջնարգային և ներմարգային տնտեսական կոռպերացիայի ոչ բավարար մակարդակ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՓՄՁ-ի զարգացման համատեքստում առկա խնդիրների հաղթահարման (լուծման) նպատակով հարկ է, որ շարունակվի ՀՀ կառավարության կողմից հետևողական տնտեսական քաղաքականության իրականացումը՝ միտված երկրում գործարար միջավայրի բարելավմանը, ինչպես նաև ՓՄՁ-ին պետական աջակցության ծրագրերի իրականացման համար տրամադրվող ֆինանսական միջոցների ծավալների ավելացմանը:

ՓՄՁ-ի պետական աջակցության 2013 թվականի ծրագրով նախատեսված ծրագրային միջոցառումների գերակշիռ մասը (շուրջ 90 տոկոսը) կնպատակաուղղվի ՀՀ մարզերում առավելապես սահմանամերձ և հեռավոր բնակավայրերում սկսնակ ու գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ցուցաբերմանը և, ընդհանուր առմամբ, ՀՀ մարզերում և տարածաշրջաններում տնտեսական ու գործարար ակտիվության բարձրացմանը:

2. Կարգավորման առարկան

«Փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը պետական աջակցության 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի կարգավորման առարկան ու Փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը պետական աջակցության 2013 թվականի ծրագրի ռազմավարական նպատակներն են՝

- ՓՄՁ-ի սուբյեկտներում նորարարությունների և ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրմանն աջակցությունը, մասնավորապես, ՓՄՁ-ի սուբյեկտների «ազրեպիլ» նորարարական նախաձեռնությունների խթանումը.
- ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության միջազգայնացումը, մասնավորապես, հեռանկարային և արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ցուցաբերումը, ինչպես նաև ՓՄՁ աջակցության գործող միջազգային կառույցներին և ցանցերին ինտեգրումը.

- գործարար միջավայրի բարելավմանը զուգընթաց գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ձեռներեցությամբ զբաղվելու հնարավորությունների ընդլայնումը, մասնավորապես, կանանց, երիտասարդների, ինչպես նաև աշխատաշուկայում անմրցունակ խմբերի, հատկապես սահմանափակ կարողություններով անձանց համար՝ նախապատվություն տալով ՀՀ մարզերում, հատկապես հեռավոր և սահմանամերձ բնակավայրերում գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին:
- աջակցության նոր մեխանիզմների (նոր մոտեցումների) կիրառմամբ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության գործող համակարգից աջակցության նոր համակարգին անցումը, ինչը կնպաստի ՓՄՁ-ի սուբյեկտների պետական աջակցության արդյունավետության բարձրացմանը:

Ռազմավարական նպատակներով պայմանավորված՝ Փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը պետական աջակցության 2013 թվականի ծրագրի գերակայությունն է նորարարություններ և ժամանակակից տեխնոլոգիաներ ներդնող ու կիրառող («ագրեսիվ» նորարարական նախաձեռնություններ ունեցող), ինչպես նաև հեռանկարային և արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ցուցաբերումը՝ նպաստելով նոր աշխատատեղերի ստեղծման և գործող աշխատատեղերի պահպանման միջոցով երկրում գործազրկության մակարդակի կրճատմանը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունք

«Փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը պետական աջակցության 2013 թվականի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման կիրարկման արդյունքում ակնկալվում է երկրի ՀՆԱ-ում ՓՄՁ-ի սուբյեկտների տեսակարար կշռի հետագա ավելացում, ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ֆինանսական և ներդրումային հնարավորությունների ընդլայնում, ՓՄՁ-ի սուբյեկտներում նորարարությունների և ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրման հնարավորությունների ընդլայնում, ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական, տեղեկատվական և խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման հնարավորությունների ընդլայնում, ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության շրջանակների ընդլայնում և նրանց մրցունակության բարձրացում, նրանց կողմից թողարկվող արտադրանքի (մատուցվող ծառայությունների) տեսականու ընդլայնում և դրանց բազմազանացում, նոր ապրանքատեսակների արտադրության և ծառայությունների մատուցման քանակական ու որակական աճ և դրանց արտահանման ծավալների ավելացում, սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցության ցուցաբերում, ՓՄՁ-ի սուբյեկտների թվի ավելացում և դրանց հաշվին նոր աշխատատեղերի ստեղծում, այդ թվում՝ ՀՀ մարզերում, գործարար ակտիվության բարձրացում ՀՀ մարզերում և այդ նպատակով ցուցաբերվող պետական աջակցության շուրջ 90%-ի ուղղորդում այդտեղ գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին:

ՀՀ արդարադատության նախարարություն

77.

Դատական իշխանության և դատախազության կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման համար Արդարադատության ակադեմիա հիմնադրելու և դրա գործունեությունը համապատասխան օրենքով կարգավորելու մասին

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Դատական իշխանության և դատախազության հեղինակությունը, գործունեության արդյունավետությունը մեծապես պայմանավորված են դրանցում ներգրավված կադրերի հատուկ մասնագիտական պատրաստվածությամբ և շարունակական վերապատրաստմամբ: Պրոֆեսիոնալ կադրերի առկայությունը պահանջում է պետության կողմից համապատասխան պայմանների սպահովում՝ դատական իշխանության և դատախազության կադրերի կրթումը և վերապատրաստումն իրատեսական դարձնելու համար: Դատական իշխանության և դատախազության համար կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման հարցում մեկ միասնական կառույցի գործառնության գաղափարը համահունչ է ժամանակակից միջազգային զարգացումներին և դրա արդյունավետությունն ընդգծվում է մի շարք միջազգային փաստաթղթերում: Համատեղ ուսուցման կազմակերպումն ունի մի շարք առավելություններ ռեսուրսների օպտիմալ կառավարման և տնտեսման, դատավորի և դատախազի թեկնածուների, ինչպես նաև գործող դատավորների և դատախազների մասնագիտական մերձեցման, կադրերի պատրաստման բնագավառում միասնական գաղափարախոսության զարգացման և կրթական մեթոդոլոգիայի կատարելագործման առումներով:

Դատական իշխանության և դատախազության համար կադրերի մասնագիտական պատրաստման և գործող դատավորների, դատախազների վերապատրաստման ամբողջ գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ է Արդարադատության ակադեմիայի հիմնադրում և դրա գործունեության հետ կապված հասարակական հարաբերությունների համալիր, համակարգված կարգավորում՝ համապատասխան օրենքով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս գոյություն չունի մեկ միասնական համակարգ, որը կապահովի դատական իշխանության և դատախազության կադրերի կրթումը և վերապատրաստումը, դրանցում ներգրավված կադրերի հատուկ մասնագիտական պատրաստվածությունը, ինչը շատ հաճախ բացասաբար է առդրադառնում դատական իշխանության և դատախազության հեղինակության վրա:

2. Կարգավորման առարկան

Արդարադատության ակադեմիայի հիմնադրմամբ կապահովվի դատական ծառայողների, դատախազության աշխատակազմում պետական ծառայողների և դատական կարգադրիչների արդյունավետ վերապատրաստման իրականացումը:

Դատավորների և դատախազների թեկնածուների մասնագիտական պատրաստման գործընթացի առանցքային մասը կկազմի դատարաններում և դատախազությունում փորձաշրջանի անցկացումը: Այս առումով անհրաժեշտ է օրենքով սահմանել դատավորների և դատախազների թեկնածուների մասնագիտական պատրաստման մաս կազմող փորձաշրջանի նվազագույն տևողությանը և փորձաշրջանի բովանդակությանը ներկայացվող նվազագույն պահանջները: Դատավորների և դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց մասնագիտական պատրաստում իրականացնող հաստատության կողմից պետք է հստակ սահմանվեն փորձաշրջանի անցկացման կարգը, փորձաշրջանի բովանդակության ուղենիշները, փորձաշրջանի գնահատման չափանիշները:

Ինչպես դատավորների և դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց մասնագիտական կրթությունը, այնպես էլ դատավորների և դատախազների վերապատրաստումը, պետք է ուղղված լինեն ոչ միայն նեղ մասնագիտական-իրավաբանական գիտելիքներ հաղորդելուն, այլև որպես դատավոր կամ դատախազ արդյունավետ գործելու, դատարանում հանդես գալու, գործերը կառավարելու, մարդկանց հետ

	<p>հաղորդակցվելու համար անհրաժեշտ այլ գիտելիքների, հմտությունների ուսուցմանը: Դատական իշխանությունը և դատախազությունը մասնագիտական բարձր պատրաստվածություն ունեցող կադրերով ապահովելու տեսանկյունից առանձնակի կարևորություն ունի դատավորների, դատախազների, դատական ծառայողների, դատախազության աշխատակազմում պետական ծառայողների շարունակական վերապատրաստման արդյունավետ տարեկան ծրագրերի իրականացումը: Մասնավորապես, դատավորների և դատախազների վերապատրաստման ծրագրերի շրջանակներում անհրաժեշտ է ընդգրկել օրենսդրական և դատավարական զարգացումներին, դատական պրակտիկային վերաբերող թեմաներ:</p> <p>Մինչև համագործակցությունը և շփումը՝ համատեղ վերապատրաստման դասընթացների, գիտաժողովների և այլ միջոցառումների կազմակերպման և իրականացման միջոցով: Անհրաժեշտ է մշակել դատախազների, դատավորների և փաստաբանների համատեղ վերապատրաստման կուրսեր, ձեռնարկել դատախազների, դատավորների և փաստաբանների համատեղ մասնակցությամբ կյոթ սեղան-քննարկումներ, սեմինարներ, նրանց միջև համագործակցությունը և շփումը խթանող այլ միջոցառումներ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Դատական իշխանության և դատախազության կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման համար Արդարադատության ակադեմիա հիմնադրելու և դրա գործունեությունը համապատասխան օրենքով կարգավորելու միջոցով էականորեն կբարձրանան դատական իշխանության և դատախազության հեղինակությունը և վերջիններիս գործունեության արդյունավետությունը:</p>
<p>78.</p>	<p align="center">Դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրման թափանցիկ և օբյեկտիվ ընթացակարգերի մշակման</p> <p>1. Ընթացակարգերի մշակման անհրաժեշտությունը (սպատակը)</p> <p>Դատական իշխանության անկախության համատեքստում առանձնակի կարևորվում է դատական իշխանությունը պատշաճ կադրերով համալրելու խնդիրը: Եվրոպայի խորհրդի տարբեր մարմինների կողմից ընդունված մի շարք փաստաթղթերում ընդգծվում է, որ դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրումը պետք է հիմնված լինի օբյեկտիվ չափանիշների վրա, որոնք նախապես սահմանված են օրենքով կամ իրավասու մարմինների կողմից, և հրապարակային են:</p> <p>Դատավորի պաշտոնի առանձնահատկությունը պայմանավորում է այն հանգամանքը, որ ապագա դատավորի ընտրության չափանիշների հարցում հատուկ նշանակություն ունեն ոչ միայն նրա նեղ մասնագիտական-իրավաբանական պատրաստվածության բարձր մակարդակը, այլև որոշակի ոչ մասնագիտական որակների, այսպես կոչված «արժանիքների, բարոյահոգեբանական, անձնական հատկանիշների» կարևորությունը: Վերջիններս, բացի մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքներից, ներառում են նաև բնավորությունը, դատողությունը, հաղորդակցման հմտությունները, ինքնատիրապետման, հեղինակության (ազդեցության) չափավոր կիրառման հմտությունները, դատական ակտեր կայացնելու արդյունավետությունը և այլն:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս մանրամասն հստակեցման կարիք ունեն դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրման ընթացակարգերը, որոնք կնպաստեն դատական իշխանությունը պատշաճ կադրերով համալրելուն, ինչպես նաև կներդրվեն դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրման օբյեկտիվ չափանիշներ:</p>

	<p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախատեսվում է մշակել օրենքի նախագիծ, որով կսահմանվեն դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրման թափանցիկ և օբյեկտիվ ընթացակարգեր, որոնք կնպաստեն ապագա դատավորի ընտրության չափանիշների հարցում ոչ միայն նրա նեղ մասնագիտական-իրավաբանական պատրաստվածության բարձր մակարդակը, այլև որոշակի ոչ մասնագիտական որակները, այսպես կոչված՝ «արժանիքները, բարոյահոգեբանական, անձնական հատկանիշները»՝ հաշվի առնելով համապատասխան անձանց դատավորների թեկնածուների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրմանը: Վերջիններս, բացի մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքներից, ներառում են նաև բնավորությունը, դատողությունը, հաղորդակցման հմտությունները, ինքնատիրապետման, հեղինակության (ազդեցության) չափավոր կիրառման հմտությունները, դատական ակտեր կայացնելու արդյունավետությունը և այլն:</p> <p>Դատավորների թեկնածուների առաջադրման օբյեկտիվ չափանիշները և հստակ ընթացակարգերն անհրաժեշտ են նաև «<i>Ֆավորիտիզմի, պահպանողականության կամ կոռնավորման</i>» վտանգներից (Եվրոպայի դատավորների խորհրդատվական խորհրդի (CCJE) թիվ 1 կարծիք) խուսափելու համար, որը կարող է առաջանալ դատավորների թեկնածուների առաջադրման հարցում դատական իշխանությանը բացարձակ, չկանոնակարգված և սուբյեկտիվիզմի հնարավորություն տվող լիազորություններ վերապահելու արդյունքում:</p> <p>Այդ իսկ պատճառով դատավորների թեկնածուների ընտրության գործընթացի օբյեկտիվության պահանջներից ուղղակիորեն բխում է Արդարադատության խորհրդում նրանց հետ հարցազրույցի խնդիրների, թեմայի և ընթացակարգերի հստակեցումը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկելու համար թեկնածուների առաջադրման ընթացակարգերի հստակեցումը և մանրամասնումը կապահովեն դատական իշխանության համալրումը պատշաճ կադրերով:</p>
<p>79.</p>	<p>Դատավորի թեկնածուի ոչ միայն մասնագիտական գիտելիքների, այլև որպես դատավոր գործելու ունակության և արդյունավետության, տրամաբանական հմտությունների գնահատման հնարավորություն տվող կառուցակարգերի մշակման</p> <p>1. Ընթացակարգերի մշակման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Դատական իշխանության անկախության համատեքստում առանձնակի կարևորվում է դատական իշխանությունը պատշաճ կադրերով համալրելու խնդիրը: Եվրոպայի խորհրդի տարբեր մարմինների կողմից ընդունված մի շարք փաստաթղթերում ընդգծվում է, որ դատավորների ընտրության և առաջխաղացման վերաբերյալ որոշումները պետք է հիմնված լինեն օբյեկտիվ չափանիշների վրա, որոնք նախապես սահմանված են օրենքով կամ իրավասու մարմինների կողմից, և հրապարակային են:</p> <p>Դատավորի պաշտոնի առանձնահատկությունը պայմանավորում է այն հանգամանքը, որ ապագա դատավորի ընտրության չափանիշների հարցում հատուկ նշանակություն ունեն ոչ միայն նրա նեղ մասնագիտական-իրավաբանական պատրաստվածության բարձր մակարդակը, այլև որոշակի ոչ մասնագիտական որակների, այսպես կոչված՝ «արժանիքների, բարոյահոգեբանական, անձնական հատկանիշների» կարևորությունը: Վերջիններս, բացի մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքներից, ներառում են նաև բնավորությունը, դատողությունը, հաղորդակցման հմտությունները, ինքնատիրապետման, հեղինակության (ազդեցության) չափավոր կիրառման հմտությունները, դատական ակտեր կայացնելու արդյունավետությունը և այլն:</p>

Անհրաժեշտ է վերափոխել Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով նախատեսված դատավորների թեկնածուների գիտելիքների ստուգման գործընթացն այնպես, որ հնարավոր լինի գնահատել թեկնածուի ոչ միայն մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքների մակարդակը, այլև որպես դատավոր գործելու նրա ունակությունն ու պաշտոնավարման ակնկալվող արդյունավետությունը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս, ըստ էության, դատական իշխանությունը պատշաճ կադրերով համալրելու հարցում հաշվի չեն առնվում Եվրոպայի խորհրդի տարբեր մարմինների կողմից ընդունված մի շարք փաստաթղթերում ընդգծված դատավորների ընտրության և առաջխաղացման վերաբերյալ որոշումներն օբյեկտիվ չափանիշների վրա հիմնված լինելու պարտադիր պահանջները, որոնք նախապես պետք է սահմանված լինեն օրենքով կամ իրավասու մարմինների կողմից, ինչպես նաև լինեն հրապարակային:

Այսօր դատավորի թեկնածուի ընտրության հարցում հատուկ նշանակություն տրվում է միայն նրա նեղ մասնագիտական-իրավաբանական պատրաստվածության բարձր մակարդակը՝ անտեսելով որոշակի ոչ մասնագիտական որակների, այսպես կոչված՝ «արժանիքների, բարոյահոգեբանական, անձնական հատկանիշների» կարևորությունը: Վերջիններս, բացի մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքներից, ներառում են նաև բնավորությունը, դատողությունը, հաղորդակցման հմտությունները, ինքնատիրապետման, հեղինակության (ազդեցության) չափավոր կիրառման հմտությունները, դատական ակտեր կայացնելու արդյունավետությունը և այլն:

Անհրաժեշտ է վերափոխել Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով նախատեսված դատավորների թեկնածուների գիտելիքների ստուգման գործընթացն այնպես, որ հնարավոր լինի գնահատել թեկնածուի ոչ միայն մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքների մակարդակը, այլև որպես դատավոր գործելու նրա ունակությունն ու պաշտոնավարման ակնկալվող արդյունավետությունը:

Դատավորների ընտրության օբյեկտիվ չափանիշները և հստակ ընթացակարգերն անհրաժեշտ են նաև «*Ֆավորիտիզմի, պահպանողականության կամ կրոնավորման*» վտանգներից (Եվրոպայի դատավորների խորհրդատվական խորհրդի (CCJE) թիվ 1 կարծիք) խուսափելու համար, որը կարող է առաջանալ դատավորների ընտրության հարցում դատական իշխանությանը բացարձակ, չկանոնակարգված և սուբյեկտիվիզմի հնարավորություն տվող լիազորություններ վերապահելու արդյունքում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախատեսվող կարգավորումների մշակումը հնարավորություն կտա դատավորի թեկնածուի գնահատումն իրականացնելու՝ ոչ միայն նրա նեղ մասնագիտական-իրավաբանական պատրաստվածության բարձր մակարդակը, այլև որոշակի ոչ մասնագիտական որակները, այսպես կոչված՝ «արժանիքները, բարոյահոգեբանական, անձնական հատկանիշները» հաշվի առնելով: Վերջիններս, բացի մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքներից, ներառում են նաև բնավորությունը, դատողությունը, հաղորդակցման հմտությունները, ինքնատիրապետման, հեղինակության (ազդեցության) չափավոր կիրառման հմտությունները, դատական ակտեր կայացնելու արդյունավետությունը և այլն:

Անհրաժեշտ է վերափոխել Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով նախատեսված դատավորների թեկնածուների գիտելիքների ստուգման գործընթացն այնպես, որ հնարավոր լինի գնահատել թեկնածուի ոչ միայն մասնագիտական իրավաբանական գիտելիքների մակարդակը, այլև որպես դատավոր գործելու նրա ունակությունն ու պաշտոնավարման ակնկալվող արդյունավետությունը:

Դատավորների ընտրության օբյեկտիվ չափանիշները և հստակ ընթացակարգերն անհրաժեշտ են նաև «*Ֆավորիտիզմի, պահպանողականության կամ կրոնավորման*» վտանգներից (Եվրոպայի դատավորների խորհրդատվական խորհրդի (CCJE) թիվ 1 կարծիք) խուսափելու համար, որը կարող է առաջանալ դատավորների ընտրության հարցում դատական իշխանությանը բացարձակ, չկանոնակարգված և սուբյեկտիվիզմի

	<p>հնարավորություն տվող լիազորություններ վերապահելու արդյունքում:</p> <p>Այդ իսկ պատճառով դատավորների թեկնածուների ընտրության գործընթացի օբյեկտիվության պահանջներից ուղղակիորեն բխում է Արդարադատության խորհրդում նրանց հետ հարցազրույցի խնդիրների, թեմայի և ընթացակարգերի հստակեցումը:</p> <p>Ավելին, հաշվի առնելով դատավորների ընտրության ընթացակարգերի թափանցիկության ապահովման վերաբերյալ միջազգային փաստաթղթերի պահանջները, Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով անհրաժեշտ է կատարելագործել դատավորների թեկնածուների որակավորման ստուգման արդյունքների հիմնավորվածության ապահովման և որակավորման գրավոր ստուգման արդյունքների վիճարկման ընթացակարգերը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Դատավորի թեկնածուի ոչ միայն մասնագիտական գիտելիքների, այլև որպես դատավոր գործելու ունակության և արդյունավետության, տրամաբանական հմտությունների գնահատման հնարավորություն տվող կառուցակարգերի մշակումը՝ հիմնված միջազգային չափանիշների, թափանցիկության ու անաչառության սկզբունքների վրա, էապես կնպաստեն արդար, արդյունավետ և հանրության առջև հաշվետու դատական իշխանության ապահովմանը:</p>
<p>80.</p>	<p>«Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Սահմանել բոլոր իրավական ակտերը պետական փորձաքննության ներկայացնելու պահանջ, ինչի արդյունքում էապես կբարելավվի իրավական ակտերի որակը, կապահովվի բոլոր նորմատիվ իրավական ակտերի հրապարակման գործընթացը, կսահմանվեն հրատապ համարվող իրավական ակտերի տեսակներն ու դրանց ներկայացվող պահանջները և հրապարակման կարգը, կսահմանվեն օրենսդրական տեխնիկային վերաբերող նոր պահանջներ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>«Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է հետևյալ հանգամանքներով՝</p> <p>«Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքն ընդունվել է դեռևս 2002 թվականի ապրիլի 3-ին և նշված օրենքի կիրառման ընթացքում ի հայտ են եկել մի շարք խնդիրներ ու տեխնիկական թերություններ, մասնավորապես՝</p> <p>1. «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն «օրենքով նախատեսված դեպքերում, կարգով նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերը կամ նորմատիվ իրավական ակտերը Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին և այլ իրավական ակտերին համապատասխանեցնելու, ինչպես նաև այդ ակտերի մշակման ժամանակ սույն օրենքի պահանջների և օրենսդրական տեխնիկայի կանոնների պահպանումն ապահովելու նպատակով պարտադիր պետական իրավական փորձաքննության են ենթարկվում Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունում:</p>

2. Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտեր ընդունելու իրավասություն ունեն բազմաթիվ պետական մարմիններ, սակայն ոչ բոլոր մարմինների իրավական ակտերն են հրապարակվում առանձին (անվանական) Հայաստանի Հանրապետության պաշտոնական տեղեկագրում:

3. «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն բոլոր նորմատիվ իրավական ակտերը պետք է հրապարակվեն, իսկ գերատեսչական նորմատիվ իրավական ակտերը պետք է պետական գրանցում ստանան ու հրապարակվեն, որից հետո նոր ուժի մեջ մտնեն և ստանան իրավաբանական ուժ:

Կարող է ստեղծվել, սակայն, այնպիսի իրավիճակ, երբ իրավական ակտը պետք է ուժի մեջ մտնի հրատապ: Այս առումով նախագծով սահմանվել է այն իրավական ակտերի ցանկը, որոնք կարող են ճանաչվել հրատապ, և դրանց ուժի մեջ մտնելու կարգը:

2. Կարգավորման առարկան

1. Հաշվի առնելով «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջը՝ գտնում ենք, որ ցանկացած նորմատիվ իրավական ակտ պետք է պարտադիր պետական փորձաքննություն անցնի Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունում, իսկ ցանկացած գերատեսչական նորմատիվ իրավական ակտ պետք է փորձաքննություն անցնի Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունում և ստանա պետական գրանցում:

Այդ առումով նախագծով նախատեսվում են համապատասխան փոփոխություններ, որոնց համաձայն Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունում պետական փորձաքննություն պետք է անցնեն և գրանցվեն նաև դատական մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերը:

Միաժամանակ, նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ դատական իշխանությունը պետական իշխանության առանձին ճյուղ է, վճռաբեկ դատարանի նախագահի որոշումներն ընդգրկվել են ՀՀ իրավական ակտերի համակարգում և նախատեսվել են որպես գերատեսչական նորմատիվ ակտեր:

2. Նախագծով նախատեսվում է սահմանել, որ՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի որոշումները և դատական ակտերն ստանալու օրվան հաջորդող տասնհինգ օրվա ընթացքում հրապարակվում են Հայաստանի Հանրապետության դատական ակտերի պաշտոնական տեղեկագրում,

բ. դատական մարմինների ակտերը պետական գրանցման օրվան հաջորդող տասնհինգ օրվա ընթացքում պաշտոնապես հրապարակվում են Հայաստանի Հանրապետության դատական ակտերի պաշտոնական տեղեկագրում:

3. Նախագծով առաջարկվում է սահմանել, որ «բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի, պարտադիր պահուստավորման նորմատիվի կամ հատուկ տնտեսական նորմատիվների սահմանմանն ուղղված, ընտրությունների կամ հանրաքվեների հարցերի մասին, զանգվածային հիվանդությունների, թունավորումների, վարակիչ հիվանդությունների, համաճարակների կամ դրանց առաջացման վտանգի դեպքում կարանտին կամ այլ կանխարգելող միջոցառումներ իրականացնելու կամ դրանք դադարեցնելու մասին, արտակարգ իրավիճակների կամ դրանց առաջացման անմիջական վտանգի դեպքում արտակարգ իրավիճակների կանխմանը, կանխարգելմանն ու դրանց հետևանքների վերացմանն ուղղված և հրատապ ճանաչված գերատեսչական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունող մարմիններն իրավունք ունեն այդ իրավական ակտերը հրապարակելու առանց պետական պարտադիր իրավական փորձաքննության ու պետական գրանցման՝ նախատեսելով դրանց ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետներ: Ընդ որում, սույն մասում նշված մարմինները պարտավոր են այդ իրավական ակտերով սահմանել դրանց կիրարկումն ապահովող այնպիսի ժամկետներ, որոնք հնարավորություն կտան դրանց պահանջների կատարողներին իրենց գործունեությունը համապատասխանեցնելու սահմանված նորմերի պահանջներին:

	<p>Սահմանել նաև, որ «հրատապ ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտ ընդունած մարմինները պարտավոր են ոչ ուշ, քան նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելուն հաջորդող երրորդ օրը տվյալ նորմատիվ իրավական ակտն ուղարկել ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով իրավական ակտի պետական պարտադիր փորձաքննության և գրանցման կից նշելով տվյալ իրավական ակտի հրապարակման ձևը (ձևերը), հրապարակման պահը և ուժի մեջ մտնելու ժամկետը:</p> <p>4. Նախագծով նախատեսվում է կատարել նաև օրենսդրական տեխնիկային վերաբերող մի շարք փոփոխություններ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Սահմանել բոլոր իրավական ակտերը պետական փորձաքննության ներկայացնելու պահանջ, ինչի արդյունքում էապես կբարելավվի իրավական ակտերի որակը, կապահովվի բոլոր նորմատիվ իրավական ակտերի հրապարակման գործընթացը, կսահմանվեն հրատապ համարվող իրավական ակտերի տեսակներն ու դրանց ներկայացվող պահանջները և հրապարակման կարգը, կսահմանվեն օրենսդրական տեխնիկային վերաբերող նոր պահանջներ:</p>
<p>81.</p>	<p>«Սեփականության արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակումից հետո պետության համար կենսական նշանակություն ունեցող մի շարք օբյեկտների, այդ թվում գործարանների, անավարտ շինարարության օբյեկտների և այլ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը մասնավորեցման արդյունքում անցավ մի շարք ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց: Վերջիններս, դառնալով նշված օբյեկտների սեփականատեր, որոշ դեպքերում օբյեկտիվ կամ սուբյեկտիվ պատճառներով այլևս չշարունակեցին դրանք ըստ նշանակության օգտագործել: Արդյունքում, այդ գույքը, ունենալով երկրի զարգացմանը նպաստելու մեծ պոտենցիալ, հայտնվեց չօգտագործվող՝ «անտնտեսվար» վիճակում, ինչը չի կարելի ընդունելի համարել առանց այդ էլ սահմանափակ հնարավորություններով օժտված Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության համար:</p> <p>Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ չօգտագործվող՝ «անտնտեսվար» վիճակում հայտնված գույքը ներկայումս սեփականության իրավունքով պատկանում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, անհրաժեշտ ենք համարում մշակել դրանց հարկադիր օտարման հնարավորություն ընձեռող հայեցակարգ՝ սեփականության իրավունքի հետ կապված սահմանադրաիրավական հարաբերությունների կարգավորման սկզբունքային նորմեր հանդիսացող Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 8-րդ և 31-րդ հոդվածների համատեքստում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս չօգտագործվող՝ «անտնտեսվար» վիճակում հայտնված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող գույքը շարունակվում է չօգտագործվել ըստ նշանակության: Հաշվի առնելով ստեղծված իրավիճակը անհրաժեշտություն է առաջացել մշակելու այդ գույքի հարկադիր օտարման հնարավորությանն անդրադարձող հայեցակարգ, որը սակայն կլինի սեփականության իրավունքի հետ կապված սահմանադրաիրավական հարաբերությունների կարգավորման սկզբունքային նորմեր հանդիսացող Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 8-րդ և 31-րդ հոդվածների համատեքստում:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության նշված հոդվածների համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչվում և պաշտպանվում է սեփականության իրավունքը (սեփական հայեցողությամբ տիրապետելու, օգտագործելու, տնօրինելու և կտակելու՝ սեփականատիրոջ իրավունքը), որից անձր կարող է զրկվել բացառապես դատական կարգով՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում, իսկ սեփականության օտարումը</p>

հասարակության և պետության կարիքների համար կարող է կատարվել միայն բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերի դեպքերում, օրենքով սահմանված կարգով, նախնական համարժեք փոխհատուցմամբ:

Այս կապակցությամբ ուշագրավ է ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2006 թվականի ապրիլի 18-ի N ՄԴՌ-630 որոշման մեջ արտահայտված դիրքորոշումը, որի համաձայն «Սահմանադրության 43-րդ հոդվածը սեփականության իրավունքը չի դիտարկում որպես այդ հոդվածի հիմքերով սահմանափակվող իրավունք: Առկա է իրավունքների սահմանափակման այն առանձնահատուկ դեպքը, երբ Սահմանադրությունն է որոշում տվյալ իրավունքի սահմանափակման չափանիշն ու սահմանները՝ դա չվերապահելով նույնիսկ օրենսդրի իրավասությանը: Այն կարող է նախ՝ իրականացվել օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ բացառապես դատական կարգով սեփականությունից զրկելու միջոցով՝ որպես պատասխանատվությունից բխող հարկադիր գործողություն: Երկրորդ՝ «սեփականության օտարման» միջոցով, որը «սեփականության զրկումից» էապես տարբեր այլ ինստիտուտ է և պետք է իրականացվի Սահմանադրության 31-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հիմքերով»:

Նշվածից հետևում է, որ ՀՀ Սահմանադրությունը նախատեսել է սեփականության իրավունքի սահմանափակման ընդամենը երկու դեպք՝

1. օրենքով նախատեսված դեպքերում բացառապես դատական կարգով սեփականությունից զրկում որպես պատասխանատվությունից բխող հարկադիր գործողություն.
2. հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարում՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Ընդ որում, որպես երկրորդ եղանակով սեփականության իրավունքի սահմանափակման իրավաչափության երաշխիք՝ ՀՀ Սահմանադրական դատարանն իր 2009 թվականի հուլիսի 14-ի N ՄԴՌ-815 որոշմամբ կարևորել է հետևյալը՝

- ա) «միայն մեկ դեպքում է հնարավոր սեփականության հարկադիր օտարումը, երբ առկա է բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակական և պետական կարիքը»,
- բ) «հասարակության և պետության ամեն մի կարիք սեփականության օտարման հիմք չի կարող հանդիսանալ, այդ կարիքները պետք է լինեն բացառիկ՝ պայմանավորված գերակա հանրային շահով»,
- գ) «միայն բացառիկ՝ գերակա հանրային շահի առկայության հիմնավորմամբ ի հայտ եկած հասարակական և պետական կարիքի դեպքում կարող է սեփականության հարկադիր օտարման խնդիր առաջադրվել»,
- դ) «օրենքը պետք է սահմանի, թե ինչպես որոշել հասարակական և պետական կարիքը, ինչպես է հիմնավորվում, որ դրա՝ համարժեք փոխհատուցմամբ բավարարումը թելադրված է բացառիկ՝ գերակա հանրային շահով»:

Սահմանադրական այս պահանջների մեջ բացառիկ՝ գերակա հանրային շահի ամրագրումը մի կողմից սեփականության իրավունքի պաշտպանության երաշխիք է, քանի որ այլ դեպքերում սեփականության օտարումը կլինի հակասահմանադրական, մյուս կողմից՝ պետության համար սահմանափակում է օտարված սեփականությունն այլ նպատակով օգտագործելու հնարավորությունը:

Ելնելով շարադրված դատողություններից՝ կարելի է եզրակացնել, որ «անտնտեսվար պահվող օբյեկտների (արտադրական նշանակության շենքեր, շինություններ, դրանց ամրակցված գույք և այլն)» նկատմամբ սեփականության իրավունքի հարկադիր օտարումը կարող է իրականացվել բացառապես նշված պայմաններին համապատասխան իրականացված հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարմամբ, քանի որ ցանկացած այլ սահմանափակում չի բխի ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված պահանջներից:

2. Կարգավորման առարկան

Կարևորելով «իրավաչափ նպատակի համար սեփականության տարբեր օբյեկտների օտարման առանձնահատկությունները» սահմանելու պահանջը և ելնելով իրավական որոշակիության սկզբունքը հնարավորինս ապահովելու անհրաժեշտությունից՝ նախատեսվում է մշակել

	<p>սեփականության արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ հայեցակարգ, որն իրավական հիմքեր կստեղծի օրենքով ամրագրելու օբյեկտների (արտադրական նշանակության շենքեր, շինություններ, դրանց ամրակցված գույք և այլն) անտնտեսվար պահելու դեպքում դրանց օտարումը հասարակության և պետության կարիքների համար՝ որպես գերակա հանրային շահ ճանաչելու, ինչպես նաև դրանք օտարելու առանձնահատկություններ սահմանելու համար:</p> <p>Կնախատեսվի այն հատկանիշների շրջանակը, որոնք թույլ կտան համապատասխան գույքը դիտարկել որպես անտնտեսվար պահվող: Մասնավորապես, այդպիսի հատկանիշներ կարող են հանդիսանալ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) վերջին տասը տարվա ընթացքում այդ օբյեկտի սեփականատերն այն երբևէ չի օգտագործել կամ օգտագործել է ոչ նպատակային նշանակությամբ. 2) վերջին տասը տարվա ընթացքում այդ օբյեկտի օգտագործման արդյունքում դրա սեփականատիրոջ ստացած օգուտը չի գերազանցում այդ օբյեկտի առավել բարձր կադաստրային արժեքի 10 %-ը. 3) հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականությունն օտարելու վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու պահին առկա են տնտեսավարող սուբյեկտին սնանկ ճանաչելու հիմքեր, և դրա մասնակիցները (բաժնետերերը և այլն) բավարար միջոցներ չեն ձեռնարկել իրավաբանական անձի սնանկության հիմքերը վերացնելու համար: <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Սեփականության արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ հայեցակարգը թույլ կտա հստակորեն գնահատել տնտեսական օբյեկտն անտնտեսվար պահելու հանգամանքը և օրենքով սահմանված կարգով այն օտարելու միջոցով ապահովել տվյալ տնտեսավարող օբյեկտի բնականոն գործածումը:</p>
<p>ՀՀ պաշտպանության նախարարություն</p>	
<p>82.</p>	<p style="text-align: center;">«Հայաստանի Հանրապետության ռազմական-արդյունաբերական համալիրի զարգացման պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ Նախագահի հրամանագրի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության ռազմական-արդյունաբերական համալիրի զարգացման պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ Նախագահի հրամանագրի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի «դ» ենթակետի պահանջների կատարմամբ, ինչպես նաև նպատակ ունի ստեղծելու ռազմական արդյունաբերության ոլորտում իրավական, տնտեսական, սոցիալական, ինչպես նաև գիտական ու տեխնիկական կադրային քաղաքականության հիմքեր՝ ի նպաստ երկրի ռազմական անվտանգության: Ծրագրի հաստատումը կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության ռազմական արդյունաբերության համակարգային բարեփոխումների իրականացմանը:</p> <p>1.1. Ոլորտի ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանն իր անկախ պետականության կայացման տարիներին տնտեսության վերակազմավորումն իրականացրել է առանց ռազմաարդյունաբերության պետական համակարգված քաղաքականության և հստակ զարգացման ծրագրերի: Ռազմական պատվերներ կատարող ընկերությունները հիմնականում կախյալ են եղել ՀՀ պաշտպանության նախարարության պատվերներից և մինչև այժմ էլ գոյատևում են դրանց շնորհիվ: Սպառազինության ու ռազմական տեխնիկայի նոր նմուշների մշակման և ձեռքբերման ժամանակ չի իրականացվել արտադրատեսակի կյանքի ցիկլի գնահաշվարկ, հաշվարկվել են միայն սկզբնական ձեռքբերման ծախսերը:</p>

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նախորոշել ռազմական արդյունաբերության խնդիրների լուծման ուղղությունները, ՀՀ ռազմաարդյունաբերական հայեցակարգի դրույթներից բխող ռազմաարդյունաբերության զարգացման միջոցառումները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Մահմանել ռազմական արդյունաբերության խնդիրների լուծման ուղղությունները, ՀՀ ռազմաարդյունաբերական հայեցակարգի դրույթներից բխող ոլորտի զարգացման հիմնական միջոցառումները, դրանց իրականացման ժամանակացույցը և կատարողները, ոլորտում գործունեություն իրականացնող կամ հեռանկարային ընկերությունների տեխնոլոգիական զարգացման ու տեխնիկական վերազինման մեխանիզմները:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Պետության տնտեսական և ֆինանսական հնարավորությունների շրջանակներում բավարար թվով, ժամանակակից անհրաժեշտ մարտունակությամբ, ներհանրապետական արտադրության սպառազինությամբ ու ռազմական տեխնիկայով հագեցած զինված ուժերի և այլ զորքերի անխափան ապահովումը, ռազմական պատվերներ կատարող ընկերությունների կայուն գործունեության անընդհատության ապահովումը, նյութական, աշխատանքային և այլ միջոցների արդյունավետ օգտագործումն ու կառավարումը, արդյունաբերության մյուս ճյուղերի զարգացման համար հնարավորությունների ստեղծումը, պետության վարկանիշի բարձրացումը</p>
<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն</p>	
<p>83.</p>	<p>«ՄԱԿ-ի թմրանյութերի և կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի կոնվենցիայի իրականացման ինքնազնահատման գեկույցի մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>ՄԱԿ-ի թմրանյութերի և կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի գրասենյակ կոնվենցիայի իրականացման ինքնազնահատման գեկույցը 2012 թ. Ներկայացնելը:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունը, որպես ՄԱԿ-ի կոռուպցիայի դեմ պայքարի կոնվենցիան վավերացրած երկիր (վավերացրել է 2007 թ.), ստանձնել է պարտավորություններ կոնվենցիայի դրույթները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար և 2009 թ. ՄԱԿ-ի կոռուպցիայի դեմ պայքարի կոնվենցիայի համաժողովի ընթացքում ընդունել է կոնվենցիայի վերահսկման մեխանիզմների մասին բանաձևը, իրականացման մանդատը, ուղենիշները, որի համաձայն անդամ պետություններում պետք է կատարվի կոնվենցիայի արդյունավետ իրականացման վերահսկման գործընթաց:</p> <p>ՀՀ կառավարության 2007 թ. Նոյեմբերի 23-ի «Հայաստանի Հանապետության միջազգային պարտավորություններին համապատասխան Հայաստանի Հանրապետության ազգային գեկույցների պատրաստման և հաստատման կարգը սահմանելու մասին» N 1483-Ն որոշմամբ նախատեսվում է իրավասու գերատեսչության կողմից Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պարտավորություններին համապատասխան ազգային գեկույցներ պատրաստելը՝ շահագրգիռ գերատեսչությունների ներգրավմամբ և ՀՀ կառավարության հաստատմանը ներկայացնելը:</p>
<p>ՀՀ կառավարությանն առնթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե</p>	
<p>84.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2012 թվականի հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (սպատակը) Որոշման նախագծի ընդունումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 34-րդ հոդվածի պահանջներից, ըստ որի հողամասերը և դրանց վրա ամրակայված գույքը (շենքեր, շինություններ), անկախ սեփականության ձևից, ենթակա են պետական հաշվառման: Պետական հաշվառումն իրականացվում է հողամասերի և դրանց վրա ամրակայված անշարժ գույքի որակի ու քանակի, նպատակային նշանակության,</p>

	<p>հողատեսքերի և գործառնական նշանակության, սեփականության ու օգտագործման սուբյեկտների մասին ամբողջական տվյալներ ստանալու նպատակով: Պետական հաշվառումն իրականացվում է անընդհատ՝ սկզբնական հաշվառման երկրորդային տվյալների հիման վրա՝ տարվա ընթացքում կատարված իրավական, որակական և քանակական փոփոխություններն արտացոլելով հաշվառման տեքստային ու գրաֆիկական փաստաթղթերում: Հողամասերի պետական հաշվառման արդյունքում կազմվում է Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի տարեկան հաշվետվությունը (հողային հաշվեկշիռը)՝ յուրաքանչյուր տարվա հուլիսի 1-ի դրությամբ, որը հաստատում և հրապարակում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թ. հոկտեմբերի 23-ի «Հայաստանի Հանրապետության հողային հաշվեկշիռը կազմելու կարգը հաստատելու մասին» N 656 որոշման պահանջների՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը 2010 թվականի հոկտեմբերի 14-ին հաստատել է Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի հողային հաշվեկշիռը: 2010 թվականի հուլիսի 1-ից մինչև 2011 թվականի հուլիսի 1-ը Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդում կատարվել են նպատակային և գործառնական նշանակությունների, հողատեսքերի ու սեփականության սուբյեկտների, ինչպես նաև ռոտզվող հողերի, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարված փոփոխություններ: Անհրաժեշտ է նշված փոփոխություններն արտացոլել Հայաստանի Հանրապետության 2011 թվականի հողային հաշվեկշիռում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր տարվա ընթացիկ հողային հաշվեկշիռի՝ ըստ նպատակային նշանակության ու սեփականության սուբյեկտների, իսկ գյուղատնտեսական և անտառային նշանակության հողերը՝ ըստ հողատեսքերի, տվյալները համեմատել նախորդ տարիների հետ, վերլուծության հիման վրա ներկայացնել առաջարկություններ հողային պաշարների արդյունավետ օգտագործման և կառավարման, համայնքների սեփականաշնորհված հողերի միավորման ու խոշորացման ծրագրերին օժանդակելու վերաբերյալ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Որոշման ընդունմամբ կկատարվի Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 34-րդ հոդվածի պահանջը՝ տարվա ընթացքում կատարված իրավական, որակական և քանակական փոփոխությունները կարտացոլվեն 2011 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ կազմված Հայաստանի Հանրապետության հողային հաշվեկշիռում: «Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2011 թ. հաշվետվության (հողային հաշվեկշիռի) մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատվելուց հետո կհրապարակվի, որի նորացված և ճշտված տվյալներից կկարողանան օգտվել շահագրգիռ բոլոր պետական մարմինները, ոչ պետական կազմակերպություններն ու անձինք:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2011 թ. հաշվետվության (հողային հաշվեկշիռի) մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունման արդյունքում կկազմվի Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի տարեկան հաշվետվությունը (հողային հաշվեկշիռը):</p>
ՀՀ կառավարության առնչվող պետական գույքի կառավարման վարչություն	
85.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ</p>

	<p>կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի նպատակն է պարզեցնել պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական արդյունքների դիտարկման ցուցանիշները, ինչպես նաև սահմանել մոնիթորինգի արդյունքում համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելու մասին դրույթներ :</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշման համաձայն իրականացվում են 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական դիտարկումներ (մոնիթորինգ), դիտարկումների համար սահմանված է 23 ցուցանիշ, որոնց համադրումը երբեմն չի տալիս ընկերության ֆինանսական վիճակի իրական պատկերը: Մինևս ժամանակ, որոշմամբ սահմանված չեն մոնիթորինգի արդյունքների վերլուծության հիման վրա ընկերությունների կառավարման վերաբերյալ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելու մասին դրույթներ:</p> <p>1.2. Առաջարկվող լուծումները</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով առաջարկվում է պարզեցնել պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական արդյունքների դիտարկման ցուցանիշները, ինչպես նաև սահմանել մոնիթորինգի արդյունքում համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելու մասին դրույթներ :</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Պարզեցնել 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական դիտարկումների (մոնիթորինգ) իրականացումը և սահմանել դրանց հիման վրա ընկերությունների ֆինանսական վիճակի բարելավման վերաբերյալ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելը</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման արդյունքում կպարզեցվեն պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական արդյունքների դիտարկման ցուցանիշները, ինչպես նաև կսահմանվեն մոնիթորինգի արդյունքում ընկերությունների ֆինանսական վիճակի բարելավման վերաբերյալ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելու մասին դրույթներ :</p>
	<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առնթբեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն</p>
86.	<p style="text-align: center;">«Զենքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման</p> <p>1. Միջոցառման անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Զենքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունումը բխում է ՀՀ կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 1-ի N 354-Ն որոշմամբ հաստատված Ոստիկանության գործունեության ոլորտում 2010-2011 թթ. բարեփոխումների ծրագրի 29.1-ին կետից, և նպատակ ունի գործող օրենքում առկա դրույթները համապատասխանեցնելու արդի հասարակական հարաբերություններին:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>«Զենքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենքն ամբողջությամբ չի կարգավորում զենքի շրջանառության ընթացքում ծագող իրավահարաբերությունները, բացի դրանից, գործող օրենքում առկա են դրույթներ, որոնք չեն համապատասխանում արդի հասարակական հարաբերություններին:</p>

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Առաջարկվում է մշակել «Զենքի մասին» ՀՀ օրենքի նոր նախագիծ, որով կվերացվեն գործող օրենքում առկա հակասություններն ու բացթողումները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Օրենքի նախագիծը ենթադրում է գործող օրենսդրությունը համապատասխանեցնել արդի հասարակական հարաբերություններին և վերացնել գործող օրենքում առկա հակասությունները, որոնք ուղղված են մարդու կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանությանը, հասարակական անվտանգության ապահովմանը:</p> <p>3. Միջոցառման իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը «Զենքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման արդյունքում կհստակեցվեն զենքի շրջանառության անվտանգության պայմանները, կբարձրացվի ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող ծառայությունների որակը:</p>
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առնթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե	
87.	<p style="text-align: center;">«Ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտներում տեսչական ստուգումների կազմակերպման և անցկացման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Նշված որոշման անհրաժեշտությունը բխում է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին», ինչպես նաև «Խաղաղ նպատակներով ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքների պահանջից, որոնց համաձայն ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում անցկացվում են տեսչական ստուգումներ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում տեսչական ստուգումներն իրականացվում են «Խաղաղ նպատակներով ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ, 17.1-ին հոդվածների համաձայն:</p> <p>Առաջարկվող նախագիծը մշակված է ԱԷՄԳ-ի նոր ստանդարտների, «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի նոր փոփոխությունների և լրացումների հիման վրա (23.06.2011, ՀՕԺ243-Ն):</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նշված որոշման ընդունմամբ կսահմանվեն ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման հետ կապված իրավահարաբերությունները, ստուգող և ստուգվող սուբյեկտների փոխհարաբերությունները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Որոշմամբ կսահմանվեն ստուգումների անցկացման պլանավորման հետ կապված կազմակերպական հարցերը, պարբերականությունն ըստ օբյեկտների ռիսկի աստիճանի, ստուգումների տեսակները, ստուգման արդյունքների արձանագրումը, ստուգման ընթացքում հայտնաբերված թերությունները ու դրանց վերացմանն ուղղված՝ ստուգվող սուբյեկտին տրվող հանձնարարականները, ստուգման արդյունքների տվյալների բազայի վարումը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Նշված որոշման ընդունմամբ կկարգավորվի ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում անցկացվող տեսչական ստուգումների կազմակերպման և անցկացման գործընթացը՝ բնակչության և անձնակազմի անվտանգության, շրջակա միջավայրի պաշտպանության ու ՀՀ անվտանգության շահերի պաշտպանության նպատակով:</p>

88.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի կողմից իրականացվող ռիսկի հիման վրա ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Նշված որոշման ընդունումը հնարավորություն կտա օպտիմալացնելու ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում տեսչական ստուգումների անցկացումը և կապահովի ստուգվող օբյեկտների ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ներդրումը, ինչպես նաև ռիսկի հիման վրա անցկացվելիք ստուգումների հաճախականությունն ու ծավալների որոշումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների ռիսկայնության վրա հիմնված տեսչական ստուգումներն անցկացվել են ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտների հիման վրա:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նշված որոշման մեջ կամրագրվեն ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը, չափանիշների նկարագիրը՝ համաձայն «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությունների և լրացումների և ԱԷՄԳ-ի անվտանգության նոր ստանդարտների:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում կներդրվի ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների ռիսկի որոշման ԱԷՄԳ-ի մեթոդաբանությունը և կտրվի ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Իրավական ակտի կիրառման արդյունքում կապահովվի ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում ռիսկի գնահատման վրա հիմնված՝ անցկացվող տեսչական ստուգումների տարբերակված մոտեցումը՝ ըստ ատոմային էներգիայի օգտագործման անվտանգության տեսակետից կարևոր օբյեկտների և այլ օբյեկտների:</p>
89.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի կողմից իրականացվող ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Նշված որոշման ընդունումը բխում է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի (23.06. 2011 թ.ՀՕ-243) պահանջներից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները ՀՀ-ում ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում ստուգողական թերթիկները մշակվել և կիրառվում են ԱԷՄԳ-ի անվտանգության GS-G-1.3._Regulatory inspection of nuclear facilities and enforcement by the regulatory body (Միջուկային տեղակայանքների կարգավորող տեսչական ստուգումների անցկացումը և կարգավորող մարմնի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումը), GS-G-1.5._ Regulatory control of radiation sources (Իոնացնող ճառագայթման աղբյուրների կարգավորող վերահսկողությունը), 1526_Inspection of radiation sources and regulatory enforcement (Իոնացնող ճառագայթման աղբյուրների տեսչական ստուգումների անցկացումը և պատասխանատվության միջոցների կիրառումը) ստանդարտների հիման վրա:</p>

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նշված որոշման ընդունմամբ կսահմանվեն ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի կողմից իրականացվող տեսչական ստուգումների ստուգաթերթերը, որոնք կորոշակիացնեն ստուգման առարկան:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Նշված որոշման ընդունմամբ կսահմանվեն ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում տեսչական ստուգումների ստուգողական թերթիկների նկատմամբ պահանջները, որը հնարավորություն կտա հստակեցնելու ստուգող և ստուգվող սուբյեկտների փոխհարաբերությունները ստուգման առարկայի նկատմամբ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Իրավական ակտի կիրառման արդյունքում կապահովվի ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում տեսչական ստուգումների անցկացման որակը:</p>
<p>90.</p>	<p align="center">«Միջուկային նոր էներգաբլոկի (էներգաբլոկների) նախագծային անվտանգության պահանջները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Նշված որոշման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ-ում նոր միջուկային տեղակայանքի կառուցմամբ, որը հրամայական է դարձնում միջուկային տեղակայանքների նախագծային անվտանգության նկատմամբ կարգավորող պահանջների սահմանումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Նոր ատոմակայանի կառուցումը հրամայական է դարձնում կառուցվող տեղակայանքի նկատմամբ անվտանգության պահանջների սահմանումը, որը հիմք կհանդիսանա նաև նախագծման համար տեխնիկական պահանջների ձևակերպման, փորձաքննության անցկացման, կառուցման, լիցենզիայի հայտի քննարկման ժամանակ անվտանգության գնահատում իրականացնելու համար:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նշված որոշման ընդունմամբ միջուկային տեղակայանքի նախագծի նկատմամբ կսահմանվեն անվտանգության պահանջներ, որոնք համահունչ են միջազգայնորեն ընդունված անվտանգության ապահովման նորագույն մոտեցումներին:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Առաջարկվող փոփոխություններն ու լրացումները միջուկային տեղակայանքների նախագծման և կառուցման լիցենզավորման գործընթացում անվտանգության նոր մոտեցումներ կնախատեսեն:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը Որոշման կիրառման դեպքում կապահովվի նոր միջուկային տեղակայանքի նախագծման և կառուցման համապատասխանեցումն Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անվտանգության պահանջներին:</p>
<p>91.</p>	<p align="center">«Միջուկային նոր էներգաբլոկի հրապարակի սեյսմիկ վտանգի գնահատման մեթոդը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

	<p>Նշված իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ-ում միջուկային նոր էներգաբլոկի կառուցմամբ, որը հրատապ է դարձնում միջուկային էներգաբլոկի հրապարակի սեյսմիկ վտանգի գնահատման գործընթացի կարգավորումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նոր էներգաբլոկի հրապարակը համարվում է սեյսմիկ ակտիվ գոտի, սեյսմիկ վտանգի տեսակետից տվյալ հրապարակը բնորոշվում է մի շարք առանձնահատկություններով, որի նկատմամբ ստանդարտ մոտեցումները կիրառելի չեն, ուստի, համաձայն Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անվտանգության ստանդարտների, նախագծման նպատակով պետք է մշակվեն և կիրառվեն սեյսմիկ ազդեցությունից սպասվող գրունտի շարժման առանձնահատուկ բնութագրեր:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նշված որոշումը սահմանում է այն մեթոդները, որոնցով կատարվելու են միջուկային նոր էներգաբլոկի հրապարակի երկրաբանական, երկրաֆիզիկական, սեյսմոլոգիական և երկրատեխնիկական հետազոտությունները, բնութագրվելու են սեյսմիկ օջախներն ու գոտիները, իրականացվելու է սեյսմիկ վտանգի հավանականային վերլուծություն, և որոշվելու է գրունտի նախագծային տատանումը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ներկայացված նախագծի ընդունմամբ կկարգավորվեն միջուկային նոր էներգաբլոկի նախագծմանն ուղղված՝ հրապարակի սեյսմիկ վտանգի գնահատման իրավահարաբերությունները:</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առնթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>	
<p>92.</p>	<p>«ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 27-ի Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության հսկողության կազմակերպման և իրականացման կարգը հաստատելու մասին» N 944-Ն որոշման հավելվածում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 27-ի «Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության հսկողության կազմակերպման և իրականացման կարգը հաստատելու մասին» N 944-Ն որոշման հավելվածում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթի նոր, 13-րդ խմբագրությամբ սահմանված չափորոշիչներին համապատասխանեցմամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը</p> <p>ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 27-ի «Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության հսկողության կազմակերպման և իրականացման կարգը հաստատելու մասին» N 944-Ն որոշման հավելվածում վերջին լրացումներն ու փոփոխությունները կատարվել են 2011 թվականին ապրիլի 28-ի ՀՀ կառավարության N 534 –Ն որոշմամբ, և այն ամբողջովին համապատասխանում էր 2008 թ. ԻԿԱՕ-ի կողմից «Անվտանգության» N 17 հավելվածում կատարված լրացումներին, փոփոխություններին և Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթի պահանջներին:</p> <p>2011 թվականի ընթացքում (հունիսին) ԵԿԱԿ-ի կողմից նոր, 13-րդ խմբագրությամբ լրացումներ և փոփոխություններ են կատարվել Եվրամիության կողմից «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթում, սահմանվել են նոր չափորոշիչներ ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի ուղեբեռների, բեռների զննման ընթացակարգերի, ավիացիոն անվտանգության հսկողության (զննման) գործառույթներ իրականացնող անձանց ուսուցման և վերապատրաստման մասով:</p>

	<p>Նշված լրացումների և փոփոխությունների կիրառման ուշացումը կարող է ազդել ՀՀ օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության ապահովման վրա, և այսօր ավիացիոն անվտանգության առումով նշված փոփոխությունների և լրացումների կիրառումն անհրաժեշտ է:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նախագծով սահմանվում են ընթացակարգեր՝ կապված ՀՀ օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության ապահովման աշխատանքներում Եվրամիության կողմից սահմանված նոր չափորոշիչների կիրառման, ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի ուղեբեռների, բեռների գնման ընթացակարգերի, ավիացիոն անվտանգության հսկողության (գնման) գործառույթներ իրականացնող անձնաց ուսուցման և վերապատրաստման հետ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նշված լրացումների և փոփոխությունների ընդունումը հնարավորություն կտա Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի ուղեբեռների, բեռների գնման ընթացակարգերը, ինչպես նաև ավիացիոն անվտանգության հսկողության (գնման) գործառույթներ իրականացնող անձնաց ուսուցման և վերապատրաստման գործընթացները կանոնակարգելու Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթով սահմանված չափորոշիչներին համապատասխան:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իրավական ակտի նախագծի ընդունման դեպքում կհստակեցվեն օդանավակայաններում ուղևորների, նրանց ձեռքի իրերի ուղեբեռների, բեռների գնման ընթացակարգերը և հնարավորություն կընձեռնվի ավելի բարձր մակարդակի հասցնելու օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության հսկողության գործառույթներ իրականացնող անձնաց մասնագիտական պատրաստակալությունը:</p> <p>Հիմք ընդունելով նշվածը, ինչպես նաև քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչությունում մշակվել է ներկայացված նախագիծը:</p>
<p>93.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթի նոր, 13-րդ խմբագրությամբ սահմանված չափորոշիչներին համապատասխանեցմամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը</p> <p>ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ծրագիրը հաստատվել է ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՔԱԳՎ-ի պետի հրամանով՝ 2003 թ. Մարտի 7-ի N 27 հրամանով, և համապատասխանում էր ԻԿԱՕ-ի կողմից «Անվտանգության» N 17 հավելվածի և Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթի պահանջներին:</p> <p>2011 թ. Ընթացքում (հունիսին) ԵԿԱԿ-ի կողմից նոր, 13-րդ խմբագրությամբ լրացումներ և փոփոխություններ են կատարվել Եվրամիության կողմից «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթում, որով սահմանվել են նոր չափորոշիչներ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների որակի հսկողության մասով:</p> <p>ՀՀ կառավարության նշված որոշման ուշացումը կարող է ազդել ՀՀ օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության</p>

	<p>ապահովման վրա, և ավիացիոն անվտանգության առումով նշված փոփոխությունների և լրացումների կիրառումն անհրաժեշտ է:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նախագծով սահմանվում են ընթացակարգեր՝ կապված ՀՀ օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության ապահովման աշխատանքների որակի նկատմամբ քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառի լիազոր մարմնի կողմից իրականացվող հսկողության տեսակների և միջոցառումների, հսկողություն իրականացնող աշխատողների իրավունքների և պարտականությունների, հսկողության միջոցառումների իրականացման կարգի, ժամկետների, հսկողության ընթացքում բացահայտված անհամապատասխանությունները ներկայացնելու և դրանց հետ կապված թերությունների վերացման հետ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության որակի հսկողության ծրագրի ընդունումով կկանոնակարգվեն Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների որակի հսկողության միջոցառումները, և դրանք կհամապատասխանեցվեն Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթով սահմանված չափորոշիչներին:</p> <p>2. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իրավական ակտի նախագծի ընդունման դեպքում կհստակեցվեն օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների որակի նկատմամբ քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառի լիազոր մարմնի կողմից իրականացվող հսկողության միջոցառումներ և հնարավորություն կընձեռվի ավելի բարձր մակարդակի հասցնելու օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության ապահովման աշխատանքները:</p> <p>Հիմք ընդունելով նշվածը, ինչպես նաև քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչությունում մշակվել է ներկայացված նախագիծը:</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե</p>	
<p>94.</p>	<p>«Բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացման ենթակա եկամուտը ֆիզիկական անձանց համախառն եկամտում հաշվի առնելու կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 6-ի N 1420-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է նրանով, որ 2013 թ. հունվարի 1-ից «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքը չի գործելու (27.12.1997թ. ՀՕ-183), և ուժի մեջ է մտնելու «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքը (22.10.2010 թ. ՀՕ-246-Ն), որի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացման ենթակա եկամուտները համախառն եկամտում հաշվի են առնվում ազատ (շուկայական) գներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 71-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ իրավական ակտի գործողության դադարեցման հետ միաժամանակ համապատասխանաբար ուժը կորցրած են ճանաչվում նաև այդ իրավական ակտից բխող նորմատիվ իրավական ակտերը: Ընդ որում, իրավական ակտի գործողությունը դադարած ճանաչելու հիմքերն իրավաստեղծ մարմնին չեն ազատում համապատասխան իրավական ակտերի գործողությունը դադարեցված ճանաչելու պարտականությունից:</p>

	<p>Պայմանավորված «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքն ուժը կորցրած ճանաչելով՝ անհրաժեշտություն է առաջացել ուժը կորցրած ճանաչել նաև այդ օրենքից բխող ՀՀ կառավարության որոշումը, իսկ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներն ապահովել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Իսնդրի լուծման նպատակով անհրաժեշտ է ՀՀ կառավարության որոշմամբ հաստատել բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացման ենթակա եկամուտը ֆիզիկական անձանց համախառն եկամտում հաշվի առնելու կարգը և ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 6-ի N 1420-Ն որոշումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացման ենթակա եկամուտը ֆիզիկական անձանց համախառն եկամտում հաշվի առնելու կարգի սահմանում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է ապահովել «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 71-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը և բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով ստացման ենթակա եկամուտը ֆիզիկական անձանց համախառն եկամտում հաշվի առնելու հնարավորությունը:</p>
<p>95.</p>	<p>Առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների էլեկտրոնային եղանակով գրանցման (հաշվառման) կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի N 4 հավելվածով հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) կարգի 6-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջներով, ինչպես նաև գրանցման գրքերի էլեկտրոնային եղանակով վարման ու ծախսվող ժամանակի կրճատման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) հարցերը ներկայումս կարգավորվում են «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի N 4 հավելվածով հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) կարգով: Կարգավորման հարաբերությունների՝ ներկա վիճակում հարկային հաշվառման և փաստաթղթաշրջանառության կանոնակարգման շրջանակներում առկա խնդիրներ են առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) գրքերի էլեկտրոնային եղանակով վարման ներդրման հարցերը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Իսնդրի լուծման նպատակով անհրաժեշտ է մշակել «Առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների էլեկտրոնային եղանակով գրանցման (հաշվառման) կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Կարգավորման առարկան առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) առումով գրանցման գրքերի էլեկտրոնային եղանակով վարման հետ կապված հարաբերություններն են:</p>

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Առաքվող կամ տեղավորվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) էլեկտրոնային եղանակի ներդրում, գրանցումների համար ծախսվող ժամանակի կրճատում</p>
96.	<p>«Ալցիզային հարկով հարկման ենթակա որոշ ապրանքների դրոշմավորման համար «2009» թվագրմամբ ալցիզային դրոշմանիշերը կիրառությունից հանելու և այդ դրոշմանիշերով դրոշմավորված ապրանքների իրացումն արգելելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Ալցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն կիրառվող նմուշի ալցիզային դրոշմանիշերը կիրառությունից հանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ: Այդ դրոշմանիշերով դրոշմավորված ապրանքների իրացումը թույլատրելու ժամկետը չի կարող պակաս լինել երկու տարվանից՝ սկսած դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելու պահից կամ 6 ամսվանից՝ դրան հաջորդող նմուշի դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելու պահից: ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը պայմանավորված է օրենքի նշված պահանջներով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշումներով կիրառության մեջ են ՀՀ ներմուծվող և ՀՀ-ում արտադրվող ենթաալցիզային ապրանքների դրոշմավորման համար նախատեսված «2009», «2010», «2011» և «2012» թվագրմամբ ալցիզային դրոշմանիշերը, իսկ «2012» թվագրմամբ ալցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ են դրվել 2011 թվականի դեկտեմբերից:</p> <p>«Ալցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ կետի և ենթաալցիզային ապրանքների դրոշմավորման կարգի պահանջների կիրառումն ապահովելու համար ՀՀ կառավարության որոշմամբ պետք է կարգավորվեն ալցիզային դրոշմանիշերը կիրառությունից հանելու հետ կապված հարցերը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշմամբ առաջարկվում է 2013 թվականի հունվարի 1-ից կիրառությունից հանել «2009» թվագրմամբ ալցիզային դրոշմանիշերը:</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանվում է նաև, որ ՀՀ ներմուծված և ՀՀ-ում արտադրված՝ «2009» թվագրմամբ ալցիզային դրոշմանիշերով դրոշմավորված ապրանքները կարող են իրացվել մինչև 2013 թվականի ապրիլի 1-ը՝ հարկ վճարողներին հնարավորություն տալով մինչև նշված ժամկետն իրացնելու իրենց մոտ առկա «2009» թվագրմամբ ալցիզային դրոշմանիշերով դրոշմավորված ապրանքների մնացորդները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով կարգավորվում են ալցիզային դրոշմանիշերի կիրառման և դրոշմավորված ապրանքների իրացման նկատմամբ հսկողության հետ կապված հարցերը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ենթաալցիզային ապրանքների ալցիզային դրոշմանիշերով դրոշմավորման պահանջների նկատմամբ հսկողության արդյունավետության բարձրացում</p>

<p>97.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող և Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ակցիզային հարկով հարկման ենթակա որոշ ապրանքների դրոշմավորման համար «2013» թվագրմամբ ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Ակցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն նոր նմուշի ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ են դրվում և կիրառությունից հանվում են ՀՀ կառավարության որոշմամբ: «Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող և Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ակցիզային հարկով հարկման ենթակա որոշ ապրանքների դրոշմավորման համար «2013» թվագրմամբ ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունումը պայմանավորված է օրենքի նշված պահանջներով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս կիրառության մեջ են «2009», «2010», «2011» և «2012» թվագրմամբ ակցիզային դրոշմանիշեր: ՀՀ-ում արտադրվող և ՀՀ ներմուծվող ենթաակցիզային ապրանքներ արտադրողներին և ներմուծողներին համապատասխան քանակությամբ ակցիզային դրոշմանիշեր տրամադրելու, ինչպես նաև դրոշմավորման ենթակա ապրանքների նկատմամբ հսկողական աշխատանքների իրականացման նպատակով առաջարկվում է կիրառության մեջ դնել «2013» թվագրմամբ ակցիզային դրոշմանիշերը:</p> <p>Յուրաքանչյուր տարվա համար սահմանված կարգով կիրառության մեջ են դրվում համապատասխան թվագրմամբ ակցիզային դրոշմանիշերը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առաջարկվում է կիրառության մեջ դնել Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող և Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ծխախոտի արտադրանքի և ակոհոլային խմիչքի դրոշմավորման համար «2013» թվագրմամբ «Ծխախոտ» և «Ալկոհոլային խմիչք» տեսակների ակցիզային դրոշմանիշերը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>«2013» թվագրմամբ «Ծխախոտ» և «Ալկոհոլային խմիչք» տեսակների ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելու հետ կապված հարաբերությունների կարգավորում</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ակնկալվում է «2013» թվագրմամբ «Ծխախոտ» և «Ալկոհոլային խմիչք» տեսակների ակցիզային դրոշմանիշերը կիրառության մեջ դնելով՝ ապահովել ներքին արտադրողների և արտաքին տնտեսավարող սուբյեկտների ընթացիկ տարվա դրոշմանիշերի պահանջարկը:</p>
<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով</p>	
<p>98.</p>	<p>«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Պետական օժանդակության վերահսկման մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի ընդունման</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս առկա են մի շարք խնդիրներ, որոնք էականորեն խոչընդոտում են հանձնաժողովին արդյունավետորեն լուծելու իր առջև դրված խնդիրները, մասնավորապես, հանձնաժողովն օժտված չէ բավարար վերահսկողական լիազորություններով, գործող «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ՝ օրենք) սահմանված տուգանքի չափերը միասնական չեն և անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել միջազգային ստանդարտներին, օրենքում առկա են մի շարք բացեր և անհստակություններ՝ կապված հիմնական հասկացությունների հակամրցակցային համաձայնությունների հետ, գերիշխող դիրքի որոշմանը և չարաշահմանը, համակենտրոնացումներին, անբարեխիղճ մրցակցության դրսևորումներին, վարչական վարույթի իրականացմանը և մի շարք այլ խնդիրներին վերաբերող հողվածներում, գնման գործընթացը միասնական կանոններով, մրցակցային, թափանցիկ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպելու, ինչպես նաև վերահսկելու և վերանայելու նպատակով անհրաժեշտ է գնումների գործընթացի վերահսկողության լիազորություն վերապահել հանձնաժողովին, առկա են մի շարք խնդիրներ պետական օժանդակության ապահովման ոլորտում, որոնք հանգեցնում են մրցակցության խաթարումների և կարող են վնասակար ազդեցություն ունենալ Հայաստանի և ԵՄ-ի անդամ պետությունների միջև ազատ առևտրի և համագործակցության վրա:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումը

Իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է դրանք ԵՄ-ի ստանդարտներին համապատասխանեցնելու, հանձնաժողովի վերահսկողական լիազորություններն ընդլայնելու, օրենքի խախտումների համար տուգանքների չափերի համար միասնական մոտեցումներ ապահովելու, գնումների գործընթացի վերահսկողության արդյունավետության բարձրացման և հանձնաժողովին բողոքարկման լիազորություններ վերապահելու, Հայաստանի Հանրապետությունում պետական օժանդակության ոլորտում կատարյալ թափանցիկություն ապահովելու, տրամադրվող պետական օժանդակության հետևանքով տնտեսական մրցակցության խաթարումներից խուսափելու պահանջներով:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենսդրական փոփոխությունների առարկան հստակեցվելու է ՀՀ-ԵՄ գործողությունների ծրագրի իրականացման գործընթացում «Մրցակցային և պետական օժանդակության օրենսդրության կիրարկման հզորացումը Հայաստանում» Թ-վինինգ (Twining) գործիքի կիրառմամբ նպատակային ծրագրի փորձագետների հետ իրականացվող աշխատանքների արդյունքում:

3. Իրավական ակտի դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծերի ընդունմամբ էականորեն կմեծանա տնտեսական մրցակցության պաշտպանության օրենսդրության նկատմամբ վերահսկողության, բարեխիղճ և ազատ մրցակցության համար անհրաժեշտ միջավայրի ապահովման, հակամրցակցային գործունեության կանխարգելման, սահմանափակման և նախազգուշացման ոլորտներում հանձնաժողովի գործունեության արդյունավետությունը, զգալիորեն կբարձրանա գնումների գործընթացի վերանայման ընթացակարգի արդյունավետությունը, ակնկալվում է ԵՄ-Հայաստան հարաբերություններում օրենսդրությունների մոտարկման իրականացում, տնտեսության տարբեր ոլորտներում պետական օժանդակության տրամադրման նկատմամբ առավել արդյունավետ վերահսկողության սահմանում:

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

99.

«Բնակարանային հիփոթեքային կրեդիտավորման մասին», ինչպես նաև այլ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերի

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Բնակարանային հիփոթեքային կրեդիտավորման մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) ընդունումը պայմանավորված է բանկերի կողմից հիփոթեքային վարկերի տրամադրման պայմանների և կարգի վերաբերյալ միասնական կանոնների սահմանման և այդ կանոնների միջոցով սպառողների իրավունքների պաշտպանության անհրաժեշտությամբ, ֆինանսական համակարգի նկատմամբ հանրության վստահության բարձրացման, ֆինանսական միջնորդության ավելացման, հիփոթեքային շուկայի զարգացման միջոցով հիփոթեքային վարկերը հասարակության առավել լայն զանգվածներին հասանելի դարձնելու անհրաժեշտությամբ: Օրենքի նախագիծը սահմանում է այն վարկերը, որոնք հանդիսանում են բնակարանային հիփոթեքային կրեդիտներ և այն անձանց (կրեդիտառուների) շրջանակը, ովքեր օգտվում են օրենքի նախագծով նախատեսված իրավունքներից: Օրենքի նախագծով կարգավորվում են նաև կրեդիտավորման պայմանագրերից բխող հարաբերությունները, պարտադիր պայմանները, կրեդիտառուներին տեղեկատվության տրամադրումը, օժանդակ ծառայությունները և կրեդիտառուների իրավունքներն ու օրինական շահերը պաշտպանող այլ իրավահարաբերություններ:

Այլ օրենքների ընդունումը պայմանավորված է իրավունքների պետական գրանցման, հիփոթեքի առարկայի իրացման և պատշաճ ծանուցման, նոտարական վավերացման հետ կապված օրենսդրական և պրակտիկ խնդիրների վերացման անհրաժեշտությամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում օրենսդրորեն սահմանված չեն հիփոթեքային վարկերի տրամադրման պայմանների և կարգի վերաբերյալ միասնական կանոններ, ինչը հնարավորություն չի տալիս լիարժեքորեն պաշտպանելու սպառողների իրավունքներն ու օրինական շահերը: Բացի դրանից՝ առկա են նաև մի շարք օրենսդրական և պրակտիկ խնդիրներ, որոնք խոչընդոտում են նախ նոտարական վավերացման, հիփոթեքի առարկայի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման, ապա նաև կրեդիտառուի կողմից պարտավորությունները չկատարելու դեպքում դրա իրացման, իրացման հետ կապված պատշաճ ծանուցման սահուն ընթացակարգերի ապահովմանը:

2. Կարգավորման առարկան

Հիփոթեքային վարկերի տրամադրման միասնական կանոնների սահմանում և սպառողների իրավունքների պաշտպանություն

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նշված նախագծերի ընդունումը հնարավորություն կտա հիփոթեքային վարկերի տրամադրման պայմանների և կարգի վերաբերյալ միասնական կանոնների սահմանման միջոցով առավել լիարժեք դարձնելու սպառողների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությունը, ինչպես նաև անխոչընդոտ իրականացնելու հիփոթեքային վարկի տրամադրման և հետագա սպասարկման հետ կապված տարբեր ընթացակարգերը: Նշվածն իր հերթին կնպաստի հասարակության առավել լայն զանգվածների համար բնակարան ձեռք բերելու սոցիալական խնդրի լուծմանը:

ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհուրդ	
100.	<p style="text-align: center;">«Քաղաքացիական ծառայողների էթիկայի կանոնագիրք» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս քաղաքացիական ծառայողների էթիկայի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ծառայության խորհրդի որոշմամբ, որի համաձայն սահմանվել են միայն քաղաքացիական ծառայողների էթիկայի կանոնները, իսկ այս ինստիտուտին բնորոշ և միջազգային պրակտիկայում ընդունելի մի շարք հարաբերություններ դուրս են մնացել իրավական կարգավորումից, այդ պատճառով էլ ցանկալի արդյունք չեն տալիս: Ուստի էթիկայի կանոնների գործնական կիրառումն արդյունավետ դարձնող և քաղաքացիական ծառայողի վարքագիծը պայմանավորող մի շարք հարաբերություններ նպատակահարմար է կանոնակարգել:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Սահմանվելու է, թե որն է համարվում շահերի բախում, որ դեպքերում են առաջանալու շահերի բախում, ներդրվելու է շահերի հայտարարագրման ինստիտուտը, առաջարկվելու են իրավական լուծումներ՝ շահերի բախումներից խուսափելու համար, ինչպես նաև շահերի բախման իրավիճակում հայտնվելու դեպքերում ինչպիսի վարքագիծ պետք է դրսևորեն քաղաքացիական ծառայողները: Քաղաքացիական ծառայության համակարգում կանոնակարգվելու է քաղաքացիական ծառայողների կողմից նվերներ ընդունելու հարցը, սահմանվելու է նաև, թե որն է համարվում թույլատրելի նվեր, ինչպես նաև քաղաքացիական ծառայողի վարքագիծը չթույլատրելի համարվող նվեր ստանալու դեպքում: Սահմանվելու են քաղաքացիական ծառայողների կողմից ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ իրենց հայտնի դարձած տեղեկատվության օգտագործման հետ կապված որոշ սահմանափակումներ: Կանոնակարգվելու են նաև քաղաքացիական ծառայողի հետծառայողական գործունեությունը, մասնավորապես, պաշտոնից ազատվելու դեպքերում սահմանվելու են որոշակի սահմանափակումներ այլ գործատուների մոտ աշխատանքի անցնելու հետ կապված: Սահմանվելու են նաև էթիկայի կանոնների խախտման դեպքերում դրանց մասին տեղեկացման ընթացակարգերը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Իրավական ակտի ընդունումից հետո կկանոնակարգվեն քաղաքացիական ծառայողների վարքագծի հետ կապված հարաբերությունները:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Քաղաքացիական ծառայողների էթիկայի կանոնների ներդրման արդյունքում կամբողջականացվեն քաղաքացիական ծառայողների էթիկայի կանոնները, կներդրվեն միջազգային պրակտիկայում լայնորեն կիրառելի մի շարք ինստիտուտներ, որի արդյունքում էլ ավելի կանխատեսելի կլինի քաղաքացիական ծառայողների վարքագիծն իրենց ծառայողական պարտականությունները կատարելիս:</p>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Հ Ի Մ Ն Ա Վ Ո Ր ՈՒ Մ Ն Ե Ր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԵՐԱԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ

NN ը/կ	Հիմնավորումներ
1	2
Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման նախարարություն	
1.	<p style="text-align: center;">Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրականացվող ծախսային քաղաքականության ընդհանուր մեթոդաբանության ձևավորումը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրականացվող ծախսերի օբյեկտիվ կարիքների ուսումնասիրություն և դրա հիման վրա, ըստ համայնքների մեծության, ծախսային կառուցվածքների տիպաբանության մշակումը <p>Նախատեսվում է գնահատել սեփական լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների ծավալները, պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգերի, չափորոշիչների ու նորմատիվների ներմուծմամբ պայմանավորված դրանց դինամիկան ու մշակել տեղական բյուջեների եկամտային մասի շարունակական աճն ապահովող միջոցառումներ, ուսումնասիրել համայնքների կողմից կատարվող ծախսերի կառուցվածքը և մշակել առաջարկություններ այդ ծախսերի արդյունավետությունը բարձրացնելու ու ավելի նպատակային դարձնելու վերաբերյալ:</p> <p>Նախատեսվում է նաև մշակել առաջարկությունների փաթեթ, որի հիման վրա կմշակվի ծախսային կառուցվածքների տիպաբանությունը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ՀՀ պետական բյուջեից համայնքներին հատկացվող դոտացիաների սահմանված չափորոշիչների վերանայումը՝ նվազագույն չափի մասով <p>Նախատեսվում է վերանայել «Ֆինանսական համահարթեցման մասին» ՀՀ օրենքով համայնքների բյուջեներին հատկացվող դոտացիաների սահմանված չափորոշիչները՝ նվազագույն չափի մասով, որի արդյունքում ինչպես 300-ից ոչ ավելի բնակիչ ունեցող համայնքները, այնպես էլ՝ այն համայնքները, որոնք, գործող օրենսդրությանը համապատասխան, 300-ից քիչ ավելի բնակչություն ունենալու պատճառով ստանում են առաջիններից պակաս գումար, կստանան հավասարաչափ ֆինանսական համահարթեցման դոտացիա:</p>
2.	<p style="text-align: center;">Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարաբերությունների պարզեցումը, հստակեցումը և գործող ընթացակարգերի բարելավումը</p>

1	2
	<ul style="list-style-type: none"> • Վեր հանել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության այն դրույթները, որոնք կարգավորում են տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարաբերությունները և շփումները: Նախատեսվում է մշակել առաջարկությունների մի փաթեթ, որոնց իրականացման արդյունքում հնարավորինս կպարզեցվեն տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարաբերությունները և շփումները: • Ներկայացնել առաջարկություններ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարկային վարչարարության ոլորտի բարելավման վերաբերյալ (տեղական հարկերի մասով): Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարկային վարչարարության առկա խոչընդոտների վերհանում, դրանց կրճատման վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում • Ներկայացնել առաջարկություններ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ - գործարար հարաբերությունների շրջանակներում տեղական ինքնակառավարման մարմիններից վարչական կախվածության գործոնն էականորեն նվազեցնելու կամ պարզեցնելու վերաբերյալ (տարատեսակ թույլտվություններ և համաձայնեցումներ): Քայլի իրականացումը պայմանավորված է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների փոխհարաբերությունների կանոնակարգման, ինչպես նաև վերջիններիս գործառույթների իրականացման համար տրվող անհրաժեշտ հողահատկացումների, ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքների և շինարարության թույլտվությունների տրամադրման ժամկետների կրճատման անհրաժեշտությամբ:
3.	<p style="text-align: center;">Տարածքային զարգացման հայեցակարգից բխող նոր գործիքակազմի ձևավորումը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մարզերի տնտեսական զարգացման ներուժի գնահատման մեթոդաբանության ամբողջացումը՝ տեղեկատվական բազայի համալրման մասով Կհաշվարկվի յուրաքանչյուր հիմնախնդրի լուծման ազդեցությունը համայնքի, մարզի և երկրի տնտեսական զարգացման և աղքատության նվազեցման վրա, որի հիման վրա կսահմանվեն աջակցության չափանիշները և պահանջները: • Տարածքներում ՀՀ պետական բյուջեի և այլ միջոցների հաշվին կատարվող ներդրումների արդյունավետության հաշվարկումը Կմշակվի և կներդրվի համակարգ, որը կապահովի տարածքային համաչափ զարգացումը, այսինքն՝ ՀՀ պետական բյուջեի և այլ միջոցների հաշվին ցանկացած ներդրում իրականացնելիս՝ հնարավոր կլինի հստակ տեսնել դրա արդյունավետությունը տվյալ տարածքի համար, ինչպիսի գարգացում կապահովի այդ ներդրումը տվյալ տարածքի համար և երկրի տարածքային զարգացման պատկերն ինչպիսի փոփոխություն կկրի: • Մարզային զարգացման ծրագրերի իրականացման ընթացիկ և տարեկան արդյունքների գնահատումը և աղքատության նվազման վրա այդ գնահատականների ազդեցության հաշվարկումը Տնտեսական զարգացման և մարդկային աղքատության մոդիֆիկացված համաթվի ցուցանիշների հիման վրա կվերանայվեն մարզային զարգացման ծրագրերը: • Տարածքային զարգացման հիմնադրամի ձևավորման մոտեցումների և աղբյուրների վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը Մինչև օրս գործող Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության հիմնադրամի, Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման հիմնադրամի օրինակների վրա կուտոմնասիրվեն «Տարածքային զարգացման հիմնադրամ» ինստիտուցիոնալ կառույցի ձևավորման նպատակահարմարությունը, իրավական հիմքերը և հնարավորությունները:

1	2
	<p>Տարածքային զարգացման հիմնադրամի նպատակը կլինի տարածքներում ենթակառուցվածքների ձևավորումը և պահպանումը, մասնավորապես, բնակարանային ֆոնդ, ճանապարհներ և տարածքային զարգացման կենտրոններում ձեռնարկատիրության խթանման նպատակով երաշխիքներ և շուկայականից ցածր տոկոսադրույքներով վարկերի տրամադրում:</p>
Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն	
4.	<p style="text-align: center;">Հայկական ԱԷԿ-ի N 2 էներգաբլոկի անվտանգության ապահովումը</p> <p>Հայկական ԱԷԿ-ի N 2 էներգաբլոկի «սթրես-թեստի» անցկացումը</p> <p>- Հայաստանի Հանրապետությունը համաձայնել է ԵՄ-ի առաջարկին՝ անցկացնել Հայկական ԱԷԿ-ի N 2 էներգաբլոկի «սթրես-թեստ»: Հայկական ԱԷԿ-ի N 2 էներգաբլոկի «սթրես-թեստի» բարձր մակարդակով անցկացումը հնարավորություն կտա շարաունակելու N 2 էներգաբլոկի հետագա շահագործումը և ԵՄ-ից ստանալու համապատասխան տեխնիկական աջակցություն անվտանգության բարձրացման հարցում: Ներկայումս Հայկական ԱԷԿ-ի անձնակազմը պատրաստում է ԵՄ-ի կողմից առաջարկված «սթրես-թեստի» հարցերի պատասխան-վերլուծությունը: ԵՄ-ն համաձայնել է հայկական կողմին տրամադրել համապատասխան օգնություն «սթրես-թեստի» հարցերի պատասխան-վերլուծության փաստաթղթի պատրաստման հարցում, և ՀՀ մասնագետները կարող են մասնակցել ԵՄ-ի միջուկային էներգաբլոկների «սթրես-թեստի» քննարկումներին: «Սթրես-թեստի» հարցերի պատասխան-վերլուծության վերջնական փաստաթուղթը կներկայացվի ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի քննարկմանը և, այնուհետև, 2012 թ. 2-րդ եռամսյակում այն պետք է ներկայացվի ԵՄ-ի մասնագետների քննարկմանը: Համաձայն ԵՄ-ի կողմից «սթրես-թեստի» հարցերի պատասխան-վերլուծության փաստաթղթի վերաբերյալ արված դիտողությունների և առաջարկությունների՝ Հայկական ԱԷԿ-ի կողմից կմշակվեն միջոցառումների իրականացման պլան և ժամանակացույց, որոնք կհաստատվեն ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության ու ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեի կողմից:</p>
5.	<p style="text-align: center;">Հայաստանում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման նախագծային աշխատանքների իրականացման նախապատրաստումը</p> <p>- Միջուկային էներգաբլոկների նախագծման բնագավառում ՀՀ-ում միջազգային նորմատիվ փաստաթղթերի ներդաշնակեցման աշխատանքների մեկնարկը</p> <p>Նոր միջուկային էներգաբլոկի նախագծման աշխատանքներն սկսելու նպատակով ՌԴ-ի «Ռոսատոմ» պետական կորպորացիայի հետ համատեղ կկատարվի ՀՀ և ՌԴ միջուկային էներգաբլոկների նախագծային նորմատիվ փաստաթղթերի համեմատություն, որի արդյունքում կճշտվի ՀՀ-ում բացակայող նորմատիվ փաստաթղթերի ցանկը: ՀՀ համապատասխան գերատեսչությունների հետ համատեղ կմշակվեն բացակայող նորմատիվ փաստաթղթերը կամ կտեղայնացվեն ՌԴ-ի համապատասխան նորմատիվ փաստաթղթերը, որոնք հիմք կհանդիսանան ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման նախագծային աշխատանքների իրականացման նախապատրաստման համար:</p>
6.	<p style="text-align: center;">«Երևանի ՁԷԿ» ՓԲԸ-ի հին հզորությունների վերազինում</p> <p>- «Երևանի ՁԷԿ» ՓԲԸ-ի էներգաբլոկների վերազինման մեկնարկը՝ ջրածխային վառելիքի հենքի վրա էլեկտրաէներգիայի արտադրության նպատակով</p> <p>Ժամանակակից տեխնոլոգիաներով ջրածխային վառելիքի օգտագործմամբ էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, ինչի արդյունավետությունը</p>

1	2
	<p>շատ անգամ ավելի բարձր է ածխի այրման ավանդական տեխնոլոգիաներից: «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ-ի հին հզորությունները ներկայումս չեն օգտագործվում՝ ցածր արդյունավետության և էլեկտրաէներգիայի արտադրության մեծ ծախսատարության պատճառով: Ջրածխային վառելիքով աշխատելու նոր տեխնոլոգիայի կիրառումը հնարավորություն կտա շարունակելու արտադրական հզորությունների բարձր արդյունավետությամբ և միաժամանակ Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ածխի հումքի բազայի օգտագործումը:</p>
7.	<p>Ընդերքի մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի կիրարկումն ապահովող իրավական ակտերի նախագծերի մշակումը</p> <p>- Օրենսգրքից բխող նոր իրավական ակտերի նախագծերի մշակումը</p> <p>Ընդերքի մասին ՀՀ օրենսգրքի կիրարկումն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ է մշակել նոր՝ շուրջ 17 իրավական ակտերի նախագծեր, որոնցով հնարավորություն կստեղծվի իրականացնելու ընդերքն օգտագործելիս բնությունը և շրջակա միջավայրը վնասակար ազդեցություններից պաշտպանության, աշխատանքների կատարման անվտանգության ապահովման խնդիրների, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման ընթացքում պետության և անձանց իրավունքների ու օրինական շահերի պաշտպանության հետ կապված հարաբերությունների կարգավորման գործընթացը:</p> <p>- Օրենսգրքից բխող գործող իրավական ակտերում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը</p> <p>Ներկայումս ընդերքի ոլորտում իրավահարաբերությունները կարգավորվում են 2002 թ. ընդունված Ընդերքի մասին ՀՀ օրենսգրքով և «Ընդերքն օգտակար հանածոների շահագործման նպատակով ուսումնասիրության և արդյունահանման համար տրամադրելու (կոնցեսիայի) մասին» ՀՀ օրենքով, որոնք 2012 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ուժը կորցրած կճանաչվեն՝ Ընդերքի մասին ՀՀ նոր օրենսգրքի պահանջներից ելնելով: Նոր օրենսգրքի կիրարկումն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտություն է առաջանում լիազորված մարմնի և տնտեսավարող սուբյեկտների միջև իրավահարաբերությունների կարգավորման գործընթացն ապահովելու համար նախկին օրենսդրությանը համապատասխան ընդունված՝ շուրջ 22 իրավական ակտում փոփոխություններ և լրացումներ կատարել՝ դրանք համապատասխանեցնելով նոր օրենսգրքի պահանջներին:</p> <p>- Գործող իրավական ակտերը, որոնք պետք է ուժը կորցրած ճանաչվեն, քանի որ չեն բխում օրենսգրքի պահանջներից</p> <p>Պետք է ուժը կորցրած ճանաչվի շուրջ 15 իրավական ակտ, որոնք չեն բխում Ընդերքի մասին ՀՀ նոր օրենսգրքի պահանջներից:</p>
8.	<p>Հանքավայրերի շահագործման և օգտակար հանածոների երևակումների երկրաբանական ուսումնասիրություններին ներկայացվող միջազգային չափորոշիչներին համահունչ համապատասխան պահանջներով տեխնիկական կանոնակարգերի մշակման անհրաժեշտության և օրենսդրական առկա անհամապատասխանությունների բացահայտման ու վերացման, ինչպես նաև Ընդերքի պետական տեսչության կողմից ստուգումների իրականացման առավել արդիական մեթոդների և ձևերի վերաբերյալ առաջարկությունների մշակումը</p> <p>Կլատարվի միջազգային չափորոշիչների և Ընդերքի պետական տեսչության կողմից ստուգումների իրականացման համար արդիական մեթոդների ու ձևերի միջազգային փորձի ուսումնասիրություն, որի արդյունքում կբացահայտվեն տեսչական ստուգումների համար անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցների հազեցվածությունը և անհրաժեշտ ժամանակակից տեխնիկական միջոցները: Կուսումնասիրվեն նաև միասնական կտորիչնատային համակարգի կիրառման հնարավորությունները՝ միջազգային ընդունված համակարգին համապատասխան: Կուսումնասիրվեն ստուգումների իրականացման համար միջազգային փորձին համահունչ չափորոշիչների կիրառման և տեխնիկական կանոնակարգերի մշակման ժամանակ վերջիններիս կիրառման հնարավորությունները: Այնուհետև նշված ուսումնասիրությունները կամփոփվեն, և կներկայացվեն համապատասխան առաջարկություններ:</p>

1	2
9.	<p align="center">Ընդերքի ոլորտում հողօգտագործման գործընթացի կարգավորումը</p> <p>Հանքարդյունաբերության նպատակով նախկինում տրված հողերի կատեգորիաների համապատասխանեցումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին</p> <p>Ներկայումս շահագործվող հանքերի գերակշիռ մասի մոտ հողատարածքների կատեգորիան պահպանվել է նույնությամբ, ինչը որ կրում էին դրանց ուսումնասիրության ժամանակ, այսինքն, գյուղատնտեսական նշանակության հողեր: Դա չի համապատասխանում «Ընդերքի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին և միաժամանակ արհեստականորեն նվազեցնում է այդ հողատարածքների համար գանձվող կադաստրային արժեքի մեծությունը: Այդ բոլոր հողատարածքների հաշվառումը, դրանց կատեգորիաների փոփոխումը և կադաստրային արժեքների ճշգրտումը կծառայեն ինչպես համայնքային, այնպես էլ՝ հանրապետական բյուջեների մուտքերի ավելացմանը:</p>
10.	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ հաշվեկշռի մշակման մեթոդիկայի ներդրումը</p> <p>Էներգետիկ միջազգային գործակալության ստանդարտներին համապատասխան ազգային էներգետիկ հաշվեկշռի մշակման համար անհրաժեշտ տվյալների հավաքման և հաշվեկալությունները ներկայացնելու համակարգերի, կանոնների և ընթացակարգերի սահմանումը</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից ներկայումս չի կազմվում միջազգային չափանիշներին համապատասխանող տարեկան էներգետիկ հաշվեկշիռ, որը պետք է ծառայի էներգալիսայողության չափելի միջոցառումների ծրագրավորման և ջերմոցային գազերի կադաստրի կազմման համար անհրաժեշտ բազա: Գերակա խնդրի իրականացման արդյունքում կստեղծվի ընթացակարգ, որը սահմանում է՝</p> <p>1) Հայաստանի էներգետիկ հաշվեկշռի մշակման և ջերմոցային գազերի գույքագրման համար անհրաժեշտ վարչարարական տվյալների ու ձեռնարկությունների մակարդակով հիմնական էներգետիկ ցուցանիշները ներկայացնելու և հավաքելու պարտադիր պահանջ:</p> <p>2) կարգավորող և ինստիտուցիոնալ շրջանակների նախագիծ, որը սահմանում է Հայաստանի էներգետիկ հաշվեկշռի մշակման ու ջերմոցային գազերի գույքագրման համար անհրաժեշտ վարչարարական տվյալների և ձեռնարկությունների մակարդակով հիմնական ցուցանիշները ներկայացնելու և հավաքելու պարտավորությունները:</p> <p>3) տվյալների հավաքման, վերլուծության և դրանք ներկայացնելու գործիք, որը նախատեսված է համապատասխան պետական մարմինների ու ձեռնարկությունների համար:</p> <p>4) արդիականացված էներգետիկ հաշվեկշիռ և ջերմոցային գազերի գույքագրում (կադաստր):</p>
11.	<p align="center">Հայկական էլեկտրաէներգետիկական համակարգի տարածաշրջանային ինտեգրացումը</p> <p>- Իրան-Հայաստան 400 կՎ լարման էլեկտրահաղորդման օդային գծի կառուցման մեկնարկ - Հայաստան-Վրաստան էլեկտրաէներգիայի վթարային փոխատակարարումների իրականացման՝ «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի էլեկտրաէներգետիկական համակարգերի զուգահեռ աշխատանքի մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի միջև վթարային իրավիճակների ժամանակ էլեկտրաէներգիայի մատակարարման մասին» համաձայնագրերի ստորագրում</p>

1	2
	<p>Նոր էլեկտրահաղորդման գծերի կառուցման նպատակն է Վրաստանի և Իրանի էներգահամակարգերի հետ կայուն աշխատանքների ապահովումը, ինչը նկատելիորեն կբարելավի ծառայության որակը և կխթանի էներգետիկայի բնագավառում տարածաշրջանային փոխշահավետ համագործակցության զարգացումը, ինչպես նաև կարող է նախապայման ստեղծել ԱՊՀ-ի էլեկտրաէներգետիկական համակարգի հետ զուգահեռ աշխատանք կազմակերպելու համար:</p>
Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարություն	
12.	<p style="text-align: center;">Սևանա լճում էնդեմիկ ձկնատեսակների պոպուլյացիայի համալրումը՝ 300.0 հազար մանրաձկան բացթողումը Սևանա լիճ</p> <p>«Սևանա լճում էնդեմիկ ձկնատեսակների պոպուլյացիայի համալրում՝ 300.0 հազար մանրաձկան բացթողում Սևանա լիճ» գերակա խնդրի իրականացումը բխում է «Սևանա լճի մասին» և «Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան և համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներից, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թ. հունիսի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության Նախագահին առընթեր Սևանա լճի հիմնահարցերի հանձնաժողովի 2009 թվականի աշխատանքային ծրագրին համապատասխան մշակված և Հայաստանի Հանրապետության Նախագահին առընթեր Սևանա լճի հիմնահարցերի հանձնաժողովի գրություններով ներկայացված միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» N 876-Ն որոշման հավելվածի 3-րդ կետից, ինչպես նաև «Սևանա լճի արդյունազորական և էնդեմիկ ձկնատեսակների վերականգնման ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 1755-Ն որոշումից:</p> <p>Սևանա լճի էնդեմիկ ձկնատեսակների վերարտադրությունը բնական պայմաններում վտանգված է դրանց ձվադրվայրերը կորցնելու, ջրի օգտագործման սխալ քաղաքականության, ջրի որակի վատթարացման կամ ուղղակի ֆիզիկական ոչնչացման պատճառով: Սևանա լճում իշխանի համալրման, աճի անհրաժեշտ տեմպերի պահպանման և բնական պայմաններում նրա գոյատևման ապահովման նպատակով ծրագրով նախատեսվում են 300.0 հազար գեղարքունու և ամառային իշխանի կենսունակ մանրաձկների աճեցում և բացթողում Սևանա լիճ:</p>
13.	<p style="text-align: center;">Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման հետևանքով 175 հեկտար ջրածածկման ենթակա տարածքներում վնասակար ազդեցության կանխարգելման միջոցառումների իրականացումը</p> <p>Ըստ կանխատեսումների՝ 2012 թվականին Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման դեպքում ջրի տակ կմնա 175 հեկտար անտառածածկ տարածք, որի մաքրման աշխատանքների կատարման նպատակով ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորումը նախատեսվել է 125400,0 հազ. դրամ գումարի չափով:</p> <p>Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման հետևանքով ջրածածկման ենթակա տարածքներում վնասակար ազդեցության կանխարգելման միջոցառումների իրականացումը 2012 թ. համար գերակա խնդիր է, որի լուծմանն ուղղված քայլերը պետք է լինեն լճի ջրի մակարդակի բարձրացման դինամիկայի ուսումնասիրումը, ջրածածկվող տարածքների կանխատեսումը և ջրի տակ մնացող անտառածածկ տարածքների ծառաթփային բույսերի հեռացումը: Նշված միջոցառումը բխում է «Սևանա լճի մասին» և «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանության, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան և համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքներից և նախատեսվել է նաև Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների 2012 թվականի տարեկան ծրագրի նախագծում:</p>

1	2
14.	<p align="center">«Արփի լիճ» ազգային պարկի կարողությունների զարգացումը</p> <p>«Հայաստանի Ջավախքի (Աշոցքի) շրջանում պահպանվող տարածքների ստեղծում» ծրագիրը, որը ֆինանսավորվում է Գերմանիայի զարգացման վարկերի բանկի (KfW) միջոցով, մեկնարկել է 2007 թ. նոյեմբերին, և նախատեսվում էր ավարտել 2011 թ. դեկտեմբերի 31-ին: Սակայն բնակլիմայական պայմաններով պայմանավորված՝ «Արփի լիճ» ազգային պարկի հիմնադրման ծրագրի ավարտը տեղափոխվել է 2012 թվական:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հուլիսի 21-ի N 1151-Ն որոշմամբ հաստատվել են «Արփի լիճ» ազգային պարկի սահմանների նկարագիրը և հատակագիծը:</p> <p>Հաստատման գործընթացում է գտնվում «Արփի լիճ» ազգային պարկի 2011-2015 թվականների կառավարման պլանը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը:</p> <p>Ծրագրի ավարտման տարում ապահովվելու է «Արփի լիճ» ազգային պարկի հիմնադրման համար անհրաժեշտ հիմնական կարողությունների զարգացման գծով միջոցառումների իրականացումը, այդ թվում՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրումը, դրանց կահավորումը և տեխնիկական զինումը, տեղեկատվական նյութերի, ցուցատախտակների ու պաստառների պատրաստումը և տեղադրումը. 2) ազգային պարկի քարտեզի և սեփականության իրավունքների գրանցումը պետական կադաստրում. 3) ազգային պարկի անձնակազմի համար դասընթացների անցկացումը. 4) պահպանության գոտու զարգացմանն ուղղված ներդրումների ծրագրով նախատեսված միջոցառումների (տնտեսությունների ստեղծում մեղվաբուծական և այլն) իրականացումը. 5) ազգային պարկի պաշտոնական բացման արարողության անցկացումը:
15.	<p align="center">Արարատյան դաշտավայրում ստորերկրյա ջրերի արդյունավետ օգտագործման ապահովումը</p> <p>«Արարատյան դաշտավայրում ստորերկրյա ջրերի արդյունավետ օգտագործման ապահովում» գերակա խնդրի իրականացումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքից, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2009 թվականի ապրիլի 30-ի «Արարատյան դաշտավայրում (ՀՀ Արարատի և Արմավիրի մարզեր) ստորերկրյա խորքային (այդ թվում՝ ինքնաշատրվանող) հորերի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» N 352-Ա որոշումից, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 28.12.2009 թ. N 13.5/[14582]-09 և 26.04.2011 թ. N 02/24.2/6404-11 հանձնարարականներից:</p> <p>Արարատյան դաշտավայրում ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների պաշարները չվտանգելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել շարունակական վերահսկողություն ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների անտնտեսվար օգտագործման, ոչ նպատակային օգտագործման, ապօրինի խորքային հորերի հորատման և ստորերկրյա ջրերի ապօրինի արդյունահանման, ստորերկրյա ջրերի չափաքանակներից ավելի արդյունահանման, ինչպես նաև ձկնաբուծական տնտեսություններին ներկայացված պահանջների կատարման նկատմամբ:</p>
16.	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Պետական ծախսերի կառավարման արդյունավետության բարձրացման նպատակով ծրագրային բյուջետավորման ներդրման ուղղությամբ իրականացվող բարեփոխումների շարունակումը, այդ թվում՝ մեթոդական ցուցումներին համապատասխան՝ փորձարարական 10 գերատեսչության կողմից ՀՀ 2013-2015 թվականների ՄԺԾԾ հայտի հետ մեկտեղ, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական, բյուջետային ծրագրի նկարագիր (անձնագիր) ներկայացնելը</p>

1	2
	<p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (սպարակը) 1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և սուկա խնդիրները</p> <p>Բյուջետային գործընթացն առավել արդյունավետ դարձնելու նպատակով դրան որակապես նոր ուղղվածություն տալու համար ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից վերջին տարիներին նախաձեռնվել է միջոցառումների իրականացում՝ ծրագրային բյուջետավորման տարրերի արմատավորման գծով: Տարիներ շարունակ հանրապետությունում ձևավորված պետական ծախսերի կառավարման համակարգի գնահատման հիմքում դրված էին ծրագրի իրականացման համար պահանջվող, հատկացված և օգտագործված ռեսուրսների ցուցանիշները: Նման ցուցանիշները և դրանց համադրումներն ի վիճակի չեն եղել ինչպես վերլուծողներին, այնպես էլ՝ որոշումներ ընդունողներին տալու լիարժեք տեղեկատվություն ծրագրի նպատակների, դրանց հասնելու համար առաջարկվող ուղիների, սպասվելիք արդյունքների և ընդհանրապես ծրագրի արդյունավետության մասին: Ուստի, պետական ծախսերի կառավարման արդյունավետության բարձրացման և դրա հիման վրա ռազմավարական որոշումների որակը բարելավելու տեսանկյունից անչափ կարևորվում է պետական գործառնությունների իրականացման համար տրամադրվող բյուջետային ռեսուրսների ծախսման ցուցանիշների դիտարկումից անցում կատարելը ծրագրի շրջանակներում իրականացվող գործունեության և ստացվող արդյունքների դիտարկմանը:</p> <p>ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը 2005 թվականից նախապատրաստական աշխատանքներ է իրականացնում բյուջետավորման մուտքերի (ծառայությունների մատուցման համար օգտագործվող ռեսուրսների) վրա հիմնված եղանակից արդյունքների վրա հիմնված եղանակին աստիճանական անցման նպատակով անհրաժեշտ պայմանների ստեղծման համար: Արդյունքում՝ նշված անցումային գործընթացում ընդգրկված պետական կառավարման մարմինների թիվը 2007 թվականի վերջին կազմել է 14, իսկ ՀՀ 2010 թվականի բյուջետային գործընթացում այդ աշխատանքներում արդեն փորձական կարգով ընդգրկվել են բոլոր պետական կառավարման մարմինները՝ ներառյալ ուժային կառույցները: ՀՀ 2009 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված ծախսերի ընդհանուր ծավալում ծրագրային բյուջետավորման ներդրման գործընթացում ընդգրկված մարմինների գծով նախատեսված ծախսերի հանրագումարի տեսակարար կշիռը գերազանցել է 50 տոկոսը, իսկ ՀՀ 2010 թվականի պետական բյուջեով այն գերազանցում է 75 տոկոսը:</p> <p>Փորձնական կարգով իրականացված աշխատանքների արդյունքների հիման վրա մշակվել և ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 27-ի N 48/18 արձանագրային որոշմամբ հավանության է արժանացել Հայաստանի Հանրապետության պետական ծախսերի ծրագրավորման գործընթացի բարեփոխումների զարգացման հայեցակարգը, որի համատեքստում էլ շարունակվել են բարեփոխումների հետագա խորացման աշխատանքները: Ըստ այդմ, ՀՀ պետական բյուջեների նախագծերը, ավանդական ձևաչափին զուգահեռ, մշակվել են նաև ծրագրային բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանող ձևաչափով և ներառվել են համապատասխան տարիների բյուջետային փաստաթղթերում: Մասնավորապես, ՀՀ 2010 և 2011 թվականների պետական բյուջեների նախագծերի բաղկացուցիչ մաս հանդիսացող՝ ՀՀ կառավարության բյուջետային ուղերձների կազմում ներառվել են նաև պետական կառավարման մարմինների գերատեսչական մակարդակով իրականացվող ծրագրերի կատարողական չափորոշիչները (արդյունքները), որոնք նաև հաստատվել են ՀՀ կառավարության 2009 թվականի դեկտեմբերի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների և Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի պետական բյուջեում վերաբաշխում կատարելու մասին» N 1522-Ն և ՀՀ կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 23-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2011 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» N 1748-Ն որոշումներով:</p> <p>Բոլոր պետական կառավարման մարմինների համապատասխան մասնագետների մասնակցությամբ՝ 2010 թվականի փետրվարին</p>

1	2
	<p>կազմակերպվել են սեմինար-խորհրդակցություններ՝ նվիրված բյուջետային ծախսային ծրագրերի արդյունքային (ոչ ֆինանսական) ցուցանիշների մոնիթորինգի համակարգի ներդրման և դրա մասին հաշվետվությունների կազմման հարցերին: 14 պետական կառավարման մարմինների 2009 և 2010 թվականների տարեկան հաշվետվություններով ներկայացված արդյունքային ցուցանիշների գծով իրականացվել է փորձնական մոնիթորինգ:</p> <p>ՀՀ 2012 թվականի բյուջետային գործընթացում փորձնական կարգով ներդրվել են ծրագրային բյուջետավորման պահանջներից բխող նոր տարրեր՝</p> <p>ա. ՀՀ պետական բյուջեով ծախսային ծրագրեր իրականացնող բոլոր գերատեսչությունների գծով նոր ծրագրային կառուցվածքի և այդ ծրագրերի նոր դասիչների համակարգ, որի համաձայն էլ կազմվել է ՀՀ 2012 թվականի պետական բյուջեի նախագիծը,</p> <p>բ. ծրագրով նախատեսված փորձարարական երեք գերատեսչության (ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանություն) կազմել և իրենց 2012-2014 թթ. ՄԺԾԾ հայտերի կազմում ՀՀ ֆինանսների նախարարություն են ներկայացրել բյուջետային ծրագրի նկարագրերը (անձնագրերը):</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հանրային ֆինանսների արդյունավետ պլանավորման (արդյունքի հիման վրա ծրագրավորման) համար կարևոր խնդիր է յուրաքանչյուր բյուջետային ծրագրով անհրաժեշտ ընթացիկ իրավիճակը նկարագրող հենանիշերի և թիրախների սահմանում: Այդպիսի հնարավորություն ընձեռում են բյուջետային ծրագրի նկարագրի (անձնագիր) փաստաթղթի ստեղծումը և նրա ներդրման շրջանակի ընդլայնումը: Այս ուղղությամբ արդեն իսկ 2012 թվականի բյուջետային գործընթացում ձեռք բերված փորձը ենթադրում է նշված փաստաթղթի կազմման մեթոդաբանության լրամշակում, նրա ներդրման շրջանակի ընդլայնում, ինչպես նաև այդ բյուջետային ծրագրերն իրականացնող պետական կառավարման մարմիններին խորհրդատվության տրամադրման անհրաժեշտություն</p> <p>2. Կարգավորման ստարկան</p> <p>Հանրային ֆինանսների պլանավորման համար յուրաքանչյուր բյուջետային ծրագրով անհրաժեշտ ընթացիկ իրավիճակը նկարագրող հենանիշերի և թիրախների սահմանում է:</p> <p>3. Անկապվող արդյունքը</p> <p>2012 թվականին նախատեսվում է բյուջետային ծրագրի նկարագրի (անձնագրի) կազմման մեթոդական ցուցումների լրամշակում և տրամադրում գերատեսչություններին: Այդ ցուցումներին համապատասխան՝ փորձարարական 10 գերատեսչություններ ՀՀ 2013-2015 թվականների ՄԺԾԾ հայտի հետ մեկտեղ կներկայացնեն՝ յուրաքանչյուր 1-ական բյուջետային ծրագրի նկարագիր (անձնագիր):</p>
17.	<p>Պետական կառավարման մարմինների կողմից բյուջետային ֆինանսավորման հայտերի նաև տարածքային (ըստ մարզերի) ծախսերի բացվածքով կազմման մշակույթի ներդրումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (ապարակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում օրենսդրորեն բոլոր մարզերի համար ընդունվել են սոցիալ-տնտեսական զարգացման քառամյա ծրագրեր, ինչպես նաև ՀՀ տարածքային զարգացման հայեցակարգը: Սակայն դեռևս մշակված չէ այն գործիքակազմը, որը հնարավորություն կտա գնահատելու նշված ծրագրերով նախատեսված միջոցառումների իրականացումը: Դրանցից մեկն էլ ՀՀ պետական կառավարման մարմինների կողմից մշակվող բյուջետային ֆինանսավորման հայտերն են, որոնք ներկայումս չեն պարունակում տեղեկատվություն առաջարկվող բյուջետային ծախսերի տարածքային (ըստ մարզերի) բացվածքի մասին: Միջոցառումը նպատակ ունի կարգավորելու այդ բացը:</p>

1	2
	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նախատեսվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից մշակվող և ՀՀ պետական կառավարման մարմիններին տրամադրվելիք 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերը կազմելու և ներկայացնելու մեթոդական ցուցումներում ներառել խորհրդատվություն բյուջետային ֆինանսավորման հայտի տարածքային բաշխվածքով կազմման վերաբերյալ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Բյուջետային քննարկումների ժամանակ նաև տարածքային զարգացման հարցերի առավել խորացված դիտարկման գործընթաց</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը ՀՀ պետական կառավարման մարմինների կողմից ներկայացվող 2013 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտերով առաջարկվող ծախսային ծրագրերի գծով բյուջետային հատկացումների տարածքային (ըստ մարզերի) բացվածքի և իրականացվելիք ծրագրերի վերլուծության առկայություն Բյուջետային քննարկումների արդյունավետության բարձրացում</p>
18.	<p align="center">Հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքների հաստատումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) 1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման գործընթացն իրականացվում է որևէ իրավական ակտով չամրագրված սկզբունքների հիման վրա, ինչը շատ դեպքերում հնարավորություն չի ընձեռում համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններն իրականացնելու նախապես սահմանված ռազմավարական ուղղություններին համահունչ: Միաժամանակ, խնդիրն այն է, որ այս պարագայում կատարվող օրենսդրական փոփոխությունները հաճախ բավարար չափով չեն կանոնակարգվում, և, որպես հետևանք, դրանցից ստացվող արդյունքները չեն համապատասխանում նախապես ակնկալվող արդյունքներին:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Գերակա խնդրի լուծման նպատակով առաջարկվում է համապատասխան իրավական ակտով ամրագրել առաջիկա տարիներին հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Նախագծի կարգավորման առարկան առաջիկա տարիների համար կիրառելի հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման ռազմավարական սկզբունքներն են:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Գերակա խնդրի լուծման արդյունքում ակնկալվում է, որ առաջիկա տարիներին հարկային և մաքսային օրենսդրության վերանայման գործընթացը կլինի առավել կանոնակարգված և կիրականացվի տնտեսապես առավել հիմնավորված, արդարացի ու նոր ստեղծվող իրողություններին առավել համահունչ սկզբունքների հիման վրա:</p>
19.	<p align="center">ՀՀ հանրային հատվածի պետական կառավարչական մարմիններում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններում ու 50 տոկոս և ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ կազմակերպություններում ներքին աուդիտի համակարգի ներդրման ուղղությամբ իրականացվող բարեփոխումները</p>

1	2
	<p>1. Գերակա խնդրի նպատակը</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Պետական ներքին ֆինանսական հսկողության համակարգի ներդրումն ապահովելու նպատակով ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը վերջին տարիներին նախաձեռնել է ՀՀ հանրային հատվածի պետական կառավարչական մարմիններում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններում ու 50 տոկոս և ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ կազմակերպություններում ներքին աուդիտի համակարգի ներդրման գործընթացը: Մինչև «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի ներդրումը ներքին աուդիտի համակարգն ստուգում էր միայն ֆինանսատնտեսական գործունեությունը և ներկայացնում եզրակացություններ, ինչը չի համապատասխանում ներքին աուդիտի միջազգային սահմանմանը և ներքին աուդիտի միջազգային ստանդարտներին: Պետական ներքին ֆինանսական հսկողությունն այն կարևորագույն տարրերից է, որը պետք է ապագայում ապահովի պետական ֆինանսների արդյունավետ և ճշգրիտ հսկողության սահմանումը: Ներքին աուդիտը հնարավորություն է տալիս անկախ, օբյեկտիվ հավաստիացման և խորհրդատվության միջոցով նպաստելու հիմնարկների գործունեության արդյունքի մեծացմանը և բարելավմանը: Այն աջակցում է կազմակերպությանը հասնել իր նպատակներին՝ կազմակերպության ռիսկերի կառավարման, հսկողության ու կառավարչական գործընթացների համակարգված և կանոնակարգված գնահատման ու բարելավման միջոցով:</p> <p>ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը 2010 թ. սկսած իրականացնում է ներքին աուդիտի վերափոխման, միջազգային ստանդարտներին համապատասխանեցման և ներդրման աշխատանքները: Միջազգային նորմերի ուսումնասիրության արդյունքում ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը մշակել է ներկայացրել է մի շարք նորմատիվ ակտեր: Արդյունքում 2011 թ. փետրվարի 5-ին ուժի մեջ է մտել «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքը, իսկ ՀՀ կառավարության 2011 թ. օգոստոսի 11-ի N 1233-Ն որոշմամբ հաստատվել են «Ներքին աուդիտի մասնագիտական գործունեության» ստանդարտները և ներքին աուդիտորների վարքագծի կանոնները:</p> <p>2011 թ. մշակվել են ներքին աուդիտի մասնագիտական գործունեության ստանդարտների կիրառման մեթոդական ցուցումների և ներքին աուդիտի ձեռնարկի ու ներքին աուդիտի կանոնակարգի մշակման ուղեցույցի նախագծերը: 2011 թ. ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը նախաձեռնել էր նշված նախագծերի փորձնական կիրառումը: 2011 թ. նոյեմբերին ավարտվել են փորձնական 6 մարմնում ներքին աուդիտի մեթոդաբանության պիլոտավորման գործընթացները:</p> <p>Պիլոտավորման արդյունքների հիման վրա, ըստ անհրաժեշտության, պետք է իրականացվեն ներքին աուդիտի մեթոդաբանության լրամշակումները, ինչին զուգահեռ պետք է մշակվեն նաև ներքին ու արտաքին աուդիտորների համագործակցության և ներքին աուդիտորների աշխատանքների արտաքին գնահատման կառուցակարգերը: Նշված միջոցառումները պետք է զուգորդվեն նաև հանրային կազմակերպություններում ներքին աուդիտի համակարգի փաստացի ներդրման գործարկմամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գերակա խնդրի լուծման նպատակով առաջարկվում է լրամշակել ու ամբողջականացնել ներքին աուդիտի ոլորտը կարգավորող օրենսդրությունը և համապատասխան իրավական ակտերով (ՀՀ կառավարության որոշում, ՀՀ ֆինանսների նախարարի հրաման և այլն) հստակեցնել այն մարմինները, որտեղ 2012 թվականից ստեղծվելու են ներքին աուդիտի ստորաբաժանումները՝ սահմանելով այդ ստորաբաժանումներին ներկայացվող չափորոշիչները: Միաժամանակ՝ հարկավոր է միջոցներ ձեռնարկել ներքին աուդիտի ստորաբաժանումների ղեկավարների համար համապատասխան վերապատրաստման դասընթացների կազմակերպման ուղղությամբ:</p>

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Սույն նախաձեռնության առարկան է Հայաստանի Հանրապետությունում ներքին աուդիտի համակարգի ներդրման գործարկումն ու հետագա զարգացումը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ներքին աուդիտի ներդրման գործարկումը հնարավորություն կընձեռի հանրային հատվածի կազմակերպությունների ընթացիկ և տարեկան գնահատականների՝ հավաստիացման ու խորհրդատվական ծառայությունների միջոցով բարելավելու և մեծացնելու հանրային կազմակերպությունների գործունեության արդյունքները: Ակնկալվում է, որ ներքին աուդիտի ներդրման գործընթացի սկիզբը կտրվի պետական կառավարման կենտրոնական կառավարման ապարատի բոլոր մարմիններում, ինչպես նաև հանրային հատվածի մյուս կազմակերպություններում: 2012 թվականի արդյունքներով վերջնական ամբողջականացված կլինի ներքին աուդիտի ոլորտը կարգավորող օրենսդրությունը, և կենտրոնական կառավարման ապարատի առնվազն 10 մարմնում կլինեն ներդրված ու փաստացի գործող ներքին աուդիտի ստորաբաժանումներ: Միաժամանակ՝ կենտրոնական կառավարման ապարատի ներքին աուդիտի ստորաբաժանումների առնվազն 25 ղեկավարներ և (կամ) աշխատողներ կանցնեն համապատասխան վերապատրաստման դասընթացներ:</p>
<p>20.</p>	<p>Պարտադիր աուդիտի ենթակա կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների և աուդիտի եզրակացությունների հրապարակումը կանոնակարգելու նպատակով իրավական ակտերի նախագծերը ներկայացնելը</p> <p>1. Գերակա խնդրի նպատակը</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և սուկա խնդիրները</p> <p>«Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի համաձայն՝ այն կազմակերպությունները, որոնց հաշվետու տարվա գործունեությունից հասույթը գերազանցում է մեկ միլիարդ դրամը, կամ որոնց ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ գերազանցում է մեկ միլիարդ դրամը, համարվում են խոշոր և պարտավոր են իրենց տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունները հրապարակել մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա հուլիսի 1-ը: Միաժամանակ՝ նույն հոդվածով սահմանված այն դրույթը, որ ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են հրապարակվել մամուլում, համացանցով կամ տարածվել գրքային տեսքով, էական բարդություն է առաջացնում հրապարակման վերաբերյալ օրենքի պահանջի կատարման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու հարցում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գերակա խնդրի լուծման նպատակով առաջարկվում է լրամշակել ու ամբողջականացնել պարտադիր աուդիտի ենթակա կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների և աուդիտի եզրակացությունների հրապարակումը կանոնակարգող իրավական ակտերը (օրենք, ՀՀ կառավարության որոշում, ՀՀ ֆինանսների նախարարի հրաման և այլն)՝ հստակեցնելով այն մարմինները, որոնք կիրականացնեն վերահսկողությունն օրենքի պահանջի նկատմամբ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Սույն նախաձեռնության առարկան է Հայաստանի Հանրապետությունում պարտադիր աուդիտի ենթակա կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների և աուդիտի եզրակացությունների հրապարակման կանոնակարգումը:</p>

1	2
	<p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ներկայումս ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը մշակել է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի նոր նախագիծ, որը ներկայացվել է ՀՀ կառավարության քննարկմանը: Նախագծով հստակեցվել է, որ ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է հրապարակվեն http://www.azdarar.am հասցեում գտնվող՝ Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում հիմք ընդունելով «Ինտերնետով հրապարակային ծանուցումների մասին» ՀՀ օրենքը, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 17-ի «Ինտերնետով հրապարակային ծանուցման ելթակա հայտարարության ընդունման, կայքը վարող անձին փոխանցման, կայքում հայտարարությունների տեղադրման և արխիվացման ժամկետների սահմանման կարգը և հայտարարության տեքստը ներկայացնելու էլեկտրոնային ձևաչափը հաստատելու մասին» N 174-Ն որոշումը: Նշված մոտեցումն օգտագործողներին հնարավորություն կտա անհրաժեշտության դեպքում օգտվելու տեղեկատվական միասնական բազայից, իսկ պետական մարմիններին՝ առավել արդյունավետ կերպով իրականացնելու վերահսկողության, վերլուծության և մոնիթորինգի հետ կապված խնդիրները: Արդյունքում՝ կլուծվեն նաև պարտադիր հրապարակման ենթակա ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման նկատմամբ պետական մարմինների կողմից ներկայումս վերահսկողություն իրականացնելու հետ կապված օրենսդրական կարգավորում պահանջող խնդիրները:</p> <p>Միաժամանակ գերակա խնդրի լուծման նպատակով անհրաժեշտություն է առաջացել ուսումնասիրելու նաև այլ իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու նպատակահարմարությունը:</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	
21.	<p>Մթնոլորտային երևույթների կառավարման և ռադիոլոկացիոն դիտարկումների իրականացման նպատակով մթնոլորտի և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծրագրի մշակումը և հաստատումը</p> <p>Մթնոլորտի և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծրագրի մշակումը և հաստատումը պայմանավորված են գյուղացիական տնտեսությունները կարկտահարությունից պաշտպանելու, հնարավոր վնասները նվազեցնելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>Ներկայումս օգտագործվում է պրոպան-բութան գազախառնուրդով գազագեներատորային մեթոդը: Դրա կիրառումը հանրապետությունում նպատակահարմար է, քանի որ հնարավոր չէ սահմանամերձ գոտիները գոյություն ունեցող այլ մեթոդներով պաշտպանել:</p> <p>2011 թ. նոյեմբերի 1-ի դրությամբ ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության «Մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծառայություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության («ՄԵՎԱՆԾ» ՊՈԱԿ) համակարգում գործում է 119 գազագեներատորային, ռադիոմոնիտային հեռակառավարվող հակակարկտային կայան, որոնցից՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Արագածոտնի մարզում՝ 15 կայան, - ՀՀ Արարատի մարզում՝ 48 կայան, - ՀՀ Արմավիրի մարզում՝ 55 կայան, - ՀՀ Լոռու մարզում՝ 1 շարժական կայան: <p>118 կայանը կարկտահարությունից պաշտպանության տակ է վերցրել երեք մարզի 42 գյուղական համայնքի ընդհանուր 33500 հեկտար տարածքից 9440 հեկտար ինտենսիվ մշակության գյուղատնտեսական մշակաբույսեր:</p> <p>Աշխարհում հակակարկտային աշխատանքներ իրականացվում են հետևյալ մեթոդներով՝ հրթիռահրետանային, ավիացիոն, գազագեներատորային, ռեագենտով գործող գեներատորային և այլն: Հանրապետությունում գազագեներատորային մեթոդով պաշտպանվող տարածքներում կարկտի դեմ պայքարի աշխատանքներն իրականացվում են հաջողությամբ և մեծ արդյունավետությամբ:</p>

1	2
	<p>«ՄԵՎԱՆԾ» ՊՈԱԿ-ի կողմից պարբերաբար կատարվում են նաև փորձարարական աշխատանքներ՝ հորդառատ ու երկարատև անձրևների դեմ պայքարի և բարենպաստ եղանակի ապահովման համար: Կայանների կողմից պաշտպանվող տարածքներում հորդառատ անձրևների դեպքում կատարվում են փորձարարական կրակոցներ՝ ճշտելու համար ներգործության ազդեցությունը մթնոլորտային երևույթի վրա: Փորձարկումները ցույց են տալիս, որ ներգործության հետևանքով որոշ դեպքերում (թույլ և միջին հզորության ամպեր) ազդեցությունը նկատելի է:</p> <p>Հանրապետությունում կարկտի դեմ պայքարի աշխատանքներն իրականացվում են ՀՀ Արագածոտնի և ՀՀ Լոռու մարզերում տեղակայված ոռոգիչակացիոն կայանների միջոցով, որոնցով կատարվում են մթնոլորտային վտանգավոր երևույթների (կարկուտ, հորդառատ անձրևներ, ամպոտայներ) շուրջօրյա դիտարկումներ: Շուրջ 25 տարի գործող այդ ոռոգիչակացիոն կայանները ֆիզիկապես մաշված են, պահանջ ունեն հաճախակի նորոգման: Դրանց խափանման դեպքում հակակարկտային կայանների նույնիսկ բնականոն աշխատանքի պարագայում հնարավոր չէ առանց ոռոգիչակացիոն կայանի կարկտավտանգավոր գործընթացների վրա կատարել ակտիվ ներգործության աշխատանքներ: Նշված ոռոգիչակացիոն կայանները կարիք ունեն նորերով փոխարինման:</p> <p>Ծրագիրը հնարավորություն կտա ավելացնելու հակակարկտային կայանների թիվը, որի արդյունքում կավելանան կարկտից պաշտպանվող տարածքները: Ռադիոլոկացիոն կայանների, սարքերի, սարքավորումների ձեռքբերմամբ կբարձրանա կարկտի դեմ պայքարի արդյունավետությունը:</p>
22.	<p align="center">Ճգնաժամային կառավարման կենտրոնում մարդուն ցույց տրվող հրատապ օգնության համապետական համակարգի «911» դիսպետչերական ծառայության գործարկումը</p> <p>Վերջին տարիներին գրանցված արտակարգ իրավիճակների, դեպքերի և պատահարների վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ հանրապետությունում տեղի է ունենում դրանց թվի զգալի և կայուն աճ: Արտակարգ իրավիճակների թվի շարունակական աճը բարդացնում է դրանց սպասարկման գործընթացը:</p> <p>Առկա են որոշ խնդիրներ՝ կապված մի շարք գործառնությունների իրականացման հետ, հատկապես՝ կապի միջոցներով և տեխնիկական հնարավորություններով պայմանավորված խնդիրները: Մասնավորապես, բջջային հեռախոսով ահազանգման դեպքում ուղղությունների անհամապատասխանություն արտակարգ իրավիճակի առաջացման և սպասարկման տարածքի հետ (հանրապետության տարածքում օպերատիվ հեռախոսահամարները բջջային կապի ցանցում բաժանված չեն ըստ սպասարկման տարածքների, ինչը հաճախ դառնում է արձագանքման ուշացման պատճառ), ինչպես նաև առկա սարքավորումների սահմանափակ հնարավորությունը միաժամանակ բազմաթիվ ահազանգեր ընդունելու և համապատասխան ուղղություններով արձագանքում կազմակերպելու գործում (ԽՄՀՄ ժամանակաշրջանից ժառանգված սարքավորումները թույլ են տալիս ընդունել միաժամանակ 5-10 ահազանգ, ինչը մայրաքաղաքի միլիոնից ավելի բնակչության պարագայում բավարար չէ):</p> <p>Այլ ծառայությունների հերթապահ մասերում գրանցված ահազանգերի հետևանքով (արտակարգ իրավիճակների առաջացման մասին տեղեկատվությունը հաճախ գրանցվում է «1-02», «1-03» և այլ ծառայությունների կողմից) հաճախ արձագանքման գործընթացում ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության համապատասխան ծառայությունները ժամանակին չեն ներգրավվում կամ ներգրավվում են ուշացմամբ և ոչ համարժեք ծավալով:</p> <p>Ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով անհրաժեշտ է ստեղծել արտակարգ իրավիճակների հարցերով միասնական տեղեկատվական դաշտ (տեղեկատվական բազաներ), ընդունել մոնիթորինգային</p>

1	2
	<p>տվյալները՝ հնարավոր հետևանքների կանխատեսման և մոդելավորման նպատակով:</p> <p>Այսպիսով, մարդուն հրատապ օգնության համապետական համակարգի «911» դիսպետչերական ծառայության շահագործումը կնպաստի անհազանգերի արդյունավետ սպասարկմանը, կբարձրացնի այդ գործընթացում ներգրավված շահագրգիռ ծառայությունների փոխհամագործակցության մակարդակը, կապահովի պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրազեկումը և բնակչության պաշտպանվածության աստիճանը՝ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում:</p>
	<p>Հայաստանի Հանրապետության սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն</p>
<p>23.</p>	<p style="text-align: center;">2012 թվականին Լոնդոնի 30-րդ օլիմպիական խաղերին և 14-րդ պարաօլիմպիկ խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցությունը</p> <p>1. Գերակա խնդրի նպատակը Հայաստանի Հանրապետության տարբեր մարզանների հավաքական թիմերի մարզիկների՝ աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություններին, օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղերին լավագույն ձևով նախապատրաստվելը և հաջող մասնակցելը</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Պետության կողմից աջակցություն, հովանավորների մասնակցություն, զանգվածային լրատվամիջոցներով լուսաբանում</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Կազմակերպչական և նախապատրաստական աշխատանքներին աջակցության ցուցաբերում, մեթոդական և գործնական օգնության տրամադրում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Հայաստանի Հանրապետության հավաքական թիմերի համար ուսումնամարզական հավաքների և մրցաշարերի կազմակերպում, օլիմպիական և պարաօլիմպիկ խաղերին լավագույն ձևով նախապատրաստվելու համար պայմանների ստեղծում</p> <p>3. Գերակա խնդրի առաջարկվող լուծումների կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Բարձր արդյունքների ձեռքբերում, մրցանակային տեղերի գրավում, մրցակցական փորձի ձեռքբերում, օլիմպիական և պարաօլիմպիկ շարժման գաղափարների տարածում</p>
<p>24.</p>	<p style="text-align: center;">Հայաստանի Հանրապետությունում երիտասարդական ուսումնասիրությունների ինստիտուտի կայացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի նպատակը Համապարփակ ուսումնասիրությունների իրականացման միջոցով երիտասարդության շրջանում առաջնային լուծում պահանջող հիմնախնդիրների բացահայտում, ծրագրային առաջարկների մշակում և դրանց լուծում</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Երիտասարդական ուսումնասիրություններն իրականացվել են 2006 թվականին մշակված Հայաստանի երիտասարդության ազգային գեկույցի շրջանակներում: Այդ տեղեկատվությունը կորցրել է իր արդիականությունը, և առաջացել է երիտասարդության հիմնախնդիրների վերաբերյալ նոր ուսումնասիրություններ կատարելու անհրաժեշտություն:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Երիտասարդության ոլորտում հիմնավորված և հետևողական պետական քաղաքականություն իրականացնելու նպատակով</p>

1	2
	<p>երիտասարդության շրջանում պարբերաբար ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների իրականացում դրամաշնորհային ծրագրերի և ատթոտրսինգի հնարավոր բոլոր ձևերի ու գործիքակազմի կիրառմամբ, հասարակական կազմակերպությունների ներգրավմամբ</p> <p>Ծրագիրն իրականացնելու համար նախատեսվում է «Հայաստանի Հանրապետությունում գործող երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների գործունեության և հասարակական կյանքին երիտասարդության մասնակցության խթանմանն ուղղված ծրագրեր» տողով նախատեսված միջոցների առնվազն 50 տոկոսի հաշվին հայտարարել դրամաշնորհային մրցույթ՝ երիտասարդական ուսումնասիրությունների իրականացման և համապատասխան ուղեցույց-գրքույկների հրատարակման նպատակով:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Համալիր ուսումնասիրությունների հիման վրա երիտասարդության հիմնախնդիրներն արծարծող առաջարկությունների փաթեթները ներկայացնելը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում 2013-2017 թվականների երիտասարդական պետական քաղաքականության մշակման համար</p> <p>3. Գերակա խնդրի առաջարկվող լուծումների կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Երիտասարդության հիմնախնդիրների վերաբերյալ առավել լիարժեք տեղեկատվության ձեռքբերում և դրա հիման վրա լուծման ուղիների առաջարկում</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության սփյուռքի նախարարություն</p>	
<p>25.</p>	<p style="text-align: center;">«Իմ Հայաստան» համահայկական փառատոնի անցկացումը</p> <p>«Իմ Հայաստան» համահայկական փառատոնի նպատակն է սփյուռքում հայ մշակույթի և մշակութային ինքնության պահպանմանն ու զարգացմանը՝ նպաստելը, Հայաստան-Արցախ-սփյուռք մշակութային կապերի ամրապնդմանն ու զարգացմանը, համագործակցության նոր ձևաչափերի ձևավորմանն աջակցելը, Հայաստանի և սփյուռքի երիտասարդ ստեղծագործողների միջև մշակութային կապերի խորացմանը, համատեղ ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը սատարելը, ժամանակակից հայ արվեստի զարգացմանն ու գովազդմանն օժանդակելը, մշակույթի ոլորտում համահայկական մասնագիտական ներուժի հայտնաբերմանն ու համախմբմանը նպաստելը, սփյուռքի ուժացման և լեզվամշակութային ինքնության կորստի դեմ պայքարելը, ազգային մշակույթի պահպանության գործում սփյուռքի ստեղծագործող երիտասարդությանը ներգրավելը, համահայկական մշակութային ծրագրերի համատեղ մշակման և իրականացման մեխանիզմներ ստեղծելը, սփյուռքի ստեղծագործական խմբերի և մշակութային կազմակերպությունների մասին ամբողջական տեղեկատվական տվյալների շտեմարան ստեղծելը՝ նպաստելով նրանց գործունեության վերաբերյալ Հայաստանում տեղեկացվածության մակարդակի բարձրացմանը:</p>
<p>26.</p>	<p style="text-align: center;">«Սփյուռք» ամառային դպրոցի հիմնումը</p> <p>Աշխարհասփյուռ հայության առջև այսօր ծառայած է հայապահպանության գերխնդիրը: Հեռու լինելով հայրենիքից՝ գոյատևման պայքարում հայը հաճախ կորցնում է իր ազգային նկարագիրը, իր լեզուն, հեռանում է ազգային արմատներից, ավանդույթներից, սովորություններից, դադարում է կրել դարերով ստեղծված հայկական մշակութային արժեքները: Դրա համար անհրաժեշտ է պայքար ծավալել լեզվամշակութային ուժացման դեմ, նպաստել հայ ազգային ինքնության միասնական բարենպաստ միջավայրի ձևավորմանն ու զարգացմանը, հայկական համայնքներում ազգային ինքնության պահպանմանն ու արմատավորմանը, հայապահպան գործունեությանը, մշակութային ժառանգության պահպանմանը, պաշտպանմանը, զարգացմանը և իրականացնել դրանց տարածման միջոցառումներ, նպաստել նաև Հայաստանի հետ սփյուռքահայության, հայկական կառույցների կապերի ամրապնդմանը և զարգացմանը, սփյուռքահայությանը նոր լիցքեր հաղորդելուն՝ խթանելով Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացումը, սփյուռքի համար և համահայկական ծրագրերի մշակման ու իրականացման գործում անհատների, հայկական կազմակերպությունների մասնակցության շրջանակի ընդլայնումը, սփյուռքի համար մասնագետների պատրաստման և վերապատրաստման համակարգի շարունակական կատարելագործումը:</p>

1	2
27.	<p align="center">Սփյուռքի համայնքային ինքնակառավարման մարմինների հզորացմանն աջակցության նպատակով սփյուռքի հայկական համայնքային կառույցի գործունեության կազմակերպման օրինակելի կարգի մշակումը և տրամադրումը համայնքներին</p> <p>«Սփյուռքի հայկական համայնքային կառույցի գործունեության կազմակերպման օրինակելի կարգ» ձեռնարկը նպատակ ունի աջակցելու համայնքին, օգնելու նրա ղեկավարությանն ավելի արդյունավետ դարձնել սփյուռքի հայ համայնքի ղեկավարի և համայնքի գործունեությունը, նպաստելու հայապահպանությանը, հայ համայնքի համախմբմանը, Հայաստան-սփյուռք գործակցության ամրապնդմանը, բնակչության երկրի քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, սոցիալական և հանրային կյանքին սփյուռքահայերի ինտեգրմանը, նրանց ներուժի նպատակամղմանը հայրենիքի հզորացման գործին:</p>
28.	<p align="center">Վրաստանում լույս տեսնող հայալեզու լրատվամիջոցներին աջակցությունը</p> <p>Վրաստանում լույս տեսնող հայալեզու լրատվամիջոցներին աջակցելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Վրաստանի հայկական համայնքի առջև ծառայած բազմաթիվ խնդիրների լուծման պահանջով: Տարածաշրջանային աշխարհաքաղաքական (տնտեսական, քաղաքական, դիվանագիտական և այլն) իրադարձություններն ուղղակիորեն են ազդում Վրաստանի հայկական համայնքի հիմնախնդիրների, դրանց բնույթի և գերակա խնդիրների առաջնահերթությունների վրա: Այդ առումով լրատվական դաշտի և կառուցակարգերի նորոգման և թարմացման կարևորությունը դառնում է անհետաձգելի անհրաժեշտություն:</p> <p>Վրաստանում լույս տեսնող հայալեզու լրատվամիջոցներին աջակցությունը մեծապես կնպաստի Վրաստանի հայկական համայնքի իրազեկվածության բարձրացմանը, համախմբմանը, Հայաստան-սփյուռք գործակցության ամրապնդմանը, ՀՀ սփյուռքի նախարարության համահայկական ծրագրերին առավել ակտիվ մասնակցությանը:</p>
29.	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարություն Մարզային առողջապահական համակարգերի զարգացման ծրագրի իրականացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ մարզային առողջապահության համակարգերի զարգացման նպատակը բնակչությանը տրամադրվող բժշկական ծառայությունների որակի և մատչելիության բարձրացումն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը Ներկայումս ՀՀ մարզերի առողջապահական համակարգը շարժվում է զարգացման ուղիով. վերանորոգվել են ՀՀ մարզային բազմաթիվ բժշկական կենտրոններ (Իջևանում, Հրազդանում, Ապարանում, Արարատում, Արմավիրում, Գորիսում, Գավառում): Շուրջ 145 առողջության առաջնային պահպանման հաստատությունների շենքեր նույնպես վերանորոգվել կամ կառուցվել են: Բժշկական հաստատությունները հագեցվել են արդի բժշկական սարքավորումներով և անհրաժեշտ կահույքով: Այնուամենայնիվ, դեռ շատ են անմխիթար պայմաններում աշխատող բժշկական հաստատությունները, որոնց թե՛ շենքային վիճակը և թե՛ տեխնիկական հագեցվածությունը չեն բավարարում միջազգային ոչ մի նորմի պահանջ: Նշվածը, անկասկած, անդրադառնում է նաև մատուցվող բժշկական ծառայությունների որակի վրա:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ոլորտի հետագա զարգացման և արդիականացման նպատակով 2012 թվականի ընթացքում նախատեսվում է շարունակել իրականացնել մարզային բժշկական հաստատությունների վերանորոգման (կառուցման) և հագեցման աշխատանքները: Մասնավորապես, շահագործման կհանձնվի Գյումրու նորակառույց բժշկական կենտրոնը, կմեկնարկեն Մեղրու բժշկական կենտրոնի նոր շենքի կառուցման, Կապանի, Արմյանի և Բերդի բժշկական կենտրոնների շենքերի հիմնանորոգման, ինչպես նաև Գորիսի բժշկական կենտրոնի դիախերձարանի շենքի կառուցման շինարարական աշխատանքները: Կսկսվեն նաև Վանաձորի բժշկական կենտրոնի շենքի կառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի</p>

1	2
	<p>մշակման աշխատանքները: Բոլոր բժշկական կենտրոնները կհագեցվեն բժշկական ու ավստորոշիչ սարքավորումներով և նոր կահույքով: Առողջապահական համակարգի առաջնային օղակը զարգացնելու նպատակով գյուղական համայնքներում կմեկնարկեն նոր ամբուլատորիաների կառուցման, ինչպես նաև չորս ամբուլատորիաների վերանորոգման շինարարական աշխատանքները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Գերակա խնդրի կարգավորման առարկան է ՀՀ մարզերում որակյալ, մատչելի, արդի, միջազգային չափանիշներին համապատասխանող առողջապահական համակարգի ստեղծման միջոցով ՀՀ մարզերի համաչափ զարգացումը:</p> <p>3. Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում կբարձրանա մատուցվող բժշկական ծառայությունների որակը, մատչելիությունը, ինչպես նաև դիմելիությունը բժշկական հաստատություններ:</p> <p>Նշվածի արդյունքում ակնկալվում է, որ կբարելավվեն մարզերում հանրային առողջության հիմնական ցուցանիշները:</p>
30.	<p>Բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման համավճարային մեխանիզմների կիրառման ընդլայնումը, նոր ծրագրերի ընտրությունը և ներդրումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման գների մոտեցում իրական ծախսերին, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավում, բնագավառում առկա ստվերային, ոչ պաշտոնական վճարների լեգալացում, բնակչության կողմից կատարվող ծախսերի կանխատեսելիության ավելացում, բուժանձնակազմի վարձատրման կանոնակարգում և բարձրացում</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը</p> <p>Բնակչության բուժօգնության իրականացման ընթացքում պետության կողմից փոխհատուցվող ծառայությունների գների ցածր լինելը հանգեցնում է ստվերային, ոչ պաշտոնական վճարների պահանջի բուժհաստատությունների կողմից, հատկապես, երբ այդ ծառայությունները շատ ծախսատար են և բազմաէտապային, պահանջում են զգալի ներդրումներ: Պետական ֆինանսավորումը նշված ծրագրերում չի բավարարում իրական ծախսերը փոխհատուցելու համար, և ծախսերի մեծ մասն իրականացվում են ոչ պաշտոնական վճարների տեսքով:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առաջարկվում է քննարկել ծառայությունների փոխհատուցման համավճարային մեխանիզմների կիրառման ընդլայնումը և ներդրումն այնպիսի ծրագրերում, ինչպիսիք կարող են լինել, օրինակ, ուռուցքաբանական և արյունաբանական ծառայությունները, հեմոդիալիզը, ոչ ծախսատար, բայց համավճարների կիրառման ենթակա՝ սեռական ճանապարհով փոխանցվող և մաշկային հիվանդությունները, և այլ ծրագրերում: Քննարկման արդյունքում կհստակեցվեն և առնվազն երկու ծրագրում կնախատեսվի համավճարային մեխանիզմների ներդրում: Սահմանված կարգով կհստակեցվեն այդ ծրագրերում ամբողջությամբ անվճար, համավճարի վճարմամբ ու վճարովի բուժօգնության տեսակները և հիվանդությունների ցանկերը: Համավճարի ներդրման նպատակով սահմանված կարգով կսահմանվեն այդ ծառայությունների իրական գները, իրական գների և պետական ֆինանսավորման տարբերության ընդունելի սահմաններում կսահմանվեն ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի, ըստ հիվանդության տեսակների համավճարի դիֆերենցիալ գները: Ընտրված ծրագրերում կսահմանվի նաև բուժօգնության այդ տեսակներում ընդգրկված բուժաշխատողների վարձատրման կարգը: Նախատեսվում է համավճար չկիրառել բնակչության սոցիալապես անսպասելի խմբերի, վերակենդանացման ծառայությունների, ինչպես նաև կյանքի համար վտանգ սպառնացող առանձին հիվանդությունների դեպքերում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Բնակչության բուժօգնության իրականացման ընթացքում փոխհատուցման համավճարային եղանակի ներդրման նպատակով պետության կողմից փոխհատուցվող առնվազն երկու ծրագրի ընտրություն: Ընտրված ծրագրերում ծառայությունների իրական գների, իրական գների և պետական ֆինանսավորման տարբերության շրջանակներում ընդունելի սահմաններում ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի, ըստ հիվանդության</p>

1	2
	<p>տեսակների համավճարի դիֆերենցված գների սահմանում</p> <p>3. Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ընտրված ծրագրերի շրջանակներում ակնկալվում է բուժօգնության կազմակերպման բարելավում, մատուցվող ծառայությունների մատչելիության բարձրացում, իրականացվող ծախսերի կանխատեսելիության ավելացում, բուժանձնակազմի վարձատրման կանոնակարգում, աշխատավարձի բարձրացում, ինչպես նաև ոչ պաշտոնական վճարումների նվազեցում: Նշված ծրագրերում համավճարի մեխանիզմների ներդրումը կհանգեցնի ֆինանսական լրացուցիչ միջոցների ներգրավմանը, գները կմոտեցվեն տվյալ հիվանդությունների բուժման իրական ծախսերին:</p>
31.	<p align="center">Մանկական վերակենդանացման մարզային ծառայությունների հզորացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Մարզային մակարդակում մանկական վերակենդանացման ծառայությունների հզորացման խնդրի գերակայությունը և միջոցառումների իրականացման անհրաժեշտությունը պայմանավորված են մարզերի հիվանդանոցային բժշկական կազմակերպություններում մանկական և նորածնային վերակենդանացման ծառայությունների առկա ենթակառուցվածքների ոչ բավարար ծավալներով ու հագեցվածությամբ, առանձին մարզերում դրանց իսպառ բացակայությամբ և, հետևաբար, այդ ոլորտում բուժօգնության մատչելիության և որակի բարելավման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը</p> <p>Ներկայումս մանկական և նորածնային վերակենդանացման ծառայությունները գործնականում առկա են Երևան քաղաքում և միայն ՀՀ Շիրակի մարզում: Բոլոր մնացած մարզերից վերակենդանացման և ինտենսիվ բուժօգնության կարիք ունեցող նորածնները և մինչև 18 տարեկան երեխաները տեղափոխվում են մայրաքաղաքի համապատասխան կլինիկաներ՝ «արագ արձագանքման» արտագնա ծառայությունների միջոցով, որոնց հզորությունները հաճախ չեն բավարարում առկա կարիքները: Մտահոգում են հատկապես մանկական հիվանդանոցային օգնության մատչելիության ու որակի անկման միտումը, ինչպես նաև երեխաների հիվանդանոցային մահաբերության ցուցանիշի աճը, հատկապես, մարզային մակարդակում, այդ մակարդակում մանկական վերակենդանացման և ինտենսիվ թերապիայի ծառայությունների՝ ժամանակակից սարքավորումներով անբավարար հագեցվածությունը, լաբորատոր-գործիքային հետազոտությունների սահմանափակ հնարավորությունները, նեոնատոլոգների և մանկաբուժական մասնագիտությունների գծով մարդկային ռեսուրսների անբավարար մակարդակը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Մարզային մակարդակում մանկական վերակենդանացման և ինտենսիվ թերապիայի ծառայությունների կարողությունների հզորացում, մանկաբուժական կադրերով և սարքավորումներով պատշաճ հագեցում, միջմարզային նշանակության մանկական և նորածնային վերակենդանացման առանձին ծառայությունների ստեղծում, մասնավորապես՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մարզային նշանակության մանկական (նորածնային) վերակենդանացման ծառայությունների ստեղծում Կապանում և Վանաձորում. - մանկական (նորածնային) առկա ծառայության հզորացում Գյումրու ավստրիական մանկական հիվանդանոցում. - Երևան քաղաքի մանկական (նորածնային) հիվանդանոցային բուժօգնություն մատուցող բժշկական կազմակերպությունների «արագ արձագանքման» արտագնա ծառայությունների բարելավում. - մանկական վերակենդանացման մարզային ծառայությունների հետ ֆունկցիոնալ կապի և մասնագիտական խորհրդատվական ու կազմակերպամեթոդական աշխատանքների ուժեղացում

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան Երեխաների հիվանդանոցային բուժման մատչելիության և որակի բարելավում, մանկական վերակենդանացման մարզային ծառայությունների հզորացում</p> <p>3. Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը Գերակա խնդրի շրջանակներում նախատեսված միջոցառումների իրականացման արդյունքում ակնկալվում է բարձրացնել երեխաների հիվանդանոցային անհետաձգելի ծառայությունների որակը և մատչելիությունը (այդ թվում՝ աշխարհագրական), նվազեցնել մանկական անհետաձգելի արտագնա ծառայության աճի միտում ունեցող կանչերի և մարզ-Երևան ուղեգրումների թիվը, նվազեցնել երեխաների հիվանդանոցային մահաբերությունը և վերջնական արդյունքում կրճատել հանրապետությունում մանկական մահացության ցուցանիշը:</p>
32.	<p>Պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող բուժհաստատությունների ֆինանսական հոսքերի կառավարման արդյունավետության բարձրացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ներկայացվող գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի սեպտեմբերի 8-ի նիստի 29.7/87916-11 N 35 արձանագրության 1-ին կետի 1-ին ենթակետի, ինչպես նաև ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարության ծրագրի 21-րդ դրույթի պահանջներից և նպատակ է հետապնդում նախ և առաջ ոլորտում ստեղծելու առկա որոշ բացասական երևույթների վերացման կամ կանխարգելման համար անհրաժեշտ պայմաններ և, որպես հետևանք, ավելացնելու ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտները:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը Ներկայումս առողջապահության ոլորտի բուժհաստատություններն իրենց կազմակերպարարական կարգավիճակով շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող կազմակերպություններ են, և ՀՀ առողջապահության նախարարությունը նրանց հետ պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնության և սպասարկման գծով պայմանագրային հարաբերությունների շրջանակներում կարգավորման մեխանիզմներ է կիրառում, ինչի արդյունքում 2011 թ. վերջում կանխատեսվում է, որ սովորաբար պետության նվազեցման հաշվին առողջապահության ոլորտի հարկային բազան կավելանա 3,6 մլրդ դրամով, իսկ ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտների ավելացումը կկազմի շուրջ 1,5 մլրդ դրամ, այդ թվում՝ աշխատավարձից եկամտահարկ՝ շուրջ 720,0 մլն դրամ, սոցիալական վճարներ՝ շուրջ 520,0 մլն դրամ շահույթով և պետական մասնակցությամբ ընկերությունների շահաբաժիններ՝ շուրջ 260,0 մլն դրամ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Որպես խնդրի լուծում առաջարկվում է մշակել պետական պատվեր իրականացնող և վճարովի ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններում իրականացվող բուժօգնության և սպասարկման վճարովի ծառայությունների նվազագույն գների սանդղակ, ինչը հնարավորություն կտա վերահսկելի և թափանցիկ դարձնելու բուժհաստատությունների եկամտային մասի կամ հարկային բազայի ավելացումները: Միաժամանակ առաջարկվում է բարձրացնել պետական պատվեր իրականացնող բուժհաստատությունների կողմից կատարվող ծախսերի արդյունավետությունը՝ առողջապահության ոլորտին հատուկ ծախսային ուղղությունների նորմատիվների սահմանման, աշխատանքի վարձատրության կարգերի կատարելագործման միջոցով:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Խնդրի կարգավորման առարկա են պետական պատվեր իրականացնող և վճարովի ծառայություններ մատուցող բուժհաստատությունների եկամուտների ավելացումը, իրականացվող ծախսերի արդյունավետության բարձրացումը, բուժաշխատողների աշխատավարձերի բարձրացումը</p>

1	2
	<p>և, որպես հետևանք, ստվերային երևույթների կրճատումը, ինչպես նաև ՀՀ պետական բյուջեի եկամտային մասի ավելացումը:</p> <p>3. Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը Խնդրի լուծման արդյունքում ակնկալվում է պետական պատվեր իրականացնող և վճարովի ծառայություններ մատուցող բուժհաստատությունների եկամուտների ավելացում՝ 10-20 տոկոսով:</p>
33.	<p>Դեղերի պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնները Հայաստանի Հանրապետությունում ներդնելու և դեղերի շրջանառության ոլորտում բարեփոխումների ծրագրի իրականացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Բարեփոխումների իրականացման նպատակն է ՀՀ-ում դեղերի արտադրությունը համապատասխանեցնել միջազգային չափանիշներին, ինչպես նաև այդ չափանիշներով վերապատրաստել դեղարտադրության ոլորտում աշխատող մասնագետներին:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը ՀՀ-ում դեղերի արտադրության ոլորտը կանոնակարգելու նպատակով մշակվել և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 26-ի N 734-Ն որոշմամբ հաստատվել է Դեղերի պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնները Հայաստանի Հանրապետությունում ներդնելու և դեղերի շրջանառության ոլորտում բարեփոխումներ իրականացնելու ժամանակացույցը: Հայաստանի Հանրապետությունում դեղերի և դեղանյութերի պատշաճ բաշխման գործունեության կանոնները հաստատելու վերաբերյալ ՀՀ կառավարության ներկայումս մշակվող որոշման նախագիծը ելնելու է այդ ժամանակացույցի 5-րդ, 6-րդ և 10-րդ կետերի պահանջներից:</p> <p>Դեղերի փորձագիտական կենտրոնում նախապատրաստական աշխատանքներ են իրականացվում տեղական դեղարտադրողների համար «Դեղերի գրանցման պահանջների ժամանակակից մոտեցումները» թեմայով սեմինար կազմակերպելու նպատակով: Բանակցություններ են ընթանում միջազգային համապատասխան կառույցներից փորձագետների խումբ հրավիրելու, համատեղ ուսումնասիրություններ կատարելու և դասընթացներ կազմակերպելու շուրջ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության «Դեղերի և բժշկական տեխնոլոգիաների փորձագիտական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության, այդ թվում՝ միջազգային կազմակերպությունների աջակցությամբ կադրային ներուժի հզորացում, կարողությունների զարգացում, փորձագետների շարունակական վերապատրաստում. - Պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնների համակարգի ներդրման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի մշակում և հաստատում. - «Պատշաճ բաշխման գործունեության (ՊԲԳ) հավաստագրի տրամադրման ու վերանայման կարգը և հավաստագրի ձևը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը մշակելը և ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը. - Պատշաճ արտադրական գործունեության կանոնների և Պատշաճ բաշխման գործունեություն կանոնների ներդրման նպատակով Դեղագործական տեսչությունների համագործակցության (PIC/S) միջազգային կառույցին անդամակցության հայտը ներկայացնելու նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում <p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ-ում դեղերի արտադրությունը, ինչպես նաև դեղերի շրջանառության կարգավորումն ամբողջությամբ միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելը</p>

1	2
	<p>3. Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը Նշված իրավական ակտերի ընդունման և դրանց պահանջների կատարման արդյունքում ՀՀ-ում դեղերի արտադրությունը կհամապատասխանի միջազգային ստանդարտներին, տեղական արտադրության դեղերի արտահանման ծավալները կմեծանան, արտադրության տեխնիկական հագեցվածությունը կհամապատասխանի ժամանակակից միջազգային չափանիշներին, դեղերի որակի, արդյունավետության, անվտանգության վերահսկողության մակարդակը կբարձրանա, դեղարտադրության ոլորտում աշխատող համապատասխան մասնագետները կվերապատրաստվեն:</p>
<p>34.</p>	<p>ՀՀ-ում ոչ վարակիչ հիվանդությունների վաղ հայտնաբերման, ճշգրիտ ախտորոշման և արդյունավետ բուժման ծրագրի իրականացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Վերջին տարիներին ՀՀ բնակչության շրջանում քաղցկեղով և արյունաբանական հիվանդություններով հիվանդացությունը նկատելիորեն աճել է: 2010 թվականին 2004 թվականի համեմատ արձանագրվել է քաղցկեղով հիվանդացության շուրջ 23 տոկոս աճ (192.1-ից մինչև 233.2-ը՝ 100.000 բնակչի հաշվով): Օնկոհեմատոլոգիական հիվանդություններով հիվանդացությունը ևս զգալիորեն աճել է: Մասնավորապես, 2003 թ. գրանցվել է 10.8 հիվանդ՝ 100.000 բնակչի հաշվով, 2007 թ.՝ 15.3, 2009 թ.՝ 15.5, իսկ 2010 թ.՝ 16.4 հիվանդ: Զգալի վատթարացում է նկատվում նաև այլ վիճակագրական տվյալների առումով՝ քաղցկեղի տարածվածությունը վերջին տարիներին աճել է՝ 0.83 տոկոսից 2004 թ. հասնելով 0.93 տոկոսի՝ 2009 թ., իսկ մահացությունը՝ 4.497 դեպքից (139.9՝ 100.000 բնակչի հաշվով)՝ 2004 թ. աճել է մինչև 5.501 դեպքի (168.9՝ 100.000 բնակչի հաշվով)՝ 2010 թ. մահացության պատճառների մեջ գրավելով երկրորդ տեղը սիրտ-անոթային հիվանդություններից հետո: Ներկայումս ՀՀ-ում ոչ վարակիչ հիվանդությունների պատճառով մահացության տոկոսն ամենաբարձրն է ընդհանուր մահացության կառուցվածում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը Հեմատոլոգիական և ուռուցքաբանական հիվանդությունների բուժման արդյունավետության առումով կարևոր նշանակություն ունեն համապատասխան ենթակառուցվածքների և ժամանակակից սարքավորումների առկայությունը, ինչպես նաև միջազգային չափանիշներին համապատասխանող բուժման մեթոդների կիրառումը: Ներկայումս գործող բուժհաստատությունների ֆիզիկական վիճակը, առկա ենթակառուցվածքները չեն համապատասխանում արդի պահանջներին, բժշկական սարքավորումները հնամաշ են և կարիք ունեն արդիականացման: Հայաստանում թե՛ հեմատոլոգիական և թե՛ ուռուցքաբանական ոլորտներում առայժմ ներդրված չեն բուժման միօրինականացված պրոտոկոլներ և ստանդարտներ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ոչ վարակիչ հիվանդությունների, այդ թվում՝ հեմատոլոգիական և ուռուցքաբանական հիվանդությունների վաղ հայտնաբերմանն ու արդյունավետ բուժմանը, անկասկած, կարող է նպաստել արդի, միջազգային չափանիշներին համապատասխանող և անհրաժեշտ սարքավորումներով հագեցած համապատասխան կենտրոնների առկայությունը: Հաշվի առնելով ՀՀ-ում վերջին տարիներին հեմատոլոգիական և օնկոլոգիական հիվանդություններով հիվանդացության, տարածվածության և մահացության ցուցանիշների զգալի աճը, ինչպես նաև նշված բնագավառներում մատուցվող ծառայությունների արդիականացման անհրաժեշտությունը՝ ՀՀ կառավարությունը նախատեսում է բարելավել հեմատոլոգիական և օնկոլոգիական բնագավառներում մատուցվող ծառայությունների որակը՝ արյունաբանական կենտրոնի արդիականացման և կենտրոնում ոսկրածուծի փոխպատվաստման նոր բաժանմունքի ստեղծման, ինչպես նաև Հայաստանում նոր, միջազգային չափանիշներին համապատասխանող ուռուցքաբանության կենտրոնի ստեղծման միջոցով:</p>

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ-ում առողջապահական ոլորտի արդիականացման և ոչ վարակիչ հիվանդությունների հետևանքով մահացության մակարդակի նվազեցման նպատակով Համաշխարհային բանկի կողմից ֆինանսավորվող նոր վարկային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել ուռուցքաբանության, հեմատոլոգիական ոլորտի արդիականացման ծրագիր:</p> <p>Ուռուցքաբանության ոլորտի արդիականացման ծրագիրը կիրականացվի Երևան քաղաքում: 2012 թվականին նախատեսվում է իրականացնել ծրագրի հետևյալ փուլերը՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) գնահատել Հայաստանում օնկոլոգիական ծառայությունների վիճակը՝ ներառյալ առկա շինությունների վիճակը, բժշկական սարքավորումների պիտանիությունը և մաշվածությունը, մարդկային ռեսուրսները, Հայաստանում կիրառվող օնկոլոգիական հիվանդությունների բուժման մեթոդները և դրանց արդյունավետությունը, կիրառվող բժշկական ուղեցույցների և արձանագրությունների արդյունավետությունը, Հայաստանում օնկոլոգիական բուժման կարիք ունեցող հիվանդների թիվը և այլն. 2) ճշգրտել կենտրոնի կառուցման տեղանքը. 3) հստակեցնել կենտրոնի կառուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական ներդրումների ծավալները. 4) սկսել ժամանակակից չափանիշներին համապատասխանող ուռուցքաբանության նոր կենտրոնի կառուցման տեխնիկական առաջադրանքի և ճարտարապետական նախագծի մշակման նախապատրաստական աշխատանքներ: <p>Հեմատոլոգիական ոլորտի արդիականացման և ոսկրածուծի փոխպատվաստման նոր բաժանմունքի ստեղծման ծրագիրը ևս կիրականացվի Երևան քաղաքում: 2012 թվականին նախատեսվում է իրականացնել ծրագրի հետևյալ փուլերը՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) մշակել հեմատոլոգիական կենտրոնի տեխնիկական առաջադրանքը և ճարտարապետական նախագիծը. 2) իրականացնել նախագծող կազմակերպության ընտրություն, որն էլ կսկսի կենտրոնի արդիականացման համար շինարարական աշխատանքների ճարտարապետանախագծային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքները: <p>3. Գերակա խնդրի կատարման արդյունքում ակնկալվող արդյունքը Համաշխարհային բանկի հետ վերջնականապես կճշգրտվեն երրորդ վարկային ծրագրի շրջանակներում ֆինանսական հատկացումների ծավալները և ուղղությունները: Կատրագրվի, կհաստատվի և կվավերացվի վարկային համաձայնագիրը: 2012 թվականին կմեկնարկեն Հայաստանի Հանրապետությունում Հեմատոլոգիական կենտրոնի հիմնանորոգման և վերջինիս կազմում ոսկրածուծի փոխպատվաստման նոր բաժանմունքի ստեղծման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքները: Վերջնականապես կհստակեցվի Հայաստանում նոր ուռուցքաբանության կենտրոնի կառուցման տեղանքը, ինչից հետո կմեկնարկեն կենտրոնի կառուցման նախագծման նախապատրաստական աշխատանքները:</p>
Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտի և կապի նախարարություն	
35.	<p>Վանաձոր-Ֆիոլետովո երկաթգծի շինարարության ֆինանսավորման, նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերի նախապատրաստման և շինարարական աշխատանքների իրականացմանն ուղղված իրավական դաշտի ձևավորումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) 2012 թվականի գերակա խնդիր հանդիսացող՝ Վանաձոր-Ֆիոլետովո երկաթգծի շինարարության ֆինանսավորման, նախագծային-</p>

1	2
	<p>նախահաշվային փաստաթղթերի նախապատրաստման և շինարարական աշխատանքների իրականացմանն ուղղված իրավական ակտերի ընդունումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության համար ռազմավարական և տնտեսական նշանակություն ունեցող Վանաձոր-Ֆիոլետովո երկաթգծի շինարարության ծրագրի իրականացման հետ կապված հարցերի կարգավորման և հիմնախնդիրների լուծման անհրաժեշտությամբ: Նոր երկաթգիծը կոչված է ապահովելու ինչպես միջնարգային, այնպես էլ՝ միջհանրապետական փոխադրումների հեռավորությունների և արժեքի զգալի կրճատում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Կարգավորման կարիք ունեն նոր երկաթգծի շինարարության՝ Հայաստանի Հանրապետության կողմից ֆինանսավորմանը մասնակցության, ընտրված ծրագծի վրա հնարավոր հիմնախնդիրների լուծման և այլ հարցեր:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նոր երկաթգծի շինարարության ֆինանսավորման խնդիրն առաջարկվում է լուծել շահավետ պայմաններով՝ վարկային միջոցների հաշվին, իսկ ընտրված ծրագծի հետ կապված հիմնախնդիրները պետք է լուծվեն գործող օրենսդրության շրջանակներում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Վանաձոր-Ֆիոլետովո երկաթգծի շինարարության ֆինանսավորման, նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերի նախապատրաստման և շինարարական աշխատանքների իրականացման հարցերը</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Ռազմավարական և տնտեսական նշանակություն ունեցող Վանաձոր-Ֆիոլետովո երկաթգծի շինարարության ֆինանսավորման, նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերի նախապատրաստման ու շինարարական աշխատանքների անխափան իրականացում</p>
36.	<p style="text-align: center;">Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրի իրականացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Ծրագրի իրականացումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության համար ռազմավարական և տնտեսական մեծ նշանակություն ունեցող Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի վերակառուցման և անվտանգության բարձրացման, ինչպես նաև ծրագրի հարցերի կարգավորման ու հիմնախնդիրների լուծման անհրաժեշտությամբ: Ծրագրի իրականացման արդյունքում նախատեսվում է, որ Հայաստանը կունենա կրկնապատկված արտահանում և մոտավորապես 1.8 անգամ ավելի ներմուծում՝ մինչև 2017 թվականը, նվազելու է միջանցքով ճանապարհորդելու ժամանակը՝ 4-ից մինչև 2 օր, կրկնապատկվելու է օրական միջին երթևեկության ցուցանիշը՝ 3000-6000, միջանցքի երկայնքով ստեղծվելու է ենթակառուցվածք, այսինքն՝ նոր աշխատատեղեր, եկամուտներ, նվազելու են ճանապարհատրանսպորտային պատահարների թիվը և ճանապարհի ու տրանսպորտային միջոցների պահպանման ծախսերը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2011 թվականի հոկտեմբերի 10-ին ծրագրի առաջին և երկրորդ տրանշերի, որոնք միավորված են մեկ շինարարական ծրագրում, շինարարի ընտրության մրցույթի շրջանակներում ներկայացվել են մասնակից կապալառուների հայտերը: Ներկայումս իրականացվում է հայտերի գնահատման գործընթացը: 2011 թվականի նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին նախատեսվում է Տրանշ-1-ի և Տրանշ-2-ի շինարարական աշխատանքների միասնական պայմանագրի շտրիումը: • Ծրագրի կառավարման խորհրդատուի ընտրության գործընթացի շրջանակներում 2011 թվականի հոկտեմբերի 7-ին ծրագրի կառավարման խորհրդի կողմից հաստատվեց մրցույթին մասնակցող ընկերությունների համառոտ ցուցակը, որից հետո հոկտեմբերի 11-ին հրապարակվեց

1	2
	<p>առաջարկները ներկայացնելու հրավերը: Առաջարկները ներկայացնելու վերջնաժամկետն է 2011 թվականի նոյեմբերի 24-ը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Աշտարակ-Թալին ճանապարհի օտարվող հողի և գույքի ճշգրտման ու գնահատման խորհրդատուն ավարտել է պայմանագրով նախատեսված՝ ազդեցության ենթարկված ակտիվների գնահատման, տեղագնման և չափագրման աշխատանքները: • Առաջին փուլի շինարարական աշխատանքների վերահսկողության և երկրորդ ու երրորդ փուլերի ծրագրերի նախապատրաստական աշխատանքներն իրականացնող խորհրդատուն ավարտել է ծրագրի երկրորդ տրանշի նախագիծը, որը ներառվել է կապալառուի մրցույթում: Ներկայումս խորհրդատուն ավարտին է հասցնում ծրագրի երրորդ տրանշի նախագիծը: <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առկա խնդիրները կարգավորելու նպատակով 2012 թվականին նախատեսվում են հետևյալ միջոցառումները՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) սկսել Տրանշ-1-ի և Տրանշ-2-ի շինարարական աշխատանքների իրականացումը. 2) ավարտել երկրորդ տրանշի շրջանակներում հողերի օտարման և տարաբնակեցման գործընթացը. 3) ծրագրի երրորդ տրանշի վարկային համաձայնագրի շուրջ բանակցությունների վարում և վարկային համաձայնագրի կնքման ապահովում. 4) ծրագրի երրորդ տրանշի կապալառուի ընտրություն: <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի շինարարության իրականացում, նախագծային-նախահաշվային փաստաթղթերի նախապատրաստման, շինարարական աշխատանքների և հողերի օտարման ու տարաբնակեցման գործընթացների իրականացում</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ռազմավարական և տնտեսական նշանակություն ունեցող Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի 2012 թվականին ծրագրավորված խնդիրների լուծումների արդյունքում կունենանք Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի առաջին երեք տրանշերի շինարարական աշխատանքների կատարումը:</p>
37.	<p>«Հայավտոկայարան» փակ բաժնետիրական ընկերությունը կոնցեսիոն պայմանագրով փոխանցելու կամ վարձակալության հանձնելու գործընթացի իրականացումը</p> <p>«Հայավտոկայարան» փակ բաժնետիրական ընկերությունը կոնցեսիոն պայմանագրով փոխանցելու կամ վարձակալության գործընթացի իրականացման միջոցառումների մշակում և կազմակերպում</p> <p>«Հայավտոկայարան» փակ բաժնետիրական ընկերության գործունեության բարելավման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2010 թվականի նոյեմբերի 3-ի N 938-Ա որոշմամբ ստեղծվել է միջգերատեսչական հանձնաժողով, որը պետք է Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին ներկայացնի առաջարկություններ «Հայավտոկայարան» ՓԲԸ-ի համակարգը կոնցեսիոն պայմանագրով փոխանցելու գործընթացի ապահովմանն ուղղված հարցերի վերաբերյալ: Հանձնաժողովի կողմից մշակված առաջարկությունների հիման վրա կընտրվի ընկերության կառավարման արդյունավետ տարբերակ, և կիրականացվեն միջոցառումներ ընկերությունը կոնցեսիոն պայմանագրով փոխանցելու կամ վարձակալության հանձնելու գործընթացն իրականացնելու համար:</p>

1	2
	<p>Գերակա խնդրի կարգավորման առարկա է «Հայավտոկայարան» փակ բաժնետիրական ընկերությունը կոնցեսիոն պայմանագրով փոխանցելու կամ վարձակալության հանձնելու գործընթացը:</p> <p>Գերակա խնդրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում են «Հայավտոկայարան» փակ բաժնետիրական ընկերության գործունեության կառավարման էական բարելավում, Հայաստանի Հանրապետության կանոնավոր ուղևորափոխադրումների որակի բարձրացում:</p>
38.	<p>«Հայաստանի հեռուստատեսային և ռադիոհաղորդիչ ցանց» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետոմսերը վարձակալության հանձնելու գործընթացի իրականացումը</p> <p>«Հայաստանի հեռուստառադիոհեռարձակման ցանց» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքի վարձակալության տրամադրման գործընթացի իրականացումն առաջարկվում է սահմանել որպես գերակա խնդիր՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 948-Ն որոշմամբ հաստատված՝ ՀՀ տարածքում ռադիոհեռուստատեսային հեռարձակման թվային համակարգին անցնելու միջոցառումների ծրագիրն արդյունավետ իրականացնելու համար:</p> <p>Գերակա խնդրի կարգավորման առարկա է «Հայաստանի հեռուստատեսային և ռադիոհաղորդիչ ցանց» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքները վարձակալության հանձնելու գործընթացը:</p> <p>Գերակա խնդրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է «Հայաստանի հեռուստատեսային և ռադիոհեռարձակման թվային համակարգի շահագործման արդիականացում մինչև 2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև հեռուստառադիոծրագրերի թվային հեռարձակման ապահովում ՀՀ ամբողջ տարածքում համապատասխանեցնելով ազգային ստանդարտներին:</p>
Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարություն	
39.	<p>Համաշխարհային բանկի խմբի «Գործարարությամբ զբաղվելը» (Doing business) վարկանիշային դասակարգման սանդղակում առնվազն հինգ քայլով Հայաստանի դիրքի բարձրացումը</p> <p>Գործարարության զարգացման և օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման պետական քաղաքականությունն ուղղված է առավելագույնս բարենպաստ միջավայրի ստեղծմանը, տնտեսության առավել ազատականացմանը, ազատ մրցակցության խթանմանը, վարչարարական ընթացակարգերի առավելագույնս պարզեցմանը, սպառողների շահերի արդյունավետ պաշտպանությանը: Առկա խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվում է գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված քայլերի, ինչպես նաև տեսչական բարեփոխումների շարունակական իրականացումը:</p> <p>Անչափ կարևոր է նաև օրենսդրական բարեփոխումների գործընթացում ազդեցության գնահատման գործիքի կատարելագործումը: Այդ ուղղությամբ կառուցապատման ընթացակարգերը սահմանող իրավական ակտերում կատարվել են անհրաժեշտ լրացումներ և փոփոխություններ՝ կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված կառուցապատման ընթացակարգերի տարանջատումը՝ ըստ քաղաքաշինական օբյեկտի ռիսկայնության աստիճանի: Նշված սկզբունքի կիրառման միջոցը թույլ է տվել հասնել կառուցապատման ընթացակարգերի կրճատմանը՝ մինևույն ժամանակ ապահովելով կառուցվող օբյեկտի անվտանգությունը՝ մարդկանց և շրջակա միջավայրի վրա վերջինիս ազդեցության տեսանկյունից:</p> <p>Շարունակվելու են «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման համար հիմք հանդիսացող բոլոր քաղաքիչների բարելավման, մասնավորապես, քաղաքաշինական թույլտվությունների տրամադրման մեխանիզմների կատարելագործման աշխատանքները:</p>

1	2
	<p>Շինարարության ոլորտի հետագա բարեփոխումների գործում կուսումնասիրվեն ոլորտի միջազգային դրական փորձը, այլ երկրներում առկա գործընթացները, կիրառվող մոդելները, ինստիտուցիոնալ առանձնահատկությունները: Քաղաքաշինության ոլորտում գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացմամբ կապահովվի «Գործարարությամբ զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի էական բարելավումը:</p> <p>Արդյունքում ակնկալվում է Հայաստանի Հանրապետությունը դարձնել տարածաշրջանում գործարար և ներդրումային լավագույն միջավայր ունեցող երկիր, մասնավորապես, բարելավել Հայաստանի դիրքը Համաշխարհային բանկի և Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի կողմից հրապարակվող «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման մեջ:</p>
40.	<p align="center">Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած անձանց բնակարանային ապահովումը</p> <p>Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած անձանց բնակարանային ապահովման ծրագիրը որպես 2012 թվականի գերակա խնդիր դիտարկելու վերաբերյալ առաջարկությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հուլիսի 24-ի N 878-Ն որոշմամբ հաստատված՝ ՀՀ կառավարության 2008-2012 թթ. գործունեության միջոցառումների ծրագրի դրույթների ապահովման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>Ծրագիրն ուղղված է ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հունիսի 12-ի N 23 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած հայեցակարգով աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծման նկատմամբ մինչև 2013 թվականը ձևավորված պետական պարտավորությունների կատարմանը:</p> <p>Ծրագիրն սկիզբ է առել 2008 թվականին համաձայն նշված հայեցակարգով նախատեսված բնակարանային ապահովման ուղղությունների: Ընդ որում, երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային խնդիրները լուծելու նպատակով ՀՀ 2009-2011 թթ. պետական բյուջեներով միջոցները հատկացվել են բնակարանային շինարարության ծրագրի իրականացման համար:</p> <p>2008-2010 թվականներին աղետի գոտու բնակավայրերում պետական աջակցությամբ իրականացված բնակարանային ապահովման ծրագրերի շրջանակներում լուծվել են ՀՀ Շիրակի, ՀՀ Լոռու և ՀՀ Տավուշի մարզերի բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած 1711 ընտանիքների բնակարանային խնդիրները:</p> <p>2011 թվականին ընթացք է ստացել ՀՀ 2011 թվականին պետական բյուջեի՝ աղետի գոտու բնակավայրերում անօթևան մնացած ընտանիքներին բնակարաններով ապահովելու նպատակով ՌԴ՝ վարկային միջոցների հաշվին անշարժ գույքի ձեռքբերման ծրագրով նախատեսված 25,972,081.1 հազ. դրամ միջոցների սահմաններում 3223 բնակարանների (բնակելի տների) շինարարությունը:</p> <p>Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծման նկատմամբ ձևավորված պարտավորությունների կատարումն ապահովելու նպատակով՝ դեռևս խնդրի լուծման կարիք ունեցող մոտավորապես 1800 ընտանիքի փաստաթղթային փաթեթների ուսումնասիրության արդյունքներով 2012 թվականին պետական աջակցությամբ իրականացվող բնակարանային ապահովման ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է բարելավել մոտավորապես 1500 ընտանիքի բնակարանային պայմանները:</p>
41.	<p align="center">Շենքերի և շինությունների անվտանգությանը, սեյսմակայունությանն ու էներգաարդյունավետությանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը</p> <p align="center">«Շենքերի և շինությունների, շինարարական նյութերի և արտադրանքների անվտանգության տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին»</p>

1	2
	<p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի մայիսի 6-ի N 17 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած՝ Քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի համակարգի հայեցակարգի պահանջների ապահովման անհրաժեշտությամբ, ինչպես նաև շենքերի, շինությունների, շինանյութերի արտադրության իրականացմամբ՝ միջազգային և եվրոպական ստանդարտներին համապատասխան:</p> <p>Նախագծի մշակումը նպատակաուղղված է բնակչության առողջության և բարեկեցության բարելավմանը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը, շենքերի, շինությունների և շինանյութերի անվտանգությանը, շենքերի սեյսմակայունության և էներգաարդյունավետության բարձրացմանը, ինչպես նաև շենքերի նշանակության վերաբերյալ սպառողներին թյուրիմացության մեջ զցող գործողությունների կանխարգելմանը:</p> <p>ՀՀ Շիրակի մարզի Ախուրյանի համայնքում էներգաարդյունավետ միջոցառումների կիրառմամբ մեկ բազմաբնակարան շենքի շինարարության փորձնական ծրագրի իրականացումը պայմանավորված է նոր կառուցվող շենքերի, մասնավորապես, բազմաբնակարան շենքերի էներգաարդյունավետության մակարդակի բարձրացման, շինարարության ոլորտում կիրառվող էներգաարդյունավետ տեխնոլոգիաների առաջադեմ փորձի ներդրման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>Նշված շենքի շինարարությունն իրականացվելու է աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծման նպատակով պետական աջակցությամբ իրականացվող բնակարանային շինարարության ծրագրի շրջանակներում ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի (ՄԱԶԾ) և Գլոբալ էկոլոգիական ֆոնդի (ԳԷՖ) կողմից հանրապետությունում իրականացվող «Շենքերի էներգետիկ արդյունավետության բարձրացում» ծրագրի աջակցությամբ:</p> <p>Փորձնական ծրագրի իրականացմամբ կցուցադրվեն շենքերի նախագծման, կառուցման և շահագործման ժամանակ ջերմային պաշտպանության և էներգասպառման նվազեցման ժամանակակից պահանջների կատարմանն ուղղված նոր մոտեցումների և ճարտարագիտական լուծումների կիրարկման հնարավորություններն ու տնտեսական նպատակահարմարությունը, ինչպես նաև նախադրյալներ կստեղծվեն շենքերի էներգաարդյունավետության բարձրացմանն ուղղված նոր տեխնոլոգիաների ներդրման համար:</p>
42.	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետությունում շենքերի և շինությունների տեխնիկական տվյալների բազայի ստեղծումը և շարունակական համալրումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հանրապետությունում մինչև սեյսմակայուն շինարարության նոր նորմերի ընդունումը նախագծված ու կառուցված շենքերը և շինությունները չեն բավարարում սեյսմակայունության արդի պահանջները, ինչի հետևանքով զգալիորեն աճել է սեյսմիկ ռիսկի մեծությունը: Իրավիճակի սրմանը մեծապես նպաստում է նաև այն, որ վերջին 15-20 տարվա ընթացքում հանրապետությունում շենքերի և շինությունների շահագործման ոլորտում անհրաժեշտ մակարդակով չեն ցուցաբերվել համակարգված մոտեցումներ, և պահանջվող ծավալներով չեն իրականացվել հիմնանորոգման աշխատանքներ, որի հետևանքով ֆիզիկական մաշվածությունից և զանազան այլ գործոնների ազդեցությունից դրանց զգալի մասը հայտնվել է անբավարար կամ վթարային տեխնիկական վիճակում:</p> <p>Քիչ չեն այն շենքերը, որոնցում առկա ընթացիկ վերանորոգում պահանջող թերությունների (ջրագծի կամ կոյուղագծի վնասվածքներ, տանիքի և ջրահեռացման համակարգի անբարեկարգ վիճակ, սավառակի քայքայվածություն և այլն) ոչ ժամանակին վերացումը կարող է հանգեցնել շենքի անբավարար տեխնիկական վիճակի, իսկ հետագայում նաև վթարայնության առաջացմանը:</p>

1	2
	<p>Նշված հանգամանքներով պայմանավորված՝ կարևորվում է շենքերի և շինությունների նկատմամբ համակարգված ծրագրային մոտեցումների ցուցաբերումը, որոնց արդյունավետությունը մեծապես կախված է դրանց տեխնիկական տվյալների բազայի առկայությունից:</p> <p>Շենքերի և շինությունների տեխնիկական տվյալների բազայի ստեղծման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է շենքերի ու շինությունների պահպանման և բնականոն ու անվտանգ շահագործման միջոցառումների համակարգված ծրագրերի մշակման ժամանակ անհրաժեշտ վերլուծությունների կատարմամբ:</p> <p>2. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվում է ունենալ շենքերի և շինությունների տեխնիկական տվյալների բազա: 2012 թվականին նախատեսվում է համակարգչային ծրագիր մուտքագրել առնվազն 1500 շենքերի տեխնիկական տվյալներ: Ծրագիրը հետագա տարիներին շարունակականորեն կհամալրվի:</p> <p>Շենքերի տեխնիկական տվյալների բազայի առկայությունը հնարավորություն կտա՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. առանձնացնելու անբավարար և վթարային տեխնիկական վիճակում գտնվող շենքերը և առկա տվյալների վերլուծության արդյունքում մշակելու և իրականացնելու շենքերի վերականգնման-ուժեղացման միջոցառումների կամ վթարային շենքերից բնակիչների վերաբնակեցման հիմնավորված ծրագրեր. 2. հայտնաբերելու ընթացիկ վերանորոգում պահանջող շենքերը, որոնցում առկա վնասվածքների (ջրագծի կամ կոյուղագծի վնասվածքներ, տանիքի և ջրահեռացման համակարգի անբարեկարգ վիճակ, սավառակի քայքայվածություն և այլն) ոչ ժամանակին վերացումը կարող է հանգեցնել շենքի անբավարար տեխնիկական վիճակի, իսկ հետագայում՝ նաև վթարայնության առաջացման, և մշակելու ու իրականացնելու այդ վնասվածքների վերացման համապատասխան միջոցառումների ծրագրեր. 3. վերականգնման-ուժեղացման և ընթացիկ վերանորոգումների իրականացման ծրագրերի մշակման ժամանակ որոշելու շենքերի առաջնահերթությունը՝ համապատասխան միջոցառումների իրականացման համար:
43.	<p>Քաղաքաշինության ոլորտում ապահովագրական մեխանիզմների միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը և ըստ այդմ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ տարածքը գտնվում է ակտիվ սեյսմիկ գոտում, միաժամանակ հանրապետության տարածքում լայն տարածվածություն ունեն վտանգավոր երկրաբանական պրոցեսները (տողանքներ, սելավներ, գրունտների նստվածքային երևույթներ և այլն.): Նշված պրոցեսները դառնում են արտածին և ներծին աղետների պատճառ, և պետությունը, հաշվի առնելով հասցված կորուստների չափը, ի վիճակի չի լինում օպտիմալ ժամկետներում վերացնել աղետների հետևանքները:</p> <p>Նմանատիպ խնդիրներ ունեցող զարգացած երկրների (Ջապոնիա, Ֆրանսիա) փորձի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ այն երկրները, որոնք ներդրել են անշարժ գույքի պարտադիր ապահովագրման մեխանիզմներ, կարողանում են ավելի արագ ու արդյունավետ վերացնել աղետների հետևանքները, ինչը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ հասցված կորուստների մի զգալի մասը փոխհատուցվում է ապահովագրական կազմակերպությունների կողմից:</p> <p>Ուստի, այս գերակա խնդրի հիմնական նպատակն է նշված երկրների փորձի ուսումնասիրման հիման վրա ընտրել ՀՀ համար անշարժ գույքի ապահովագրման նպատակահարմար մոդելը՝ հանրապետությունում ներդնելու համար:</p>

1	2
	<p>2. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Բնական աղետներից հասցված կորուստների փոխհատուցմանն ուղղված ՀՀ պետական բյուջեի հատկացումների ծավալների նվազեցում ի հաշիվ ապահովագրական կազմակերպությունների կողմից կատարվող փոխհատուցման վճարների</p> <p>Շինարարական աշխատանքները ժամանակին, ամբողջական ծավալով և պատշաճ որակով իրականացնելու միջոցով կապալառուների և կառուցապատողների պատասխանատվության աստիճանի բարձրացում, կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցում</p> <p>Շինարարական աշխատանքները ժամանակին, ամբողջական ծավալով և որակով իրականացնելու միջոցով կապալառուների և կառուցապատողների պատասխանատվության աստիճանի բարձրացում</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն</p>	
44.	<p style="text-align: center;">Համայնքներում նախադպրոցական կրթության ինստիտուցիոնալ հիմքերի ներդրումը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հանրակրթության որակի ապահովման տեսանկյունից կարևորվում է երեխաների վաղ ընդգրկումը կրթական ծրագրերում, մինչդեռ հանրապետության շատ համայնքներում դեռևս չկան նախադպրոցական կրթական ծառայություններ: Նախադպրոցական ծառայությունների մատչելիությունը խիստ անհավասար է Հայաստանի տարբեր տարածքներում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ծրագիրը նպատակաուղղված է Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Կրթության որակ և համապատասխանություն» վարկային երկրորդ ծրագրի շրջանակներում նախատեսվող նախադպրոցական կրթության ոլորտի բարելավման հիմնախնդիրների իրականացմանը, նախադպրոցական և տարրական կրթության շարունակականության ապահովմանը: Այն բխում է ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 16-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում նախադպրոցական կրթության բարեփոխումների 2008-2015 թվականների ռազմավարական ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի մասին» N 29 արձանագրային որոշման 15-րդ կետի պահանջներից:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նախատեսվում է ՀՀ 4 մարզում Շիրակի, Լոռու, Տավուշի և Կոտայքի, առնվազն 80 միկրոծրագիր, տարբեր մոդելներով իրականացնել երեխաների նախադպրոցական կրթության կազմակերպումը, երեխաների դպրոցի նախապատրաստվածության մակարդակի բարձրացման և կրթության հավասար մեկնարկային հնարավորությունների ապահովման ենթածրագրերի միջոցով:</p> <p>Ծրագրի շրջանակներում նախադպրոցական հաստատություններ չունեցող և թերկուսակցությամբ համայնքային նախադպրոցական հաստատություններում գյուղական և քաղաքային համայնքներում կկազմակերպվեն ոչ ծախսատար նախադպրոցական կրթական ծառայություններ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հաստատություններին մրցութային կարգով կտրամադրվեն դրամաշտրիներ՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերի իրականացման համար, ինչպես նաև կկազմակերպվեն նախադպրոցական կրթական ծրագրեր իրականացնող հաստատությունների մանկավարժական կադրերի վերապատրաստման դասընթացներ: Կրթական ծրագրերի, ուսումնամեթոդական ձեռնարկների հրատարակման աշխատանքներին և կադրերի վերապատրաստման դասընթացների գործին կաջակցեն միջազգային, հասարակական կազմակերպությունները:</p> <p>Միկրոծրագրերի արժեքները կձևավորվեն վարկային միջոցներից տրամադրվող դրամաշտրիից, համայնքի և ծնողական ներդրումներից:</p>

1	2
	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Ծրագրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է ռազմավարական ծրագրով նախատեսված թիրախային ցուցանիշի՝ ավագ տարիքային խմբի երեխաների ընդգրկվածության ավելացում շուրջ 1500-ով:</p>
45.	<p>Հանրակրթության համակարգում նոր գործառնությունների և ժամանակակից տեղեկատվական ու հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) ներդրումը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Համաձայն «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի՝ 2010-2012 թթ. գերակա ուղղություններն են 12-ամյա կրթության դասագրքերի, ուսումնասօժանողական գրականության ստեղծման, դրանց բովանդակային որակի ապահովման և ներդրման աշխատանքները, ինչպես նաև հանրապետության մանկավարժական և ղեկավար կադրերի վերապատրաստումը: Հանրակրթության որակի բարելավման տեսանկյունից կարևորվում են տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և էլեկտրոնային ուսումնական նյութերի ներդրման, առանձին գործող ավագ դպրոցների համար որակյալ ինտերնետի հասանելիության խնդիրները: Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների միջև կրթական ծառայությունների մատուցման որակի և արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված մրցակցության ձևավորման տեսանկյունից կարևորվում են դպրոցի ներքին և արտաքին գնահատման գործիքակազմի և վարկանիշավորման համակարգի մշակման ու ներդրման խնդիրները: Սովորողների տրամաբանական մտածողությունը զարգացնելու տեսանկյունից շեշտադրվում է «Շախմատ» առարկայի ներդրումը տարրական դպրոցում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ոլորտի զարգացման կարևոր խնդիրներից է 12-ամյա կրթության առարկայական չափորոշիչների, ծրագրերի, դասագրքերի բովանդակության բարելավման ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացումը: Կրթության զարգացման նոր առարկայական չափորոշիչների, ծրագրերի, դասագրքերի ներդրման հետ կապված՝ աճել են մանկավարժական կադրերի վերապատրաստման ծավալները, որոնք, պայմանավորված «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքով, պետք է լինեն շարունակական:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Դպրոցական դասագրքերի բովանդակային որակի բարելավման նպատակով կմշակվի և կներդրվի մրցույթի արդյունքում հաղթած դասագրքերի, նախքան դրանց գործածության երաշխավորումը, մեկ տարի դպրոցներում փորձարկման մեխանիզմ: Վերապատրաստվելու և աստատավորվելու են մանկավարժական կադրերը՝ համաձայն նոր առարկայական ծրագրերի և ՏՀՏ-ի կիրառության բնագավառների, ինչպես նաև ուսուցիչներին շտրկվելու են տարակարգեր: Գործընթացի իրականացման արդյունքներն էականորեն կանդրադառնան մանկավարժների մասնագիտական առաջխաղացման վրա: Ավագ դպրոցների համար որակյալ ինտերնետի հասանելիությունն ապահովելու նպատակով բոլոր ավագ դպրոցների տարածքներում գործելու է անլար (Wi-Fi) կապ: Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներն ուսումնական գործընթացում արդյունավետ կիրառելու նպատակով ստեղծվելու են դպրոցական դասագրքերի էլեկտրոնային շտեմարաններ: Տարրական դասարանների աշակերտներն ապահովվելու են բոլոր դասագրքերով՝ դասագրքերի մատչելիությունն ապահովելու նպատակով: Հանրակրթական դպրոցում ապահովվելու է «Շախմատ» առարկայի դասավանդման շարունակականությունը: Ավարտական և միասնական</p>

1	2
	<p>քննությունների գործընթացի վերանայման նպատակով մշակվելու և հրատարակվելու են միասնական քննությունների թեստային առաջադրանքներ պարունակող շտեմարաններ, առարկայական ուղեցույցներ: Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների միջև կրթական ծառայությունների մատուցման որակի և արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված մրցակցության ձևավորման նպատակով մշակվելու և ներդրվելու է հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների վարկանիշավորման համակարգը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Հանրակրթական բարեփոխումների համատեքստում ուսուցման բովանդակության համապատասխանեցում Հանրակրթության պետական չափորոշիչի պահանջներին, Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին և արտաքին գնահատման չափանիշների սահմանման և իրականացման կարգի կիրարկման համար անհրաժեշտ իրավական հիմքերի ստեղծում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Շուրջ 8000 ուսուցչի վերապատրաստում և ատեստավորում, շուրջ 2050 ուսուցչի տարակարգերի շտրիում, շուրջ 400 տնօրենի հավաստագրում Հայաստանի դպրոցների ինտերնետային ցանցի ընդլայնում փոխկապակցված դպրոցների թիվը հասցնելով 1403-ի (ՀՀ դպրոցների 96.3 տոկոսը) Դպրոցների ադմինիստրատիվ գործառնությունների իրականացման ավտոմատացման նպատակով անհրաժեշտ համակարգչային սարքավորումների և դպրոցի ադմինիստրատիվ գործառնությունների իրականացման համար մշակված համակարգչային ծրագրային փաթեթների տրամադրում 1360 պետական հանրակրթական դպրոցների: Միաժամանակ՝ 2012 թվականին նախատեսվում է «Ուսում-2» համակարգի ներդրում ՀՀ 1400 հանրակրթական դպրոցներում, հանրապետության 107 ավագ դպրոցների տարածքում անլար (Wi-Fi) կապի ապահովում, հանրակրթական դպրոցներում գործածվող դասագրքերի էլեկտրոնային շտեմարանների ստեղծում, տարրական դասարանների աշակերտների՝ բոլոր անհրաժեշտ դասագրքերով ապահովում, հանրակրթական դպրոցի 3-րդ դասարանում «Շախմատ» առարկայի ներդրում: 2012/2013 ուսումնական տարվա միասնական քննությունների գործընթացի բարելավման նպատակով նախատեսվում են գրավոր քննությունների 5000 և բանավոր քննությունների 1000 հարցից բաղկացած շտեմարանների մշակում և հրատարակում: Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների միջև կրթական ծառայությունների մատուցման որակի և արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված մրցակցության ձևավորման նպատակով նախատեսվում է հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների վարկանիշավորման համակարգի ներդրում:</p>
46.	<p>Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության համակարգում նոր բովանդակային հենքի ներդրումը և կադրերի մասնագիտական զարգացումը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական զարգացման ներկա փուլում էական նշանակություն ունեն նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական որակյալ կրթությունն ու ուսուցումը, որոնց ապահովումն ու մատչելիությունը հանրապետության տնտեսական աճի, աղքատության ու անհավասարության մեղմման կարևորագույն գործոններից մեկն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության համակարգի հետագա</p>

1	2
	<p>գարգացումներն ապահովելու և ոլորտը կարգավորելու նպատակով մշակվել և հաստատվել են մի շարք նորմատիվ փաստաթղթեր: Մակայն բարեփոխումները հիմնականում իրականացվել են օրենսդրական դաշտի, անձնակազմի վերապատրաստումների, ուսումնամեթոդական նյութերի արդիականացման ուղղությամբ, իսկ նյութատեխնիկական բազայի հարստացման և վերագինման, ինչպես նաև շենքային պայմանների բարելավման ուղղությամբ իրականացված բարեփոխումները դեռևս շատ հեռու են արդիական լինելուց, ինչն ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ինչպես նաև աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստման կարևորագույն գործոններից մեկն է:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <ul style="list-style-type: none"> - կրթության բովանդակության և չափորոշիչների բարելավում - կրթական ծրագրերի համապատասխանեցում տնտեսական զարգացման պահանջներին - ուսուցման կարճաժամկետ ծրագրերի մշակում և ներդրում - դասավանդող կադրերի կարողությունների հզորացում - համակարգի մասնագետների՝ օտարերկրյա պետությունների փորձի և լավագույն ձեռքբերումների վերաբերյալ տեղեկացվածության բարձրացում <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտում գործունեության հիմնական նպատակներն են եղել որակյալ մասնագետների պատրաստումն ու նրանց մրցունակության բարձրացումն աշխատաշուկայում, կրթական ծրագրերի համապատասխանեցումը երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման պահանջներին, կրթության բովանդակության միջազգային չափանիշներին համադրելիության և ուսումնական գործընթացի թափանցիկության, ինչպես նաև մատչելիության և հավասարության ապահովումը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>2012 թ. ընթացքում նախատեսվում են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - նախնական և միջին մասնագիտական կրթության միասնական մասնագիտական 17 կրթական չափորոշիչների և 17 ուսումնական ծրագրերի մշակում և ներդրում, - նախնական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական կադրերի վերապատրաստում (շուրջ 800 դասախոս և արտադրական ուսուցման վարպետ, շուրջ 40 տնօրեն և տնօրենի տեղակալ):
47.	<p>Բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգում Բոլոնիայի գործընթացի հիմնական ուղղությունների իրականացումը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>2005 թ. Հայաստանը պաշտոնապես միացել է Բոլոնիայի գործընթացին՝ ստանձնելով պատասխանատվություն՝ ապահովելու Բոլոնիայի գործընթացի հիմնական սկզբունքների իրականացումն ըստ գործողությունների առանձին ուղղությունների և մասը դառնալու կազմավորվող եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքի (ԵԲԿՏ):</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Գործող համակարգը չի ապահովում բյուջետային միջոցների օգտագործման բարձր արդյունավետություն: Այն հիմնականում պայմանավորված է պետության կողմից բուհերին ըստ մասնագիտությունների տրվող չափաքանակների սահմանման և բաշխման</p>

1	2
	<p>գործընթացով, ինչպես նաև պետական կրթաթոշակների և ուսանողական նպաստների ձևավորման ու հատկացման սկզբունքների անկատարությամբ: Արդիականացման կարիք ունի բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների լաբորատոր բազան:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ բարձրագույն կրթական համակարգում իրականացվող բարեփոխումների առանցքային ուղղություններից մեկը ֆինանսավորման համակարգն է, որի նպատակն է ձևավորել և ներդնել բարձրագույն կրթության արդյունավետ և կայուն ֆինանսավորման համակարգ՝ դրանով իսկ մեծացնելով բարձրագույն կրթության մատչելիությունն ու որակը:</p> <p>Մինչև 2013 թ. որակավորումների ազգային համակարգը պետք է դառնա Հայաստանում կրթության և ուսուցման համընդհանուր համակարգի բաղկացուցիչ մաս, իսկ շնորհիվ՝ որակավորումների որակը պետք է ապահովված լինի պետական չափորոշիչներով, որոնք անցել են եվրոպական վերլուծության քննությունը, և պետք է նպաստի աշխատուժի շարժունակությանը՝ տեղական և միջազգային մակարդակում: Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման տեսանկյունից կարևորվում է ժամանակակից լաբորատորիաների ցանցի ստեղծումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի ներդրման գործարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում - ՀՀ բարձրագույն կրթության ֆինանսավորման ռազմավարությունից բխող միջոցառումների իրականացում - բարձրագույն կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի ներդրում - «Լավագույն ուսանող» հանրապետական մրցույթի կազմակերպում և անցկացում - բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների վարկանիշավորման համակարգի մշակում և ներդրում - բարձրագույն մասնագիտական կրթության 3 մասնագիտությունների կրկնակի դիպլոմների համակարգի ներդրում - Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում Հայաստանի ազգային ճարտարագիտական լաբորատորիայի հիմնում <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <ul style="list-style-type: none"> - կրթության որակավորումների շնորհման կարգի մշակում և հաստատում - նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցման կարգի մշակում և հաստատում - ՀՀ բարձրագույն մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների նոր ցանկի հաստատում - ուսանողի ֆինանսական վիճակի գնահատման չափանիշների և կարգի մշակում և հաստատում - ուսման վարձերի ձևավորման մեթոդաբանության մշակում և հաստատում - ըստ մասնագիտությունների (կամ մասնագիտությունների խմբերի) և կրթական աստիճանների կրթության որակավորումների քննադատության հաստատում - բուհերի մրցակցային դաշտի ձևավորում - բարձրագույն կրթության ոլորտի տվյալների հավաքագրման, վերլուծման, օգտագործման և տարածման գործընթացների բարելավում - ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոնի և բուհերի կարողությունների հզորացում՝ տվյալների վերլուծման, օգտագործման և տարածման հարցերում - բարձրագույն տեխնոլոգիական կրթության ոլորտում ժամանակակից լաբորատորիաների ցանցի ձևավորման նախադրյալների ստեղծում <p>Հայաստանի որակավորումների ազգային համակարգը նշանակալի ներդրում է ունենալու մարդկային ռեսուրսների զարգացման ոլորտում և դրանով իսկ նպաստելու է տեղական և միջազգային ճանաչում ունեցող որակավորումների մակարդակների շրջանակում</p>

1	2
	<p>մատչելիությանը, փոխադրմանն ու առաջխաղացմանը: Առանձնահատուկ կկարևորվեն բարձրագույն կրթության համակարգի գրավչության բարձրացմանը միտված տեղեկատվական նյութերի ստեղծումն ու տարածումն արտերկրում:</p> <p>Տարբեր երկրներում կիրառվող վարկանիշային (ոեյթինգավորման) համակարգերի սկզբունքներին համապատասխան ՀՀ բուհերի ազգային վարկանիշային, չափանիշների և մեթոդաբանության մշակում ուղղված մրցակցային դաշտի ձևավորմանը</p> <p>ՀՀ բուհերի համագործակցության զարգացում՝ համատեղ կրթական ծրագրերի ստեղծման արդյունքում երկու դիպլոմների շնորհմամբ և այդ ծրագրերում եվրոպական չափանիշային ներմուծման ուղղությամբ: Համատեղ կրթական ծրագրերի և որակավորումների ստեղծումը տեղական և եվրոպական բուհերի միջև նպատակ ունի ստեղծելու նպաստավոր պայմաններ այդ ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների և դասախոսների շարժունակության համար:</p> <p>«Լավագույն ուսանող» ամենամյա մրցույթի կազմակերպումը նպատակ ունի խթանելու ուսանողների ուսումնասիրության և գիտելիքների հարստացման գործընթացը:</p>
Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն	
48.	<p style="text-align: center;">Եվրամիության պահանջներին համապատասխան սննդամթերքի անվտանգության օրենսդրական փոփոխությունների իրականացումը և ընթացակարգերի սահմանումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Անվտանգ սննդամթերքով սպառողների ապահովվածության մակարդակի բարձրացում</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Մանրի անվտանգության համակարգի զարգացումը և կիրառվող չափանիշները միջազգային ընդունված նորմերին համապատասխանեցնելու գործընթացն ազդարարային ոլորտում իրականացվող քաղաքականության կարևորագույն ուղղություններից մեկն է: Մսնդամթերքի անվտանգության համակարգի կատարելագործման խնդիրներից են բնագավառը կարգավորող իրավաօրենսդրական հիմքերի համալրումը և կատարելագործումը, ոլորտի նյութատեխնիկական բազայի համալրումը և կադրային ապահովումը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Առկա խնդիրների լուծմանն ուղղվող քայլերն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) «Հայաստանի Հանրապետությունում կենդանական ծագում ունեցող սննդի և անասնակերի անվտանգության վերահսկման հզորացում» թվինինգ ծրագրի իրականացումը. 2) Հայաստանի Հանրապետությունում կենդանական ծագում ունեցող սննդի և անասնակերի անվտանգության ոլորտը կարգավորող օրենսդրության մոտարկման մեթոդաբանության ուսուցումը. 3) կենդանական ծագում ունեցող սննդի և անասնակերի անվտանգության վերահսկման կարողությունների, գործող ընթացակարգերի արդիականացումը. 4) հանրության շրջանում և մասնավոր հատվածում կենդանական ծագում ունեցող սննդի և անասնակերի անվտանգության մասին իրազեկվածության մակարդակի բարձրացումը. 5) Եվրոպական պառլամենտի և Եվրոպական խորհրդի 2004 թվականի ապրիլի 29-ի՝ կենդանական ծագման սննդամթերքի հիգիենայի առանձնակի պահանջներ սահմանող N 853/2004 կանոնակարգի մոտարկումը ՀՀ օրենսդրությանը, բացերի հայտնաբերումը և դրանց հիման վրա կենդանական ծագում ունեցող սննդամթերքի հիգիենային ներկայացվող առանձնակի պահանջների տեխնիկական կանոնակարգի նախագծի մշակումը:

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան Կարգավորման առարկան սննդամթերքի անվտանգության միջազգային չափանիշների ներդրումն ապահովող իրավաստիչ ստրատեգիայի ակտերի մշակման և ընդունման, համակարգերի ներդրման գործընթացի կազմակերպումն է:</p> <p>3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Հանրապետությունում առաջին անգամ արտադրվող կամ շուկա հանվող նորահայտ և հատուկ նշանակության սննդամթերքի ու սննդային հավելումների շուկայահանման, ինչպես նաև սննդի շղթայում ընդգրկված տնտեսավարողների գործունեության իրականացման վայրի մասին լիազոր մարմնին տեղեկատվության տրամադրման ընթացակարգերի սահմանում Եվրամիության պահանջներին համապատասխան՝ մարդու սպառման համար նախատեսված կենդանական ծագում ունեցող մթերքի պաշտոնական վերահսկողության ընթացակարգերի ու պահանջների սահմանում Սննդամթերքի անվտանգության, անասնաբուժասանիտարիայի և բուսասանիտարիայի բնագավառներում մատուցվող ծառայությունների որակի բարելավում: Բույսերի պաշտպանության միջոցառումների իրականացում՝ մինչև 72 հազ. հա տարածության վրա, հակաանասնահամաճարակային կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացում՝ 8 հիվանդության դեմ</p>
49.	<p align="center">Գյուղական համայնքներում գյուղատնտեսական կոոպերատիվների ստեղծումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հետաքննարկման ժամանակահատվածում ձևավորված գյուղացիական տնտեսությունների փոքր չափերն ու մասնատված հողաբաժինները սահմանափակում են գյուղատնտեսության ոլորտի կայուն զարգացումը և լուրջ խոչընդոտ հանդիսանում ոլորտի արդյունավետության բարձրացման համար: Գյուղատնտեսության առջև ծառայած խնդիրների լուծման, մրցունակության բարձրացման տեսանկյունից առանձնապես կարևորվում է գյուղացիական տնտեսությունների խոշորացումը՝ մասնավորապես, կոոպերատիվների, ընկերությունների, ընկերակցությունների, ասոցիացիաների և կամավորության սկզբունքով ստեղծված այլ միավորումների ձևավորման միջոցով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Գյուղատնտեսության զարգացման ներկա փուլում անբավարար է օգտագործվում գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժը: Վերջինս պայմանավորված է նաև տնտեսությունների փոքր չափերով և համատեղ գործելու խթանների բացակայությամբ: Ստեղծված իրավիճակում անհրաժեշտ է հստակեցնել գյուղատնտեսությունում կոոպերացիայի խթանմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը և իրականացնել կոոպերատիվների ձևավորման և դրանց գործունեության համար բարենպաստ պայմանների ստեղծման ծրագրեր:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Առկա խնդիրների լուծմանը կնպաստի հետևյալ քայլերի իրականացումը՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) հանրապետության 10 մարզերի գյուղական համայնքներում գյուղատնտեսական կոոպերատիվների անհրաժեշտության և տվյալ տնտեսավարման ձևի առավելությունների վերաբերյալ խորհրդատվության տրամադրում. 2) հանրապետության գյուղական համայնքներում տարբեր ուղղվածության առնվազն 10 կոոպերատիվների ստեղծմանն աջակցություն. 3) գյուղատնտեսական կոոպերացիայի միջազգային լավագույն փորձի տեղայնացման նպատակով Եվրամիության աջակցության Թայեքս ծրագրի իրականացման համար հայտ ներկայացնելը. 4) գյուղատնտեսության ոլորտում գործող կոոպերատիվների կարողությունների հզորացման միջոցառումների իրականացում (սերմերի, անասնազվաքանակի, գյուղատնտեսական տեխնիկայի առաջնահերթ տրամադրում և այլն):

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան Հանրապետությունում գյուղատնտեսական կոոպերատիվների ձևավորման կանոնակարգումը և գործունեության համար պայմանների ստեղծումը</p> <p>3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Կրթաբարձրանա գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման մակարդակը, գյուղատնտեսական արտադրության արդյունավետությունը, կկրճատվի գյուղական աղքատությունը:</p>
50.	<p>Հայաստանի Հանրապետության համայնքներին գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարման մեխանիզմների կատարելագործումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ներկայումս հանրապետությունում առկա գյուղատնտեսական տեխնիկայի 95 տոկոսի շահագործման ժամկետները գերազանցել են սահմանված նորմաները: Գյուղատնտեսական տրակտորների 48 տոկոսի շահագործման ժամկետը գերազանցում է 26 տարին: Ստեղծված իրավիճակը հանգեցնում է գյուղատնտեսական տեխնիկայի շահագործման ծախսերի ու կորուստների ավելացմանը, արտադրողականության նվազեցմանը և ծառայությունների սակագների աճին: Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների ներկայիս վճարունակության պայմաններում հրատապ են դարձել գյուղական համայնքներին գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարման մատչելի մեխանիզմների մշակումը և կիրառումը</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հանրապետությունում գյուղատնտեսական տեխնիկայի համալրումը հիմնականում իրականացվել է մի շարք դրամաշնորհային ծրագրերով: 1997 թվականից սկսած՝ տարբեր դրամաշնորհների միջոցով հանրապետություն է ներմուծվել 885 տրակտոր և 116 կոմբայն: Որոշակի թվով տեխնիկա է ներմուծվել նաև Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագրի բաղադրիչներով, և որոշ քանակություն բերվել է մասնավոր ներդրողների կողմից: Ներմուծված քանակությունը չափազանց փոքր է տեխնիկայի համալրման իրական պահանջարկի նկատմամբ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Գերակա խնդրի լուծման համար առաջարկվում է հետևյալ քայլերի իրականացումը՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) մարզային և տարածաշրջանային մակարդակով գյուղատնտեսական տեխնիկայի ապահովվածության փաստացի մակարդակի ու դրանց վիճակի գնահատում (ըստ գյուղատնտեսական հողատեսքերի՝ տեխնիկայով ապահովվածության, տեխնիկայի պատրաստականության մակարդակի, ըստ տեսակների շահագործման ժամկետների և այլն). 2) մարզային և տարածաշրջանային մակարդակով գյուղատնտեսական տեխնիկայի պահանջարկի գնահատում. 3) գյուղատնտեսական տեխնիկա մատակարարող լիզինգային ընկերությունների, արտերկրի արտադրողների հետ հանրապետությանը մատչելի պայմաններով տեխնիկայի մատակարարման շուրջ բանակցությունների վարում, դրամաշնորհային կարգով գյուղատնտեսական տեխնիկայի ներմուծման հայտեր ներկայացնելը. 4) «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի նոյեմբերի 4-ի «Գյուղատնտեսության տեխնիկական վերազինման և գյուղատնտեսական տեխնիկայի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» N 43 արձանագրային որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակում.

1	2
	<p>5) գյուղատնտեսությունում մեքենայական աշխատանքներ իրականացնող համատեղ գործունեության պայմանագրով և կոոպերացման սկզբունքով գործող կառույցներին աջակցություն:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Գերակա խնդրի կարգավորման առարկան է հանրապետության մարզերի և տարածաշրջանների կտրվածքով գյուղատնտեսական տեխնիկայի վիճակի և պահանջարկի գնահատումը, մատչելի պայմաններով գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարման մեխանիզմների մշակումն ու կիրառումը:</p> <p>2. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Գերակա խնդրի իրականացումից ակնկալվում են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) գյուղատնտեսական տեխնիկայի առկայության և վիճակի գնահատումը. 2) ըստ հանրապետության մարզերի, տարածաշրջանների՝ գյուղատնտեսական տեխնիկայի պահանջարկի գնահատումը. 3) գյուղատնտեսությունը տեխնիկական միջոցներով համալրելու մատչելի մեխանիզմների մշակումը և ներդրումը. 4) գյուղատնտեսության տեխնիկական կազմի նորացումը և կառուցվածքի բարելավումը. 5) գյուղատնտեսության մեքենայացման մակարդակի և արտադրողականության բարձրացումը:
51.	<p style="text-align: center;">Ձկնաբուծական մթերքների արտադրության և արտահանման ծավալների խթանումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է շուրջ 240 ձկնաբուծական տնտեսություն, որոնք, ընդհանուր առմամբ, տնօրինում են 2700 հա ջրային մակերես: Հանրապետության ձկնաբուծարանները տարեկան արտադրում են 6-7 հազար տոննա ձուկ, մինչդեռ առկա բնատնտեսական ներուժը հնարավորություն է ընձեռում կրկնապատկելու և անգամ եռապատկելու արտադրության ծավալները: Այնուամենայնիվ, ներքին շուկայի սահմանափակ հնարավորությունները հայրենական ձկնաբույծներին թույլ չեն տալիս ընդլայնել ձկան արտադրության ծավալները: Ձկան արտադրության ծավալների ավելացման հզոր ազդակ կարող է հանդիսանալ ձկնամթերքի արտահանման խթանումը, որի ուղղությամբ անհրաժեշտ է ձեռնարկել համապատասխան քայլեր:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ձկնաբուծական տնտեսություններն իրենց գործունեության ընթացքում իրականացնում են բազմաբնույթ գործառնություններ՝ շփվելով տարբեր գերատեսչությունների հետ, ինչի արդյունքում ծագում են տարաբնույթ խնդիրներ (հարկային, մաքսային, բնապահպանական և այլն): Այս հանգամանքը երբեմն հանգեցնում է ձկնաբուծարանների գործունեության սահմանափակմանը, իսկ առանձին դեպքերում՝ նույնիսկ դադարեցմանը: Դրան զուգահեռ, ձկնաբուծական տնտեսությունները լուրջ խոչընդոտների են հանդիպում հատկապես ձուկ և ձկնամթերք արտահանելու գործընթացում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ձկնաբուծական տնտեսությունների առջև ծառայած խնդիրների լուծմանն ու ձկնաբուծարանների գործունեությանն աջակցությանն է միտվելու Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության համակարգում ձևավորվող ձկնաբուծական ոլորտի հիմնախնդիրները կարգավորող միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի գործունեությունը:</p>

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան Նկատի ունենալով ռուսաստանյան շուկայի ընդարձակ հնարավորությունները՝ ձկան արտահանման գործընթացի խթանման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը 2012 թվականի ընթացքում հետևողական քայլեր կձեռնարկի Ռուսաստանի անասնաբուժական և ֆիտոսանիտարական հսկողության դաշնային ծառայության հետ համագործակցելու և Ռուսաստանի Դաշնություն ձուկ և ձկնամթերք արտահանող հայկական ձեռնարկությունների ցանկը ընդլայնելու ուղղությամբ:</p> <p>3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքները Ակնկալվում է, որ համալիր գործունեության արդյունքում հանրապետությունում միայն 2012 թվականին ձկան արտադրության ծավալը կավելանա շուրջ 2000 տոննայով կամ 25 տոկոսով, իսկ ձկան և ձկնամթերքի արտահանման ցուցանիշը կկազմի ավելի քան 1800 տոննա: Միաժամանակ 2012 թվականին Ռուսաստանի Դաշնություն ձուկ և ձկնամթերք արտահանող հայկական ընկերությունների թիվը կավելանա 3-4-ով:</p>
Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարություն	
52.	<p style="text-align: center;">Հայ գրավոր ժառանգության, գրքի, գրքարվեստի և տառարվեստի հանրահոշակումը ՀՀ-ում և արտերկրում</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հայաստանի Հանրապետությունում և արտերկրում հայ գրավոր ժառանգության հանրահոշակում, հայ գրավոր մշակույթի դիրքավորում, տեղեկատվական հասարակության հոգևոր-մշակութային ինքնության և բարոյական արժեհամակարգի ձևավորում</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայկական տպագրության 500-ամյակին նվիրված համապետական և համաժողովրդական հոբելյանական միջոցառումների ծրագիրը Հայաստանի մշակութային կյանքի 2012 թ. խոշորագույն իրադարձություններից մեկն է: Հոբելյանի նշման պետական նշանակությունն ու կարևորությունը ամրագրվել են ՀՀ Նախագահի 2008 թ. օգոստոսի 22-ի ՆԿ-138-Ա կարգադրությամբ, որի համաձայն ստեղծվել է միջոցառումները նախապատրաստող պետական հանձնաժողով՝ ՀՀ Նախագահի ղեկավարությամբ: Մինևույն ժամանակ 2012 թ. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կողմից Երևանը հռչակվեց գրքի համաշխարհային մայրաքաղաք: Զուգահեռաբար արձանագրվում է, որ խիստ նվազել է գրավոր ժառանգության և գրքի դերն անհատի բարոյական արժեհամակարգի ձևավորման գործընթացում, ինչը հակասում է հայ ժողովրդի կենսաձևին և համահունչ չէ կրթված քաղաքացիական հասարակության ձևավորման նպատակի հետ: Հիմնական խնդիրն է միջազգային ասպարեզում հայ մշակույթի «դիրքավորումը»՝ ավանդական գրատպության կենտրոններում գրավոր ժառանգության հանրահոշակման միջոցով, և արդի տեղեկատվական դաշտում հայ հասարակության հոգևոր-մշակութային ինքնության ու բարոյական արժեհամակարգի ձևավորումը՝ ՀՀ-ում գրքարվեստի, տառարվեստի և ընթերցանության տարածման միջոցով:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Արտերկրում հայ գրատպության պատմական կենտրոններում հայ գրավոր մշակութային ժառանգության ցուցահանդեսների կազմակերպում, գրքի միջազգային տոնավաճառների մասնակցության, Հայաստանում գրավոր ժառանգությանը, հայ գրատպությանը վերաբերող համաժողովների, գրական հավաքների, փառատոների, ցուցահանդեսների և ընթերցանության հանրահոշակման միջոցառումների, մանկական ծրագրերի իրականացում, գրական և հրատարակչական մրցույթների, արտերկրի հետ գրական-թարգմանական համատեղ ծրագրերի իրականացում</p>

1	2
	<p>Գրահրատարակչական որակյալ արտադրանքի միջոցով հասարակության՝ ազգային և համաշխարհային գրական, գիտական, մշակութային արժեքների մատչելիության ապահովում, տպագիր մշակութային ավանդույթների պահպանում, զարգացում և հանրահռչակում</p> <p>Գրադարանային համակարգի զարգացում և դրա՝ որպես բնակչության տեղեկատվական սպասարկման կարևորագույն օղակ դիտարկում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հայ գրավոր ժառանգության, գրքարվեստի, տառարվեստի, ընթերցանության տարածում, արտերկրում հայկական գրքի և գրքարվեստի միջազգայնացում և հանրահռչակում</p> <p>3. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հարուստ պատմական գրավոր ժառանգությունն ամբողջապես ներկայացնելու արդյունքում կընդլայնվեն հասարակության թիրախային խմբերի շրջանակները, միջազգային համագործակցության ծրագրերը, հայ մշակույթը կընդգրկվի միջազգային այնպիսի գործընթացներում, որոնցում նրա պատմական վարկանիշի մեջ կձևավորվի հզոր ավանդական մշակույթ ունեցող Հայաստանի կերպարը: Կվերհանվեն, կվերլուծվեն և կկանխարգելվեն հայ ժողովրդի հոգևոր-մշակութային ինքնությանը և բարոյական արժեքներին սպառնացող երևույթները:</p>
53.	<p align="center">Մշակութային ծառայությունների ոլորտում էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգերի ներդրումը և գործարկումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (սպասակը)</p> <p>Էլեկտրոնային ժամանակակից հասարակության պահանջարկի ապահովում</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս Հայաստանում թանգարանները ցուցադրական տարածքների տղության պատճառով հանրությանը ներկայացնում են իրենց հավաքածուների մոտավորապես 2.57 տոկոսը:</p> <p>Հիմնական խնդիր է պահոցներում, ֆոնդերում պահվող և չցուցադրվող մշակութային արժեքների, թանգարանային առարկաների մասին տեղեկատվության տրամադրումը հասարակության լայն շերտերին:</p> <p>Խնդիր է համարվում նաև հայաստանյան գրադարանների միացյալ ավտոմատացված ցանցի գործարկումը և թանգարաններում ու գրադարաններում մասնագետների վերապատրաստումը, քանի որ ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը ենթադրում է որակյալ մասնագետների առկայություն:</p> <p>Ներկայումս համերգային դահլիճներում տոմսերը ձեռք են բերվում ավանդական եղանակով, ինչն արդյունավետ չէ անհատի կողմից տոմսի ֆիզիկապես ձեռքբերման պայմաններում թե՛ հասանելիության, թե՛ հաշվառման, թե՛ տեղեկատվության առումներով:</p> <p>Խնդիր է դրվում տոմսերի մասին տեղեկատվությունը, դրանց վաճառքն առավել թափանցիկ և մատչելի դարձնել:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Թանգարաններում վիրտուալ թեմատիկ ցուցադրությունների կազմակերպում, էլեկտրոնային կրպակների գործարկում, մշակութային ծառայություններ մատուցող մասնագետների վերապատրաստում: Թատերահամերգային կազմակերպություններում էլեկտրոնային տոմսերի</p>

1	2
	<p>ձեռքբերման միասնական համակարգի գործարկում</p> <p>Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման գործընթացի՝ մշակութային ժառանգության թվայնացում, էլեկտրոնային տեղեկատվական շտեմարանների և միացյալ ավտոմատացված ցանցի շարունակական զարգացում, Հայաստանում գրադարանների տեխնիկական վերազինման և արդիականացման ծրագրի իրականացում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Թանգարանային առարկաների հանրահոշակման ընդլայնում, գրադարանային ոլորտում տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաների ներդրմամբ մատուցվող մշակութային ծառայությունների որակի բարելավում</p> <p>Թատերահամերգային կազմակերպությունների կողմից մատուցվող ծառայություններում սպասարկման գործառույթների արդիականացում</p> <p>3. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվում է թանգարանային ֆոնդերում և գրադարաններում գտնվող մշակութային արժեքների ու գրքերի մատչելիության, հասանելիության, մշակութային կազմակերպությունների տոմսերի վաճառքի թափանցիկություն և մշակութային ծառայությունների որակի ապահովում</p>
<p>54.</p>	<p align="center">Մշակութային ենթակառուցվածքների արդիականացումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Ստեղծագործական գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում, միջազգային ժամանակակից տեղեկատվական պահանջների ապահովում</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Գրադարանների ոլորտում 2008 թ. մեկնարկել է «Գրադարանների վերանորոգում» ծրագիրը: 2011 թ. ավարտվել են Հայաստանի ազգային գրադարանի և 6 մարզային գրադարանների (Արագածոտնի, Արարատի, Արմավիրի, Կոտայքի, Վայոց ձորի, Տավուշի) հիմնանորոգման աշխատանքները: Ծրագրի 1-ին փուլը կավարտվի 2012 թ.: բոլոր վերանորոգված գրադարանների տեխնիկական վերազինման գործընթացը:</p> <p>Թանգարանների ոլորտում 2011 թ. ավարտվել են 3 թանգարանների՝ Ա. Բակունցի տուն-թանգարանի, Ե. Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարանի, Ա. Սպենդիարյանի տուն-թանգարանի հիմնանորոգման աշխատանքները, որոնց 2012 թ. կհաջորդի նոր թարմացված մշտական ցուցադրությունների բացումը:</p> <p>Թատերական շենքեր (ներառյալ՝ մարզային) և համերգային դահլիճներ</p> <p>Հայաստանում այսօր, որպես պետական համերգային դահլիճներ, լիարժեք գործում են 2 մեծ (Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոն, Ա. Խաչատրյանի անվան համերգասրահ) և 2 փոքր (Երևանի կամերային երաժշտության տուն, Ա. Բաբաջանյանի անվան համերգասրահ) դահլիճներ:</p> <p>Վերջին տարիներին մասնակի վերանորոգման աշխատանքներ են կատարվել Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում (տանիքի նորոգում), սակայն շարունակվում է խնդիր մնալ թատրոնի ներկա տեխնիկական վիճակը, որը ֆիզիկա-</p>

1	2
	<p>պես ու բարոյապես մաշված է: Թատրոնի ակուստիկ, ձայնալուսային սարքերը, բեմական մեխանիզմները, օդափոխության և այլ համակարգերը ոչ միայն չեն համապատասխանում միջազգային չափանիշներին, այլ նաև բացասաբար են անդրադառնում ներկայացումների որակի վրա: Դեռևս առկա է անվտանգության պայմանների ապահովման գերխնդիրը, քանի որ դահլիճի սարքավորումները, դրանց կառավարման համակարգը գերմաշված են, իսկ դրանց հետագա շահագործումը կարող է առաջացնել անկանխատեսելի արտակարգ իրավիճակներ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները 12 գրադարաններում վերազինման աշխատանքների իրականացում Վերանորոգված 4 թանգարաններում նոր մշտական ցուցադրությունների ձևավորում Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի շենքի նյութատեխնիկական և մասնագիտական բազայի արդիականացում, մասնավորապես, համերգային սրահների լուսաձայնային սարքավորումների և բեմական մեխանիզմների վերազինում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Դեռական գրադարանների, 4 թանգարանների, Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի լիարժեք գործունեության համար բարենպաստ պայմանների ստեղծման մեկնարկ</p> <p>3. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվում է պետական գրադարանների միասնական արդիական համակարգի ստեղծում, թանգարանները կունենան նոր մշտական ցուցադրություններ, որի հետևանքով կավելանա թանգարանային առարկաների շրջանառությունը, Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում (Հայաստանում միակ դահլիճն է, որը լիարժեք պայմաններ կապահովի ստեղծագործական միջոցառումների և համերգների կազմակերպման համար) կապահովվի ստեղծագործական գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանների և մշակութային ծառայությունների որակը:</p>
55.	<p>Պետության և մասնավոր հատվածի համագործակցության նոր ձևաչափի ներդրումը պատմության և մշակույթի հուշարձանների վերականգնման ոլորտում</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Որպես գերակա ուղղություն ճանաչումը պայմանավորված է վթարային և վտանգված վիճակում գտնվող պատմամշակութային հուշարձանների վերականգնման նպատակով այլընտրանքային ֆինանսական միջոցներով ներգրավելու, հուշարձանների հետագա ոչնչացումը կամ կորուստը կանխելու, դրանք իրենց սկզբնական գործառնական նշանակությամբ կամ գրոսաշրջության նպատակներով օգտագործելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս հուշարձանները վերականգնվում են հիմնականում ՀՀ պետական բյուջեից հատկացվող միջոցներով: Անբավարար է անհատ բարերարների՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց մասնակցությամբ հուշարձանների վերականգնման գործը: Դրա պատճառը համագործակցության ձևաչափերի, դրանց՝ ՀՀ օրենսդրությամբ ամրագրվածության բացակայությունն է կամ ոչ կանոնակարգված լինելը, ինչը թույլ չի տալիս հստակեցնել համագործակցող կողմերի իրավասություններն ու պարտականությունները, իրականացվող միջոցառումների՝</p>

1	2
	<p>օրենսդրությանը համապատասխանեցումը, սպասվելիք արդյունքի լիարժեք տիրապետման հնարավորությունները և տնօրինումը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Պետության և մասնավոր հատվածի միջև համագործակցության նոր ձևաչափերի մշակում և 2012 թ. 3 ծրագրի մեկնարկ (Օձունի Սբ Հովհաննես եկեղեցի, Մխիթար Գոշի դամբարան, 1827 թ. ռուս-պարսկական պատերազմում զոհված ռուս մարտիկներին նվիրված Օշականի հուշարձան)</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Պատմամշակութային հուշարձանների վերականգնման գործընթացներում պետության և մասնավոր հատվածի համագործակցության ապահովում, խնդրին առնչվող գործընթացների կանոնակարգում</p> <p>3. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Համագործակցության նոր ձևաչափի մշակումը հնարավորություն կընձեռի ապահովելու «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի պահանջների կատարումը, որի համաձայն հուշարձանների պահպանության և օգտագործման բնագավառը, բացի պետական հատկացումներից, ֆինանսավորվում է նաև հուշարձանների սեփականատերերի և օգտագործողների, մշակութային, հասարակական և այլ կազմակերպությունների ու հիմնադրամների միջոցներով և օրենքով չարգելվող այլ միջոցների հաշվին:</p> <p>Նոր ձևաչափի ներդրումը, անկասկած, հնարավորություն կընձեռի նաև նորովի վերաինաստավորելու հայոց պատմամշակութային անշարժ ժառանգության պահպանմանը նպատակաուղղված վերականգնողական գործընթացները, ընդլայնելու այդ նպատակով իրականացվող ծրագրերի շահառուների շրջանակը, բարձրացնելու հասարակական, միջազգային կազմակերպությունների, անհատ բարերարների, համայնքի բնակչության ներգրավվածության, մասնակցության աստիճանը: Այն կարևոր խթան կարող է հանդիսանալ պատմամշակութային հուշարձանների պահպանության, վերականգնման, նպատակային օգտագործման, հանրահոչակման, զբոսաշրջությանը նվիրված հեռանկարային ծրագրերի մշակման ու դրանց իրականացման աշխատանքներում:</p>
56.	<p align="center">Ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի լիարժեք դրսևորման համար լրացուցիչ հնարավորությունների ստեղծումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հայաստանում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների լեզվի և մշակույթի պահպանումը, նրանց ինտեգրումը հանրապետության բնակչության մշակութային և հասարակական կյանքին հնարավորություններ կստեղծեն նրանց լիարժեք դրսևորման համար:</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները ՀՀ գրադարանային հավաքածուների կազմում ընդգրկված է ազգային փոքրամասնությունների մայրենի լեզվով գրականություն, որը մշտապես համարվում է ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրվող ֆինանսական միջոցների հաշվին և նվիրաբերվում ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների կողմից: 2011 թ. գրադարանային հավաքածուները համարվել են 180 միավորով՝ ուկրաիներեն, քրդերեն, վրացերեն, հունարեն, լեհերեն և այլ լեզուներով: Կազմակերպվել են մշակույթների երկխոսություններ, հանդիպումներ ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների հետ:</p>

1	2
	<p>ՀՀ կառավարությունն աջակցում է Հայաստանում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների մամուլի հրատարակմանը՝ 13 անուն թերթ և ամսագիր, պետական պատվերով յուրաքանչյուր տարի հրատարակվում է ազգային փոքրամասնությունների գրականություն, կազմակերպվում է մշակութային փառատոն: Նշված միջոցառումները նպաստում են ազգային փոքրամասնությունների ազգային ինքնության և մշակույթի զարգացմանը, ինչի արդյունքում ավելանում են լեզվի, մշակույթի, ավանդույթների պահպանմանն ու զարգացմանը միտված նախաձեռնությունները, որոնք պահանջում են լուծումներ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Կարևորելով ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի զարգացումը՝ գրադարանային հավաքածուներից հավասարապես օգտվելու իրավունքը և տեղեկույթի մատչելիությունն ապահովելու նպատակով մշակվել և իրականացվում են համատեղ ծրագրեր, որոնք կապահովեն ազգային փոքրամասնությունների լեզուներով համալրման մշտական գործընթացը և նրանց մշակույթը բացահայտող, ներկայացնող ու ճանաչումն ապահովող բազմաբնույթ միջոցառումների կազմակերպումը: Ստեղծել բոլոր անհրաժեշտ նախապայմանները՝ ազատորեն տարածելու ազգային ավանդույթների և կենցաղի մասին տեղեկատվությունը: Ապահովել ինքնադրսևորման համար հավելյալ հնարավորություններ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի զարգացման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծման գործընթացով, Հայաստանի Հանրապետության ազգային փոքրամասնությունների լեզվի, մշակույթի, ավանդույթների պահպանմամբ, մշակութային դրսևորման քաղաքականության ապահովմամբ:</p> <p>3. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հայաստանում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների լեզվի և մշակույթի պահպանում, նրանց ինտեգրում հանրապետության բնակչության մշակութային և հասարակական կյանքում, մշակութային բազմազանության դրսևորման ապահովում, ինչպես նաև ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի փոխճանաչում, մշակութային համագործակցության ամրապնդում, ազգային փոքրամասնությունների մայրենի լեզվով տեղեկույթի մատչելիություն</p>

1	2
<p>57.</p>	<p align="center">Հայ արվեստը միջազգային ասպարեզում ըստ արժանվույն գնահատվելու հնարավորության և համաշխարհային մշակութային գործընթացներին ակտիվ մասնակցության պայմանների ստեղծումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Արտերկրում հայ մշակույթի հարուստ ավանդույթների և ժամանակակից արվեստի ներկայակն ըստ արժանվույն ներկայացնելը և հանրահռչակելը՝ իր բոլոր դրսևորումներով: Հայ մշակույթի մասին միջազգային հասարակական կարծիքի ձևավորումը և միջազգային մշակութային կյանքի անքակտելի բաղկացուցիչ մասը դարձնելը</p> <p>1.1. Ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանում գործում են արհեստավարժ համայնքային և պետական թատերախմբեր, ինքնուրույն գործող պետական համերգային կազմակերպություններ, պետական և մասնավոր մշակութային արտադրությամբ զբաղվող կազմակերպություններ, որոնք վարում են հայ և համաշխարհային մշակույթի բարձրարժեք նմուշներ ներառող լուրջ ծրագրային քաղաքականություն, ինչը հնարավորություն է ստեղծում մրցունակ լինելու միջազգային ասպարեզում: 2012-ին Հայաստանը մասնակցել է 50-ից ավելի միջազգային նախագծերի, փառատոների, մրցույթների, վարպետության դասընթացների, ցուցահանդեսների, գիտաժողովների, կլոր սեղանների ամերիկյան մայր ցամաքի երկրներում, Եվրոպայում, Ասիայում: Տարեցտարի ավելանում են համագործակցության ծրագրերը և առաջարկները, ինչպես նաև առավել հեղինակավոր ծրագրերին մասնակցության հայտերը, որի համար չկան համարժեք ֆինանսական հատկացումներ, ինչը խոչընդոտում է Հայաստանի մշակութային դաշտը լիարժեք ներկայացնելուն:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Միջազգային մշակութային դաշտի առավել հանգամանակի ուսումնասիրումը և մշակույթի ոլորտի մենեջմենթի մասնագետների պատրաստումը</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Միջազգային մշակութային դաշտի առավել հանգամանակի ուսումնասիրումը և մշակույթի ոլորտի մենեջմենթի մասնագետների պատրաստումը</p> <p>3. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Միջազգային փորձի ձեռքբերում, միջազգային ասպարեզում մրցունակ մշակութային արտադրանքի ստեղծում, մշակութային միջազգային հեղինակության ձեռքբերում, միջազգային համագործակցության հեռանկարների ստեղծում, հայ մշակույթի դիրքերի ամրապնդում համաշխարհային արվեստի ասպարեզում</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	
<p>58.</p>	<p align="center">Բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի գործունեությունն ապահովող ենթակառուցվածքների ներդրումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի N 1487-Ն որոշմամբ հաստատվել են կենսաթոշակային բարեփոխումների ծրագիրը և կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացումն ապահովող միջոցառումների ժամանակացույցը, որոնց իրականացումը կրում է</p>

1	2
	<p>շարունակական բնույթ, այն բխում է նաև ՀՀ կառավարության 2012 թ. հունիսի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 730-Ա որոշման հավելվածի 3.2.1-ին կետի 6-րդ ենթակետի պահանջներից:</p> <p>2. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը 2012 թվականին շարունակական բնույթ կկրեն կենսաթոշակային բարեփոխումների համար իրականացվող աշխատանքները:</p> <p>Մասնավորապես, ի կատարումն ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 13-ի N 1487-Ն որոշման և ՀՀ վարչապետի 2011 թվականի փետրվարի 16-ի N 113-Ա որոշման, կմշակվեն և կհաստատվեն բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի գործունեությունն ապահովող` ՀՀ կառավարության 21 որոշման նախագիծ և գերատեսչական 2 իրավական ակտ:</p> <p>Ի կատարումն ՀՀ կենտրոնական բանկի, ՀՀ ֆինանսների նախարարության, eCSD Expert AS-ի և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի միջև 2011 թվականի ապրիլի 14-ին կնքված պայմանագրի` աշխատանքներ կիրականացվեն կենսաթոշակային հաշիվների վարումն ապահովող տեղեկատվական համակարգի հիմնական բաղադրիչների մշակման ու ներդրման համար, որի շրջանակներում համակարգը կփորձարկվի արդեն 2013 թվականին:</p> <p>2012 թվականին, ի կատարումն ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի և «ԱՅՅՈՒՆԵԹՎՈՐՔՍ» ՍՊԸ-ի միջև 2011 թվականի սեպտեմբերի 23-ին կնքված պայմանագրի, կմշակվի, կփորձարկվի և կներդրվի եկամտային հարկի և կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման համակարգը` հաշվի առնելով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հուլիսի 30-ի N 25 արձանագրային որոշումը:</p> <p>Միաժամանակ` ավարտին կհասցվի պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների կենտրոնացված շտեմարանի ներդրումը, ինչպես նաև կմշակվեն և ՀՀ կառավարության հաստատմանը կներկայացվեն`</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարան ձևավորելու և վարելու կարգը. 2) պետական կառավարման այլ մարմիններից տվյալներ ստանալու կարգը. 3) անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում և կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազայում ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային համակարգի շտեմարանում ներառելու կարգը: <p>Իրականացված աշխատանքների արդյունքում</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) կմշակվեն և կհաստատվեն բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի գործունեությունն ապահովող ենթաօրենսդրական և գերատեսչական իրավական ակտեր. 2) կներդրվի և 2013 թվականի սկզբին կփորձարկվի կենսաթոշակային հաշիվների վարումն ապահովող տեղեկատվական համակարգը. 3) կներդրվի եկամտային հարկի և կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման համակարգը, որի շրջանակներում կապահովվեն «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի կիրառումը և բոլոր գործատուների կողմից էլեկտրոնային հաշվետվություններ ներկայացնելը. 4) կներդրվի և կկիրարկվի պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների կենտրոնացված շտեմարանը:
59.	<p>Ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տրամադրման համակարգի ներդրման իրավական, տեխնիկատնտեսական հիմքերի ստեղծումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

1	2
	<p>ՀՀ կառավարության 2012 թ. հունիսի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 730-Ա որոշման հավելվածի «3.2.1. Սոցիալական քաղաքականությունը» բաժնում ՀՀ կառավարության քաղաքականության հիմնական ուղղություններից մեկը նախատեսվել է սոցիալական ծառայությունների տրամադրման ինտեգրված համակարգի ստեղծումը, որի նպատակն է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված անձանց (ընտանիքներին), ըստ կարիքի, դրան համարժեք սոցիալական համալիր ծառայությունների տրամադրումը՝ մեկ պատուհանի սկզբունքի միջոցով:</p> <p>2. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>1) համայնքի սոցիալական կարիքների գնահատման, դրա հիման վրա տեղական սոցիալական ծրագրերի մշակման մեթոդական ուղեցույցը հաստատող ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարի ու ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի համատեղ հրամանի առկայություն</p> <p>Մշակված մեթոդական ուղեցույցը համայնքի ղեկավարին տրամադրելու է տեղական սոցիալական ծրագրերի մշակման և դրանց իրականացման գործիք կամավոր լիազորությունների շրջանակներում:</p> <p>Նպատակային, հասցեական և գրագետ սոցիալական ծրագրեր մշակելու և իրականացնելու համար ՏԻՄ-ի ղեկավարը պետք է կարողանա ճիշտ գնահատել համայնքի սոցիալական կարիքները և դրանց համարժեք սոցիալական ծառայությունների տրամադրմամբ հնարավորինս լուծի դրանք: Այդ ծրագրերով նախատեսված սոցիալական ծառայությունները տրամադրվելու են ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի միջոցով:</p> <p>2) ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տեխնիկական և գույքային վերազինման, վերանորոգման աշխատանքների շարունակականության ապահովում (մեկ պատուհանի սկզբունքի կիրառում):</p> <p>2011 թվականից ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը, Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ, սոցիալական պաշտպանության վարչարարության ծրագրի շրջանակներում սկսել է ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տեխնիկական և գույքային վերազինման, վերանորոգման աշխատանքները, որոնք նախատեսվում է ավարտել 2013 թվականին: 2012 թ. նախատեսվում է գործարկել ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների առնվազն 10 կենտրոն:</p>
60.	<p style="text-align: center;">Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային ծրագրի մշակումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների սոցիալական պաշտպանության ոլորտի գործունեության հիմնական նպատակը կյանքի դժվարին իրավիճակում գտնվող երեխաների կյանքի որակի բարելավումն է: Երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային ծրագրի մշակումը պայմանավորված է երեխաների իրավունքների պաշտպանության քաղաքականության մեջ նոր մոտեցումների ներդրման և երեխաների պաշտպանության համակարգի հզորացման անհրաժեշտությամբ: Նախատեսվում է մշակել առաջիկա տարիների ընթացքում երեխաների իրավունքների պաշտպանության քաղաքականության հիմնական ուղղությունները և ունենալ դրա իրականացման մոնիթորինգի կայուն ինստիտուցիոնալ մեխանիզմ: Երեխաների պաշտպանության ոլորտի բարեփոխումների քաղաքականությունը բխում է նաև 2012 թ. ՀՀ կառավարության 2012 թ. հունիսի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 730-Ա որոշման հավելվածի 1-ին</p>

1	2
	<p>գլխի 2-րդ գերակայության 2-րդ ենթակետի պահանջներից:</p> <p>2. Գերակա խնդրի լուծման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Գերակա խնդրի լուծմանն ուղղվող քայլերի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է մշակել առաջիկա տարիների ընթացքում երեխաների իրավունքների պաշտպանության քաղաքականության հիմնական ուղղությունները, ընդլայնել Երեխաների պաշտպանության ազգային հանձնաժողովի լիազորությունները և հստակեցնել գործառույթները, ստեղծել երեխաների իրավունքների իրականացման լրացուցիչ երաշխիքներ, ինչպես նաև երեխաների իրավունքների ու շահերի պաշտպանության մարմինների գործունեության վերահսկման հստակ մեխանիզմներ:</p>
Հայաստանի Հանրապետության Էկոնոմիկայի նախարարություն	
61.	<p style="text-align: center;">Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալների երկնիշ աճի ապահովումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամից հետո համաշխարհային տնտեսությունում և, մասնավորապես, Հայաստանում տնտեսության կայուն աճի և զարգացման առնչությամբ ձևավորվեցին նոր պատկերացումներ: Տնտեսության դիվերսիֆիկացիայի մակարդակի բարձրացումը և արտահանելի հատվածի ընդլայնումը նպատակային արդյունաբերական քաղաքականության միջոցով պետք է լինի տնտեսության խոցելիության աստիճանի կրճատման և մրցունակության բարձրացման հիմնական գործիքը: Այս պայմաններում պետությունը, բացի ընդհանուր միջավայրային պատասխանատուից, ստանձնում է նաև ակտիվ աջակցողի դերը, ինչը հստակ հռչակված է ՀՀ կառավարության ծրագրով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հաղթահարելով համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի հետևանքները՝ ՀՀ տնտեսության արդյունաբերական ոլորտը ցուցաբերում է կայուն աճի միտումներ: Այնուամենայնիվ, ամբողջ արդյունաբերության մեջ հատկապես մշակող արդյունաբերությունն ընդլայնման մեծ ներուժ ունի, ինչի բացահայտումն ու լիարժեք օգտագործումը պահանջում է ոլորտային (ճյուղային) քաղաքականությունների հետևողական իրագործում հիմնված Հայաստանի Հանրապետությունում արտահանմանն ուղղված արդյունաբերական քաղաքականության ռազմավարության վրա: Վերջինիս իրագործման ուղղությամբ տեսանելի առաջընթաց է գրանցվել: Ռազմավարության իրագործմանն ուղղված մեկնարկային փուլի շրջանակներում ՀՀ վարչապետի 2012թ. փետրվարի 29-ի N 178-Ա որոշմամբ ստեղծվել է ՀՀ վարչապետին կից արդյունաբերական խորհուրդը: Ոլորտային ռազմավարությունների գործողությունների ծրագրերը պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության շրջանակներում մշակելու նպատակով ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարի 2012 թ. փետրվարի 7-ի N 109-Ա հրամանով ստեղծվել են կոնյակագործության և ճշգրիտ ճարտարագիտության, դեղագործության և բիոտեխնոլոգիաների ոլորտային խորհուրդներ:</p> <p>Հաստատվել է դեղագործության և բիոտեխնոլոգիաների ոլորտային ռազմավարության իրականացումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը: Կոնյակագործության ոլորտային ռազմավարության իրականացումն ապահովող գործողությունների մշակված ծրագիրը ներկայացվել է կոնյակագործության ոլորտային խորհրդի անդամներին:</p>

1	2
	<p>Արդյունաբերության ոլորտի կայուն և հարատև աճի ապահովման տեսանկյունից կարևորվում է Հայաստանի Հանրապետությունում արտահանմանն ուղղված արդյունաբերական քաղաքականության ռազմավարության հետևողական իրագործումը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հայաստանի արդյունաբերական ոլորտում դրսևորվող աճի միտումներն ամրապնդելու և դրանք արտահանմանն ուղղված զարգացած արդյունաբերության փոխակերպելու նպատակով հատկապես կարևորվում է Հայաստանի Հանրապետությունում արտահանմանն ուղղված արդյունաբերական քաղաքականության հետագա իրագործումը: Այս փուլում վերջինս կդրսևորվի, մասնավորապես՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) մեկնարկային փուլի համար ընտրված ոլորտային ռազմավարությունների իրականացումն ապահովող գործողությունների ծրագրի հաստատման, արդյունաբերության թիրախավորված նոր ոլորտների՝ գինեգործության և ոսկեգործության համար ռազմավարությունների ու գործողությունների ծրագրերի մշակման և հաստատման գործողություններով: 2) մասնավորի հետ համագործակցության որդեգրված սկզբունքով արդյունաբերական ոլորտային քաղաքականությունների իրականացման նպատակով նոր ոլորտների մասով պետություն-մասնավոր հատված հարթակների ձևավորմամբ: 3) մասնավոր հատվածին պետական աջակցության գործիքակազմի կիրառմամբ, այդ թվում խոշոր ներդրումային ծրագրերի համար արտոնությունների սահմանման գործընթացի կազմակերպմամբ: <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հանրապետության արդյունաբերական արտադրանքի ծավալների մեծացում ոլորտային ռազմավարությունների հետևողական իրագործման և մասնավոր հատվածին իրական աջակցության մեխանիզմների արդյունավետ գործարկման միջոցով</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Քաղաքականության իրականացման արդյունքում ակնկալվում է արդյունաբերական արտադրանքի ծավալների երկնիշ աճի ապահովում դիվերսիֆիկացված արտահանելի հատվածով ու հայկական բարձր մրցունակություն ունեցող ապրանքներով:</p>

1	2
62.	<p style="text-align: center;">Ներմուծման աճի տեմպի նկատմամբ արտահանման առաջանցիկ աճի ապահովումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Միջնաժամկետ զարգացման սցենարում տնտեսական աճի նպատակադրումից անցումը կայուն զարգացման հայեցակարգի պահանջում է համապատասխան տնտեսական կոնյունկտուրա, որում ներքին շուկայի սահմանափակումների ու արտաքին մարտահրավերների հավանական բացասական ներգործությունը զարգացման ուրվագծի ու արդյունքների վրա հասցվեն նվազագույնի և դառնան առավելագույնս կառավարելի: Այս համատեքստում արտահանման կողմնորոշումը կազմում է տնտեսական քաղաքականության առանձին ուղղությունների հենքը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամից հետո տնտեսական աճի դրական տեմպերի վերականգնման ֆոնի վրա դեռևս խնդիր է անհաշվեկշռվածությունը տնտեսության արտաքին հատվածում: Չնայած համախառն ներքին արդյունքի նկատմամբ ընթացիկ հաշվի պակասուրդի նվազման միտում է նկատվում, այդուհանդերձ, դրա հիմնական աղբյուրը մնում են մասնավոր փոխանցումներն ու արտահանման կառուցվածքում գերակշռող մասնաբաժին ունեցող մետաղների համաշխարհային գների աճը: Միևնույն ժամանակ, հետճգնաժամային ժամանակահատվածում ապրանքների և ծառայությունների արտահանման աճի տեմպը շարունակում է գերազանցել ներմուծման ծավալների աճը:</p> <p>Տնտեսական կայուն զարգացման հիմքերի երաշխավորման տեսակետից կարևոր է արտաքին անհաշվեկշռվածությունների հասցեագրումը՝ պակասուրդի կրճատման գործում մեծացնելով բարձր արտադրողական ու մրցունակ ապրանքների ու ծառայությունների արտահանման և օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների դերակատարումը: Ներքին սահմանափակումների հասցեագրումը ենթադրում է նախ և առաջ ապրանքների և ծառայությունների դիվերսիֆիկացում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Արտահանման խրախուսման քաղաքականությունը ենթադրում է հետևյալ ուղղություններով հետևողական գործողություններ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) միջազգային տնտեսական համագործակցության և արտաքին արդյունավետ շուկաներ մուտքի ապահովման համար անհրաժեշտ իրավապայմանագրային դաշտի կատարելագործում. 2) արտահանման աջակցող կառույցների՝ որոշումների կայացման գործընթացներում ներգրավում երկխոսության միասնական հարթակների ձևավորման միջոցով. 3) ազատ տնտեսական գոտու ձևավորում. 4) Հայաստան այցելող զբոսաշրջիկների թվի ավելացում ենթակառուցվածքների զարգացման, հայկական զբոսաշրջության մրցունակության բարձրացման և զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացման միջոցով:

1	2
	<p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Արտահանման առաջանցիկ աճի ապահովման քաղաքականությունը նպատակադրում է նպաստավոր միջավայրի ձևավորումը (այդ թվում իրավապայմանագրային), ժամանակակից ենթակառուցվածքներով ապահովումը, աջակցող կառույցների կարողությունների ընդլայնումը, ներդրումների ներգրավման և տեխնոլոգիաների փոխանցման համար անհրաժեշտ ժամանակակից մոտեցումների կիրառումը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իսնդրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է ապահովել արտահանման ծավալների աճ՝ ներմուծման աճից առաջանցիկ տեմպերով՝ ինչպես արտահանման անվանացանկի, այնպես էլ՝ աշխարհագրության ընդլայնման միջոցով:</p>
63.	<p>Համաշխարհային բանկի խմբի «Գործարարությամբ զբաղվելը» (Doing Business) վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի շարունակական բարելավումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Տնտեսության զարգացման կարևորագույն նախապայմանը երկրում գործարարության զարգացումն է: Հայաստանը տարածաշրջանում բիզնեսի վարման տեսանկյունից առավել բարենպաստ երկիր դարձնելու նպատակով պետք է առանձնահատուկ շեշտ դնել գործարար միջավայրի լայնամասշտաբ բարեփոխումները շարունակելու վրա:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի և Համաշխարհային բանկի կողմից 2011 թվականի հոկտեմբերի 20-ին հրապարակված «Գործարարությամբ զբաղվելը 2012. գործարարությունն ավելի թափանցիկ աշխարհում» զեկույցի տվյալներով 2010 թվականի հունիսից մինչև 2011 թվականի մայիսն ընկած ժամանակահատվածում Հայաստանն իրականացրել է կանոնակարգման և ինստիտուցիոնալ դաշտի հինգ բարեփոխում ամենաշատը տարածաշրջանում և աշխարհում: Արդյունքում երկրի վարկանիշը բարելավվել է 6 կետով՝ զբաղեցնելով վարկանիշային սանդղակի 55-րդ տեղը:</p> <p>Այդուհանդերձ, գործարարությանն առնչվող ընթացակարգերն իրենց պարզությամբ և թափանցիկությամբ դեռևս բարելավման տեղ ունեն, հատկապես՝ կապված հարկային, մաքսային և արդարադատության բնագավառներին առնչվող առանձին կարգավորումների հետ:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առկա խնդիրների լուծման նպատակով առաջարկվում է շարունակել Գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրի</p>

1	2
	<p>իրականացումը և հաջորդ տարվա համար բարեփոխումների շարունակականությունն ապահովելու նպատակով իրավական հիմքերի ձևավորումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Աշխատանքներ կիրականացվեն «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման համար հիմք հանդիսացող բոլոր բաղադրիչների բարելավման ուղղությամբ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Գործարարությամբ զբաղվելու համար բարենպաստ միջավայրի առկայություն, մասնավորապես, Համաշխարհային բանկի և Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի կողմից հրապարակվող «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման մեջ Հայաստանի դիրքի բարելավում</p>
Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարություն	
64.	<p>Մարդու իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ պաշտպանության ու իրականացման նպատակով դատական իշխանության, քրեակատարողական ծառայության գործունեության և նոտարական համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացումը</p> <p>Օրենսդրության վերլուծություն</p> <p>Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայումս որոշակի խնդիրներ են առաջանում՝ իրավունքների դատական պաշտպանության մատչելիության, դատական իշխանության թափանցիկության ապահովման և ներկա օրենսդրությամբ համապատասխան հարաբերությունների ոչ համապարփակ կարգավորման տեսանկյունից: Մասնավորապես, խնդիրներ են առաջանում հասարակության կողմից դատարանների նկատմամբ վստահության ցածր մակարդակի, դատարանների կողմից գործերի առավել արագ քննության ընթացակարգերի բացակայության, դատական ակտերի անկանխատեսելիության պատճառով:</p> <p>Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Մարդու իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ պաշտպանության և իրականացման նպատակով դատական իշխանության գործունեության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված անհրաժեշտ քայլերն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) դատարանների նկատմամբ վստահության աճը. 2) դատարանների կողմից առավել արագ քննության մեխանիզմների ներդրումը. 3) իրավունքների դատական պաշտպանության մատչելիության բարձրացման արդյունավետ լուծումների սահմանումը. 4) դատական ակտերի կանխատեսելիության բարձրացումը. 5) դատական իշխանության թափանցիկության բարձրացումը: <p>Բացի նշված լուծումներից, մարդու իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ պաշտպանության ու իրականացման նպատակով դատական իշխանության գործունեության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված անհրաժեշտ քայլ կհանդիսանան նաև դատավորների և</p>

1	2
	<p>դատախազների վերապատրաստումը, ինչպես նաև թեկնածուների պատրաստման գործընթացի արդյունավետության բարձրացումը:</p> <p>Ակնկալվող արդյունքը Անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացման արդյունքում հնարավոր կլինի առավել արդյունավետ ապահովել մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունն ու իրականացումը:</p> <p>Քրեակատարողական ծառայության գործունեության արդյունավետության բարձրացումը</p> <p>Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս որոշակի խնդիրներ են առաջանում ազատագրկման ձևով պատիժը կրող անձանց զբաղվածության, քրեակատարողական հիմնարկներում հանցագործությունների առկա թվի, քրեակատարողական հիմնարկներում մահացության դեպքերի առկա թվի, վարակիչ հիվանդություն ունեցող անձանց թվի, ազատագրկման ձևով պատիժը կրող անձանց՝ ուսումնական և մասնագիտական ծրագրերում ներգրավվածության, դատապարտված անձանց՝ հանրային աշխատանքներում ընդգրկվածության և պատժից ազատելու ինստիտուտների արդյունավետության ու կանխատեսելիության աստիճանի ներկա մակարդակի առումով: Այս խնդիրների կարգավորման համար անհրաժեշտ են օրենսդրական մի շարք կարգավորումներ:</p> <p>Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Մարդու իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ պաշտպանության ու իրականացման նպատակով քրեակատարողական ծառայության գործունեության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված անհրաժեշտ քայլերն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ազատագրկման ձևով պատիժը կրող անձանց զբաղվածության աճին նպաստող միջոցների ձեռնարկումը. 2) քրեակատարողական հիմնարկներում հանցագործությունների թվի նվազեցումը. 3) քրեակատարողական հիմնարկներում մահացության դեպքերի նվազեցումը. 4) վարակիչ հիվանդություն ունեցող անձանց թվի կրճատումը. 5) ազատագրկման ձևով պատիժը կրող անձանց՝ ուսումնական և մասնագիտական ծրագրերում ներգրավվածության աճին նպաստող միջոցառումների իրականացումը. 6) դատապարտված անձանց՝ հանրային աշխատանքներում ընդգրկվածության ավելացումը. 7) պատժից ազատելու ինստիտուտների արդյունավետության և կանխատեսելիության աստիճանի բարձրացումը: <p>Ակնկալվող արդյունքը Անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացման արդյունքում հնարավոր կլինի առավել արդյունավետ ապահովել մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունն ու իրականացումը՝ քրեակատարողական ծառայության գործունեության արդյունավետության բարձրացման լույսի ներքո:</p> <p>Նոտարական համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացումը</p> <p>Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս անհրաժեշտություն է առաջացել միջոցներ ձեռնարկելու տակավին վերջերս ներդրված նոտարի կողմից մեկ պատուհանի</p>

1	2
	<p>սկզբունքի հետ կապված հարաբերությունների առավել արդյունավետ կարգավորման, նոտարական գործարքների բողոքարկման և նոտարների շրջանում էլեկտրոնային միջոցների ու ինտերնետի կիրառման հետ կապված հարաբերությունների կարգավորման առումով: Այս ոլորտում առաջացող խնդիրները հիմնականում կապված են նոտարական գործարքների բողոքարկման թվի, նոտարների շրջանում էլեկտրոնային միջոցների և ինտերնետի կիրառման ցածր մակարդակի հետ, որը բավական բարդացնում է նոտարների կողմից ժամանակի արդյունավետ կառավարումը:</p> <p>Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Անհրաժեշտ օրենսդրական փոփոխությունների և գործնական միջոցառումների իրականացմանն ուղղված անհրաժեշտ քայլերն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) նոտարի կողմից մեկ պատուհանի սկզբունքով մատուցվող ծառայությունների թվի մասնաբաժնի աճին նպաստող միջոցների ձեռնարկումը. 2) նոտարական գործարքների բողոքարկման (վիճարկման) տոկոսի նվազեցումը. 3) նոտարների շրջանում էլեկտրոնային միջոցների և ինտերնետի կիրառման ավելացումը: <p>Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացման արդյունքում հնարավոր կլինի առավել արդյունավետ ապահովել մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունն ու իրականացումը՝ նոտարական համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացման լույսի ներքո:</p>
65.	<p>Վարչական արդարադատության և վարչական վարույթի արդյունավետության բարձրացումը</p> <p>Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի՝ վարչական մարմինը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից վարչական ակտի հիման վրա որոշակի դրամական գումարներ բռնագանձելու պահանջով կարող է դիմել վարչական դատարան՝ վճարման կարգադրություն արձակելու կամ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից բռնագանձում իրականացնելու պահանջներով:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 31-րդ հոդվածը, երաշխավորելով յուրաքանչյուր անձի սեփականության իրավունքը, այնուամենայնիվ, վերջինիս վրա դնում է պարտականություն՝ զերծ մնալ սեփականության իրավունքի այնպիսի իրականացումից, որի արդյունքում վնաս կպատճառվի շրջակա միջավայրին, կլիստովեն այլ անձանց, հանրության և պետության իրավունքներն ու օրինական շահերը: Մինչդեռ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 45-րդ հոդվածը, ուղղակիորեն ամրագրելով յուրաքանչյուր անձի պարտականությունը՝ օրենքով սահմանված կարգով և չափով մուծել հարկեր, տուրքեր, կատարել այլ պարտադիր վճարումներ, ըստ էության, պետության և հանրության համար ամրագրել է հարկեր, տուրքեր կամ այլ պարտադիր վճարներ պահանջելու իրավասություն: Հետևաբար, անձի սեփականության իրավունքի պաշտպանության և պետության ու հանրության՝ հարկեր, տուրքեր կամ այլ պարտադիր վճարներ գանձելու իրավունքի միջև առկա է ֆունկցիոնալ կապ, այն է՝ պետությունն ապահովում և երաշխավորում է յուրաքանչյուր անձի սեփականության իրավունքի պաշտպանությունը՝ վերջիններիս կողմից, ի թիվս այլ սահմանադրական պարտականությունների, հատկապես՝ նաև հարկերի,</p>

1	2
	<p>տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների կատարման դիմաց: Ուստի, նշված իրավահարաբերության կողմերի միջև առաջացած տարաձայնությունների առկայության դեպքում միայն խնդիրը պետք է լուծվի դատական կարգով:</p> <p>Մինչդեռ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության գործող օրենսգրքի Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 31-րդ հոդվածի ոչ համարժեք մեկնաբանման արդյունքում վարչական դատարանի իրավասությանն է վերապահել վճարման կարգադրություններ արձակելու կամ վարչական դատարանին բռնագանձման պահանջներ ներկայացնելու վերաբերյալ գործերի վարույթը՝ այդ իմաստով վարչական դատարանի վրա փաստացի դնելով վարչական մարմնի գործառույթ:</p> <p>Բացի դրանից, Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 31-րդ հոդվածով նախատեսված սեփականության իրավունքից զրկելը կարող է հանդիսանալ իրավունքի սահմանափակման ամենախիստ միջոցը, որն ինքնըստինքյան պետք է կիրառվի դատարանի կողմից՝ որպես իրավաբանական պատասխանատվության ապահովման միջոց: Մինչդեռ նախքան սեփականության իրավունքից զրկելը՝ անձանց կողմից՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված պարտականությունների չկատարումը, նախ և առաջ, պետք է հանգեցնել իրավունքի ավելի մեղմ սահմանափակումների, որոնք պետք է իրականացվեին վարչական մարմինների կողմից:</p> <p>Հետևաբար, անհրաժեշտ է օրենսգրքից հանել վճարման կարգադրություն արձակելու գործերի և վարչական մարմնի դիմումով բռնագանձման վարույթները՝ փոխարենը սահմանելով բողոքարկման ոչ ենթակա վարչական ակտերի հիման վրա դրամական պահանջները հարկադիր կատարման ներկայացնելու վարչական ընթացակարգեր:</p> <p>Միաժամանակ, Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 65-րդ հոդվածի համաձայն, հայցվորը կարող է պահանջել ամբողջությամբ կամ մասամբ վերացնել կամ փոփոխել միջամտող վարչական ակտը, իսկ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 52-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական ակտերը լինում են բարենպաստ, միջամտող կամ զուգորդվող: Վերջինը պարունակում է անձի համար ինչպես բարենպաստ, այնպես էլ՝ միջամտող դրույթներ: Ուստի, անհրաժեշտ է հստակեցնել, որ հայցվորը կարող է վիճարկել ոչ միայն միջամտող վարչական ակտը, այլ նաև զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները:</p> <p>Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքում և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում, որոնք ուղղված կլինեն՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) վճարման կարգադրություն արձակելու վերաբերյալ գործերի, ինչպես նաև վարչական մարմնի դիմումով բռնագանձման վարույթների՝ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքից հանելուն. 2) զուգորդվող վարչական ակտի հասցեատիրոջ կողմից այդ ակտի միջամտող դրույթները վիճարկելու հնարավորության ապահովմանը: <p>Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացման արդյունքում հնարավոր կլինի առավել արդյունավետ ապահովել վարչական արդարադատության ու վարչական վարույթի արդյունավետության բարձրացման և համապատասխան բնագավառում մարդու իրավունքների ու ազատությունների առավել արդյունավետ պաշտպանությունը և իրականացումը:</p>
66.	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարություն</p> <p align="center">Ռազմական կրթության չափանիշների ներդրումը</p> <p>Գերակա խնդրի կատարումը պայմանավորված է պաշտպանության ոլորտի բարեփոխումների շրջանակներում ռազմական կրթության</p>

1	2
	<p>որակապես նոր համակարգի ներդրման անհրաժեշտությամբ, որի նպատակն է ունենալ արդի միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան ռազմական կրթության համակարգ, վերանայել ՀՀ ռազմատուտմական հաստատությունների կարգավիճակը և ռազմական կրթության ուսուցման գերակայությունները: Գերակա խնդրի կատարումն սկսվել է 2011 թվականից, 2012 թվականի համար նախատեսվում են ռազմական կրթության հայեցակարգից բխող միջոցառումների, դրանցից բխող մարտավարական, օպերատիվ-մարտավարական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորմանն ուղղված կրթության կազմակերպման, սպայական ու պայմանագրային սերժանտական դասընթացների իրականացում, ռազմատուտմական հաստատությունների կարգավիճակի հստակեցման նպատակով օրենսդրական փոփոխությունների կատարում:</p>
67.	<p align="center">Ռազմաարդյունաբերական համալիրի զարգացման պետական ծրագրի մշակումը և այն ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելը</p> <p>Գերակա խնդրի կատարումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության հիմնական առաջնահերթություններից մեկը համարվող պետության ռազմական անվտանգության ապահովման նկատառումներից, որի իրականացման գործում վճռորոշ դեր ու նշանակություն ունի պետության ռազմական արդյունաբերության համակարգը: Ռազմաարդյունաբերության զարգացվածության աստիճանով են նաև մեծապես պայմանավորված Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանական ներուժն ու տարածաշրջանային և միջազգային զարգացումներում նրա կողմից իրականացվող քաղաքականության ազդեցիկությունն ու կշիռը: Ռազմաարդյունաբերության վերածումը տնտեսության կարևորագույն և առաջատար ոլորտներից մեկի, լայն հնարավորություններ կրնձեռի գիտելիքահենք և ժամանակակից արտադրությունների ստեղծման, ինչպես նաև տարածաշրջանային և միջազգային տնտեսական գործընթացներին ինտեգրման համար: Գերակա խնդրի կատարմանն ուղղված քայլերն են լինելու սպառազինության և ռազմական տեխնիկայի, ռազմատեխնիկական ունեցվածքի արտադրության, արդիականացման ու նորոգման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության արդյունաբերության և գիտատեխնիկական ոլորտի կազմակերպությունների ու մարդկային ներուժի առավելագույն օգտագործումը, ռազմական դրության ժամանակաշրջանում արդյունաբերության ոլորտի զորահավաքային ծավալման առաջադրանքների նախատեսման իրական հնարավորությունների ուսումնասիրումը, նյութատեխնիկական և մտավոր կարողությունների կենտրոնացումն ու դրանց արդյունավետ կառավարումը ռազմական անվտանգության ապահովման առանցքային խնդիրների լուծման գործընթացում:</p>
Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարություն	
68.	<p align="center">ՀՀ Նախագահի սահմանած արտաքին քաղաքական ուղենիշների և Հայաստանի ազգային անվտանգության ռազմավարության հիմնադրույթների իրականացման աշխատանքները</p> <p>Մեր տարածաշրջանում դեռևս առկա են չկարգավորված հակամարտություններ, տարածայնություններ, պահպանվում է բաժանարար գծերի խորացման միտումը, ձևավորված չեն կայունության, անվտանգության, հաղորդակցության ուղիների ու տնտեսական համագործակցության համընդհանուր և միասնական համակարգեր: Հայաստանի և ընդհանրապես տարածաշրջանի անվտանգությունն ու կայուն զարգացումը գլխավորապես պայմանավորված են հարևան երկրների հետ և նրանց միջև հարաբերություններով, ինչպես նաև մեր տարածաշրջանի վրա անմիջական և ոչ անմիջական միջազգային ազդեցություններով ու զարգացումներով:</p> <p>ՀՀ Նախագահի սահմանած արտաքին քաղաքական ուղենիշների և Հայաստանի ազգային անվտանգության ռազմավարության արտաքին քաղաքական խնդիրների լուծմանն ուղղված քայլերի հիմնական նպատակներն են երկրի արտաքին անվտանգության ապահովումը,</p>

1	2
	<p>տարածաշրջանում կայունության հաստատումը, լարվածության օջախների հնարավոր բռնկումների կանխարգելումը, ԼՂ-ի խնդրի խաղաղ կարգավորումը, հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը:</p> <p>Տարածաշրջանում համագործակցության միջավայրի և անվտանգության համակարգի ձևավորման, հարևան պետությունների միջև կառուցողական հարաբերությունների և փոխվստահության հաստատման, տարածաշրջանում ազդեցություն ունեցող ուժերի հետ փոխշահավետ հարաբերությունների կառուցման արդյունքում կապահովվեն Հայաստանի հետագա զարգացման համար անհրաժեշտ արտաքին բարենպաստ պայմաններ ու երաշխիքներ:</p>
69.	<p style="text-align: center;">Եվրոպական ուղղության խորացումը</p> <p>ՀՀ Նախագահի սահմանած արտաքին քաղաքական ուղենիշներով և Հայաստանի ազգային անվտանգության ռազմավարությամբ հաստատված՝ եվրոպական կառույցների, առաջին հերթին ԵՄ-ի և նրա անդամ երկրների հետ հարաբերությունների զարգացմանն ու ամրապնդմանն ուղղված արտաքին քաղաքական առաջնային ուղղություններով 2012 թ. աշխատանքներն իրականացվելու են համաձայն՝</p> <p>1) ՀՀ Նախագահի 2010 թ. հուլիսի 15-ի ՆԿ-115-Ա կարգադրության՝ ՀՀ-ի և ԵՄ-ի միջև Առցացման համաձայնագրի շուրջ բանակցությունների վարման համար պատասխանատու թիմ և ոլորտային աշխատանքային խմբեր ստեղծելու մասին.</p> <p>2) ՀՀ Նախագահի կողմից 2011 թ. հունիսին Եվրոպական հանձնաժողովի նախագահ Ժ. Բառոզուին ներկայացված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Արևելյան գործընկերության շրջանակներում իրականացվող բարեփոխումների խթանման ռազմավարության դրույթների:</p> <p>Նշված ուղղություններով արդյունավետ գործունեությունը նպաստավոր պայմաններ կապահովի ՀՀ կառավարության հիմնական գերակայության կայուն զարգացման ապահովման կարևոր խնդիրների կատարման համար:</p>
70.	<p style="text-align: center;">Աջակցությունն արտաքին տնտեսական ոլորտին</p> <p>Նշված գործողությունների անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության վարած քաղաքականության, որոշումների ու ծրագրերի իրականացման խնդիրներից: ՀՀ տնտեսության հզորացման և արտաքին շուկաներում մրցունակության բարձրացման, ազգային անվտանգության և միջազգային հեղինակության պահպանման նպատակով անհրաժեշտ են համալիր քայլեր՝ տնտեսության կառուցվածքի այժմեականացման, ներուժի բազմապատկման և կայուն զարգացման համար:</p> <p>Այս ուղղությամբ կարևոր է շարունակել հաստատել ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության մասնակցության նոր ձևեր և պատասխանատվության նոր մեխանիզմներ: Քաղաքական օրակարգի հետ միասին ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության կառույցի բոլոր ստորաբաժանումների գործունեությունը պետք է ուղղված լինի ՀՀ տնտեսության համապարփակ զարգացման խնդիրների լուծմանը:</p> <p>ՀՀ դիվանագիտական համակարգի առավել ակտիվ ընդգրկումը ՀՀ տնտեսական զարգացման գործում կնպաստի մեր տնտեսական շահերի ապահովմանը, ֆինանսական և մարդկային ռեսուրսների արդյունավետ կիրառմանը, փորձի, ժամանակակից տեխնոլոգիաների և հմտությունների ձեռքբերմանը:</p>
71.	<p style="text-align: center;">Մարդու իրավունքների ոլորտ. ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների և մոնիթորինգային մարմինների կողմից տրված հանձնարարականների իրականացման ապահովումը</p> <p>(ՄԱԿ-ի ՄԻԽ-ի համընդհանուր վերանայման գործընթացի շրջանակներում ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների իրականացման ապահովում)</p>

1	2
	<p>Մարդու իրավունքների ոլորտում ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների և մոնիթորինգային մարմինների կողմից տրված հանձնարարականների իրականացման խնդիրների գերակայությունները թելադրված են միջազգային գործընթացների հետ համահունչ քայլերու, միջազգային ակտիվ ներգրավվման միջոցով երկրի ազգային շահերը պաշտպանելու ՀՀ ազգային անվտանգության ռազմավարության դրույթով:</p> <p>Այս գերակա խնդրի լուծմանն ուղղված 2012 թ. համար նախանշված քայլերի լիարժեք իրականացումը կապահովի Հայաստանի միջազգային բարձր հեղինակությունը, կկանխարգելի միջազգային կառույցների կողմից ՀՀ-ի վերաբերյալ անցանկալի որոշումների ընդունումը, կնպաստի երկրի շահերին առնչվող խնդիրների շուրջ միջազգային կազմակերպությունների կողմից առավել շահեկան դիրքորոշումների ձևավորմանը:</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե</p>	
72.	<p style="text-align: center;">Բազային երկրատեղեկատվական համակարգերի ստեղծումը Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանում</p> <p>Բազային երկրատեղեկատվական համակարգի ստեղծման աշխատանքներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի հունվարի 20-ի «Հայաստանի Հանրապետության երկրատեղեկատվական համակարգի ստեղծման և վարման հայեցակարգը հաստատելու մասին» N 197-Ն որոշմամբ հաստատված հայեցակարգի պահանջներին համապատասխան: 2012 թվականին նախատեսվող աշխատանքի նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակակից պահանջները բավարարող բազային երկրատեղեկատվական համակարգի ստեղծումն է Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի տարածքի մասին: Այն անհրաժեշտ է Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին տնտեսության՝ տարբեր ոլորտների խնդիրների արդյունավետ լուծման, հանրապետության բնական և տնտեսական ռեսուրսների մասին տվյալների (քարտեզագրական և տեքստային) պետական միասնական տեղեկատվական բանկի ստեղծման ու հանրապետության ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության բարձրացման համար:</p>
73.	<p style="text-align: center;">WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) գեոդեզիական կոորդինատային համակարգում մեկ միասնական քարտեզագրական հիմքի ստեղծման աշխատանքները</p> <p>WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) գեոդեզիական կոորդինատային համակարգում մեկ միասնական քարտեզագրական հիմքի ստեղծումն անհրաժեշտ է տնտեսության տարբեր բնագավառների (քաղաքաշինական, բնապահպանական, արդյունաբերության, կադաստրի, տարածքների պլանավորման, գյուղատնտեսական հողերի հաշվառման, հողերի միավորման, հողերի օգտագործման և գոտևորման սխեմաների կազմման, վարչատարածքային միավորների (համայնքների) սահմանների ամրացման, վարչական և տնտեսական գործունեության, մելիորացիայի, երկրաբանական հետախուզական աշխատանքների, անտառատնտեսության և այլն) խնդիրների լուծման, օգտագործողների լայն շրջանակների համար բաց հրատարակման տեղագրական և կադաստրային քարտեզների հասանելիության ապահովման, ինչպես նաև մեկ միասնական քարտեզագրական հիմքի ստեղծման համար: Այդ նպատակով 2009 թվականին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից որպես գերակա խնդիր էր սահմանվել Հայաստանի Հանրապետության պետական մասշտաբային շարքի տեղագրական և կադաստրային քարտեզների տեղափոխումը WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) համաշխարհային գեոդեզիական կոորդինատային համակարգ: 2009-2011 թվականներին իրականացվել են Հայաստանի Հանրապետության 4 մարզերի տեղագրական և կադաստրային քարտեզների տեղափոխումը WGS-84 (ՎԻ ՋԻ ԷՍ-84) համակարգ: 2012 թվականին նախատեսվում է տեղափոխել 2 մարզերինը:</p>

1	2
74.	<p>Հայաստանի Հանրապետության մասշտաբային շարքի տեղագրական քարտեզների թարմացումը՝ տիեզերալուսանկարահանման աշխատանքների միջոցով</p> <p>Տեղագրական քարտեզների ստեղծման և թարմացման համար իրականացվող աշխատանքների հիմնական նպատակը երկրի պետական, տարածքային և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, տնտեսության տարբեր ճյուղերի, ինչպես նաև գիտության, կրթության, պաշտպանության և այլ բնագավառների՝ արդիական ու ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող տիեզերալուսանկարահանման թարմ տվյալների հիման վրա հայերենով ստեղծված քարտեզագրական նյութերով ապահովումն է, ինչպես նաև տեղագրական քարտեզների և դրանց մասին տեղեկատվական բանկի ստեղծումն ու կառավարումն է:</p> <p>Տեղագրական քարտեզների ստեղծման և թարմացման անհրաժեշտությունն ու առաջնահերթությունը բխում են նաև նրանից, որ Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքը կծածկվի տիեզերալուսանկարների և օդալուսանկարների հիման վրա ստեղծված տեղագրական թվային քարտեզներով, որը հիմք կարող է հանդիսանալ պետական և համայնքային խնդիրների համար մեկ քարտեզագրական հիմքի ստեղծման ու ներդրման համար:</p> <p>Այս աշխատանքները շարունակական են և պետք է իրականացվեն յուրաքանչյուր տարի:</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առնթվել պետական գույքի կառավարման վարչություն</p>	
75.	<p>Պետական կառավարման մարմինների և պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից օգտագործվող՝ պետական սեփականություն հանդիսացող տարածքների օպտիմալացումը</p> <p>ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հունվարի 26-ի N 346-Ն որոշման համաձայն պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված անշարժ գույքը հանձնվում է ՀՀ կառավարությանն առնվել պետական գույքի կառավարման վարչությանը: Համաձայն նույն որոշման՝ ՀՀ կառավարությանն առնվել պետական գույքի կառավարման վարչությունը նշված կազմակերպությունների հետ կնքում է անշարժ գույքի անհատույց և անժամկետ օգտագործման մասին պայմանագիր, սակայն օգտագործման հանձնվող անշարժ գույքն ամբողջությամբ չի օգտագործվում նշված կազմակերպությունների կողմից, մինչդեռ պետական կառավարման մարմինները և պետական ոչ առևտրային այլ կազմակերպություններ ունեն բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ անշարժ գույքի պահանջարկ: Նախատեսվում է իրականացնել պետական կառավարման մարմինների և պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից օգտագործվող՝ պետական սեփականություն հանդիսացող տարածքների ուսումնասիրություն, պետական կառավարման մարմիններին անհրաժեշտ անշարժ գույքի պահանջարկի հստակեցում և, ելնելով ուսումնասիրության արդյունքներից, ներկայացնել դրանց օպտիմալացման, ինչպես նաև օգտագործման վերաբերյալ առաջարկություններ:</p>
76.	<p>Պետական գույքի օտարման գործարքների թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովումը</p> <p>Պետական գույքի օտարման գործարքների թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովման նպատակով նախատեսվում է օտարման ենթակա պետական գույքի վաճառքի համար կազմակերպվող աճուրդներն իրականացնել էլեկտրոնային եղանակով:</p> <p>Պետական գույքի օտարման նպատակով կազմակերպվող աճուրդներն էլեկտրոնային եղանակով իրականացնելու արդյունքում աճուրդը կլինի առավել թափանցիկ, հրապարակային, հնարավորություն կընձեռի հասարակության առավել լայն զանգվածներին մասնակցելու աճուրդների, ինչը կնպաստի պետական գույքի աճուրդների կայացման աստիճանի բարձրացմանը, ինչպես նաև օտարերկրյա ներդրումների խթանմանը: Աճուրդին մասնակցելու ավելի դյուրին պայմանների առկայությունը կմեծացնի աճուրդներին մասնակցող գնորդների թիվը, ինչը կնպաստի օտարվող պետական գույքի մեկնարկային գնի բարձրացմանը, ՀՀ պետական բյուջե լրացուցիչ գումարների մուտքագրմանը, ինչպես նաև կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցմանը:</p>

1	2
	Էլեկտրոնային աճուրդների կազմակերպումը պետական գույքի օտարման գործընթացում կտրուկ բարեփոխում է, որը կնպաստի նաև օտարման գործընթացի մասին հասարակության դրական կարծիքի ձևավորմանը:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աորնթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն	
77.	<p style="text-align: center;">Երևան քաղաքի հասարակական վայրերում տեսադիտման սարքավորումների ձեռքբերումը և համակարգի ներդրումը</p> <p style="text-align: center;">1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Երևան քաղաքի հասարակական վայրերում տեսադիտման սարքավորումների ձեռքբերման և համակարգի ներդրման գերակա խնդրի իրականացման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է հասարակական կարգի պահպանության, հասարակական անվտանգության ապահովման, հասարակական վայրերում հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների հայտնաբերման, կանխման, խափանման և բացահայտման նպատակով օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ ձեռնարկելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս Երևան քաղաքի հասարակական կարգի պահպանության ծառայությունը հազեցած չէ ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով, մասնավորապես, տեսադիտման սարքավորումներով, որոնցով ավելի դյուրին կդառնա հասարակական վայրերում հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների հայտնաբերման, կանխման, խափանման և բացահայտման գործը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նշված խնդիրը լուծելու համար 2012 թվականին անհրաժեշտ է ձեռք բերել տեսադիտման սարքավորումներ՝ Երևան քաղաքի հասարակական վայրերում տեղադրելու համար:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Երևան քաղաքի հասարակական վայրերում տեսադիտման սարքավորումների ձեռքբերման և համակարգի ներդրման գերակա խնդիրը ենթադրում է՝</p> <p>2.1. համակարգի ներդրման նպատակով անհրաժեշտ սարքավորումների ձեռքբերում, մասնավորապես՝</p> <ul style="list-style-type: none"> (IP, պտտվող, մեծացնող տեսախցիկներ՝ 22 հատ, օպտիկական վերափոխիչներ՝ 44 հատ, օպտիկական վերափոխիչի պահարան՝ 22 հատ, տեսասերվեր՝ 2 լրակազմ, օպտիկամանրաթելային կապուղի՝ 22 հասցեների համար)։ <p>2.2. տեսախցիկների տեղադրում Երևան քաղաքի 21 հասցեներում՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ՀՀ կառավարության շենք (Կառավարական տուն)։ 2) ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարության շենք։ 3) «Արմենիա Մարիոթ» հյուրանոց։ 4) ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության շենք։ 5) Հայաստանի ազգային պատկերասրահ։ 6) Ա. Մպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոն (2)։ 7) Հյուսիսային պողոտայի 4-րդ բարձրահարկ էլիտար շենք։

1	2
	<p>8) Մատենադարան. 9) «Լեոնամետալուրգիայի ինստիտուտ» ՓԲԸ, Կոբյունի 14. 10) «Գրանդ Քենդի» հայ-կանադական ՀԶ-ի շենք, Մաշտոցի 54. 11) ՀՀ Նախագահի նստավայր. 12) ՀՀ Ազգային ժողովի շենք. 13) Բաղրամյան-Պոռոչյան խաչմերուկ, Բաղրամյան 25. 14) «Մոսկվա» կինոթատրոն» ՄՊԸ-ի շենք. 15) Սախարովի հրապարակ՝ հրշեջ մաս. 16) Գարեգին Նժդեհի հրապարակ՝ ԱԿԲԱ-Կրեդիտ-Ագրիկոլ բանկ, Բագրատունյաց 16/2. 17) Մաշտոցի պողոտայի փակ շուկա. 18) Գրիգոր Լուսավորչի 17 շենք. 19) Երևանի քաղաքապետարան. 20) «Մոսկվայի տուն» մոսկովյան մշակութազործարարական կենտրոն Երևանում. 21) Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոն:</p> <p>2.3. Համակարգի շահագործումը</p> <p>3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Երևան քաղաքի հասարակական վայրերի համար տեսադիտման սարքավորումների ձեռքբերման և համակարգը ներդնելու արդյունքում իրավախախտումների հայտնաբերումը, նախականիտումը և օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցների ձեռնարկումը կլինի առավել օպերատիվ և արդյունավետ:</p>
78.	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի և նույնականացման քարտերի համակարգի ներդրումը Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի և նույնականացման քարտերի համակարգի գործարկումը 2012 թվականին ևս ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության կողմից իրականացվելիք գերակա խնդիր է, քանի որ հենց այդ ժամանակահատվածում են նախատեսվում ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության ԱՎ-ի վարչությունում տեղադրել էլեկտրոնային անձնագրերում և նույնականացման քարտերում անհատական տվյալների մուտքագրման (պերսոնալացման) համար անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցները, ինչպես նաև անձնագրային ծառայությունների անձնակազմի ուսուցումն ու հասարակության լայն հատվածին նոր անձնագրային համակարգի մասին իրավական բավարար տեղեկատվության տրամադրումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի և նույնականացման քարտերի համակարգի ներդրման միջոցառումներն ավարտված չեն. համակարգի գործարկումը հնարավոր կլինի 2012 թվականին՝ անհրաժեշտ նախապայմանների ապահովման պարագայում:</p>

1	2
	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի և նույնականացման քարտերի համակարգի գործարկումը 2012 թվականի գերակա խնդիր ճանաչվելու դեպքում կապահովվի համակարգի արդյունավետ գործարկումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի և նույնականացման քարտերի համակարգի գործարկումը ենթադրում է էլեկտրոնային անձնագրերում և նույնականացման քարտերում անհատական տվյալների մուտքագրման (պերսոնալացման) անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցների տեղադրում՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչությունում, անձնագրային ծառայությունների անձնակազմի ուսուցման ծրագրերի հաստատում և ուսուցման կազմակերպում, ինչպես նաև անձնագրային սոր համակարգի օրենսդրության կիրառման վերաբերյալ իրավական իրազեկում գանգվածային լրատվամիջոցներով:</p> <p>3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաչափական կողմնորոշիչներ պարունակող էլեկտրոնային անձնագրերի և նույնականացման քարտերի համակարգի գործարկումը 2012 թվականի գերակա խնդիր ճանաչվելու դեպքում կապահովվի համակարգի արդյունավետ գործարկումը:</p>
79.	<p>Երևան քաղաքի ճանապարհներին, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգի ներդրումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգի ներդրումը պայմանավորված է ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտումներն առավել օպերատիվ հայտնաբերելու, նախականիսելու և օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ ձեռնարկելու անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս առավել ծանրաբեռնված երթևեկություն ունեցող վայրերում, մասնավորապես, Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում տեղադրված չեն արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգեր, ինչն զգալիորեն նվազեցնում է ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտումները հայտնաբերելու արդյունավետությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Առաջարկվում է Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում ներդնել արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգի ներդրումը ենթադրում է համապատասխան տեխնիկական միջոցների ձեռքբերում և տեղադրում:</p>

1	2
	<p align="center">3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Երևան քաղաքում, ինչպես նաև Երևան-Սևան և Երևան-Արտաշատ ճանապարհահատվածներում արագության վերահսկման ավտոմատ համակարգ ներդնելու արդյունքում ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտումների հայտնաբերումը, նախականխումը և օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցների ձեռնարկումը կլինեն առավել օպերատիվ և արդյունավետ:</p>
80.	<p align="center">Ոստիկանության հետ քաղաքացիական հասարակության փոխգործակցության ամրապնդումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ոստիկանության հետ քաղաքացիական հասարակության փոխգործակցության ամրապնդումը նախատեսվել է ոստիկանության համար որպես 2012 թվականի գերակա խնդիր, որի նպատակն է բարձրացնել ոստիկանության հանդեպ հասարակության վստահությունը, ինչպես նաև քաղաքացիական հասարակությանը ներգրավել իրավախախտումների հայտնաբերման և բացահայտման աշխատանքներում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս անհրաժեշտություն կա հանցագործությունների և այլ իրավախախտումների հայտնաբերման ու բացահայտման աշխատանքներում ներդնելու նոր մեթոդներ՝ մասնավորապես, այդ աշխատանքներում ներգրավելով նաև քաղաքացիական հասարակության այլ անդամների:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Առաջարկվում է վերլուծել ոստիկանություն-հասարակություն փոխգործակցության՝ այլ պետություններում առկա փորձը, մշակել կատարվող իրավախախտումները (հանցագործությունները) քաղաքացիների կողմից տարբեր եղանակներով (տեսագրում, ձայնագրում) ամրագրելու և ոստիկանություն ներկայացնելու արդյունավետ մեխանիզմներ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Ոստիկանության հետ քաղաքացիական հասարակության փոխգործակցության ամրապնդումը ենթադրում է ոստիկանություն-հասարակություն փոխգործակցության մեթոդների ուսումնասիրություն, կատարվող իրավախախտումները (հանցագործությունները) քաղաքացիների կողմից տարբեր եղանակներով (տեսագրում, ձայնագրում) ամրագրելու, ոստիկանություն ներկայացնելու, ինչպես նաև նման անձանց խրախուսելու արդյունավետ մեխանիզմների մշակում:</p> <p>3. Գերակա խնդրի իրականացման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Ոստիկանություն-հասարակություն փոխգործակցության ամրապնդում, կատարվող իրավախախտումները (հանցագործությունները) քաղաքացիների կողմից տարբեր եղանակներով (տեսագրում, ձայնագրում) ամրագրելու և ոստիկանություն ներկայացնելու արդյունավետ մեխանիզմների մշակման արդյունքում հանցագործությունների և այլ իրավախախտումների կանխարգելման ու բացահայտման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում</p>
	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առնջեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե</p>
81.	<p align="center">Կոմիտեի մասնագիտական կազմի համալրումը բարձր որակավորում ունեցող կադրերով, նոր կադրերի պատրաստումը, վերապատրաստումը</p> <p>Նշված գերակա խնդիրը պայմանավորված է ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի կարգավորման հիմնախնդիրներով՝ նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցմամբ, գործող ատոմակայանի շահագործման նախագծային ժամկետի երկարաձգմամբ, շրջակա միջավայրի</p>

1	2
	<p>ճառագայթային մոնիթորինգի և ռադիոակտիվ թափոնների ու աշխատած միջուկային վառելիքի անվտանգ կառավարման գործառնություններով: Կոմիտեն մինչև 2016 թվականը պետք համալրվի ևս 25 նոր մասնագետով, տարեկան 3-5 մարդ՝ կախված նոր բլոկի կառուցման տեմպերից: Էական նշանակություն ունի նաև կոմիտեի մասնագիտական կազմի որակավորման բարձրացման գործընթացի կատարելագործումը, կոմիտեի մասնագետների պատրաստումը և վերապատրաստումը՝ համաձայն ԱԷՄԳ-ի (Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալություն) և ԵՄ-ի ուղեցույցների պահանջների:</p> <p>Ըստ անհրաժեշտության կոմիտեի կառուցվածքային փոփոխությունների իրականացում</p>
82.	<p align="center">Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցումը ԱԷՄԳ-ի և ԵՄ-ի պահանջներին</p> <p>Կատարելագործել ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրությունը («Խաղաղ նպատակներով ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքը, «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքը և այլ համապատասխան օրենքներ, ինչպես նաև անվտանգության նորմեր, կանոններ, պահանջներ, կարգեր, ուղեցույցներ և այլն)՝ համաձայն ԱԷՄԳ-ի, ԵՄ-ի ստանդարտների և չափանիշների պահանջների և զարգացած երկրների փորձի ու մոտեցումների:</p>
83.	<p align="center">Տեսչական ստուգման արդյունավետության բարձրացումը</p> <p>Գերակա խնդրի նպատակն է կատարելագործել ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում անցկացվող տեսչական ստուգումների պրակտիկան, ներդնել դիսկի վրա հիմնված ստուգումների համակարգ, որը հնարավորություն կտա տարբերակված մոտեցում կիրառելու ատոմային էներգիայի անվտանգության տեսակետից կարևոր օբյեկտների և այլ օբյեկտների ստուգումների նկատմամբ:</p> <p>Գերակա խնդրի լուծմամբ ակնկալվում է բնագավառում ունենալ ստուգումների ժամանակակից համակարգ, նպատակային գործառնությունների հստակ ամրագրմամբ ստուգումների մեխանիզմ՝ ապահովելու համար անվտանգության պետական կարգավորումը՝ ՀՀ միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:</p>
<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առնչվող քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>	
84.	<p align="center">Քաղաքացիական ավիացիայի ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության երկկողմանի միջազգային հարաբերությունների ընդլայնումը</p> <p>1. Նպատակն է իրավական հիմքի ապահովումը Հայաստան-Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, Հայաստան-Իսրայելի և Հայաստան-Թուրքմենստան կանոնավոր օդային հաղորդակցությունների ձևավորման և (կամ) շահագործման համար: Դրա անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ներկայումս օդային հաղորդակցությունների մասին միջկառավարական համաձայնագրերի դրույթների նկատմամբ կիրառվող միջազգային պահանջներով:</p> <p>1.1. Դեռևս 2002 թվականին նախատրագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին՝ իրենց համապատասխան տարածքների և տարածքներից դուրս» համաձայնագիրն ավարտին հասցնելու (ստորագրելու) նպատակով</p> <p>2010 թվականին Մոնտեգո Բեյ քաղաքում նախատրագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Իսրայելի կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին» համաձայնագրի ստորագրումն ապահովելու նպատակով</p>

1	2
	<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից 2009 թվականի դեկտեմբերի 17-ի N 1456-Ա որոշմամբ հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Թուրքմենստանի Հանրապետության կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին» համաձայնագրի նոր նախագծի ստորագրմանն ուղղված անհրաժեշտ քայլերի ապահովման նպատակով</p> <p>1.2. Հաջորդ քայլերը նպատակաուղղված կլինեն համաձայնագրերի ստորագրման ապահովմանը և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դրանք ուժի մեջ մտնելուց հետո գործնականում կիրառմանը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան է օդային հաղորդակցությունների մասին երկկողմանի միջկառավարական համաձայնագրերի կնքումը:</p> <p>3. Նշված համաձայնագրերի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքներն են՝</p> <p>1) կողմերի նշանակված ավիափոխադրողների համար իրավական հիմքի ապահովումը՝ կանոնավոր հիմունքով Հայաստանի և Արաբական Միացյալ Էմիրությունների, Հայաստանի և Իսրայելի, Հայաստանի և Թուրքմենստանի միջև թռիչքների իրականացման համար.</p> <p>2) երկու պետությունների միջև առևտրատնտեսական և մշակութային կապերի հետագա զարգացումը.</p> <p>3) օգտագործելով Հայաստանի Հանրապետության յուրահատուկ աշխարհագրական դիրքը՝ ուղևորների համար չվերթների հարմար համակցումների ստեղծումը, զբոսաշրջության խթանումը, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային օդանավակայանների առավել արդյունավետ շահագործումը՝ ի հաշիվ նաև տարանցիկ ուղևորահոսքի աճի:</p>
85.	<p align="center">ԻԿԱՕ-ի քննադատների վրա հիմնված նավիգացիայի (PBN) կոնցեպցիայի ներդրումը «Զվարթնոց» աներոդրոմում և «Էրեբունի» աներոդրոմի օդային տարածքի վերաձևավորումը</p> <p>1. Հիմք ընդունելով 2010 թվականին կայացած ԻԿԱՕ-ի 37-րդ ասամբլեայի A37-11 բանաձևով ընդունված պահանջը քննադատների վրա հիմնված նավիգացիայի (PBN) կոնցեպցիայի ներդրման վերաբերյալ, ինչպես նաև աներոդրոմի շրջանում իրականացվող թռիչքների նավիգացիոն շեղումները նվազեցնելու նպատակով անհրաժեշտություն է առաջացել «Զվարթնոց» աներոդրոմում ներդնելու քննադատների վրա հիմնված նավիգացիայի (PBN) կոնցեպցիան: 2010 թվականին «Եվրոկոնտոր» կազմակերպության կողմից անցկացված աուդիտի հաշվետվությունում արձանագրված թերությունների վերացման միջոցառումների իրականացման գործընթացի շրջանակներում անհրաժեշտություն է առաջացել փոխելու «Էրեբունի» աներոդրոմի կարգավիճակը՝ մասնավորապես, այն սահմանելով որպես չկառավարվող աներոդրոմ քաղաքացիական ոչ կանոնավոր միջազգային թռիչքների համար:</p> <p>1.1. Կոնցեպցիայի ներդրումը նպատակաուղղված է թռիչքների անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը, իսկ «Էրեբունի» աներոդրոմի կարգավիճակի փոփոխությունը նախատեսում է աներոդրոմի օդային տարածքի վերաձևավորում:</p> <p>1.2. Կոնցեպցիայի ներդրումն ապահովելու համար անհրաժեշտ են՝</p> <p>ա. քննադատի վրա հիմնված նավիգացիայի (PBN) վայրէջքային սխեմաների հաշվարկում,</p> <p>բ. անվտանգության մակարդակի գնահատում և անվտանգության փաթեթի մշակում.</p> <p>«Էրեբունի» աներոդրոմի օդային տարածքի վերակազմակերպման համար անհրաժեշտ են՝</p> <p>ա. «Էրեբունի» աներոդրոմի շրջակայքի օդային տարածքի նոր կառուցվածքային նախագծի մշակում,</p> <p>բ. նախագծի համաձայնեցում շահագրգիռ գերատեսչությունների հետ և հաստատում,</p>

1	2
	<p>գ. վայրէջքային սխեմաների և «Էրեբունի» աներոդրոմի շրջակայքի նոր փոփոխված օդային տարածքի ներդրում և դրանց մասին տեղեկատվության հրապարակում:</p> <p>2. «Զվարթնոց» աներոդրոմում բնութագրերի հիմնված նավիգացիայի (PBN) կոնցեպցիայի ներդրման նպատակը թռիչքների անվտանգության մակարդակի և աներոդրոմի որակական տվյալների բարձրացումն է, իսկ «Էրեբունի» աներոդրոմի օդային տարածքի վերակազմակերպման նպատակը միջազգային կառույցների պահանջների համապատասխան կարգավիճակի ամրագրումն է:</p> <p>3. Կարգավորման առարկան է ՀՀ և օտարերկրյա ավիաընկերությունների օդանավերի սպասարկումը՝ ժամանակակից պահանջներին համապատասխան, և «Եվրոկոնտոլ» կազմակերպության դիտորդությունների կատարումը:</p>
<p>86.</p>	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետությունում փոքր ավիացիայի զարգացումը</p> <p>1. Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հունվարի 8-ի նիստի N 1 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած փոքր ավիացիայի զարգացման հայեցակարգը, ներքին տրանսպորտային համակարգի զարգացման (սիրողական, մարզական, զբոսաշրջային, գործնական, անձնական) պահանջը, ինչպես նաև տնտեսության զարգացման պահանջների բավարարման համար անհրաժեշտություն է առաջացել ձեռնարկելու միջոցներ՝ ուղղված Հայաստանի Հանրապետությունում փոքր ավիացիայի ներդրմանը և զարգացմանը:</p> <p>Գլխավոր վարչության կողմից փոքր ավիացիայի զարգացման նպատակով կատարվեցին աշխատանքներ՝ կապված թռիչքային և ավիացիոն անվտանգության, թռիչք-վայրէջքների սխեմաների առումով և պարբերաբար հանրությանը տեղեկացվում էր՝ հետաքրքրություն ստեղծելու և ցանկություն ունեցողներին ներգրավելու նպատակով:</p> <p>1.1. Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում են միայն միջազգային թռիչքներ: Գլխավոր վարչության խնդիրն է ապահովել ներքին օդային տրանսպորտի զարգացման գործընթացը:</p> <p>1.2. Ներքին օդային տրանսպորտի զարգացման նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հետևյալ հիմնական միջոցառումները՝</p> <p>ա. ուսումնասիրել տարբեր պետությունների փորձը,</p> <p>բ. ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի ոլորտում ստեղծել ավիացիոն ակումբ,</p> <p>գ. ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայում գրանցել փոքր օդանավեր:</p> <p>2. Հայաստանի Հանրապետությունում ներքին օդային տրանսպորտի զարգացում ակումբների ստեղծում</p> <p>3. Հայաստանի Հանրապետությունում փոքր ավիացիայի ներդրումն ունի ռազմավարական նշանակություն և հնարավորություն կտա արդյունավետ և ժամանակի մեծ խնայողությամբ կազմակերպելու անհրաժեշտ բազմաբնույթ օդային փոխադրումներ (զբոսաշրջային, գործնական, անձնական, սիրողական, մարզական) և այլ աշխատանքներ:</p>
<p>87.</p>	<p align="center">«Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրի հատուկ և հարակից կառույցների շինարարությունն ու արդիականացումը, «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի տարածքում բնակելի շենքերի բնակարանների սեփականատերերին և նախկին հանրակացարանների սենյակներում փաստացի բնակվող բնակիչներին նոր բնակարաններով ապահովելու նպատակով աշխատանքների իրականացումը</p> <p>1. 2011 թվականին շահագործման է հանձնվել «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրը, ինչը հնարավորություն է տալիս բարձրացնելու ուղևորափոխադրումների սպասարկման որակը, պարզեցնելու ընթացակարգերը և կիրառելու նորագույն տեխնոլոգիաներ:</p>

1	2
	<p>Քաղաքացիական ավիացիայի համար գերակա խնդիր է այն, որ նորագույն տեխնոլոգիաներով արդիականացված «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրն ունենա նաև նախագահական և ուղևորների բարձրակարգ սպասարկման նոր սրահներ, ինչպես նաև օդանավակայանում ծառայություններ իրականացնող կազմակերպությունների համար ստեղծվեն համապատասխան աշխատանքային տարածքներ:</p> <p>Պետք է նաև իրականացնել միջոցառումներ՝ ուղղված օդանավակայանին հարակից տարածքում գտնվող բնակելի շենքերի բնակարանների սեփականատերերի և նախկին հանրակացարանների սենյակներում փաստացի բնակվող բնակիչների համար նոր բնակելի շենքերի կառուցման աշխատանքներին:</p> <p>1.1. Ներկայիս ուղևորահոսքի պայմաններում՝ այժմ գործող նախագահական և ուղևորների բարձրակարգ սպասարկման սրահները համահունչ չեն «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրին և կառուցված են եղել հին ուղևորափոխադրումների համալիրին համապատասխան: «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանում ծառայություններ իրականացնող կազմակերպությունները տեղակայված են եղել հին ուղևորափոխադրումների համալիրում: Ինչ վերաբերում է բնակելի շենքերին, ապա նշենք, որ ներկայումս «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի տարածքում ամկա բնակեցված շենքերը հարմար չեն՝ տեղակայված թռիչքային անվտանգության նկատառումներից ելնելով, և կարող են խանգարել հետագայում այդ տարածքում ազատ տնտեսական գոտու ենթակառուցվածքները կառուցելու ժամանակ:</p> <p>1.2. «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի ամբողջական և արդիական շահագործման ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները՝</p> <p>ա. ավարտել նախագահական, պաշտոնական պատվիրակությունների և բարձրակարգ ուղևորների սպասարկման համար նախատեսված սրահների կառուցման աշխատանքները,</p> <p>բ. հին բարձրակարգ ուղևորների սպասարկման սրահի շենքում վերանորոգել և օդանավակայանի տարածքում ծառայություններ իրականացնող կազմակերպություններին հանձնել նոր աշխատասենյակներ (ոստիկանության, մաքսային, սահմանապահ, սննդի անվտանգության, անձնագրերի և վիզաների տրամադրման),</p> <p>գ. նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի հաստատում և բնակելի շենքերի կառուցման շինարարական աշխատանքների մեկնարկ:</p> <p>2. Որպեսզի օտարերկրյա, այդ թվում՝ պետությունների առաջին դեմքերի գլխավորած պատվիրակությունների և ուղևորների բարձրակարգ սպասարկումը համահունչ լինի նոր շահագործման հանձնված ուղևորահամալիրին, իսկ օդանավակայանում ապահովվի ծառայություն իրականացնող կազմակերպությունների աշխատանքների օպերատիվությունն ու արդյունավետությունը, անհրաժեշտություն է առաջացել նոր սրահների կառուցման և ծառայություններ իրականացնող կազմակերպությունների աշխատավայրի տեղափոխման:</p> <p>«Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի տարածքում բնակվող քաղաքացիներին ապահովել նոր հարմարավետ բնակարաններով:</p> <p>3. Կարգավորման առարկան է ուղևորների սպասարկման և ավիացիոն անվտանգության մակարդակի բարձրացումն ու համապատասխանեցումը միջազգային չափանիշներին: Բնակիչների բնակարանային պայմանների բարելավում</p> <p>4. Նորագույն տեխնոլոգիաներով արդիականացված ուղևորափոխադրումների սպասարկման որակի պաշտպան ապահովման և ընթացակարգերի պարզեցման նպատակով կշահագործվեն «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրի նախագահական և ուղևորների բարձրակարգ սպասարկման սրահները, իսկ օդանավակայանի ուղևորների բարձրակարգ սպասարկման հին սրահը կվերանորոգվի և, որպես աշխատանքային տարածք, կտրամադրվի ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններին: Արդյունքում կլուծվի նաև 176 ընտանիքների սոցիալական խնդիրը՝ բնակարանների տրամադրման միջոցով:</p>

1	2
88.	<p style="text-align: center;">Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե Հարկային մարմնի կողմից իրականացվող հսկողությունը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Հարկային վարչարարության բարելավման թիրախային ուղղություն է համարվում հարկային հսկողությունը: Հարկային հսկողության արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ ՀՀ կառավարության մտեցումն այն է, որ հարկային մարմնում ստուգումների ընտրությունը կառուցվի ռիսկային չափանիշների հիման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովելու թափանցիկ հարկային հսկողություն, ստուգումների արդյունավետ ընտրություն և պլանավորում, նվազեցնելու ստուգումների ընտրության ժամանակ մարդկային գործոնի ազդեցությունը, նպաստելու հարկային կարգապահության բարձրացմանը՝ նպաստելով հարկային եկամուտների ապահովմանը:</p> <p>Գործնականում հարկային մարմնի կողմից հարկային պարտավորություններից ավելի վճարված գումարների վերադարձի և հաշվանցման գործընթացի ընթացակարգի բարդություններով պայմանավորված՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի համար առաջնային է նաև ռիսկերի կառավարման հիման վրա ԱԱՀ-ի գերավճարների հայտերի ուսումնասիրության համակարգի ներդրումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Ներկայումս հարկային մարմնի կողմից իրականացվող հսկողական աշխատանքները, որոնք ըստ էության ուղղված են հարկային օրենսդրության խախտման դեպքերի բացահայտմանը, բավարար կերպով հիմնված չեն հարկային օրենսդրության խախտման, հարկ վճարողների կողմից հարկերի վճարումից խուսափելու, ռիսկերի բացահայտման ընդհանրացման և կանխարգելման մեխանիզմների վրա: Դա հատկապես վերաբերում է հարկային մարմնի կողմից ստուգումների իրականացման և ստուգման ընթացքում սուբյեկտների ընտրության մոտեցումներին: Նշված հարցերի լուծմանն ուղղված ռիսկերի վրա հիմնված՝ ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի ներդրման համար ապահովված են անհրաժեշտ հիմքերը, սակայն համակարգը դեռևս ամբողջապես չի գործում:</p> <p>Հարկային եկամուտներում շարունակում են զգալի կշիռ ունենալ հարկային գերավճարները: Գերավճարների վերադարձի գործող համակարգն իր բարդությամբ ամբողջովին և ժամանակին չի բավարարում իր առջև դրված խնդիրների ապահովումը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվում են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի ամբողջական գործարկում. 2) ներդնել հարկային գերավճարների վերադարձման դյուրացված (ավտոմատացված) համակարգ: <p>2. Կարգավորման առարկան Ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի ներդրում Ռիսկերի կառավարման հիման վրա ԱԱՀ-ի գերավճարների հայտերի ուսումնասիրության համակարգի ներդրում</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Հարկային վարչարարության բարեփոխումների շրջանակում նախատեսվում է արդիականացնել հարկային հսկողության մեխանիզմները, որի արդյունքում՝</p>

1	2
	<p>1) կգործարկվի ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգը, որի հետևանքով տնտեսավարող սուբյեկտների համար կապահովվի հարկային հսկողության թափանցիկությունը, և կամրապնդվի հարկերը կամավոր վճարելու վարքագիծը.</p> <p>2) կգործարկվի ռիսկերի կառավարման հիման վրա հարկային գերավճարների հայտերի ուսումնասիրության համակարգը, ինչը կբացառի սուբյեկտիվ մոտեցումը հայտերի ուսումնասիրության ժամանակ:</p>
89.	<p style="text-align: center;">Հարկ վճարողներին մատուցվող ծառայությունները</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հարկ վճարողների սպասարկման ծառայությունների ընդլայնման շրջանակներում հատկապես կարևորվում է էլեկտրոնային եղանակով հաշվետվությունները ներկայացնելու համակարգի բարելավմամբ հարկային մարմնի կողմից մատուցվող էլեկտրոնային ծառայությունների ավելացման աշխատանքների իրականացումը՝ նպաստելով հարկային մարմնի և հարկ վճարողի միջև անմիջական շփման հնարավորինս կրճատմանն ու ժամանակին համահունչ որակյալ ծառայությունների մատուցմանը:</p> <p>Հարկ վճարողների սպասարկման որակի բարձրացման միջոցառումների շարքում առաջնայիններից մեկը ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի համակարգում էլեկտրոնային կառավարման համակարգի ներդրումն է, որն ուղղված է հարկային մարմնում իրականացվող գործընթացների ավտոմատացմանը, ինչպես նաև հարկ վճարողներին որակյալ ծառայություններ մատուցելուն, այդ թվում՝ հաշվետվությունները հարկային մարմին էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնելուն և հիշեցում-ժանուցումների ուղարկման ավտոմատ համակարգի համատարած կիրառմանը:</p> <p>Խնդրի կարգավորման մաս կազմող հաջորդ կարևոր բաղադրիչը հարկ վճարողների սպասարկման սրահների գործարկումն է՝ սպասարկման միասնական ստանդարտների ներդրմամբ, հարկ վճարողներին օժանդակող տեղեկատվության հրապարակմամբ:</p> <p style="text-align: center;">Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս հարկ վճարողներին մատուցվող ծառայությունների ընդլայնման և դրանց որակի բարելավման գործընթացի ամբողջովին ավարտված չլինելով պայմանավորված հարկային մարմինը դեռևս չի կարողանում ապահովել սպասարկման բարձր մակարդակ: Բացի դրանից, հարկ վճարողների ծանուցագրերի պատրաստման ու տրամադրման և այլ գործընթացների ոչ ամբողջական ավտոմատացումն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում հարկային մարմնի գործառնությունների իրականացման վրա՝ հանգեցնելով լրացուցիչ մարդկային ռեսուրսների ներգրավմանը և ժամանակի կորստին:</p> <p>Հարկ վճարողների սպասարկման մակարդակի բարձրացման, հարկ վճարողների ինքնագնահատման համակարգի ներդրման նպատակով նախատեսվում է ստեղծել նոր սպասարկման սրահ՝ ապահովելով հարկ վճարողներին որակյալ ծառայությունների մատուցման առավել լայն շրջանակ:</p> <p style="text-align: center;">Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նշված խնդիրների կարգավորման նպատակով անհրաժեշտ է աշխատանքներ իրականացնել՝ էլեկտրոնային կառավարման համակարգի կատարելագործման համար, ինչը հնարավորություն կընձեռի՝</p> <p>1) բարելավելու հաշվետվությունները հարկային մարմին էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնելու ամբողջ շղթան՝ շտկելով հաշվետվություններն էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնելու առկա խնդիրները՝ ավելացնելով էլեկտրոնային եղանակով ներկայացվող հաշվետվությունների թիվը.</p>

1	2
	<p>2) ընդլայնելու հարկ վճարողներին մատուցվող էլեկտրոնային ծառայությունների շրջանակը՝ մասնավորապես, ապահովելով հարկ վճարողներին հիշեցում-ծանուցումներ ուղարկելու ավտոմատ համակարգի համատարած կիրառումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նշված խնդրի կարգավորման շրջանակներում նախատեսվում է՝</p> <p>1) ավելացնել հարկային մարմնի կողմից մատուցվող էլեկտրոնային ծառայությունները՝ էլեկտրոնային եղանակով հաշվետվությունները ներկայացնելու համակարգի շրջանակի ընդլայնմամբ.</p> <p>2) գործարկել հարկ վճարողների նոր սպասարկման սրահներ՝ սպասարկման միասնական ստանդարտների ներդրմամբ, հարկ վճարողներին օժանդակող տեղեկատվության հրապարակմամբ.</p> <p>3) կատարելագործել հաշվետվական համակարգը, այդ թվում՝ հիշեցում-ծանուցումների ուղարկման ավտոմատ համակարգի ձևավորման, համակարգի ամբողջական կիրառման միջոցով:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախատեսվում է կատարելագործել էլեկտրոնային կառավարման, ինչպես նաև հաշվետվական համակարգերը՝ նպաստելով հարկային մարմնի կողմից մատուցվող էլեկտրոնային ծառայությունների ավելացմանը, հարկ վճարողների կողմից հաշվետվությունները ներկայացնելու առումով հարկային կարգապահության բարձրացմանը, էլեկտրոնային եղանակով ներկայացվող հաշվետվությունների թվի և հարկ վճարողներին մատուցվող նոր էլեկտրոնային ծառայությունների ավելացմանը:</p> <p>Նոր սպասարկման սրահների գործարկման արդյունքում հնարավորություն կընձեռվի բարձրացնելու հարկ վճարողների սպասարկման մակարդակը՝ խթանելով հարկ վճարողների ինքնագնահատման համակարգի զարգացումը:</p>
<p>90.</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ենթակառուցվածքներ</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՊԵԿ-ի կարևորագույն խնդիր է միասնական տեղեկատվական բազայից օգտվողների համար դյուրին վերլուծական և տեղեկատվական համակարգի ստեղծումը՝ էլեկտրոնային կառավարման համակարգի ամբողջական ներդրման ու կատարելագործման միջոցով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՊԵԿ-ի միասնական տեղեկատվական բազայից օգտվողներին տրամադրվում են սահմանափակ հնարավորություններ՝ վերլուծական աշխատանքներ իրականացնելու համար: Միաժամանակ՝ հարկային մարմնում լիարժեք չի գործում էլեկտրոնային կառավարման համակարգը, որը հնարավորություն կտար ստեղծելու և կառավարելու հարկ վճարողների մասին տվյալների ժամանակակից բազա:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Նախատեսվում է ներդնել ճկուն և ժամանակակից հարկային տեղեկատվական համակարգ, առավելագույնի հասցնել հարկ վճարողների և հարկային ծառայության աշխատողների կողմից ՏՏ-ի համակարգերի կիրառումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՊԵԿ-ի հարկային մարմնի կառավարման արդյունավետության բարձրացում, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կատարելագործում, ժամանակակից էլեկտրոնային կառավարման համակարգի ստեղծում</p>

1	2
	<p>3. Ակնկալվող արդյունքը Նշված կատարելագործված համակարգերի գործարկման արդյունքում ակնկալվում է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի գործընթացների ավտոմատացում և ինտեգրում էլեկտրոնային կառավարման այլ համակարգերին, որի արդյունքում՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) կբարձրանա վերլուծական և վարչարարական աշխատանքների արդյունավետությունը. 2) կընդլայնվեն էլեկտրոնային կառավարման հնարավորությունները. 3) կկրճատվի օգտվողների կողմից ծախսվող աշխատաժամանակը:
91.	<p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային ծառայողների պարտադիր ուսուցման համակարգի ներդրումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային ծառայողների պարտադիր ուսուցման համակարգի ներդրման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է հարկային վարչարարության հիմնախնդիրների արդյունավետ իրականացմամբ՝ ուղղված հարկային ծառայողների աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հարկային մարմնում հարկային ծառայողների վերապատրաստումն ու ուսուցումն իրականացվում են տարեկան կազմվող ծրագրի հիման վրա: Ներկայումս հարկային մարմնում լիարժեք չի գործում հարկային ծառայողների պարտադիր վերապատրաստման համակարգը, առկա չէ աշխատանքային ռեսուրսների վերաբաշխման գործուն մեթոդաբանություն, միաժամանակ համակարգման կարիք ունեն հարկային ծառայողների վերապատրաստման կարիքների ուսումնասիրության, առաջնայնությունների գնահատման հարցերը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Նշված խնդիրների լուծման համար նախատեսվում է ամբողջությամբ գործարկել ուսումնական կենտրոնը, ներդնել հարկային ծառայողների պարտադիր վերապատրաստման համակարգ՝ մշակելով աշխատողների համար վերապատրաստման ռազմավարություն, ինչպես նաև հաստատելով հարկային ծառայողների պարտադիր վերապատրաստման համար ուսուցման ծրագրերը՝ սահմանելով յուրաքանչյուր տարվա ուսուցման նախապատվությունները, մեթոդները:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային ծառայողների պարտադիր ուսուցման համակարգի ներդրում</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Նշված գերակա խնդրի իրագործմամբ նախատեսվում է կատարելագործել մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգը: Լիարժեք կգործարկվի ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՊԵԿ-ի ուսումնական կենտրոնը, ինչը կնպաստի աշխատանքի և մատուցվող ծառայությունների որակի բարելավմանը՝ խթանելով հարկ վճարողների հարկային պարտավորությունների կամավոր կատարմանը և կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցմանը:</p>
92.	<p>«Գործարարությամբ զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի բարելավումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի նախընտրական ծրագրից բխող գործարար միջավայրի</p>

1	2
	<p>բարելավման միջոցառումների ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացմամբ՝ «Գործարարությամբ զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի էական բարելավում:</p> <p>1.1. Կարգավորվող հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Տնտեսության զարգացման կարևորագույն նախապայմանը երկրում գործարարության զարգացումն է: Գործարարությանն առնչվող ընթացակարգերն իրենց պարզությամբ և թափանցիկությամբ դեռևս բավարար չեն: Գործարարության զարգացման և օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման պետական քաղաքականությունն ուղղված է առավելագույնս բարենպաստ միջավայրի ստեղծմանը, ազատ մրցակցության խթանմանը, վարչարարական ընթացակարգերի առավելագույնս պարզեցմանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առկա խնդիրների լուծման նպատակով կիրականացվեն «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման համար հիմք հանդիսացող քաղաքականության բարելավման աշխատանքներ, մասնավորապես, հարկային և մաքսային գործընթացների պարզեցում ու թափանցիկության բարձրացում և այլն:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>«Գործարարությամբ զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգման սանդղակում Հայաստանի դիրքի էական բարելավում</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները</p> <p>Արդյունքում ակնկալվում է բարելավել Հայաստանի դիրքը Համաշխարհային բանկի և Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի կողմից հրապարակվող «Գործարարությամբ զբաղվելը» դասակարգման մեջ՝ վարչարարական ընթացակարգերի առավելագույնս պարզեցմամբ:</p>
Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե	
93.	<p>Խմելու ջրի որակի ապահովումը, կայուն և հուսալի ջրամատակարարումը, ջրի կորուստների կրճատումը, ջրամատակարարման տնտեսության աստիճանական ավելացումը՝ նախորդ տարվա նկատմամբ առնվազն 1 ժամով, Սևանա լճի բնապահպանական խնդիրների լուծման միջոցառումների իրականացումը, ինչպես նաև խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման ոլորտներում շուրջ 450 կմ ջրագծերի և ջրանցքների վերանորոգման ու կառուցման աշխատանքների իրականացումը</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը պայմանավորված է հանրապետության մի շարք քաղաքների և գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման բարելավմամբ, մատակարարվող խմելու ջրի որակի ապահովմամբ, կայուն և հուսալի ջրամատակարարմամբ, ջրի կորուստների կրճատմամբ, ջրամատակարարման տնտեսության աստիճանական ավելացմամբ, Սևանա լճի բնապահպանական խնդիրների լուծման միջոցառումների կազմակերպմամբ, նոր վարկային ծրագրերի ներգրավման շուրջ բանակցությունների վարմամբ, ինչպես նաև գյուղական բնակավայրերում ջրամատակարարման ներդրումային ծրագրերի իրականացմամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Վերջին տարիներին Հայաստանի Հանրապետությունում էական արդյունքներ են արձանագրվել խմելու ջրի հասանելիության, ջրամատակարարման շարունակականության և անվտանգ ջրամատակարարման գործում: Ավելացել է կենտրոնացված ջրամատակարարման</p>

1	2
	<p>սպասարկման ընդգրկվածությունը գյուղական բնակավայրերում:</p> <p>Միաժամանակ՝ դեռևս առկա են խնդիրներ մի շարք բնակավայրերի անխափան, հուսալի և անվտանգ ջրամատակարարման գործում: Ջրամատակարարման և ջրահեռացման սակագներն ինքնաձախաձածակող չեն, որոնք խոչընդոտ են համակարգի կառավարման բարեփոխումների հետագա խորացման ճանապարհին և գործնականում չեն նպաստում մասնավոր ներդրումների ներգրավմանը:</p> <p>Նշված խնդիրները մասամբ լուծվում են գործող վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Առաջարկվող լուծումները հնարավորություն կտան նպաստելու ջրային համակարգերի կառավարման բարեփոխումների հետագա խորացմանը, ինչպես նաև մասնավոր ներդրումների ներգրավմանը: Նախատեսվում է նաև բանակցություններ վարել համակարգի կառավարման գործընթացների շարունակման և ընդլայնման շուրջ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի հետագա բարեփոխումները նպատակ են հետապնդում բարձրացնելու այդ համակարգերի շահագործման հուսալիությունն ու արդյունավետությունը, կրճատելու ջրի կորուստները և բարելավելու ծառայությունների մատուցման որակը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվում են ջրամատակարար կազմակերպությունների կողմից սպասարկվող տարածքներում հուսալի և անվտանգ խմելու ջրի մատակարարման հասանելիության ապահովում, բնակավայրերի ջրամատակարարման ներդրումային ծրագրերի մշակում և իրականացում:</p> <p>Գործող վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում կիրականացվեն մի շարք քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման բարելավման, Գավառ, Մարտունի և Վարդենիս քաղաքների կոյուղաջրերի մաքրման կայանների շինարարական աշխատանքներ: «Արփա-Սևան» թունելների վերականգնման վարկային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել գետերից Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման և բնապահպանական կայունության պահպանման նպատակով Սևանա լիճ ջուր տեղափոխող Արփա-Սևան հիդրոհամակարգային թունելի որոշ հատվածների վերականգնումը, վերանորոգումը և շինարարությունը:</p>
94.	<p>Ռոռզման համակարգերի վերականգնման ծրագրով Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված շուրջ 50 կմ ռոռզման ջրանցքների վերականգնումը</p> <p>1. Անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ռոռզման ջրամատակարարման համակարգերի շահագործման հուսալիության և արդյունավետության բարձրացմամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորվող հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս բանակցային փուլում է գտնվում Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Ռոռզման համակարգերի վերականգնման հրատապ ծրագիր» լրացուցիչ ֆինանսավորման ծրագիրը: Այդ ծրագրով նախատեսվում է 50 կմ մայր և միջտնտեսային ջրանցքների և 62.8 կմ ներտնտեսային ջրանցքների վերականգնում ՀՀ Արագածոտնի, Կոտայքի, Շիրակի, Լոռու, Արարատի, Գեղարքունիքի և Արմավիրի մարզերում: Ռոռզման համակարգերի ֆիզիկական մաշվածությունը, ռոռզման համար պիտանի հողերի ռոռզման ջրի բարձր</p>

1	2
	<p>Էներգատարությունը խնդիրներ են առաջացնում համակարգի հետագա զարգացման գործում, որոնք կարիք ունեն լուծման:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գերակա խնդրի լուծումը հնարավորություն կտա ապահովելու ռոտզման համակարգերի արտադրողականության, արդյունավետության և կայուն կառավարման զարգացումը, ինչպես նաև կանոնակարգման ու աջակցող ծառայությունների տրամադրման համար կայուն նախադրյալների ստեղծումը: Գերակա խնդրի լուծումը հնարավորություն կտա նաև նպաստելու գյուղական զբաղվածության ավելացմանը և ջրօգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Գերակա խնդրի լուծումը հնարավորություն կտա նպաստելու միջտնտեսային և ներտնտեսային ջրանցքներում ջրի կորուստների կրճատմանը, ջրօգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը, ինչպես նաև գյուղական զբաղվածության ավելացմանը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքները</p> <p>Ռոտզման ջրի արդյունավետ կառավարումը հնարավորություն կտա նպաստելու ռոտզման, գյուղատնտեսության արդյունավետության ու կայուն զարգացման և բնակչության համար եկամտի ապահովմանը: Ռոտզման համակարգերի շահագործման հուսալիության և արդյունավետության բարձրացման միջոցառումները կապահովեն ռոտզման համակարգերի վերականգնումը և հետագա պահպանումը:</p>
95.	<p align="center">Ջրամբարների շինարարությունը և առկա ենթակառուցվածքների արդիականացումը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>Ջրամբարների շինարարության և առկա ենթակառուցվածքների արդիականացման նպատակով անհրաժեշտ է համապատասխան դոնոր կազմակերպությունների հետ վարել բանակցություններ նոր ներդրումային ծրագրերի իրականացման շուրջ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Վերջին տարիներին ՀՀ-ում թեև նկատելի արդյունքներ են արձանագրվել ջրամբարաշինարարության (մասնավորապես, շահագործվել է Մարմարիկի ջրամբարը), գործող ջրամբարների անվտանգ ու արդյունավետ շահագործման ասպարեզում, բայց և այնպես առկա են դրանց հուսալի, անվտանգ և արդյունավետ շահագործման, նոր ջրամբարների կառուցման, վերականգնման և առկա ենթակառուցվածքների արդիականացման հետ կապված խնդիրներ: Այդ առումով դրանց կարգավորման հետ կարված անելիքները դեռևս շատ են (հաշվի առնելով նաև հանրապետության ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման հիմնախնդիրները):</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գերակա խնդրի լուծման համար առաջարկվում են լուծումներ՝ կապված ռոտզման ջրի մատակարարման համար նոր այլընտրանքային աղբյուր ստեղծելու, ինչպես նաև ինքնահոս եղանակով ջրամատակարարում իրականացնելու հետ, որոնք կնպաստեն ռոտզման ջրի ինքնարժեքի նվազեցմանը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Կարգավորման առարկան են ջրամբարաշինարարության և առկա ենթակառուցվածքների արդիականացման կապակցությամբ ծագող տնտեսական, կազմակերպական և իրավական հարաբերություններն ու գործընթացները, ինչպես նաև կառավարման տնտեսական մեխանիզմները:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Ջրամբարաշինության միջոցով հնարավորություն կստեղծվի ապահովելու ռոտզման համակարգերի սպասարկման տարածքում</p>

1	2
	<p>ընդգրկված և լրացուցիչ ռոտգելի հողերի ջրամատակարարման համար անհրաժեշտ ջրի քանակը: Միաժամանակ՝ նշված գերակա խնդրի լուծումն անհրաժեշտ նախադրյալներ կստեղծի ջրային համակարգերի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման և կայուն զարգացման համար:</p>
	<p align="center">Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն</p>
96.	<p align="center">Օտարերկրյա պետություններից Հայաստան վերադարձող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների վերաինտեգրմանն աջակցության ցուցաբերումը</p> <p>1. Գերակա խնդրի անհրաժեշտությունը (նպատակը) 1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Երկար տարիներ ապրելով օտարերկրյա պետություններում՝ վերադարձողներն էական փոփոխություններ են տեսնում Հայաստանում սկսած իրավական, վերջացրած ինստիտուցիոնալ մակարդակներում, անգամ փոխվել են քաղաքի տեսքը, մարդկային հարաբերությունների տեսակը: Եթե սրանց ավելացնենք նաև, որ վերադարձողները հիմնականում կորցրած են լինում իրենց սոցիալական կապերը, ապա կարելի է հասկանալ, թե ինչու են վերադարձողները համարում, թե իրենք հայտնվել են օտար հասարակության մեջ: Եթե նրանք հաջողությամբ չեն ինտեգրվում իրենց նախկին հասարակությանը, կրկին մեկնում են երկրից՝ իրենց միջոցների մեջ խտրականություն չդնելով՝ օրինական, թե անօրինական ճանապարհներով: Ներկայումս օտարերկրյա պետություններից ՀՀ քաղաքացիների կամավոր վերադարձի որոշման վրա է ապետ ազդում են նաև այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են սեփական քնակարանի բացակայությունը, որովհետև նախքան հանրապետությունից մեկնելը ունանք վաճառել են այն, աշխատաշուկայի լարվածության պահպանումը, ինչի հետևանքով՝ աշխատանք գտնելու ցածր հավանականությունը, վերադարձած անձանց աջակցությանն ուղղված պետական սոցիալական ծրագրերի իրականացման հնարավորության բացակայությունը, անորոշությունը:</p> <p>Գերակա խնդրի սահմանումը նպատակ ունի լուծումներ գտնելու օտարերկրյա պետություններից ՀՀ քաղաքացիների կամավոր վերադարձի խրախուսման և վերադարձողների՝ Հայաստանում կայուն վերահաստատման համար:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Իրավական ակտով նախատեսվում է սահմանել հետևյալ միջոցառումների իրականացումը՝</p> <p>ա. խնդրի առնչությամբ հետազոտության անցկացում,</p> <p>բ. օտարերկրյա պետություններից ՀՀ քաղաքացիների կամավոր վերադարձի և Հայաստանում կայուն վերաինտեգրման խոչընդոտների ու բացերի վերհանում,</p> <p>գ. վեր հանված խոչընդոտների և բացերի վերացման նպատակով առաջարկություններ ներկայացնելը:</p> <p>Միջոցառումների իրականացումը ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական միջոցներ չի պահանջում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Առաջարկվող լուծումները թույլ կտան կարգավորել օտարերկրյա պետություններում գտնվող ՀՀ քաղաքացիների վերադարձին և հայրենիքում կայուն վերաինտեգրմանն աջակցության հետ կապված հարաբերությունները:</p>

1	2
	<p>3. Ակնկալվող արդյունքը Լուծումների կիրառման դեպքում հնարավոր կլինի որպես արդյունք ակնկալել օտարերկրյա պետություններում գտնվող ՀՀ քաղաքացիների վերադարձի և հայրենիքում կայուն վերաինտեգրման հնարավորությունների ընդլայնումը:</p>
<p>Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով</p>	
97.	<p style="text-align: center;">Մրցակցային միջավայրի բարելավումը</p> <p>Տնտեսական մրցակցային միջավայրի բարելավման ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքներում մեծ նշանակություն ունի ապրանքային շուկաներում գործող խոշոր տնտեսավարող սուբյեկտների գործողությունների վերահսկողությունը:</p> <p>Կենտրոնացվածության բարձր աստիճան ունեցող ապրանքային շուկաներում առավել հաճախ են հանդիպում շուկայական տնտեսության կանոնների խախտումներ, խոշոր տնտեսավարող սուբյեկտները հաճախ ձգտում են իրենց պայմանները թելադրել մյուս տնտեսավարող սուբյեկտներին, սահմանափակել նոր տնտեսավարող սուբյեկտների մուտքը շուկա, ավելի հաճախ են կնքում ՀՀ օրենսդրությանը հակասող համաձայնություններ:</p> <p>Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ սոցիալական նշանակություն ունեցող մի շարք ապրանքային շուկաներում առկա է կենտրոնացվածության բարձր աստիճան, առաջարկվում է հնարավոր խախտումների հայտնաբերման, շուկա մուտքի խոչընդոտների վերացման, ինչպես նաև անբարեխիղճ տնտեսավարողների կողմից սպառողների շահերը վնասելու փորձերի հայտնաբերման և կանխարգելման նպատակով իրականացնել կենտրոնացվածության բարձր աստիճան ունեցող ապրանքային շուկաների ուսումնասիրություն:</p>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
 ՂԵԿԱՎԱՐ

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ